Lietuvos savivaldybių indeksas

«« 2016

Lietuvos laisvosios rinkos institutas

ANNO 1990

Lietuvos savivaldybių indeksas – 2014-ųjų prestižinio Templetono laisvės apdovanojimo laimėtojas

2014-aisiais Lietuvos laisvosios rinkos instituto rengiamas Lietuvos savivaldybių indeksas apdovanotas tarptautiniu Templetono laisvės apdovanojimu („Templeton Freedom Award“) ir 100 tūkst. JAV dolerių premija. Šis apdovanojimas kasmet įteikiamas vienai organizacijai pasaulyje už išskirtinį indėlį skatinant žmogaus veiklumą, kuriant žmonių gerovę, ginant žmonių laisvę. Be Lietuvos savivaldybių darbuotojų geranoriškumo rengiant šį indeksą ir politikų sprendimų, kurie prisideda prie žmonių gerovės kūrimo, šio pasaulinio lygio savivaldybių reitingo ir pripažinimo – nebūtų.

Dėkojame visoms savivaldybėms ir džiaugiamės, kad šis indeksas ir Lietuvos savivaldybių pasiekimai žinomi ir už Lietuvos ribų.

LLRI komanda

Įvadas

Lietuvos laisvosios rinkos institutas jau šeštą kartą skelbia Lietuvos savivaldybių indeksą. Tyrimo rezultatai kasmet patvirtina, kad laisvė veikti yra pagrindinė gerovės prielaida, todėl indekse geriau vertinamos savivaldybės, kurios užtikrina žmogaus laisvę rinktis, skatina privačią iniciatyvą, kuria palankias verslo sąlygas, taupo išteklius bei veikia skaidriai.

Šis indeksas leidžia gyventojams, politikams pasilyginti su kaimynais, panašaus dydžio savivaldybėmis, kopijuoti gerąsias praktikas ir atsisakyti prastų. Nuoširdžiai tikime, kad indekse pateikta informacija ir palyginimai gali paskatinti teigiamus pokyčius kasdieniame žmonių gyvenime.

Kiekvienais metais šis indeksas sulaukia didelio susidomėjimo. Gauname tiek pagyrimų, tiek pastabų ar pasiūlymų. Siekdami vis geresnio rezultato stengiamės atsižvelgti į išsakytas nuomones ir visapusiškai pagerinti leidinį. Per pastaruosius metus bendradarbiaudami su savivaldybėmis patobulinome ir patikslinome apie ketvirtadalį naudojamų indikatorių. Vienų rodiklių buvo atsisakyta, vietoje jų atsirado nauji, geriau atspindintys savivaldybės veiklos rezultatus. Tokie pokyčiai leidžia objektyviau įvertinti savivaldybes.

Dėkojame bendradarbiavusioms Lietuvos savivaldybėms, duomenis teikusioms organizacijoms: Valstybinei kainų ir energetikos komisijai, VšĮ „Investuok Lietuvoje“, Lietuvos darbo biržai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, LR Finansų ministerijai, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie LR Finansų ministerijos, LR Konkurencijos tarybai, LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Nacionaliniam egzaminų centrui, Viešųjų pirkimų tarnybai, Valstybės tarnybos departamentui, Lietuvos statistikos departamentui, Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos, Europos tarpdisciplininių tyrimų institutui, Švietimo informacinių technologijų centrui.

Žilvinas Šilėnas
Lietuvos laisvosios rinkos instituto prezidentas

Ekonominė laisvė savivaldybėse

Sudarant savivaldybių indeksą buvo siekiama aprėpti pagrindines veiklos kryptis, kuriančiomis ekonominę laisvę bei formuojančiomis bendrą laisvės supratimą. Pirma, matuojama, kaip savivaldybė veikia gyventojo atžvilgiu. Vertinama, ar sukuriama palanki konkurencinė aplinka privatiems komunalinių paslaugų teikėjams (kas savo ruožtu užtikrina žemesnes kainas vartotojams). Taip pat atsižvelgiama į transporto, švietimo, sveikatos bei socialinės rūpybos sritis, kuriose vertinamos savivaldybės sudaromos sąlygos privačiam sektoriui bei konkurencijai. Antra, indekse vertinamas savivaldybės indėlis kuriant palankią aplinką investuotojams ir verslo plėtrai. Savivaldybės turėtų stengtis užtikrinti kuo geresnę mokestinę aplinką, panaikinti barjerus, trukdančius naujoms įmonėms žengti į rinką bei suteikti visą aktualią informaciją. Trečia, į vertinimą įtraukiamas ir savivaldybės gebėjimas tinkamai organizuoti savo veiklą - administravimas. Skatiname savivaldybes įgyvendinti jų funkcijas kuo našiau, panaudojant kuo mažiau išteklių. Šioje veiklos vertinimo srityje ypatingas dėmesys skiriamas efektyviam turto valdymui bei veiklos skaidrumui.

Taigi, aukštais balais vertiname tas savivaldybės, kurios:

- taupo mokesčių mokėtojų pinigus, gyvena pagal savo pajamas, skaidriai naudoja biudžeto lėšas;
- savo veikla neriboja vartotojų pasirinkimo, skatina konkurenciją tarp paslaugas teikiančių įmonių ar įstaigų;
- mažina mokesčių naštą, užtikrina palankias sąlygas verslui;
- efektyviai valdo turimą turtą ir parduoda tą turtą, kuris nėra būtinas pagrindinėms funkcijoms vykdyti;
- atsisako nebūtinų, nepirminių savo funkcijų;
- savo funkcijoms vykdyti pasitelkia efektyviau veikiantį privatų sektorių;
- mažina administracinę ir biurokratinę naštą.

Apibendrinant, indeksas matuoja ekonominę laisvę Lietuvos savivaldybėse.

Ekonominę laisvę savivaldybėse tirti yra svarbu, nes tokiu būdu identifikuojami svarbiausi gyvenimo kokybę lemiantys veiksniai.

Tiriami tiek tie veiksniai, kuriems savivaldybė savo sprendimais daro tiesioginę įtaką, tiek tie, kurie pasireiškia kaip šių sprendimų pasekmė. Pavyzdžiui, nustačius žemus mokesčių tarifus, pritraukiama daugiau investicijų.

Itin svarbus tyrimo aspektas - lyginamasis. Indekso dėka savivaldybės turi galimybę pamatyti, kaip pagal tuos pačius rodiklius jos atrodo tiek regioniniame, tiek nacionaliniame kontekste. Rodiklių reikšmės atspindi, kokiais aspektais savivaldybė pasirodo geriau ar blogiau nei kitos savivaldybės. Atitinkamai paaiškėja sprendimai, kuriuos taikant būtų pasiekta didesnė ekonominė laisvė.

Lietuvos savivaldybių indekso rezultatai parodė, jog tos savivaldybės, kurios pasižymi aukštesniu įvertinimu, yra geriau ekonomiškai išsivysčiusios. Atsižvelgiant į tai, galima teigti, jog ekonominę laisvę didinantys sprendimai padeda pasiekti aukštesnę gyvenimo kokybę. Tad norėtume palinkėti Lietuvos savivaldybėms rinktis ekonominės laisvės kelią ir tikimės, kad Lietuvos savivaldybių indeksas pagelbės priimant tinkamus sprendimus.

Ta savivaldybė, kuri savo sprendimais labiau prisideda prie ekonominės laisvės kūrimo, paprastai pasižymi aukštesniais gerovės rodikliais. LLRI atliktas tyrimas rodo, ***jog aukštais balais įvertintose savivaldybėse nedarbas yra mažesnis.*** *Savivaldybės turėtų kurti palankias sąlygas verslui (mažinti mokesčius, stiprinti konkurencinę aplinką, ir investuotojams pateikti aktualią informaciją), o tai savo ruožtu kurtų naujas darbo vietas bei mažintų nedarbą.*

Daugiau laisvės - daugiau investicijų. *Pagal ekonomikos dėsnius kapitalas juda ten, kur mažesni mokesčiai ir sukurtos palankesnės galimybės jo „įdarbinimui“. LLRI ir Statistikos departamento duomenimis, tos savivaldybės, kuriose ekonominė laisvė yra įvertinta geriau, pasižymi ir didesniu materialinių investicijų kiekiu, tenkančiu vienam gyventojui.*

LLRI savivaldybių indeksas ir tokie pasaulyje pripažinti tyrimai kaip Ekonominės laisvės indeksas, kurį skelbia Heritage Foundation, parodė, jog kuo ekonomika yra laisvesnė, tuo aukštesni jos gyvenimo standartai.[1] Šis ryšys, iliustruotas žemiau pateiktu grafiku, matomas ir Lietuvos savivaldybėse. ***Kuo didesnį ekonominės laisvės įvertinimą turi savivaldybė, tuo mažiau socialinės pašalpos gavėjų yra joje.***

Augančioje, klestinčioje ekonomikoje gyventojų kiekis didėja, nes žmonės renkasi palankesnes sąlygas gyvenimui ir darbui. Taigi gyventojų skaičiaus pokytis yra tiesiogiai susijęs su savivaldybės kuriamomis ekonominėmis, socialinėmis ir kitomis gerovės sąlygomis. Pagal tyrimo duomenis tose ***Lietuvos savivaldybėse, kuriose ekonominė laisvė įvertinta prastesniu rezultatu, gyventojų mažėja sparčiau.***

Laisvesnėse savivaldybėse mažiau bedarbių

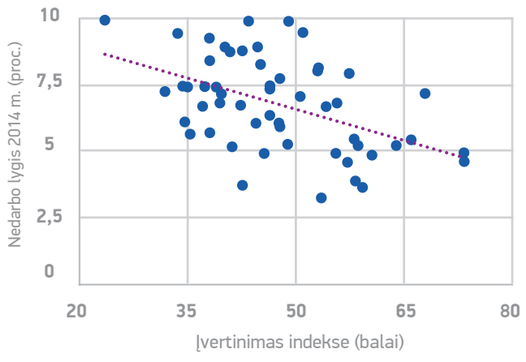

Laisvesnėse savivaldybėse daugiau investicijų

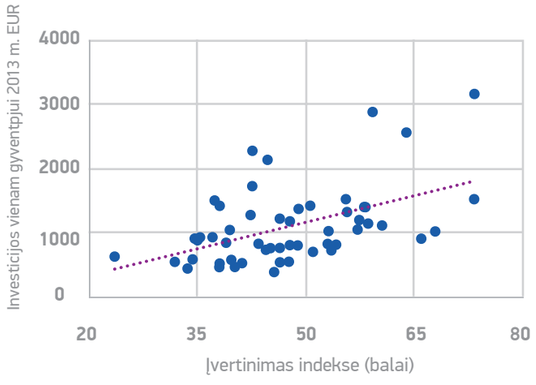

Laisvesnėse savivaldybėse mažiau socialinės pašalpos gavėjų

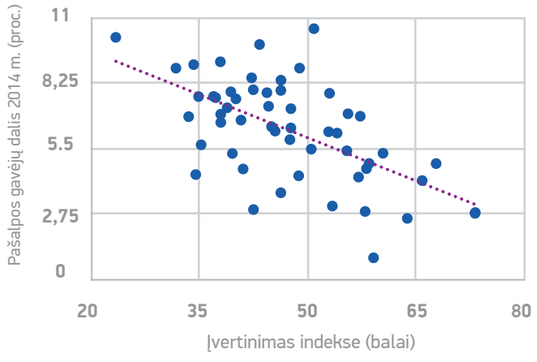

Prastesniu rezultatu įvertintose savivaldybėse sparčiau mažėja gyventojų

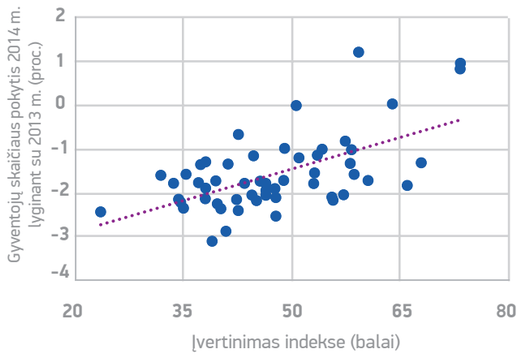

[1] *http://www.heritage.org/index/pdf/2014/book/chapter4.pdf*

Lietuvos savivaldybių indekso žemėlapis

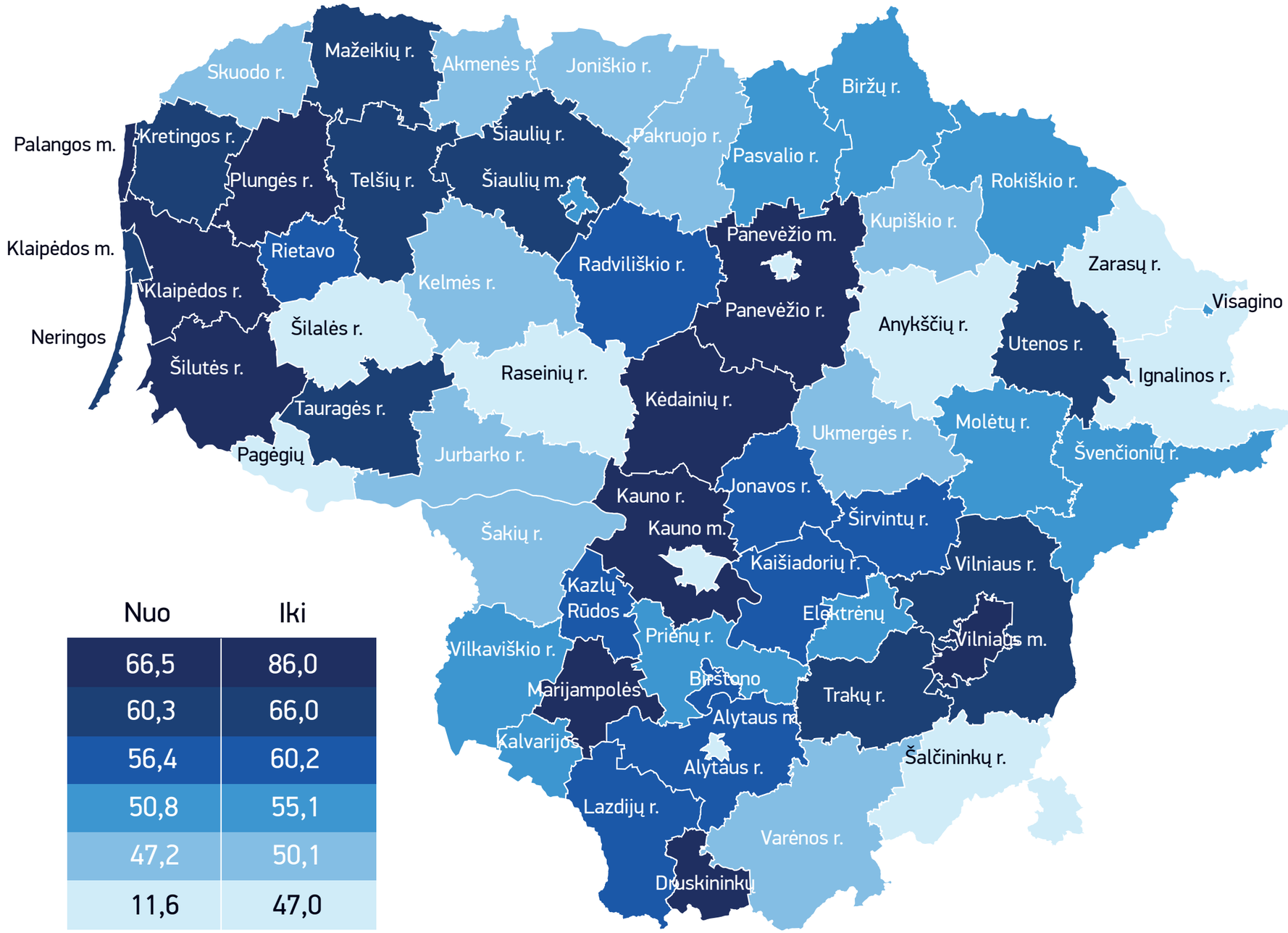

Nuo	Iki
66,5	86,0
60,3	66,0
56,4	60,2
50,8	55,1
47,2	50,1
11,6	47,0

Lietuvos savivaldybių indeksas 2016

Didžiosios savivaldybės

1	(67,9)	Vilniaus m.
2	(62)	Klaipėdos m.
3	(54,9)	Šiaulių m.
4	(44,7)	Kauno m.
5	(31,5)	Alytaus m.
6	(22,6)	Panevėžio m.

(100)

Mažosios savivaldybės

1	(86)	Kauno r.
2	(84,3)	Klaipėdos r.
3	(75,9)	Druskininkų
4	(69,4)	Marijampolės
5	(68,7)	Šilutės r.
6	(68,2)	Palangos m.
7	(67,7)	Panevėžio r.
8	(67)	Kėdainių r.
9	(66,5)	Plungės r.
10	(66)	Mažeikių r.
11	(65,9)	Vilniaus r.
12	(65,1)	Tauragės r.
13	(63,1)	Telšių r.
14-15	(62,3)	Šiaulių r.
14-15	(62,3)	Neringos
16	(62)	Trakų r.
17	(60,5)	Kretingos r.
18	(60,3)	Utenos r.
19	(60,2)	Kaišiadorių r.

(100)

20	(59,8)	Rietavo
21	(59,5)	Alytaus r.
22	(58,8)	Radviliškio r.
23	(58,5)	Lazdijų r.
24	(57,5)	Širvintų r.
25	(57,2)	Jonavos r.
26	(56,7)	Birštono
27	(56,4)	Kazlų Rūdos
28-30	(55,1)	Elektrėnų
28-30	(55,1)	Visagino r.
28-30	(55,1)	Vilkaviškio r.
31-32	(54,8)	Molėtų r.
31-32	(54,8)	Kalvarijos
33	(54,5)	Rokiškio r.
34-35	(52,6)	Biržų r.
34-35	(52,6)	Prienų r.
36-37	(50,8)	Pasvalio r.
36-37	(50,8)	Švenčionių r.
38	(50,1)	Šakių r.

(100)

39	(49,9)	Jurbarko r.
40	(49,7)	Ukmergės r.
41	(49,2)	Kelmės r.
42-43	(48,5)	Pakruojo r.
42-43	(48,5)	Skuodo r.
44	(48)	Kupiškio r.
45	(47,7)	Akmenės r.
46	(47,6)	Joniškio r.
47	(47,2)	Varėnos r.
48	(47)	Šalčininkų r.
49-50	(46,9)	Anykščių r.
49-50	(46,9)	Šilalės r.
51	(43,3)	Zarasų r.
52	(42,7)	Raseinių r.
53	(37)	Pagėgių
54	(11,6)	Ignalinos r.

(100)

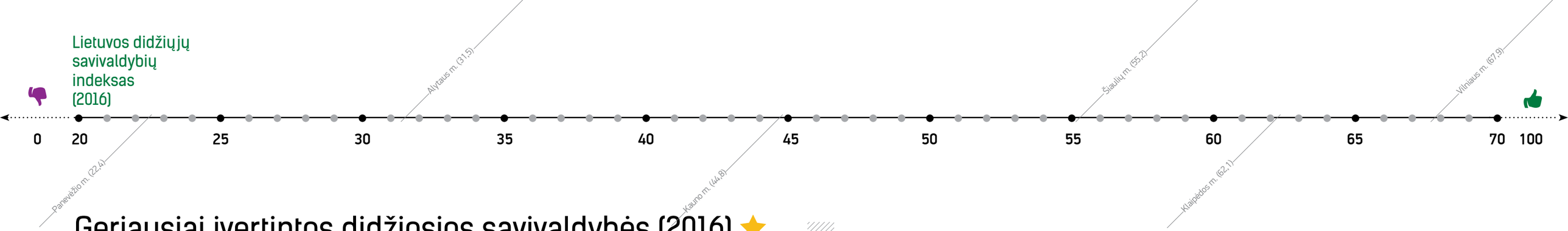

Geriausiai įvertintos didžiosios savivaldybės (2016)

Reitinguojamos trys geriausios didžiosios savivaldybės pagal rodiklių grupes (geriausia savivaldybė gyventojui, investuotojui, savivaldybės valdymas) ir atskiras sritis („Sveikata ir socialinė rūpyba“, „Švietimas“ ir kt.) bei pateikiami vertinimo balai (iš 100 galimų).

Miestų savivaldybių vidurkis · Savivaldybės įvertinimas · (XX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

Gyventojui

Gerai vertinama ta savivaldybė, kuri užtikrina gyventojams galimybę rinktis komunalinių paslaugų teikėjus, skatina konkurenciją, užtikrina efektyvų ir kokybišką švietimo bei transporto paslaugų teikimą, gyventojo galimybę rinktis gydymo įstaigą. Taip pat geresnė savivaldybė ta, kurioje mažiau gyventojų gauna pašalpas, nedarbo lygis žemesnis.

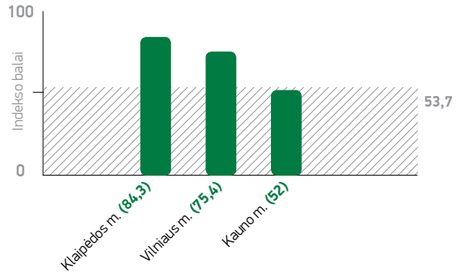

Komunalinės paslaugos

Vertiname:
- Geriamojo vandens kainą
- Ar savivaldybės komunalinių paslaugų įmonės dirbo nenuostolingai
- Kokią dalį šilumos pagamino nepriklausomi gamintojai

Ir dar 9 rodiklius. Detaliau žr. metodologiją.

1 (100) Klaipėdos m.
2 (62,4) Vilniaus m.
vidurkis (48,8) 3 (56,7) Alytaus m.

Transportas

Vertiname:
- Keliems maršrutams buvo skelbti viešieji konkursai
- Kiek maršrutų aptarnauja ne savivaldybei priklausantys vežėjai
- Kokia dalis viešųjų pirkimų kelių priežiūrai buvo skelbiami

Ir dar 3 rodiklius. Detaliau žr. metodologiją.

1 (100) Alytaus m.
2 (81,1) Klaipėdos m.
vidurkis (53,8) 3 (67,5) Kauno m.

Švietimas

Vertiname:
- Valstybinių brandos egzaminų rezultatus
- Kiek kainuoja mokyklų infrastruktūros išlaikymas palyginus su mokymu
- Mokyklų plotą vienam moksleiviui

Ir dar 1 rodiklį. Detaliau žr. metodologiją.

1 (100) Vilniaus m.
2 (51) Klaipėdos m.
vidurkis (37,4) 3 (26,9) Kauno m.

Sveikata ir socialinė rūpyba

Vertiname:
- Kiek gyventojų pasirinkę privačias poliklinikas (PSPC)
- Kiek gyventojų gauna pašalpas, kompensacijas būsto šildymui
- Kiek yra bedarbių ir ilgalaikių bedarbių

Ir dar 5 rodiklius. Detaliau žr. metodologiją.

1 (100) Vilniaus m.
2 (82,2) Klaipėdos m.
vidurkis (65,5) 3 (77,7) Panevėžio m.

Investuotojui

Gerai vertinama ta savivaldybė, kuri užtikrina palankias sąlygas verslui, potencialiems investuotojams.

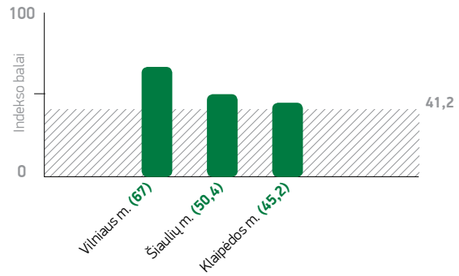

Investicijos ir plėtra

Vertiname:
- Materialines ir tiesiogines užsienio investicijas vienam gyventojui
- Ūkio subjektų skaičių 1000 gyventojų
- Išduotų statybos leidimų skaičių 1000 gyventojų

Ir dar 4 rodiklius. Detaliau žr. metodologiją.

1 (100) Vilniaus m.
2 (59,8) Kauno m.
vidurkis (36,7) 3 (31,6) Klaipėdos m.

Mokesčiai

Vertiname:
- Vidutinį žemės mokesčio tarifą
- Pagrindinį NT mokesčio tarifą
- Vidutinį mokestį už verslo liudijimus

Ir dar 2 rodiklius. Detaliau žr. metodologiją.

1 (100) Šiaulių m.
2 (93,7) Alytaus m.
vidurkis (48,3) 3 (66,9) Klaipėdos m.

Valdymas

Gerai vertinama ta savivaldybė, kuri efektyviai ir skaidriai valdo turimą turtą ir biudžetą, neišplečia administracijos, turi kuo mažiau nuosavų įmonių/įstaigų, automobilių, o savivaldybei priklausančias nenaudojamas patalpas parduoda.

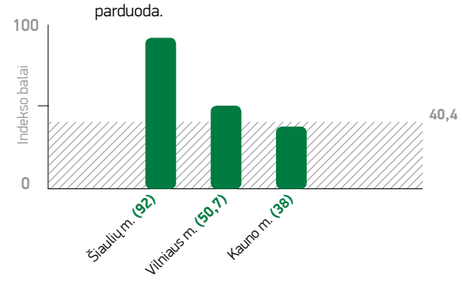

Biudžetas

Vertiname:
- Savivaldybės skolą
- Skelbtų viešųjų pirkimų kiekį ir vertę
- Savivaldybės valdymo (išlaikymo) išlaidas

Detaliau žr. metodologiją.

1 (100) Klaipėdos m.
2 (72,2) Vilniaus m.
vidurkis (58,6) 3 (65,1) Kauno m.

Turto valdymas

Vertiname:
- Įmonių, kuriose savivaldybė turi nuosavybės, skaičių
- Savivaldybei priklausančių nenaudojamų patalpų plotą
- Savivaldybei priklausančių parduotų patalpų plotą

Ir dar 5 rodiklius. Detaliau žr. metodologiją.

1 (100) Šiaulių m.
2 (33,4) Vilniaus m.
vidurkis (30,1) 3 (20,1) Klaipėdos m.

Administracija

Vertiname:
- Administracijos darbuotojų skaičių 1000 gyventojų
- Ar numatytos administracinės naštos mažinimo priemonės
- E. demokratiją pagal VšĮ Baltijos informacinės visuomenės analizės centro tyrimą
- Ir dar 2 rodiklius. Detaliau žr. metodologiją.

1 (100) Šiaulių m.
2 (65,5) Vilniaus m.
vidurkis (46,1) 3 (54) Kauno m.

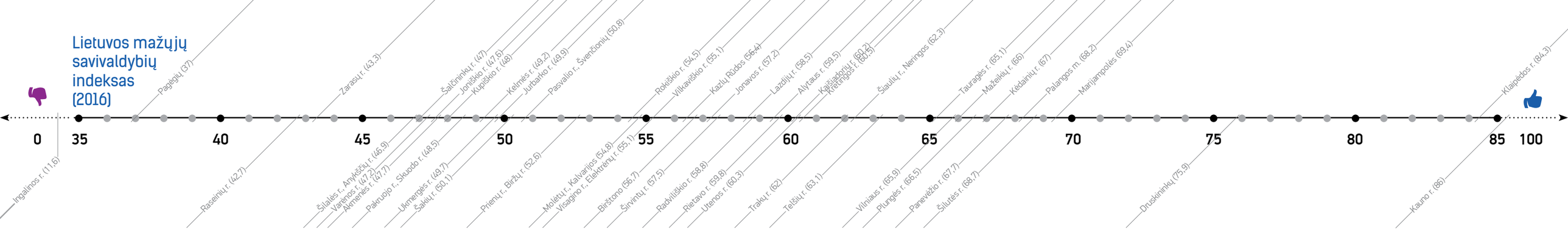

Geriausiai įvertintos mažosios savivaldybės (2016)

Reitinguojamos dešimt geriausių mažųjų savivaldybių pagal rodiklių grupes (geriausia savivaldybė gyventojui, investuotojui, savivaldybės valdymas) ir atskiras sritis („Sveikata ir socialinė rūpyba“, „Švietimas“ ir kt.) bei pateikiami vertinimo balai (iš 100 galimų).

Rajonų savivaldybių vidurkis — Savivaldybės įvertinimas — (XX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

Gyventojai

Gerai vertinama ta savivaldybė, kuri užtikrina gyventojams galimybę rinktis komunalinių paslaugų teikėjus, skatina konkurenciją, užtikrina efektyvų ir kokybišką švietimo bei transporto paslaugų teikimą, gyventojo galimybę rinktis gydymo įstaigą. Taip pat geresnė savivaldybė ta, kurioje mažiau gyventojų gauna pašalpas, nedarbo lygis žemesnis.

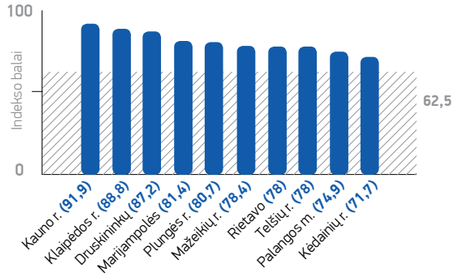

Komunalinės paslaugos

Vertiname:
- Geriamojo vandens kainą
- Ar savivaldybės komunalinių paslaugų įmonės dirbo nenuostolingai
- Kokią dalį šilumos pagamino nepriklausomi gamintojai

Ir dar 9 rodiklius.
Detaliau žr. metodologiją.

1	(100) Pasvalio r.
2	(95,7) Kėdainių r.
3	(92,7) Radviliškio r.
4	(91,7) Klaipėdos r.
5	(91,4) Šilalės r.
6	(91,2) Druskininkų
7	(88,6) Vilkaviškio r.
8	(87,1) Kauno r.
9	(81) Birštono r.
10	(79,2) Telšių r.

vidurkis (65,3)

Transportas

Vertiname:
- Keliems maršrutams buvo skelbti viešieji konkursai
- Kiek maršrutų aptarnauja ne savivaldybei priklausantys vežėjai
- Kokia dalis viešųjų pirkimų kelių priežiūrai buvo skelbiami

Ir dar 2 rodiklius.
Detaliau žr. metodologiją.

1	(100) Radviliškio r.
2	(100) Druskininkų
3	(100) Kauno r.
4	(100) Lazdijų r.
5	(100) Panevėžio r.
6	(100) Prienų r.
7	(100) Visagino r.
8	(99,4) Rietavo
9	(97,3) Alytaus r.
10	(92,8) Kazlų Rūdos

vidurkis (57,9)

Švietimas

Vertiname:
- Valstybinių brandos egzaminų rezultatus
- Kiek kainuoja mokyklų infrastruktūros išlaikymas palyginus su mokymu
- Mokyklų plotą vienam moksleiviui

Detaliau žr. metodologiją.

1	(100) Raseinių r.
2	(93,9) Druskininkų
3	(90,8) Tauragės r.
4	(90,1) Marijampolės
5	(88,4) Plungės r.
6	(85) Kėdainių r.
7	(84,6) Visagino r.
8	(83,5) Mažeikių r.
9	(83,5) Birštono
10	(83,1) Palangos m.

vidurkis (59,5)

Sveikata ir socialinė rūpyba

Vertiname:
- Kiek gyventojų pasirinkę privačias poliklinikas (PSPC)
- Kiek gyventojų gauna pašalpas, kompensacijas būsto šildymui
- Kiek yra bedarbių ir ilgalaikių bedarbių

Ir dar 5 rodiklius.
Detaliau žr. metodologiją.

1	(100) Kauno r.
2	(98,1) Marijampolės
3	(96,8) Vilniaus r.
4	(95,3) Kretingos r.
5	(86,5) Neringos
6	(81,7) Plungės r.
7	(80,2) Klaipėdos r.
8	(79,9) Telšių r.
9	(75,2) Mažeikių r.
10	(74,4) Rietavo

vidurkis (62,4)

Investuotojai

Gerai vertinama ta savivaldybė, kuri užtikrina palankias sąlygas verslui, potencialiems investuotojams.

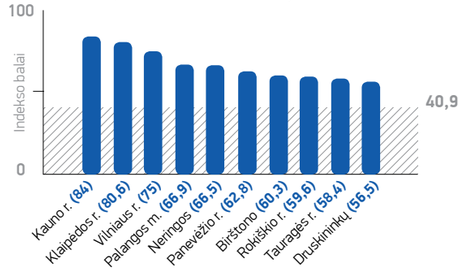

Investicijos ir plėtra

Vertiname:
- Materialines ir tiesiogines užsienio investicijas vienam gyventojui
- Ūkio subjektų skaičių 1000 gyventojų
- Išduotų statybos leidimų skaičių 1000 gyventojų

Ir dar 4 rodiklius.
Detaliau žr. metodologiją.

1	(100) Klaipėdos r.
2	(92,5) Neringos
3	(92,3) Kauno r.
4	(85,9) Palangos m.
5	(77,9) Vilniaus r.
6	(71,3) Birštono
7	(69,1) Druskininkų
8	(67,1) Elektrėnų
9	(64,6) Šiaulių r.
10	(64,3) Kėdainių r.

vidurkis (40,5)

Mokesčiai

Vertiname:
- Vidutinį žemės mokesčio tarifą
- Pagrindinį NT mokesčio tarifą
- Vidutinį mokestį už verslo liudijimus

Ir dar 2 rodiklius.
Detaliau žr. metodologiją.

1	(100) Molėtų r.
2	(96,9) Šilutės r.
3	(90,5) Panevėžio r.
4	(89,9) Kalvarijos
5	(88,9) Rokiškio r.
6	(88,5) Skuodo r.
7	(80,4) Kauno r.
8	(73,5) Vilniaus r.
9	(73,3) Tauragės r.
10	(71,5) Kelmės r.

vidurkis (41,6)

Valdymas

Gerai vertinama ta savivaldybė, kuri efektyviai ir skaidriai valdo turimą turtą ir biudžetą, neišplečia administracijos, turi kuo mažiau nuosavų įmonių/įstaigų, automobilių, o savivaldybei priklausančias nenaudojamas patalpas parduoda.

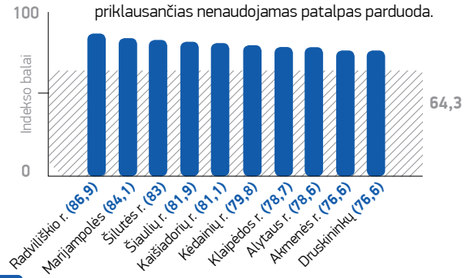

Biudžetas

Vertiname:
- Savivaldybės skolą
- Skelbtų viešųjų pirkimų kiekį ir vertę
- Savivaldybės valdymo (išlaikymo) išlaidas

Detaliau žr. metodologiją.

1	(100) Radviliškio r.
2	(94,8) Visagino r.
3	(92,3) Tauragės r.
4	(88,9) Panevėžio r.
5	(88,2) Vilkaviškio r.
6	(86,1) Klaipėdos r.
7	(85,8) Skuodo r.
8	(84) Kaišiadorių r.
9	(83,5) Akmenės r.
10	(82,1) Kalvarijos

vidurkis (54,6)

Turto valdymas

Vertiname:
- Įmonių, kuriose savivaldybė turi nuosavybės, skaičių
- Savivaldybei priklausančių nenaudojamų patalpų plotą
- Savivaldybei priklausančių parduotų patalpų plotą

Ir dar 5 rodiklius.
Detaliau žr. metodologiją.

1	(100) Šilutės r.
2	(96,6) Trakų r.
3	(96,2) Utenos r.
4	(95,6) Pakruojo r.
5	(95,1) Kauno r.
6	(90,8) Druskininkų
7	(90,1) Alytaus r.
8	(89,4) Radviliškio r.
9	(89,2) Lazdijų r.
10	(87,6) Švenčionių r.

vidurkis (71,7)

Administracija

Vertiname:
- Administracijos darbuotojų skaičių 1000 gyventojų
- Ar numatytos administracinės naštos mažinimo priemonės
- E. demokratiją pagal VšĮ Baltijos informacinės visuomenės analizės centro tyrimą

Ir dar 2 rodiklius.
Detaliau žr. metodologiją.

1	(100) Marijampolės
2	(86,3) Joniškio r.
3	(86,1) Akmenės r.
4	(80,4) Jonavos r.
5	(80,3) Kėdainių r.
6	(79,1) Kazlų Rūdos
7	(76,9) Molėtų r.
8	(76,3) Šiaulių r.
9	(75,3) Klaipėdos r.
10	(75,2) Radviliškio r.

vidurkis (52,6)

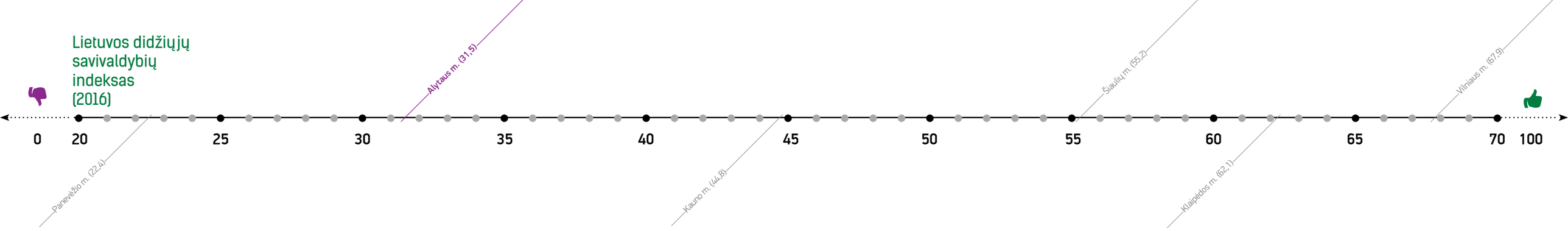

Alytaus m.
savivaldybė

5 VIETA

Alytaus m. savivaldybė šiemet pakilusi per vieną poziciją užima 5 vietą tarp 6 didžiųjų savivaldybių (surinkta 31,5 balo iš 100). Geriausiai įvertintos sritys – „Transportas“, „Mokesčiai“, „Komunalinės paslaugos“. Vis dėlto net 5 sritys negavo nei vieno balo, tarp jų: „Investicijos ir plėtra“, „Sveikata ir socialinė rūpyba“.

Alytaus m. savivaldybės „Transporto“ sritis puikų įvertinimą pelnė dėl to, kad visus maršrutus čia aptarnavo efektyviau veikiantis privatus sektorius, visiems maršrutams buvo skelbti viešieji konkursai. Privataus sektoriaus dalyvavimas įvertintas ir „Komunalinių paslaugų“ srityje. Alytaus m. savivaldybėje nepriklausomi šilumos gamintojai pagamino beveik trečdalį šilumos, buitinių atliekų surinkimas taip pat buvo patikėtas privačiam sektoriui.

„Mokesčių“ srityje teigiamai vertinama tai, kad pajamų mokesčiai už verslo liudijimus Alytaus m. savivaldybėje 2015 m. buvo maži palyginus su kitomis didžiosiomis savivaldybėmis (241 EUR lyginant su 276 EUR vidurkiu*). Be to, nenaudojamas nekilnojamasis turtas ir žemė nebuvo papildomai apmokestinti.

Savivaldybėje išlieka problema dėl investicijų trūkumo. Nors per metus jų ir paaugo, bet 2014 m. tiek materialinių, tiek tiesioginių užsienio investicijų kiekis gerokai nusileido vidutiniam*. O veikiančių ūkio subjektų skaičius 1000 gyventojų 2015 m. buvo mažiausias*. Grynoji migracija (vidinė ir tarptautinė) tais pačiais metais buvo labiausiai neigiama iš didžiųjų savivaldybių, tai reiškia, kad daug daugiau žmonių išvyko iš savivaldybės nei atvyko.

Alytaus m. savivaldybėje 2015 m. buvo didžiausia socialinės pašalpos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (4,5 proc. lyginant su 2,9 proc. vidurkiu*), būsto šildymo kompensacijos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (9,5 proc. lyginant su 5,5 proc. vidurkiu*). Taip pat – bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų (11,4 proc. lyginant su 7,8 proc. vidurkiu*), ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių (34 proc. lyginant su 21,5 proc. vidurkiu*). Tačiau reikia pasidžiaugti, kad beveik visų šių grupių dalis traukėsi sparčiausiai*.

Gyventojai
Lenkia **1** savivaldybę

39,5 balo iš 100 | 53,7

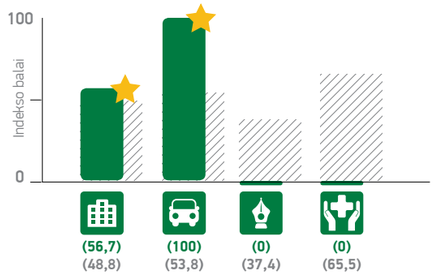

Labiausiai sumažėjo ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

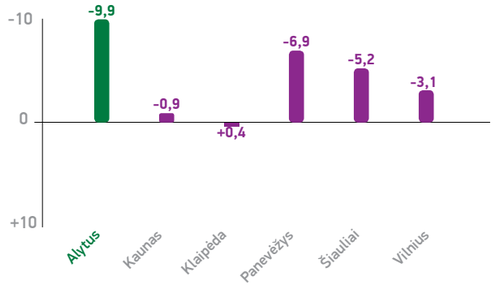

Didžiausia soc. pašalpos gavėjų dalis 2015 m. (proc.)

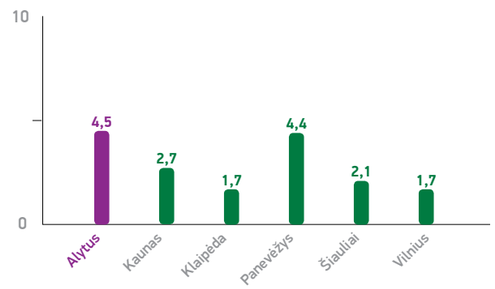

Investuotojai
Lenkia **1** savivaldybę

36 balai iš 100 | 41,2

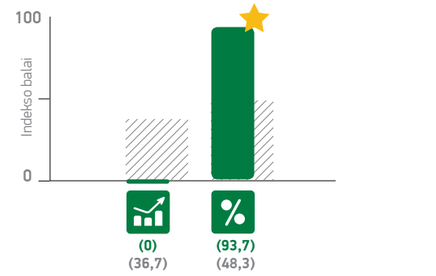

Didžiausias verslo liudijimus įsigijusiųjų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m.

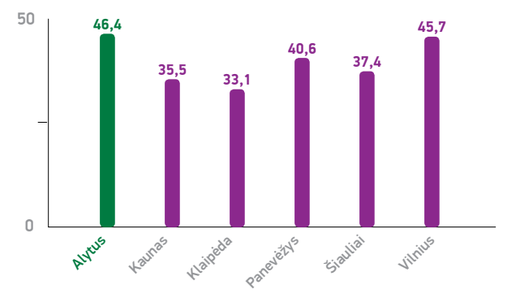

Mažiausios materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

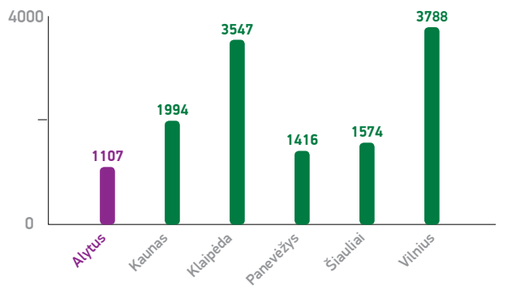

Valdymas
Lenkia **0** savivaldybių

4,6 balo iš 100 | 40,4

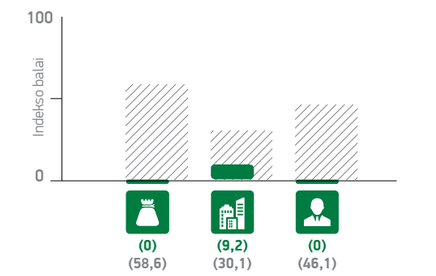

Savivaldybei ar jos įmonėms priklausančių pirčių, laidojimo namų, viešbučių, kenkėjų naikinimo įstaigų, vaistinių, knygynų skaičius 2015 m.

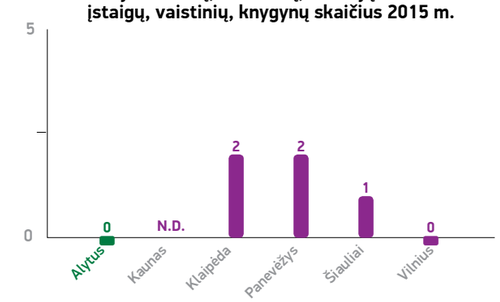

Mažiausia skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal vertę), lyginant su visais atliktais viešaisiais pirkimais 2015 m. (proc.)

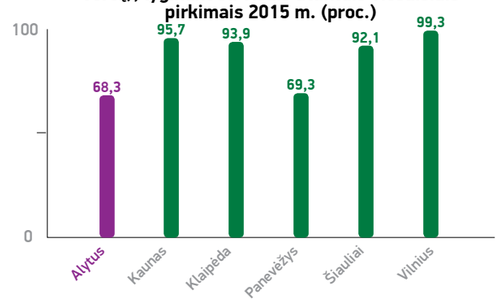

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

★ Patenka tarp 3 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Miestų savivaldybių vidurkis

(XXX) Miestų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

Pastaba:* ***rezultatai lyginami tarp 6 didžiųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Lietuvos didžiųjų savivaldybių indeksas (2016)

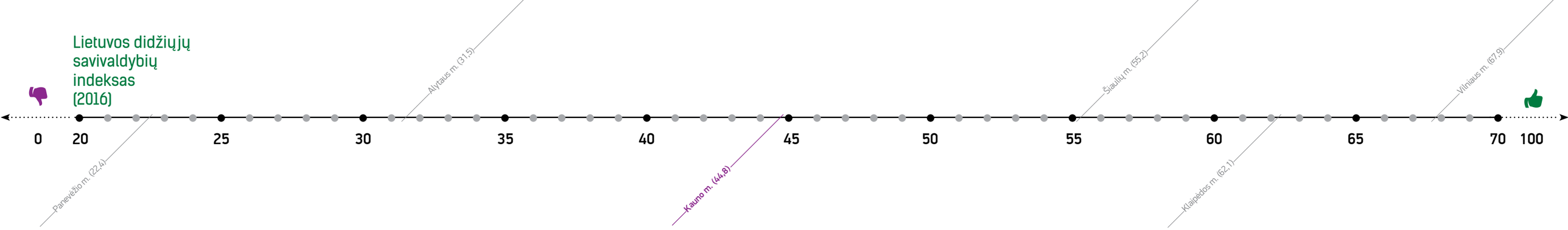

Kauno m.
savivaldybė

4 VIETA

Kauno m. savivaldybė šiemet pakilo per vieną poziciją ir užima 4 vietą tarp 6 didžiųjų savivaldybių, surinkusi 44,7 balo iš 100. Lyginant su praėjusių metų indeksu, pagerėjo „Investicijų ir plėtros“, „Sveikatos ir socialinės rūpybos“, „Administracijos“ sričių rezultatai. Tačiau „Mokesčiai“ vėl įvertinti prastai, „Turto valdymas“ bei „Švietimas“ taip pat įvertinti blogiau nei kitos sritys.

Reikia pasidžiaugti, kad Kauno m. savivaldybėje daugėja investicijų: lyginant su 2013 m., 2014 m. vienam gyventojui tenkantis materialinių investicijų kiekis paaugo net 577 eurais ir sudarė 1994 EUR/gyv. Tiesioginių užsienio investicijų (TUI) kiekis taipogi augo – 403 eurais, iš viso TUI vienam gyventojui buvo 3574 EUR. Prie geresnio vertinimo prisidėjo ir tai, kad didėjo 1000 gyventojų tenkančių veikiančių ūkio subjektų, verslo liudijimus įsigijusių/prasitęsusių gyventojų skaičius, o išduotų statybos leidimų kiekis 1000 gyventojų 2015 m. buvo pats didžiausias (7,8 lyginant su 5,1 vidurkiu*). Tad dėl aktyvesnės ekonomikos, didėjančio verslumo gerėja ir socialiniai rodikliai: 2015 m. lyginant su 2014 m. sumažėjo bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų (8,2 proc. → 7,3 proc.), ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių (21,2 proc. → 20,3 proc.), taip pat socialinės rizikos šeimų skaičius.

Gerų pokyčių buvo ir „Administracijos“ srityje, pavyzdžiui, sumažėjo užimtų administracijos pareigybių skaičius 1000 gyventojų (2014 m. 2,8 → 2015 m. 2,4).

Aukštesnę vietą reitinge pasiekti padėtų mokesčių sumažinimas. Pagrindinis nekilnojamojo turto (NT) mokesčio tarifas Kauno m. savivaldybėje buvo aukščiausias – 1 proc., o nenaudojamas NT ir nenaudojama žemė apmokestinti aukščiausias tarifais.

Vertėtų atkreipti dėmesį ir į „Turto valdymą“. Nuosavo NT (pastatų ir patalpų) plotas 100 gyv., remiantis savivaldybės teiktais duomenimis, 2015 m. buvo didesnis nei vidutinis*, kaip ir nenaudojamas plotas 100 gyv. Be to, į parduodamų objektų sąrašą įtraukiama nedaug ploto, ir parduodama taip pat nedaug. Efektyvesnis mokyklų infrastruktūros valdymas pagerintų „Švietimo“ rezultatus, kadangi mokyklų aplinkos išlaikymo ir ŠMM skiriamų lėšų ugdymui santykis Kaune 2015 m. buvo didžiausias*.

Gyventojui
Lenkia **3** savivaldybes

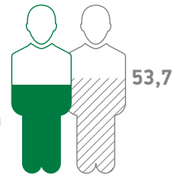

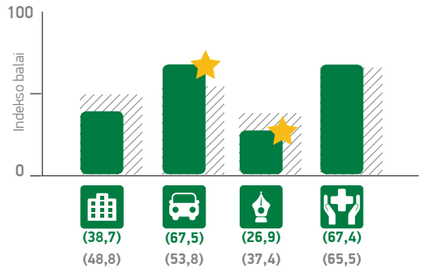

Investuotojui
Lenkia **2** savivaldybes

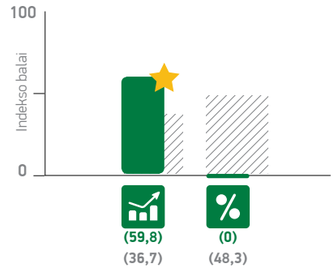

Valdymas
Lenkia **3** savivaldybes

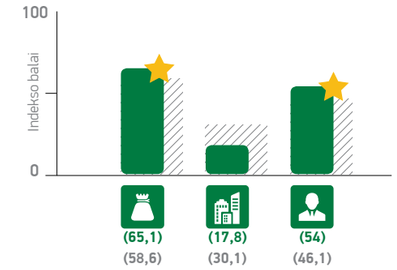

Labiausiai sumažėjo šilumos kaina 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc.)

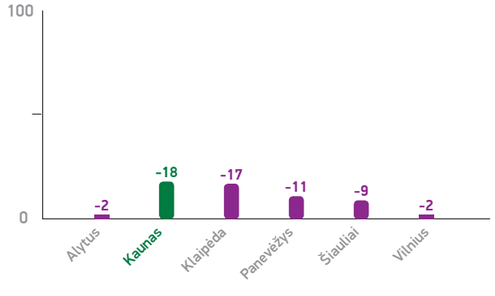

Didžiausias išduotų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m.

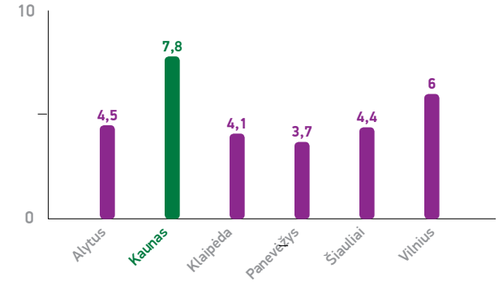

Daugiausiai viešo-privataus sektoriaus bendradarbiavimo sutarčių, kurių viena šalių yra privataus kapitalo, skaičius (sudaryta iki 2016-01-01, galiojančios)

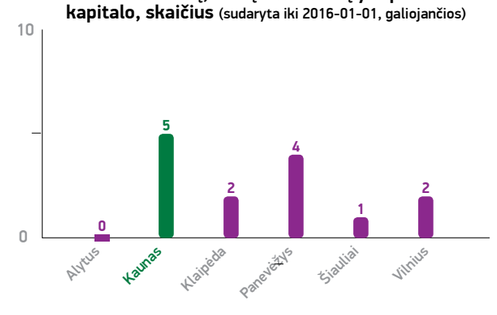

Mažiausiai sumažėjo būsto šildymo kompensacijos gavėjų dalis nuo visų gyventojų 2015 m. (proc. p.)

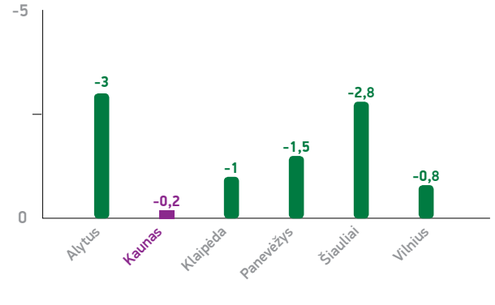

Vienas didžiausių pagrindinio nekilnojamojo turto mokesčio tarifų 2015 m. (proc.)

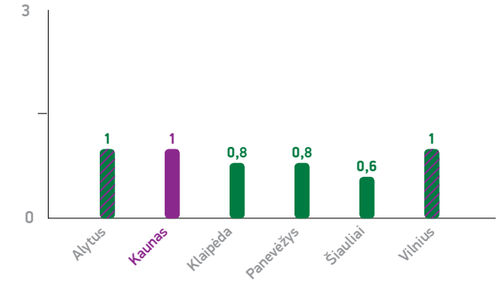

Padidėjo biudžeto skola 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

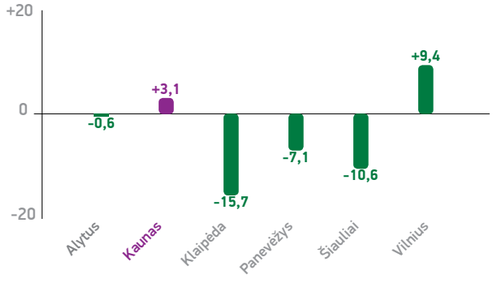

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 3 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Miestų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Miestų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 6 didžiųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

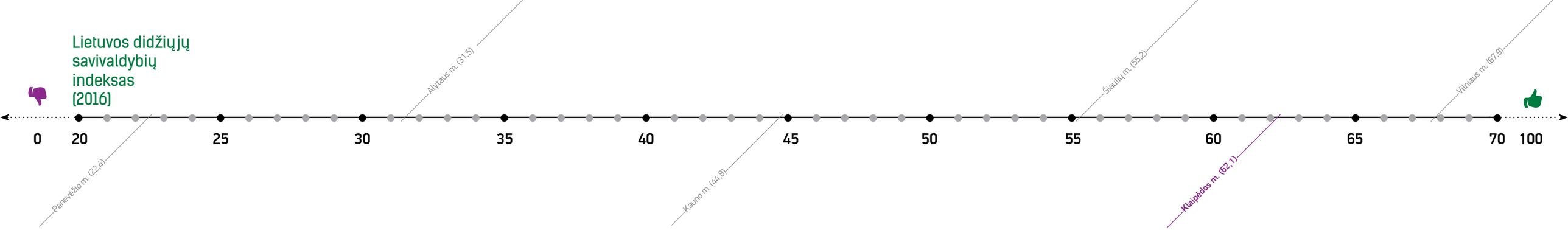

Klaipėdos m.
savivaldybė

2 VIETA

Klaipėdos m. savivaldybė šiemet, kaip ir pernai, užima antrą vietą tarp 6 didžiųjų savivaldybių, surinkusi 62 balus iš 100. Daugiausia balų (100) skirta „Biudžeto“ ir „Komunalinių paslaugų“ sritims. Pagerėjo „Švietimo“ rezultatai. Tačiau kaip ir praėjusiame indekse, „Administracija“ surinko nedaug balų. Prasčiau nei kitos įvertintos sritys – „Investicijos“ ir plėtra“ bei „Turto valdymas“.

Reikia pasidžiaugti, kad Klaipėdos m. savivaldybės biudžeto skola 2015 m. nuo 2014 m. sumažėjo labiausiai iš didžiųjų savivaldybių – nuo 44,5 proc. iki 28,8 proc. pajamų. Dar vienas teigiamas pokytis šioje srityje – didesnė dalis skelbiamų viešųjų pirkimų (pagal piniginę vertę 2014 m. 47 proc. → 2015 m. 94 proc.). Tokiu būdu skaidriau naudojamos biudžeto lėšos.

„Komunalinių paslaugų“ srityje šį kartą maksimalus įvertinimas pelnytas pirmiausiai dėl to, kad Klaipėdos m. savivaldybėje 2015 m. didžiausią dalį šilumos pagamino nepriklausomi gamintojai (73 proc., vidurkis* 32 proc.). Ir šilumos kaina čia 2015 m. buvo mažesnė nei vidutinė* – 5,44 ct/kWh (lyginant su 6,08 ct/kWh), tai 17 proc. mažiau nei 2014 m. Vandens kaina buvo pati žemiausia.

2015 m. Klaipėdos m. savivaldybės moksleiviai valstybinius brandos egzaminus išlaikė geriau nei 2014 m., jų rezultatai beveik prilygo vidurkiui*. Be to, mokyklų infrastruktūra savivaldybėje gerai optimizuota: vienam moksleiviui tenka mažesnis nei vidutinis* mokyklų plotas (atitinkamai, 7,9 kv. m ir 8,7 kv. m), tad ir mokyklų aplinkos išlaikymo išlaidos nebuvo didelės.

Kaip ir praėjusiame indekse, šiemet “Administracija” įvertinta prasčiau nei kitos sritys dėl pagrindinių priežasčių: administracijoje užimtų pareigybių skaičius 1000 gyv. buvo didesnis nei vidutinis*; savivaldybės svetainė prasčiausiai* atitiko bendruosius reikalavimus.

Reikėtų atkreipti dėmesį ir į „Turto valdymą“ – remiantis savivaldybės teiktais duomenimis, savivaldybei priklausančių pastatų/patalpų plotas 2015 m. 100 gyventojų čia buvo didžiausias, o į parduodamų objektų sąrašą buvo įtraukta mažiausiai ploto, lyginant su kitomis didžiosiomis savivaldybėmis.

„Investicijų ir plėtros“ srities vertinimą neigiamai paveikė tai, kad tiesioginių užsienio investicijų kiekis gyventojui buvo mažesnis nei vidutinis, t. y. 4452 EUR/gyv. lyginant su 4821 EUR/gyv. O verslo liudijimus įsigijusių/prasitęsusių gyventojų skaičius 1000 gyv. apskritai buvo mažiausias.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

Patenka tarp 3 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Miestų savivaldybių vidurkis

(XXX) Miestų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 6 didžiųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **5** savivaldybes

84,3 balo iš 100 — 53,7

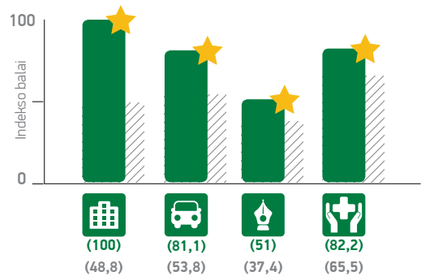

Didžiausią dalį centralizuotai teikiamos šilumos pagamino nepriklausomi gamintojai 2015 m. (proc.)

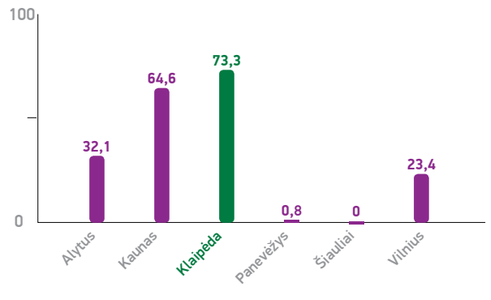

Vienintelėje paaugo ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

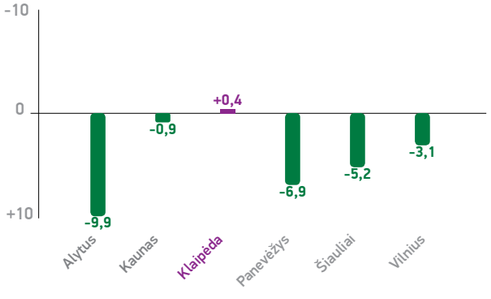

Investuotojui

Lenkia **3** savivaldybes

45,2 balo iš 100 — 41,2

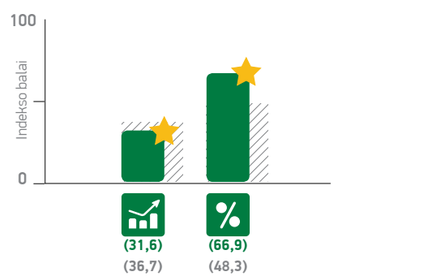

Vienos didžiausių materialinių investicijų, tenkančių vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

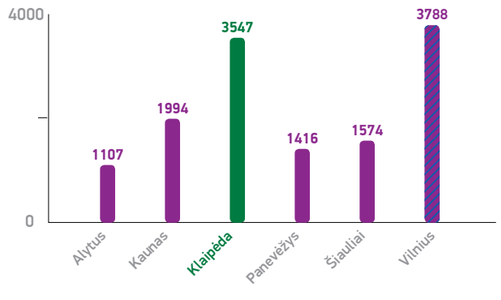

Mažiausias verslo liudijimus įsigijusiųjų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m.

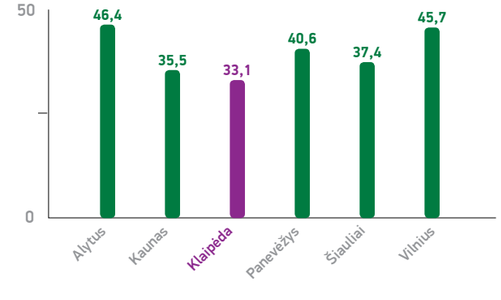

Valdymas

Lenkia **2** savivaldybes

31,7 balo iš 100 — 40,4

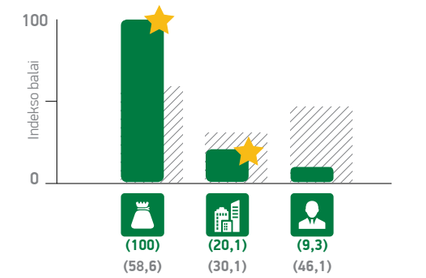

Labiausiai sumažėjo biudžeto skola 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

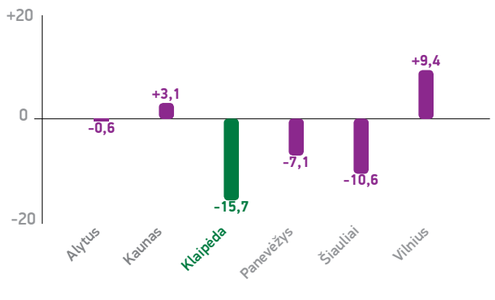

Didžiausias savivaldybės nuosavų pastatų ir patalpų plotas, tenkantis 100 gyventojų 2015 m. (kv. m)

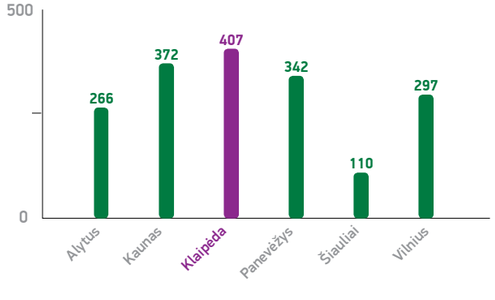

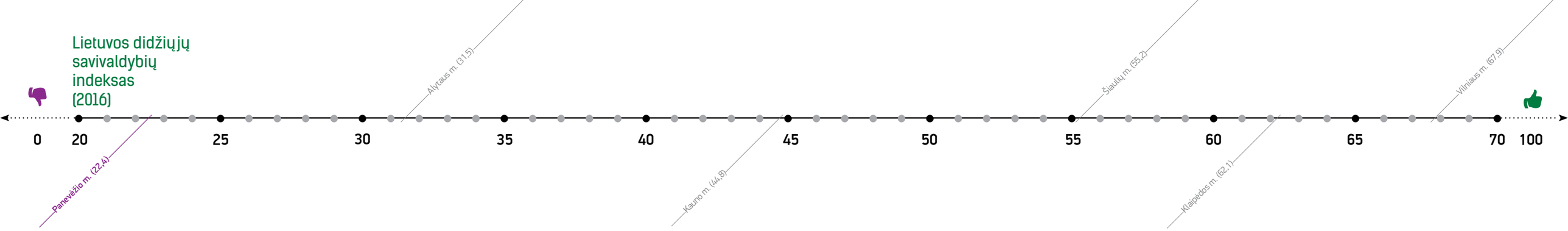

Panevėžio m.
savivaldybė

6 VIETA

Panevėžio m. savivaldybė šiemet nukritusi per dvi pozicijas žemyn užima paskutinę vietą tarp 6 didžiųjų savivaldybių (surinkta 22,6 balo iš 100). „Sveikata ir socialinė rūpyba“ surinko daugiausiai balų, neblogai įvertintas ir „Biudžetas“, „Administracija“. Tačiau net trys sritys gavo 0 balų, tarp jų „Komunalinės paslaugos“, „Transportas“. Sumažėjo „Investicijų ir plėtros“ srities vertinimas.

Panevėžio m. savivaldybėje 2015 m. daugiausiai gyventojų buvo prisiregistravę privačiuose pirminės sveikatos priežiūros centruose (67 proc., lyginant su 50,9 proc. vidurkiu*). Rezultatą gerino ir tai, socialinės pašalpos gavėjų dalis nuo visų gyventojų, bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų, socialinės rizikos šeimų skaičius 1000 gyv. mažėjo labiausiai iš didžiųjų savivaldybių.

„Biudžeto“ sričiai teigiamos įtakos turėjo tai, kad Panevėžio m. savivaldybės biudžeto skola 2015 m. buvo viena mažiausių (31,3 proc. nuo pajamų lyginant su 55,4 proc. vidurkiu*), o „Administracijos“ – tai, kad internetinė svetainė geriausiai atitiko bendruosius reikalavimus. Tačiau reikėtų atkreipti dėmesį, kad Panevėžio m. savivaldybėje daug gyventojų prašymų nėra išnagrinėjami laiku, nors užimtų pareigybių skaičius administracijoje, tenkantis 1000 gyv., 2015 m. buvo didesnis nei vidutinis.

Kaip ir pernai, „Komunalinių paslaugų“ sričiai neskirtas nei vienas balas. Panevėžio m. savivaldybėje privatus sektorius neveikė nei šilumos, nei buitinių atliekų surinkimo, nei viešojo transporto sektoriuje (tai neigiamai paveikė „Transporto“ srities vertinimą). Privačios iniciatyvos trūkumas atsispindi ir „Investicijų ir plėtros“ srityje: Panevėžio m. savivaldybė buvo vienintelė iš didžiųjų savivaldybių, kurioje materialinių ir tiesioginių užsienio investicijų kiekis gyventojui 2014 m. lyginant su 2013 m. sumažėjo. O išduotų statybos leidimų skaičius 1000 gyventojų 2015 m. buvo mažiausias.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 3 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Miestų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Miestų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 6 didžiųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **0** savivaldybių

28,1 balo iš 100 — 53,7

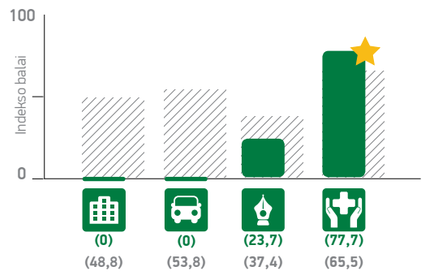

Labiausiai sumažėjo socialinę pašalpą gavusių gyventojų dalis 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

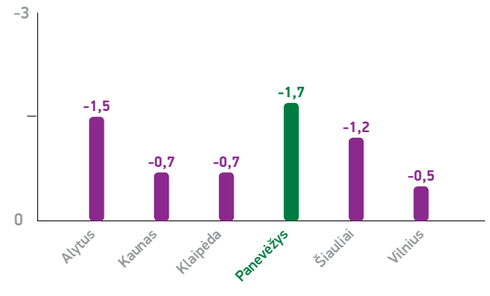

Didžiausia savivaldybės administruojamų daugiabučių ploto dalis 2015 m. (proc.)

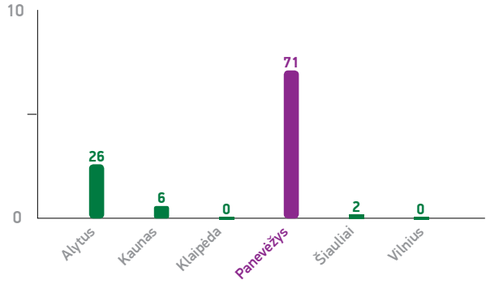

Investuotojui

Lenkia **0** savivaldybių

11,5 balo iš 100 — 41,2

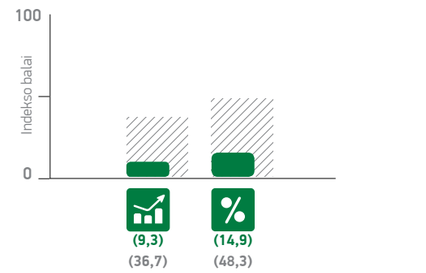

Mažiausias vidutinis fiksuotas pajamų mokestis* už verslo liudijimus 2015 m. (EUR)

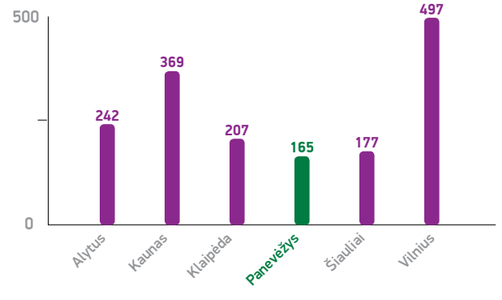

**Vertinant visas ekonomines veikias*

Vienintelėje sumažėjo tiesioginių užsienio investicijų kiekis, tenkantis vienam gyventojui 2014 m. lyginant su 2013 m.

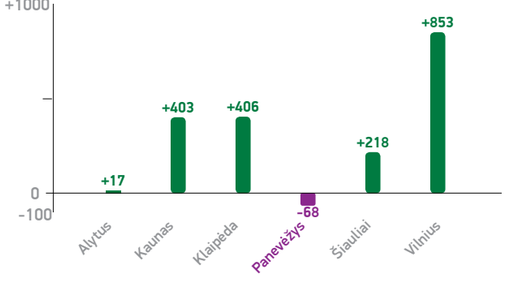

Valdymas

Lenkia **1** savivaldybę

25,6 balo iš 100 — 40,4

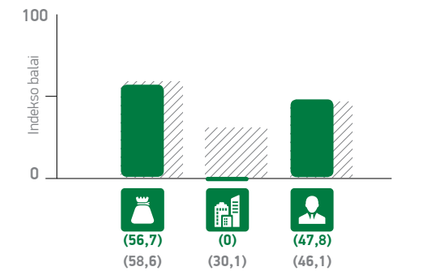

Geriausias savivaldybės svetainės atitikimas bendriesiems reikalavimams 2015 m. (proc.)

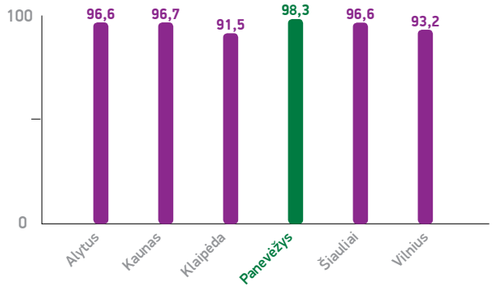

Didžiausias savivaldybei priklausančių nenaudojamų pastatų ir patalpų plotas, tenkantis šimtui gyventojų 2015 m. (kv. m)

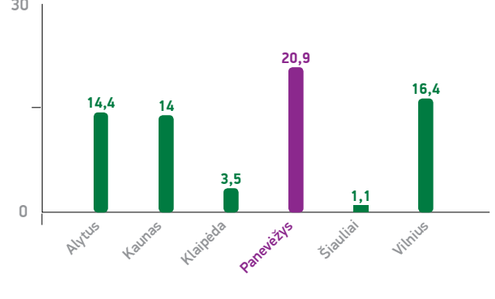

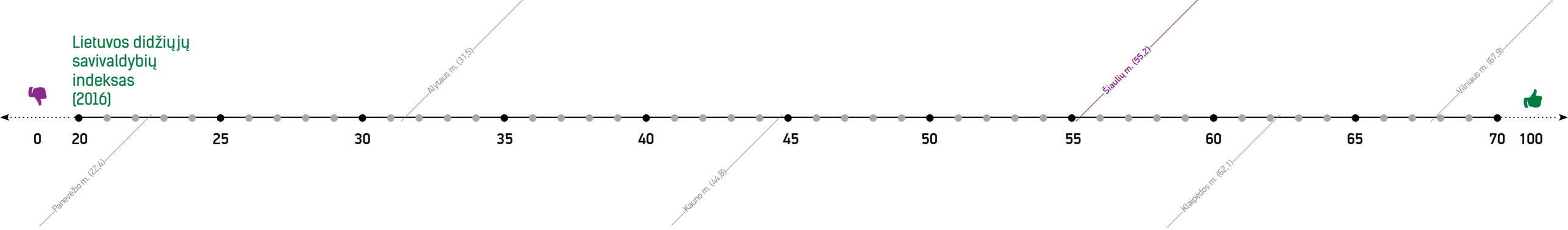

Šiaulių m.
savivaldybė

3 VIETA

Šiaulių m. savivaldybė, kaip ir pernai, šiemet užima 3 vietą tarp 6 didžiųjų savivaldybių, surinkusi 54,9 balo iš 100. Didžiausią įmanomą balų kiekį (100) surinko trys sritys: „Turto valdymas“, „Administracija“ ir „Mokesčiai“. Vis dėlto „Investicijos ir plėtra“ įvertinta prasčiausiai iš visų sričių. Nedaug balų gavo ir „Komunalinės paslaugos“ bei „Transportas“.

Šiaulių m. savivaldybėje „Turto valdymas“ įvertintas gerai dėl to, kad savivaldybėje, remiantis jos teiktais duomenimis, nuosavų pastatų ir patalpų plotas 100 gyv. buvo mažiausias tarp didžiųjų savivaldybių, kaip ir nenaudojamas plotas tenkantis 100 gyv. Be to, į parduodamų objektų sąrašą įtraukta daugiausiai ploto lyginant su visu nuo savu plotu, o parduota – 3 kartus daugiau (2014 m. 2923 kv. m → 2015 m. 8503 kv. m). Efektyvus turto valdymas padeda užtikrinti, kad mokesčių mokėtojų pinigai būtų naudojami taupiai.

Geras įvertinimas „Administracijos“ sričiai buvo skirtas dėl to, kad laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis 2015 m. buvo mažesnė nei vidutinė (8 proc. lyginant su 11 proc. vidurkiu*), o pagal naujai vertinamą e. demokratijos rodiklį**, Šiaulių m. savivaldybė įvertinta geriausiai* (10,9 balo iš 20 lyginant su 7,4 b. vidurkiu*). Aukštesnis e. demokratijos vertinimas rodo geresnes sąlygas gyventojams dalyvauti politinių sprendimų priėmimo procesuose.

Galima pasidžiaugti, kad savivaldybėje taikomi maži mokesčiai – pagrindinis nekilnojamojo turto tarifas 2015 m. buvo mažiausias* (0,6 proc.), pajamų mokesčiai už verslo liudijimus – vieni mažiausių (177 EUR lyginant su 276 EUR vidurkiu*). Tačiau siekiant skatinti ekonomikos aktyvumą, reikėtų dėti daugiau pastangų, ypatingai stengiantis pritraukti užsienio investuotojus. 2014 m. tiesioginių užsienio investicijų kiekis gyventojui buvo mažiausias iš didžiųjų savivaldybių (966 EUR/gyv. lyginant su 4821 EUR/gyv. vidurkiu*).

„Komunalinės paslaugos“ įvertintos gana prastai, nes vandens kaina 2015 m. buvo didžiausia* (2,20 EUR/kub. m lyginant su 1,56 EUR/kub. m vidurkiu*), be to šilumos teikimo sektoriuje nebuvo sudarytos sąlygos veikti privatiems tiekėjams. Privataus kapitalo dalyvavimas aptarnaujant viešojo transporto maršrutus pagerintų ir „Transporto“ rezultatus.

***Pastaba: vertinimą atliko VšĮ Baltijos informacinės visuomenės analizės centras (http://bisac.eu/2016/03/30/pristatome-lietuvos-savivaldybiu-e-valdymo-kokybes-vertinimo-rezultatus/)*

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

★ Patenka tarp 3 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Miestų savivaldybių vidurkis

(XXX) Miestų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 6 didžiųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui
Lenkia **2** savivaldybes

42,8 balo iš 100 — 53,7

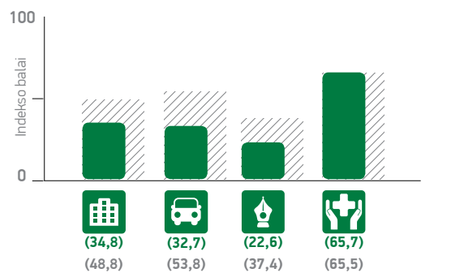

Mažiausia bedarbių dalis lyginant su visais darbingo amžiaus gyventojais 2015 m. (proc.)

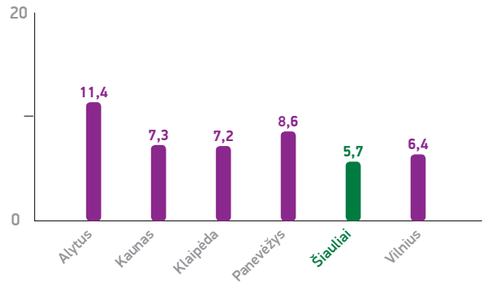

Didžiausia geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kaina 2015 m. (EUR/kub. m)

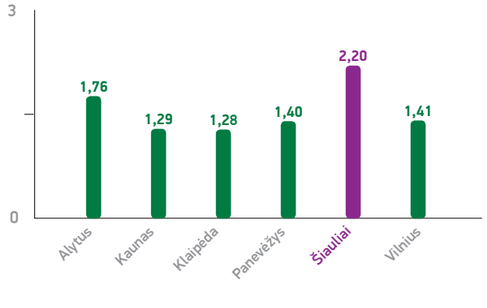

Investuotojui
Lenkia **4** savivaldybes

50,4 balo iš 100 — 41,2

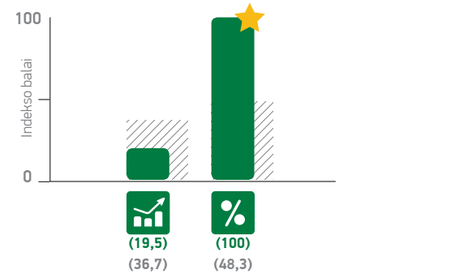

Mažiausias pagrindinis nekilnojamojo turto mokesčio tarifas 2015 m. (proc.)

Mažiausios tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

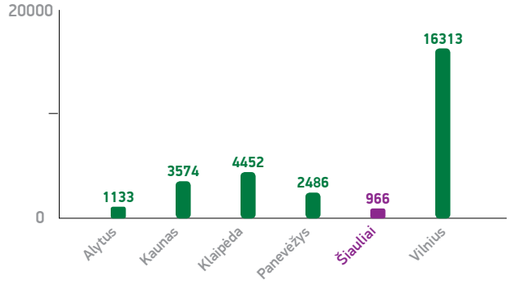

Valdymas
Lenkia **5** savivaldybes

92 balai iš 100 — 40,4

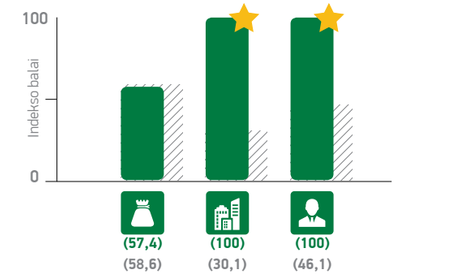

Mažiausia biudžeto skola lyginant su pajamomis 2015 m. (proc.)

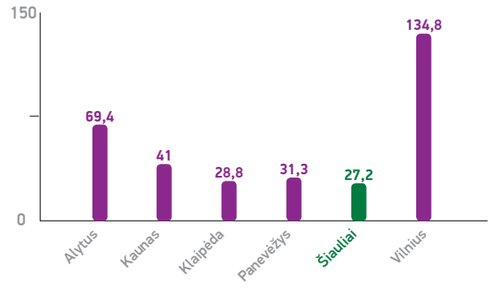

Viena didžiausių savivaldybės valdymo (išlaikymo) išlaidų dalių nuo patvirtinto biudžeto 2015 m. (proc.)

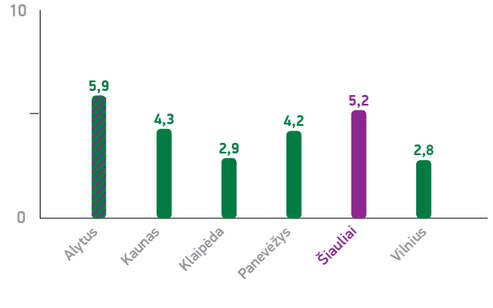

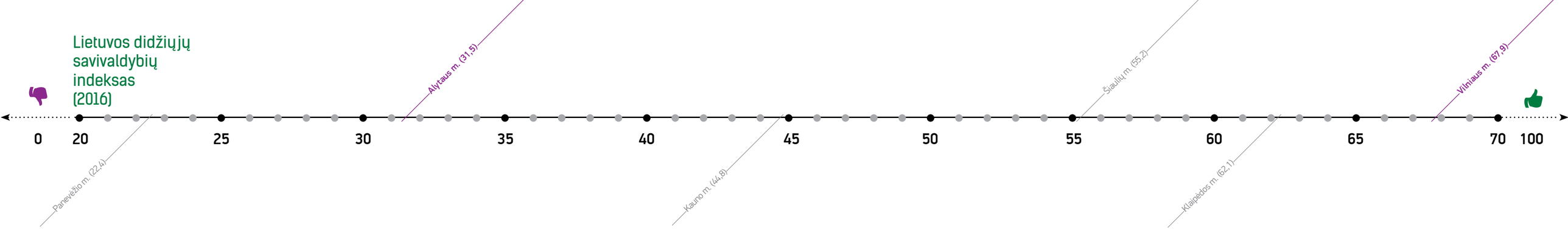

Vilniaus m.
savivaldybė

1 VIETA

Vilniaus m. savivaldybė šiemet išsaugo 1 vietą tarp 6 didžiųjų savivaldybių, surinkusi 67,9 balo iš 100. Didžiausią balų skaičių (100) surinko trys sritys: „Investicijos ir plėtra“, „Sveikata ir socialinė rūpyba“ ir „Švietimas“. Pagerėjo „Biudžeto“ vertinimas. Lyginant su kitomis sritimis, prasčiausiai įvertintos „Mokesčių“, „Turto valdymo“ sritys.

Sostinė pritraukia daugiausiai investicijų: 2014 m. materialinių investicijų kiekis gyventojui paaugo net 794 eurais ir siekė 3788 EUR/gyv. (vidurkis* 2238 EUR/gyv.), o tiesioginės užsienio investicijos sudarė 16313 EUR/gyv. (vidurkis* 4821 EUR/gyv.), tai 853 eurais daugiau nei 2013 m. Vilniuje pernai 1000 gyventojų teko daugiausiai veikiančių ūkio subjektų. Dėl didelio ekonominio aktyvumo, atitinkamai geresni ir socialiniai rodikliai. Pavyzdžiui, socialinės pašalpos gavėjų dalis nuo visų gyventojų 2015 m. buvo pati mažiausia didžiųjų savivaldybių gretose – 1,7 proc. lyginant su 2,9 proc. vidurkiu*. Bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų taip pat buvo viena mažiausių.

Gerą vertinimą „Švietimo“ srityje užtikrino tai, kad sostinės moksleiviai geriausiai išlaikė valstybinius brandos egzaminus (59,4 balo iš 100 lyginant su 55,4 b. vidurkiu*). Ir mokyklų infrastruktūra naudojama efektyviai – vienam moksleiviui teko mažiausias mokyklų plotas, dėl to ir mokyklų aplinkos išlaikymo išlaidos buvo mažiausios.

„Biudžeto“ srityje gerai vertinama tai, kad valdymo (išlaikymo) išlaidų dalis nuo patvirtinto biudžeto šį kartą pati mažiausia – 2,8 proc. lyginant su 4,2 proc. vidurkiu*. Be to, beveik visi viešieji pirkimai buvo skelbti, tokiu būdu biudžeto lėšos naudojamos skaidriau. Vis dėlto išlieka aštri problema dėl biudžeto skolos: kaip ir 2014 m., 2015 m. ji buvo didžiausia iš vertintų savivaldybių.

Siekiant išlaikyti pirmą poziciją, derėtų atkreipti dėmesį į aukščiausius* mokesčius. Pagrindinis nekilnojamojo mokesčio tarifas buvo didžiausias (1 proc.), kaip ir fiksuoti pajamų mokesčiai už verslo liudijimus (497 EUR lyginant su 276 EUR vidurkiu*). Taip pat vertėtų efektyvinti turto valdymą. Vilniaus m. savivaldybė palyginus su kitomis savivaldybėmis turėjo daug nenaudojamo nuosavo turto (pastatų ir patalpų), tačiau įtraukė į parduodamų objektų sąrašą palyginus nedaug. Efektyvus turto valdymas padėtų taupyti mokesčių mokėtojų pinigus.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 3 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Miestų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Miestų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 6 didžiųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui
Lenkia **4** savivaldybes

75,4 balo iš 100 | 53,7

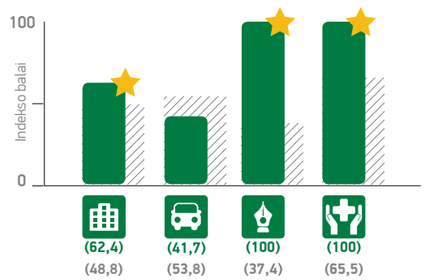

Didžiausia išlaidų dalis perkant NVO paslaugas nuo savivaldybės skirtos sumos soc. paslaugoms 2015 m. (proc.)

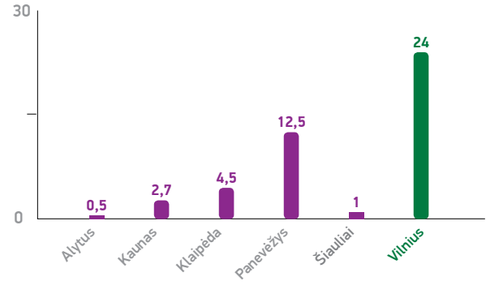

Vienas mažiausių šilumos kainos sumažėjimų 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc.)

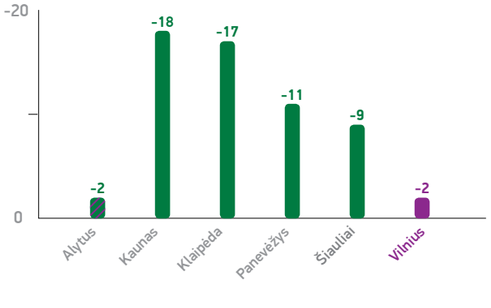

Investuotojui
Lenkia **5** savivaldybes

67 balai iš 100 | 41,2

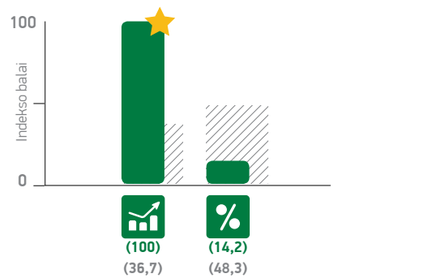

Didžiausios materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

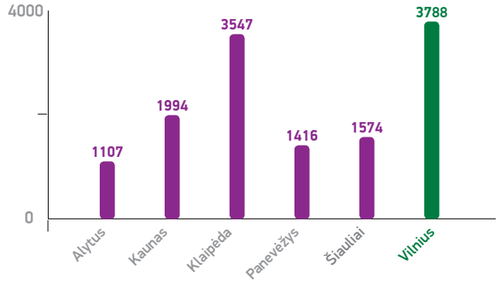

Didžiausias pagrindinis nekilnojamojo turto mokesčio tarifas 2015 m. (proc.)

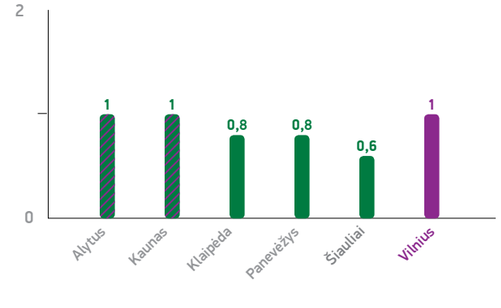

Valdymas
Lenkia **4** savivaldybes

50,7 balo iš 100 | 40,4

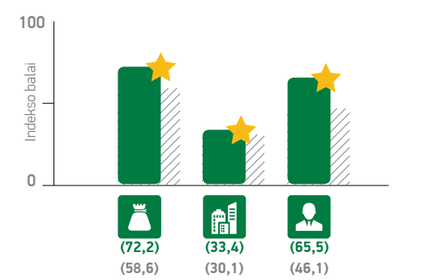

Mažiausia savivaldybės valdymo (išlaikymo) išlaidų dalis nuo patvirtinto biudžeto 2015 m. (proc.)

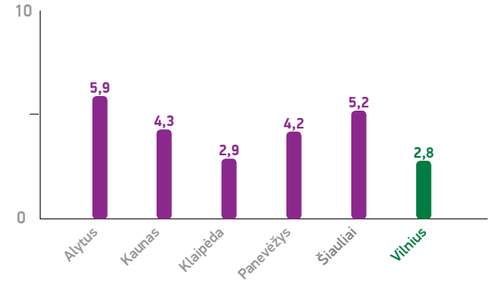

Didžiausia biudžeto skola lyginant su pajamomis 2015 m. (proc.)

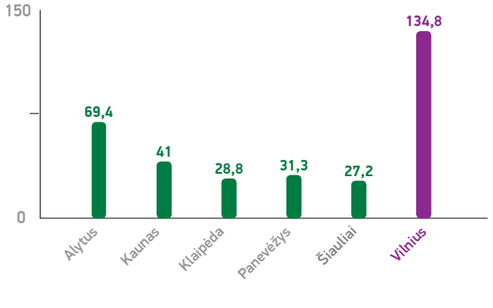

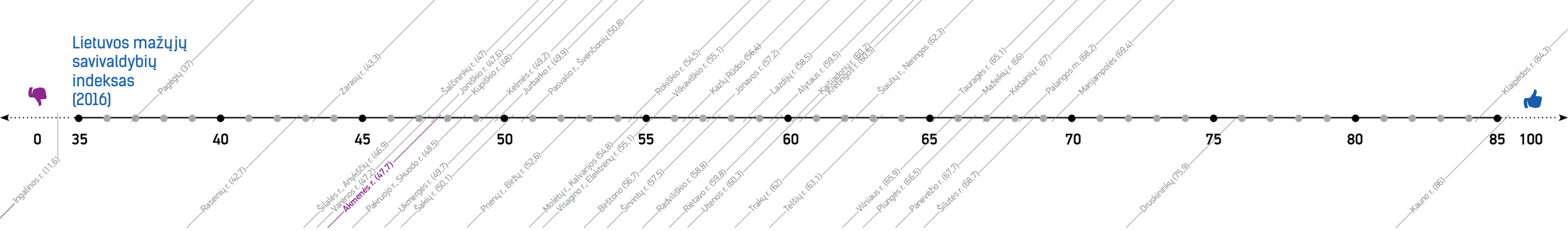

Akmenės r.
savivaldybė

45 VIETA

Akmenės r. savivaldybė šiemet surinko 47,7 balo iš 100 ir užima 45 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Kaip ir pernykščiame indekse, aukštus balus surinko „Administracijos“ ir „Biudžeto“ sritys. Vis dėlto „Investicijų ir plėtros“, „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ įvertinimai lyginant su pernai metais pablogėjo.

2015 m. Akmenės r. savivaldybės skola, kaip ir 2014 m., buvo viena mažiausių tarp tirtų savivaldybių* (16,6 proc. lyginant su 40,7 proc. vidurkiu*). Nepasikeitė ir geras vertinimas dėl mažos valdymo (išlaikymo) išlaidų dalies nuo patvirtinto biudžeto (2015 m. 6,2 proc. lyginant su 7,8 proc. vidurkiu*).

Gerą „Administracijos“ vertinimą lėmė tai, kad Akmenės r. savivaldybėje 2015 m. beveik nebuvo laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų, savivaldybės internetinė svetainė atitiko bendruosius reikalavimus, o e. demokratijos vertinimas** buvo vienas geriausių.

Tačiau lyginant su ankstesniu indeksu, pablogėjo „Investicijų ir plėtros“ vertinimas. Per metus materialinių investicijų kiekis gyventojui Akmenės r. savivaldybėje sumažėjo daugiau kaip 500 eurų, o tiesioginių užsienio investicijų kiekis gyventojui padidėjo nežymiai, 41 euru gyventojui. Prie pablogėjusio vertinimo prisidėjo ir tai, kad 2015 m. lyginant su 2014 m. sumažėjo veikiančių ūkio subjektų, tenkančių 1000 gyventojų. Pagal santykinį verslo liudijimus įsigijusių/prasitęsusių gyventojų skaičių ir išduotų statybos leidimų kiekį 2015 m., Akmenės r. atsiliko nuo daugumos kitų mažųjų savivaldybių.

“Sveikatos ir socialinės rūpybos” sritis taip pat buvo įvertinta prasčiau nei pernai. Būsto šildymo kompensacijos gavėjų dalis nuo visų gyventojų 2015 m. buvo viena didžiausių (12,9 proc. lyginant su 4,9 proc. vidurkiu*), kaip ir bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų (13,7 proc. lyginant su 10,4 proc. vidurkiu*). Be to, savivaldybė 2015 m. visai nepirko socialinių paslaugų iš nevyriausybinių organizacijų, kurių paslaugos paprastai kainuoja mažiau nei viešojo sektoriaus įstaigų.

***Pastaba: vertinimą atliko VšĮ Baltijos informacinės visuomenės analizės centras (http://bisac.eu/2016/03/30/pristatome-lietuvos-savivaldybiu-e-valdymo-kokybes-vertinimo-rezultatus/)*

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai
Lenkia **1** savivaldybę

44,9 balo iš 100 | 62,5

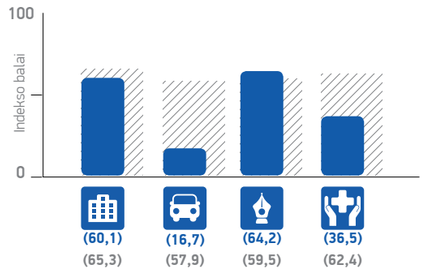

Mažiausias savivaldybės skiriamų aplinkos išlaikymo lėšų santykis su mokinio krepšelio lėšomis 2015 m. (proc.)

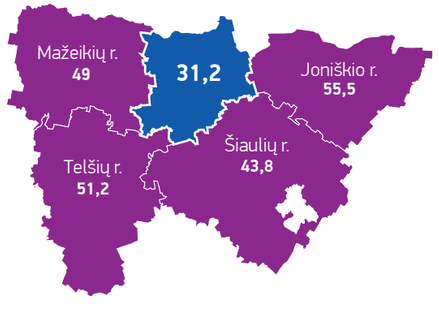

Didžiausia bedarbių dalis lyginant su darbingo amžiaus gyventojais 2015 m. (proc.)

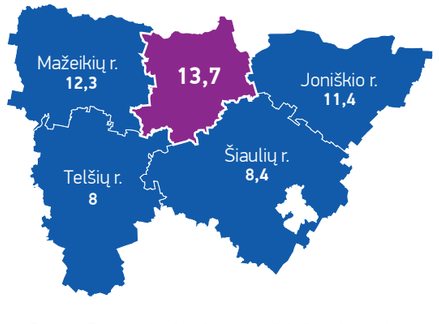

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai
Lenkia **18** savivaldybių

33,1 balo iš 100 | 40,9

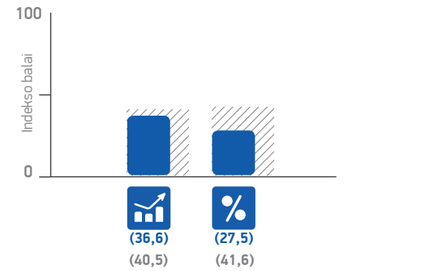

Mažiausias vidutinis fiksuotas pajamų mokestis* už verslo liudijimus 2015 m. (EUR)

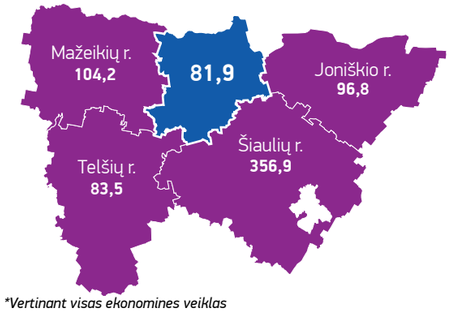

**Vertinant visas ekonomines veiklas*

Mažiausias statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų, 2015 m.

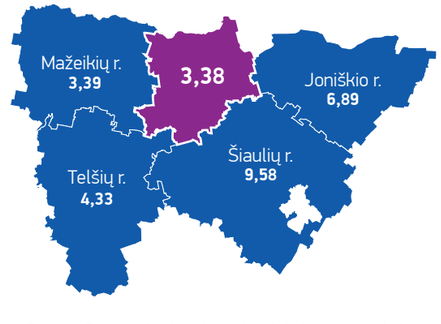

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas
Lenkia **44** savivaldybes

76,6 balo iš 100 | 64,3

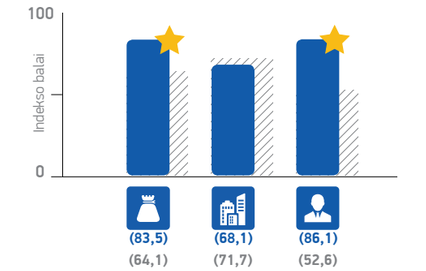

Mažiausia valdymo (išlaikymo) išlaidų dalis nuo patvirtinto biudžeto 2015 m. (proc.)

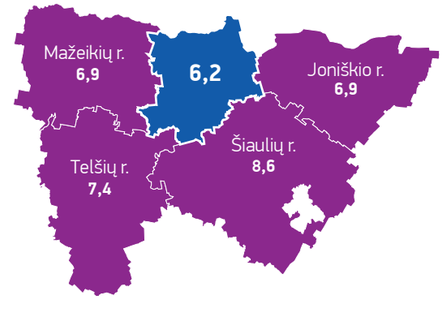

Didžiausias savivaldybei nuosavybės teise priklausančių nenaudojamų pastatų ir patalpų plotas, tenkantis šimtui gyventojų 2015 m. (kv. m.)

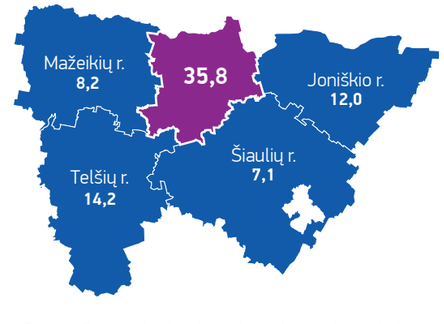

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

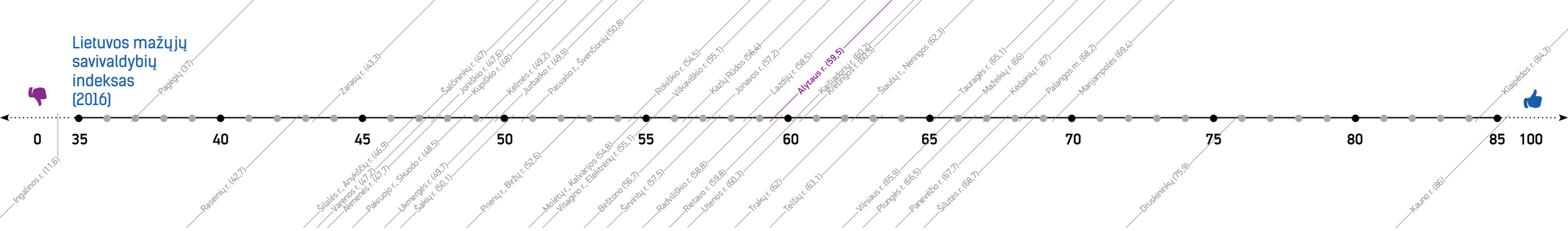

Alytaus r.
savivaldybė

21 VIETA

Alytaus r. savivaldybė šiemet išsaugo 21 poziciją tarp 54 mažųjų savivaldybių, surinkusi 59,5 balo iš 100. Kaip ir pernai, puikaus įvertinimo sulaukė „Transporto“, „Biudžeto“ sritys. „Turto valdymas“ – dar viena gerai vertinama Alytaus r. savivaldybės sritis. Atkreipti dėmesį reikėtų į investicinę sferą: „Investicijos ir plėtra“ bei „Mokesčiai“ gavo palyginus prasta įvertinimą.

„Transporto“ sritis išlaikė gerą vertinimą dėl to, kad visus maršrutus aptarnavo privatus sektorius. „Biudžetas“ – dėl to, kad kaip ir pernai, visi viešieji pirkimai buvo skelbiami. Dėl tokio viešųjų pirkimų vykdymo skaidriau naudojamos biudžeto lėšos. Be to, lyginant su 2014 m., reikšmingai sumažėjo biudžeto skola (56,6 proc. nuo pajamų 2014 m. → 46,6 proc. 2015 m.). Tačiau ji vis vien liko didesnė nei vidutinė* (40,7 proc.).

Alytaus r. savivaldybės „Turto valdymas“ gerai įvertintas dėl efektyvumo – nuosavų pastatų ir patalpų ploto dalis, savivaldybės teigimu, 2015 m. sudarė 310 kv. m 100 gyventojų (vidurkis* 519 kv. m), o nenaudojamo ploto 100 gyventojų teko tik 6,5 kv. m (vidurkis* 25 kv. m). Efektyvus turto valdymas prisideda prie taupaus mokesčių mokėtojų pinigų naudojimo.

„Investicijų ir plėtros“ sritis vertinama dvejopai: viena vertus, balų pridėjo aukštos ir didėjančios materialinės investicijos (2463 EUR/gyv. lyginant su 1327 EUR/gyv. vidurkiu* 2014 m., tai 1085 EUR/gyv. daugiau nei 2013 m.), kita vertus, tiesioginės užsienio investicijos yra palyginus mažos ir nuo 2013 m. jų kiekis vienam gyventojui sumažėjo. „Mokesčių“ sritis taipogi vertinama nevienapusiškai – 2015 m. savivaldybėje nustatytas didžiausias NT mokesčio tarifas, tačiau papildomai neapmokestintas nenaudojamas NT. Žemės mokesčių tarifai palyginus dideli, o vidutinis fiksuotas pajamų mokestis verslo liudijimams buvo vienas mažesnių (65 EUR lyginant su 121 EUR vidurkiu*).

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

Pastaba:* ***rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **20** savivaldybių

59,7 balo iš 100 | 62,5

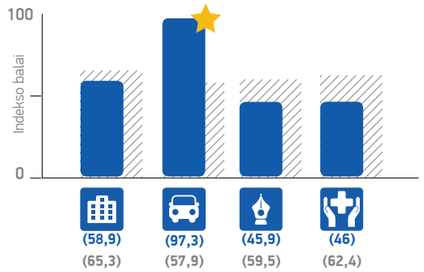

Labiausiai sumažėjo bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

Mažiausia išlaidų dalis perkant NVO paslaugas nuo savivaldybės skirtos sumos soc. paslaugoms 2015 m. (proc.)

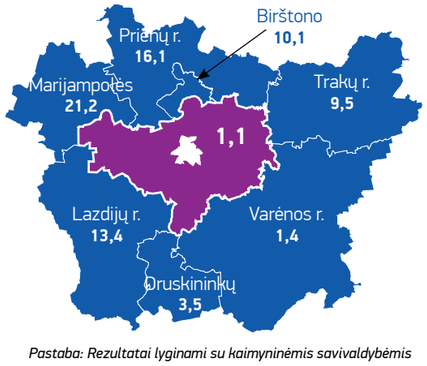

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **36** savivaldybes

46,5 balai iš 100 | 40,9

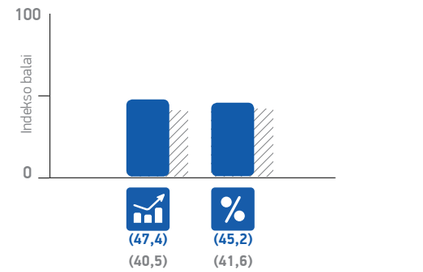

Didžiausias materialinių investicijų kiekis, tenkantis vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

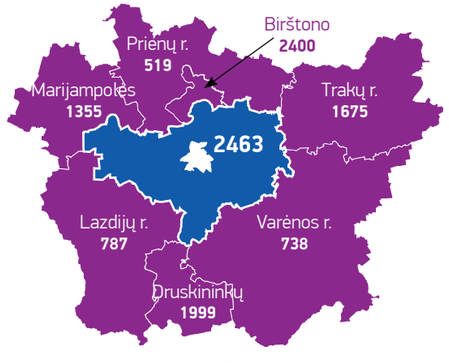

Vienintelėje sumažėjo statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų, 2015 m. lyginant su 2014 m.

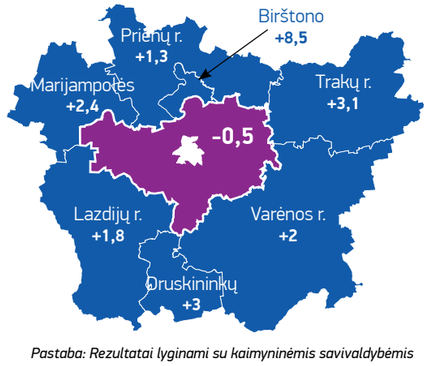

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **46** savivaldybes

78,6 balo iš 100 | 64,3

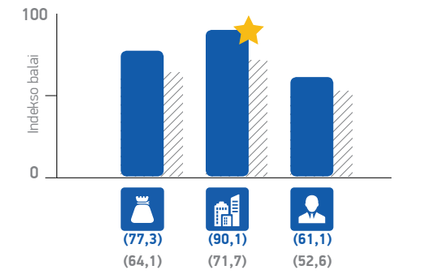

Skelbė visus viešuosius pirkimus 2015 m. (proc., pagal vertę)

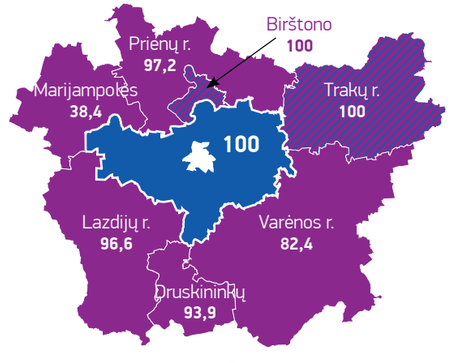

Viena didžiausių laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalių 2015 m. (proc.)

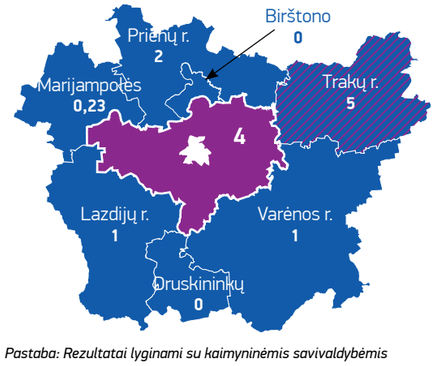

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

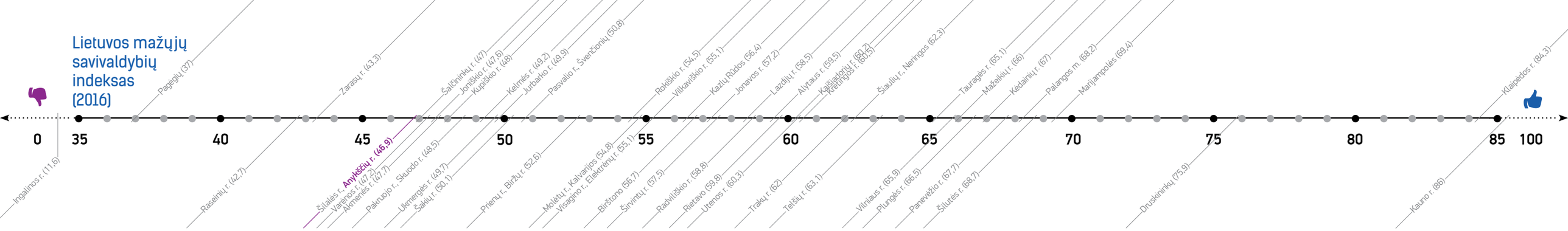

Anykščių r.
savivaldybė

49–50 VIETA

Šiemet Anykščių rajono savivaldybė užima 49-50 vietas tarp 54 mažųjų savivaldybių, surinkusi 46,9 balo iš 100. Kaip ir praeitame indekse, palyginus su kitomis sritimis, daugiau balų surinko „Transportas“, „Biudžetas“. O „Mokesčiai“, „Investicijos ir plėtra“ – surinko mažiau balų.

Anykščių r. savivaldybėje geras įvertinimas „Transporto“ sričiai skirtas todėl, kad visiems viešojo transporto maršrutams aptarnauti buvo skelbti viešieji konkursai, visus juos aptarnavo privatus sektorius. Kelių priežiūros viešieji pirkimai taip pat visi buvo skelbiami. Tai yra svarbu siekiant skaidriai naudoti biudžeto lėšas. Tiesa, reikėtų visai atsisakyti vidaus sandorių (kai savivaldybė tarybos sprendimu perka prekes/paslaugas iš sau priklausančių įmonių).

„Biudžeto“ sritis taip pat įvertinta gerai. Anykščių r. savivaldybės biudžeto skola buvo maža (26,3 proc. 2015 m. lyginant su 40,7 proc. vidurkiu*), visgi, ji nežymiai paaugo lyginant su 2014 m. Teigiamai vertinama ir tai, kad dauguma viešųjų pirkimų (pagal piniginę vertę) 2015 m. buvo skelbiama.

Vis dėlto savivaldybei reikėtų skatinti privačią iniciatyvą, stengtis pritraukti daugiau investicijų. Pagal tiesioginių užsienio investicijų kiekį gyventojui (61 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu*) ir pagal materialinių investicijų kiekį gyventojui (850 EUR/gyv. lyginant su 1327 EUR/gyv. vidurkiu*) Anykščiai atsilieka nuo daugumos kitų mažųjų savivaldybių. Verslumui nepadeda dideli mokesčiai. Pagrindinis nekilnojamojo turto mokesčio tarifas Anykščių r. savivaldybėje buvo 1 proc. (vidurkis* 0,7 proc.), o nenaudojamas nekilnojamasis turtas ir nenaudojama žemė savivaldybėje apmokestinti maksimaliais tarifais.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **10** savivaldybių

52,9 balo iš 100 | 62,5

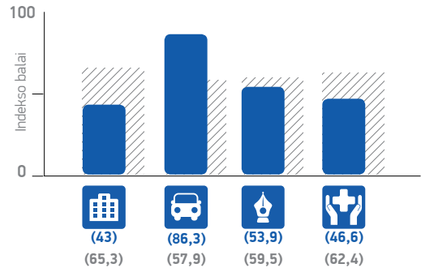

Labiausiai sumažėjo socialinę pašalpą gaunančių gyventojų dalis 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p)

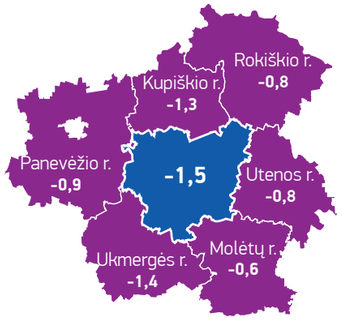

Aukščiausia geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kaina 2015 m. (EUR/kub. m)

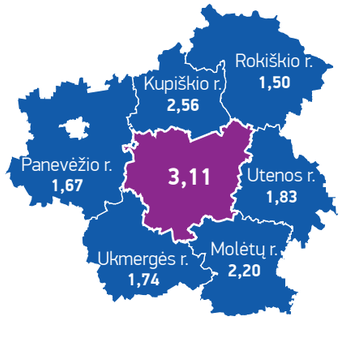

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **16** savivaldybių

31,1 balo iš 100 | 40,9

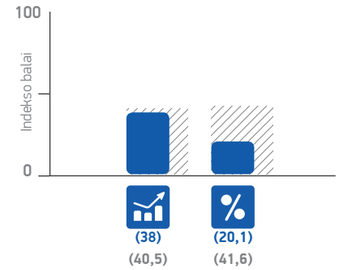

Vienas didžiausių išduotų statybos leidimų skaičiaus, tenkančio 1000-iui gyventojų 2015 m., pokytis lyginant su 2014 m.

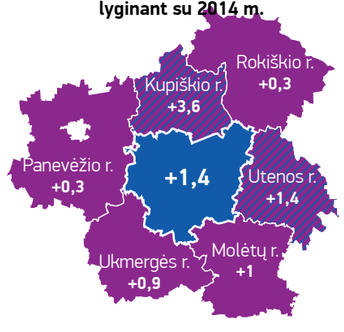

Vienos mažiausių tiesioginių užsienio investicijų, tekusių vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

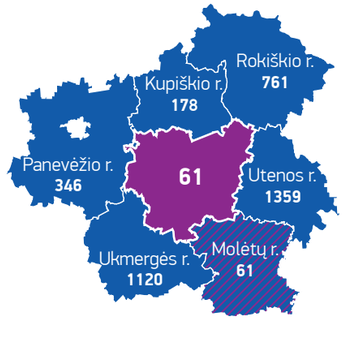

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **14** savivaldybių

55,7 balo iš 100 | 64,3

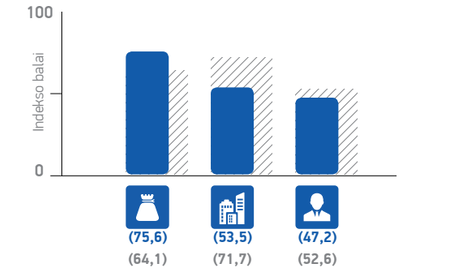

Nebuvo laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų 2015 m. (proc.)

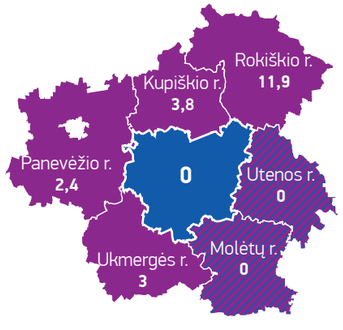

Viena didžiausių valdymo (išlaikymo) išlaidų dalių nuo patvirtinto biudžeto 2015 m. (proc.)

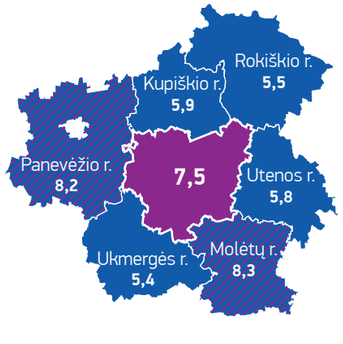

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

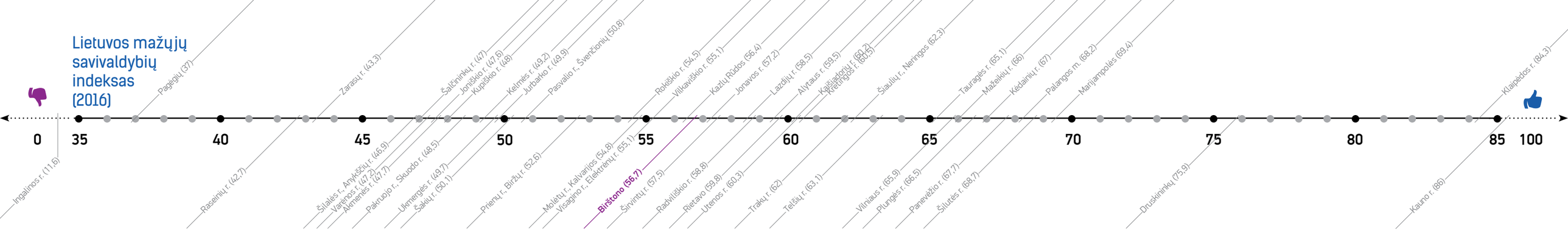

Birštono
savivaldybė

26 VIETA

Šiemet Birštono savivaldybė užima 26 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių, surinkusi 56,7 balo iš 100. Per 14 pozicijų žemyn Birštonas nukrito dėl prastesnio nei pernai vertinimo „Administracijos“, „Transporto“, „Mokesčių“ srityse. Buvo ir gerų pokyčių: „Biudžeto“, „Investicijų ir plėtros“ srityse.

2014 m. vienam gyventojui teko net 1344 EUR materialinių investicijų daugiau nei 2013 m. Viso materialinės investicijos vienam gyventojui Birštone beveik du kartus viršijo vidurkį* (2400 EUR/gyv. lyginant su 1327 EUR/gyv. vidurkiu*). Šiek tiek padidėjo ir tiesioginės užsienio investicijos vienam gyventojui, nors vis vien išliko palyginus mažos (48 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu*). 2015 m. kurorte buvo itin didelis verslo liudijimus įsigijusių/prasitęsusių gyventojų skaičius (57,4 1000 gyv. lyginant su 39,9 vidurkiu*), išduotų statybos leidimų skaičius (16,5 1000 gyv. lyginant su 6,9 vidurkiu*).

Reikia pasidžiaugti, kad Birštono savivaldybė 2015 m. lyginant su 2014 m. sumažino biudžeto skolą labiausiai iš visų mažųjų savivaldybių, net 15,3 proc. p. (vidurkis* -4 proc. p.). Tačiau skola vis vien išliko didesnė nei vidutinė* (56,5 proc. nuo pajamų lyginant su 40,7 proc.).

Priežastys, kodėl sumažėjo „Administracijos“ srities vertinimas: pirmiausiai, lyginant su 2014 m., 2015 m. padidėjo užimtų pareigybių administracijoje skaičius, tenkantis 1000 gyventojų (13,5 → 14,1). Antra, pablogėjo internetinės svetainės atitikimas bendriesiems reikalavimams (89,7 → 83,3). „Transporto“ srities balų pokytį į mažesnę pusę lėmė tai, kad, savivaldybės teigimu, 2015 m. kelių priežiūros funkcijai vykdyti pasirinkti vidaus sandorius, t. y. pirktos prekės/paslaugas iš savivaldybei priklausančių įmonių be konkurso. Tokios praktikos reikėtų atsisakyti, kadangi ribojamos konkurencinės sąlygos, galimai neskaidriai naudojamos biudžeto lėšos.

Suprastėjusios „Mokesčių“ srities vertinimo priežastys – 2015 m. maksimaliai apmokestintas nenaudojamas NT (2014 m. buvo taikomas mažesnis tarifas), bei padidėjęs vidutinis fiksuotas pajamų mokestis už verslo liudijimus.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

★ Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba:* *rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui
Lenkia **9** savivaldybes

52,4 balo iš 100 | 62,5

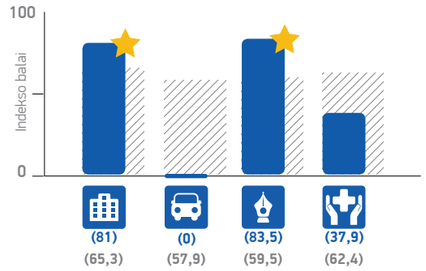

Mažiausia dalis gyventojų, gavusių socialinę pašalpą 2015 m. (proc.)

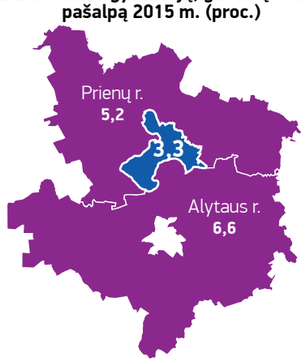

Mažiausiai sumažėjo bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

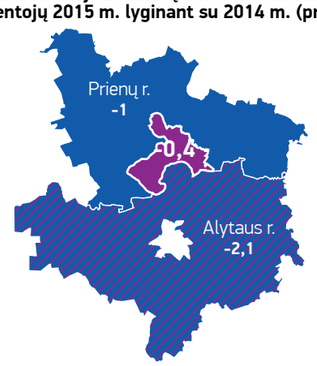

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui
Lenkia **47** savivaldybes

60,3 balo iš 100 | 40,9

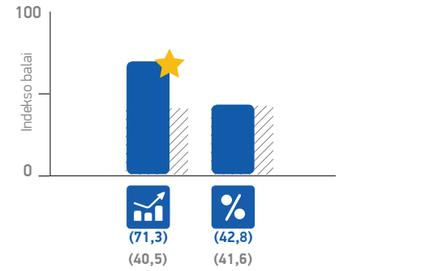

Didžiausias išduotų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m.

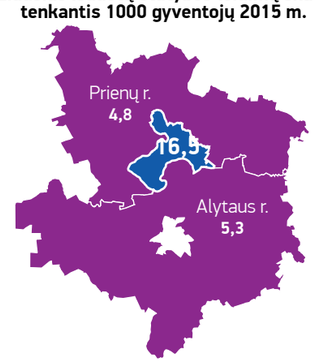

Didžiausias vidutinis fiksuotas pajamų mokestis* už verslo liudijimus 2015 m. (EUR)

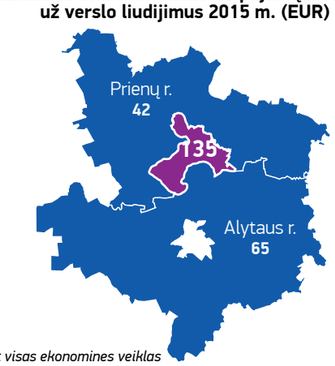

**Vertinant visas ekonomines veiklas*

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas
Lenkia **23** savivaldybes

62,2 balo iš 100 | 64,3

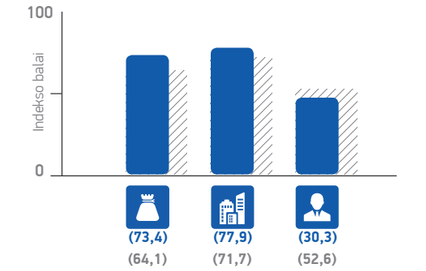

Labiausiai sumažėjo biudžeto skola 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

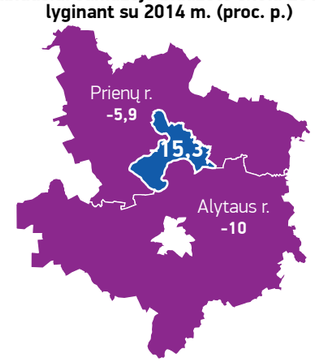

Prasčiausias savivaldybės svetainės atitikimas bendriesiems reikalavimams 2015 m. (proc.)

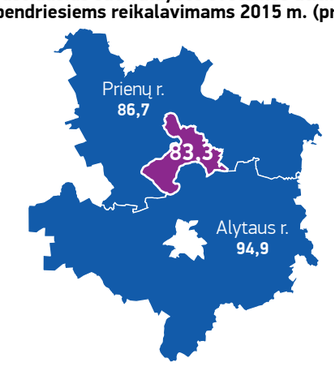

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

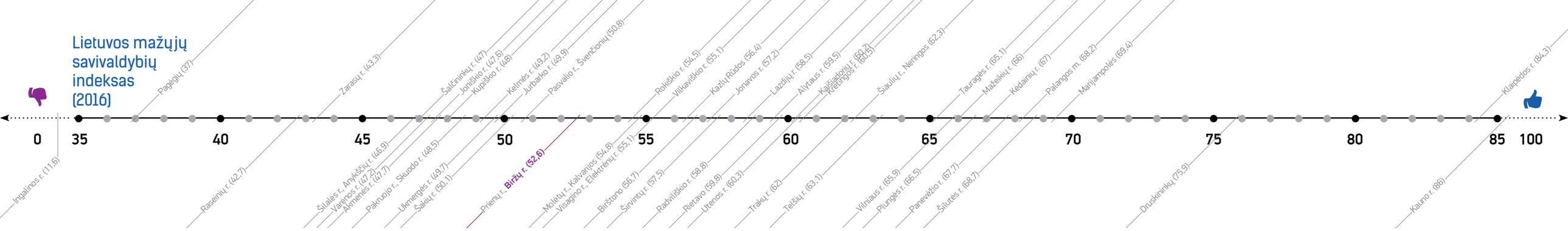

Biržų r.
savivaldybė

34-35 VIETA

Biržų r. savivaldybė šiemet su Prienų r. savivaldybe dalinasi 34-35 vietas tarp 54 mažųjų savivaldybių (52,6 balo iš 100). „Turto valdymas“, „Biudžetas“ „Švietimas“ yra tarp geriau nei pernai įvertintų sričių. Visgi „Mokesčiai“ ir „Administracija“ šiemet surinko mažiau balų nei pernykščiame indekse.

„Turto valdymo“ rezultatai gerėjo: lyginant su 2014 m., 2015 m. į parduodamų objektų sąrašą Biržų r. savivaldybė buvo įtraukusi daugiau nuosavų pastatų ir patalpų (remiantis savivaldybės duomenimis – 8800 kv. m → 11200 kv. m). Teigiamų pokyčių įvyko ir „Biudžeto“ srityje – mažėjo biudžeto skola, didėjo skelbiamų viešųjų pirkimų dalis (tiek pagal pirkimų kiekį, tiek pagal piniginę vertę). Viešųjų pirkimų skelbimas yra svarbus būdas užtikrinti, kad biudžeto lėšos būtų naudojamos skaidriai.

Reikia pasidžiaugti, kad Biržų r. savivaldybėje gerėjo „Švietimo“ rezultatai. Abiturientai gerai išlaikė valstybinius brandos egzaminus – 48,3 balo lyginant su 46,5 vidurkiu*. Kita vertus, išlieka problemų, nes mokyklų tinklas nėra optimizuotas (lyginant su kitomis savivaldybėmis, skiriama nemažai lėšų mokyklų išlaikymui, vienam mokiniui tenkantis plotas viršija vidutinį).

Nepalanki mokestinė aplinka stabdo verslumą. 2015 m. Biržų r. savivaldybėje buvo vieni aukščiausių nekilnojamojo turto (NT) mokesčių tarifų (0,9 proc. o vidurkis* – 0,7 proc.), aukščiausi žemės mokesčių tarifai, o nenaudojamas NT ir nenaudojama žemė apmokestinti maksimaliais tarifais.

„Administracijos“ srities surinktų balų kiekis buvo mažesnis pirmiausiai dėl to, kad laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis buvo didžiausia iš visų vertintų mažųjų savivaldybių. Dar daugiau, lyginant su 2014 m., 2015 m. padaugėjo užimtų pareigybių, tenkančių 1000 gyventojų (7,07 → 7,23). Tačiau verta pagirti savivaldybę už tai, kad jos internetinė svetainė 2015 m. geriau atitiko bendruosius reikalavimus nei 2014 m.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **24** savivaldybes

61,5 balo iš 100 | 62,5

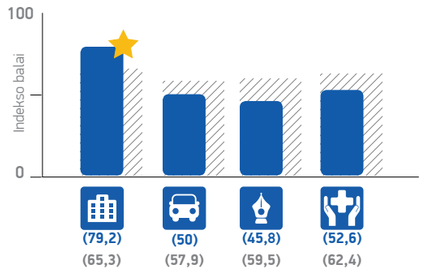

Didžiausias valstybinių brandos egzaminų vidutinis rezultatyvumas 2015 m. (balais)

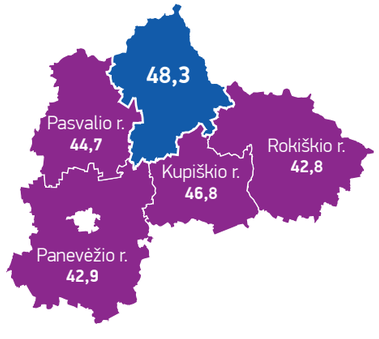

Aukščiausia šilumos kaina 2015 m. (ct/kWh)

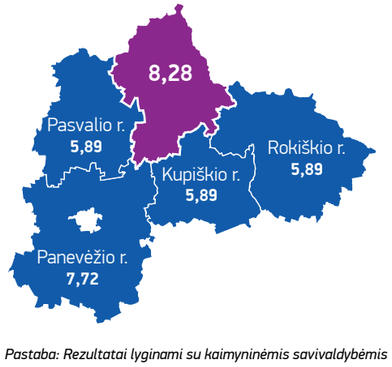

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **20** savivaldybių

33,1 balo iš 100 | 40,9

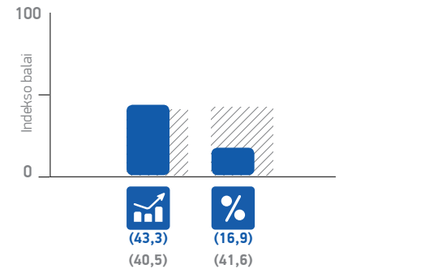

Vienas didžiausių išduotų statybos leidimų skaičiaus, tenkančio 1000-iui gyventojų 2015 m., pokytis lyginant su 2014 m.

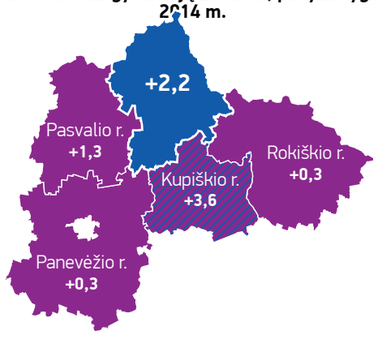

Mažiausios materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

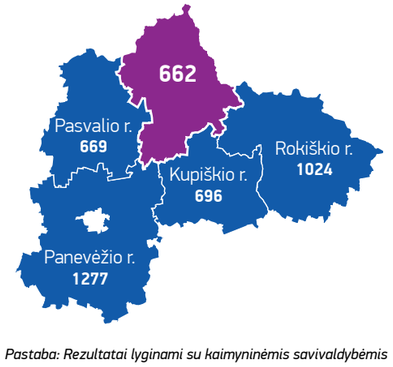

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **18** savivaldybių

59,7 balo iš 100 | 64,3

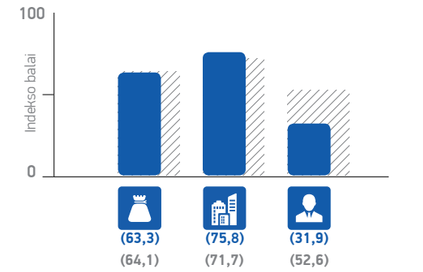

Vienas geriausių įvertinimų savivaldybių e. valdymo tyrimo įvertinimų kategorijoje „Pilietis ir atgalinis ryšys“ (balai iš 20)

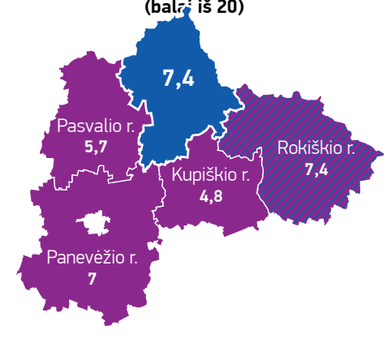

Didžiausias savivaldybei priklausančių nenaudojamų pastatų ir patalpų plotas, tenkantis šimtui gyventojų 2015 m. (kv. m)

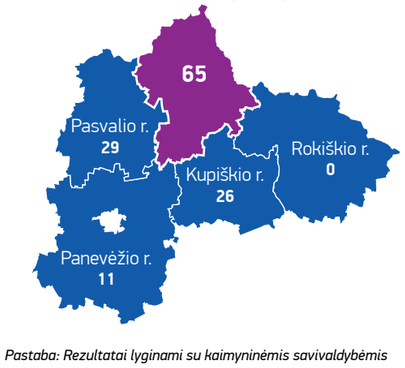

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

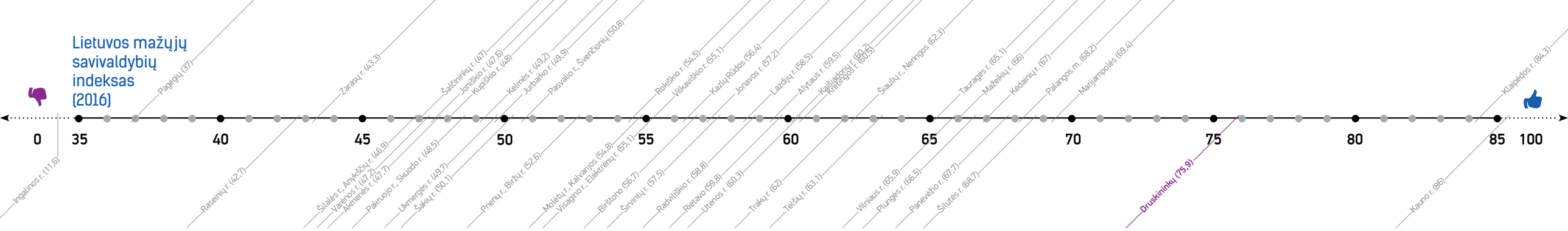

Druskininkų r. savivaldybė

3 VIETA

Trečią vietą tarp 54 savivaldybių šiemet užima Druskininkai, surinkę 75,9 balo iš 100. Kaip ir pernai, geriausiai įvertintos – „Transporto“, „Švietimo“ ir „Komunalinių paslaugų“ sritys. Prasčiau įvertintų sričių situacija taip pat nesikeitė – „Mokesčiai“ ir „Biudžetas“ surinko mažiau balų nei kitos Druskininkų sritys.

Šiemet maksimalaus įvertinimo susilaukė „Transporto“ sritis – savivaldybė visus viešuosius pirkimus, skirtus kelių priežiūrai įgyvendinti, skelbė. Dėl tokio viešųjų pirkimų vykdymo skaidriau naudojamos biudžeto lėšos. „Švietimo“ sritis taip pat išskirtinai rezultatyvi. Tiesa, šiemet Druskininkų moksleivių egzaminų rezultatai nebebuvo geriausi tarp mažųjų savivaldybių (Druskininkus aplenkė Palangos m. savivaldybė). Aukštą įvertinimą išsaugojo ir „Komunalinės paslaugos“ – pastebimai krito šilumos kaina (-22,6 proc.), privatus sektorius veikė šilumos tiekimo, buitinių atliekų surinkimo ir daugiabučių administravimo rinkose.

Top 3-uke išsilaikyti padėtų ekonominės veiklos sąlygų gerinimas. 2015 m. Druskininkų savivaldybėje mokesčiai už verslo liudijimus vis dar buvo vieni aukščiausių, dideliais tarifais apmokestintas tiek nenaudojamas NT, tiek nenaudojama žemė, o savivaldybės svetainėje nebuvo investuotojams reikalingos informacijos. Be to, verta atkreipti dėmesį ir į tvarkymąsi su „Biudžeto“ sritimi: nors ir ganėtinai sumažėjusi (10,4 proc. p. nuo 2014 m.), savivaldybės skola išlieka didelė (56,6 proc. nuo pajamų lyginant su 40,7 proc. vidurkiu*). Taip pat svarbu užtikrinti, kad kuo didesnė dalis viešųjų pirkimų būtų skelbiama. Lyginant su 2014 m., 2015 m. skelbiamų viešųjų pirkimų dalis (vienetais) sumažėjo (79,4 proc. → 69,2 proc.).

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **51** savivaldybę

87,2 balo iš 100 | 62,5

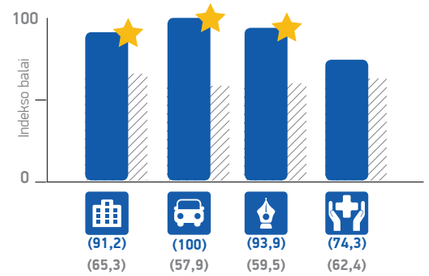

Žemiausia geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kaina 2015 m. (EUR/kub. m)

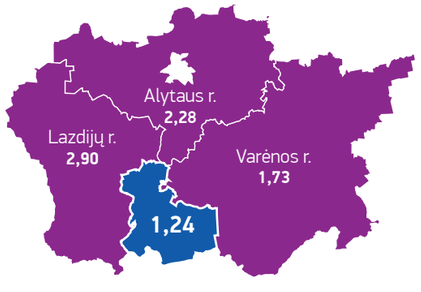

Didžiausia būsto šildymo kompensaciją gavusių gyventojų dalis 2015 m. (proc.)

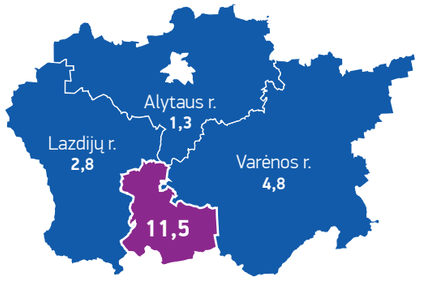

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **44** savivaldybes

56,5 balo iš 100 | 40,9

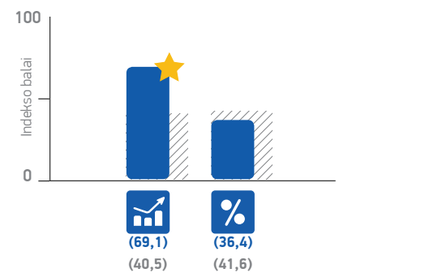

Didžiausios tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

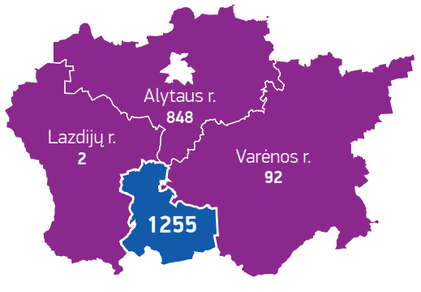

Vienintelėje mažėjo verslo liudijimus įsigijusių gyventojų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m.

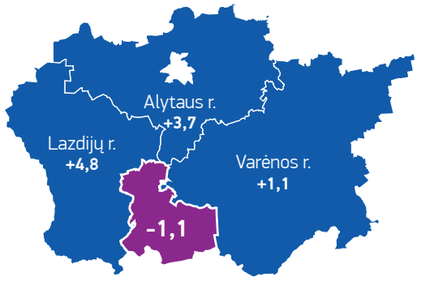

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **44** savivaldybes

76,6 balo iš 100 | 64,3

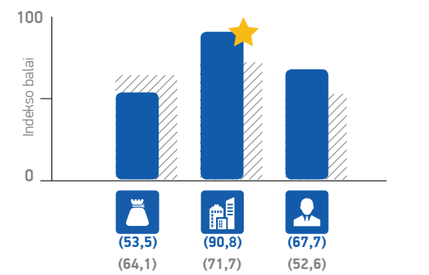

Labiausiai sumažėjo biudžeto skola 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

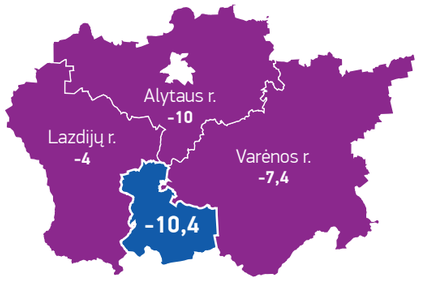

Mažiausia savivaldybės skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal kiekį), lyginant su visais atliktais viešaisiais pirkimais 2015 m. (proc.)

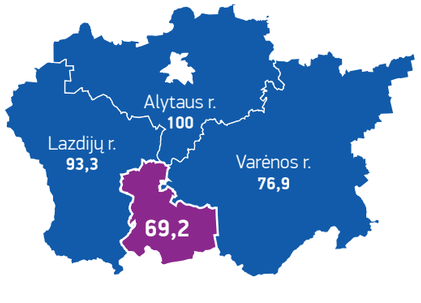

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

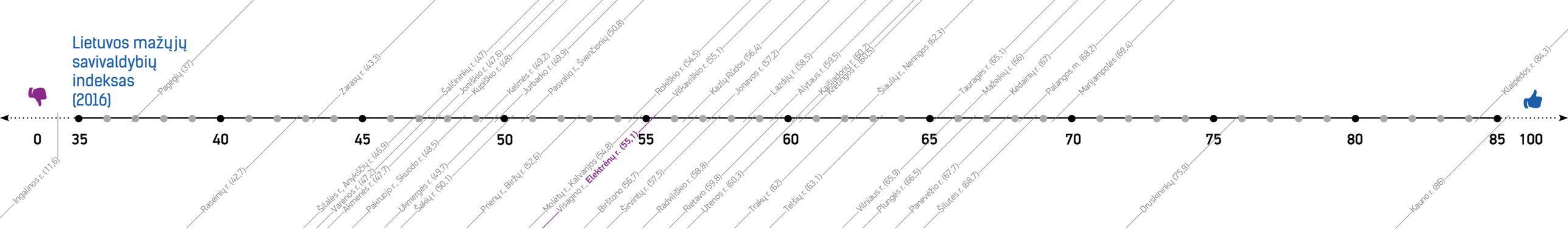

Elektrėnų r.
savivaldybė

28-30 VIETA

28-30 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių šiemet užima Elektrėnų savivaldybė, surinkusi 55,1 balo iš 100. Pozicija lyginant su pernai matų indeksu daug nepasikeitė, vienų sričių įvertinimai pagerėjo, kitų suprastėjo. Daugiau balų surinko „Turto valdymas“, „Švietimas“, „Komunalinės paslaugos“. Mažiau – „Administracija“, „Transportas“, „Biudžetas“.

Lyginant su 2014 m., 2015 m. parduota žymiai daugiau savivaldybės nuosavų pastatų ir patalpų. Remiantis savivaldybės teiktais duomenimis, parduotas plotas 2014 m. sudarė pusantro šimto kv. m, o 2015 m. – net 4571 kv. m. Atsisakyta ir dalies savivaldybės turimų/nuomojamų lengvųjų automobilių. Dėl to pagerėjo „Turto valdymo“ srities vertinimas. Kuo efektyviau valdomas savivaldybės turtas ir kuo daugiau nereikalingo turto atsisakoma, tuo labiau taupomi mokesčių mokėtojų pinigai.

Optimizuojama ir mokyklų infrastruktūra: vienam mokiniui tenkantis mokyklų plotas Elektrėnų savivaldybėje yra kone mažiausias (9,5 kv. m/mok. lyginant su 13,6 kv. m/mok. vidurkiu* 2015 m.), kaip ir mokyklų aplinkos išlaikymo išlaidos.

„Komunalinėse paslaugose“ balą pakėlė tai, kad Elektrėnų savivaldybėje šilumos kaina krito labiausiai iš mažųjų savivaldybių, net 26 procentais (vidurkis 7,7 proc.).

„Administracijos“ srities įvertinimas krito dėl to, kad paaugo laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis (2014 m. 5,4 proc. → 2015 m. 6,1 proc.). Be to, internetinė svetainė nebe taip gerai atitiko bendruosius reikalavimus. „Transporte“ balą sumažino kelių priežiūros funkcijai atlikti vykdyti vidaus sandoriai (kai savivaldybė perka prekes/paslaugas iš savo įmonių). Tai vidinga praktika, apribojanti konkurencines sąlygas. Taip pat nei vienam viešojo transporto maršrutui nebuvo skelbti viešieji konkursai ir nei vieno maršruto neaptarnavo privatus sektorius.

Galiausiai „Biudžeto“ vertinimą paveikė mažesnė nei 2014 m. dalis skelbiamų viešųjų pirkimų – tiek pagal kiekį, tiek pagal piniginę vertę. Skelbiant viešuosius pirkimus skaidriau naudojamos biudžeto lėšos.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).

Gyventojai
Lenkia **14** savivaldybių

55,5 balo iš 100 | 62,5

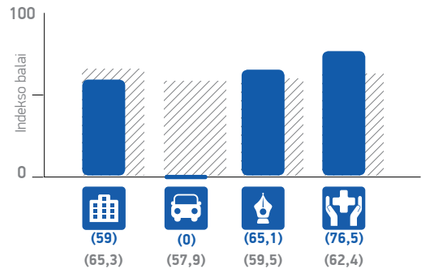

Mažiausia socialinę pašalpą gavusių gyventojų dalis 2015 m. (proc.)

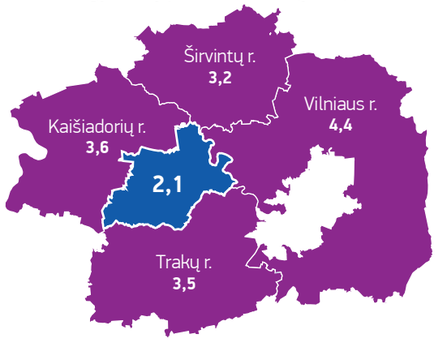

Žemiausias valstybinių brandos egzaminų vidutinis rezultatyvumas 2015 m. (balai)

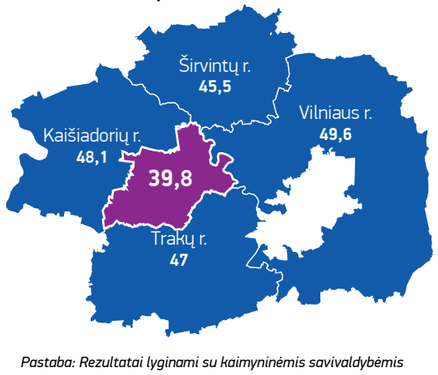

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai
Lenkia **37** savivaldybes

47,4 balo iš 100 | 40,9

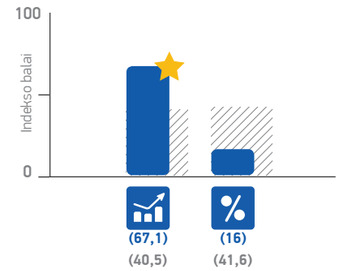

Labiausiai išaugo tiesioginių užsienio investicijų kiekis, tenkantis vienam gyventojui, 2014 m. lyginant su 2013 m. (EUR)

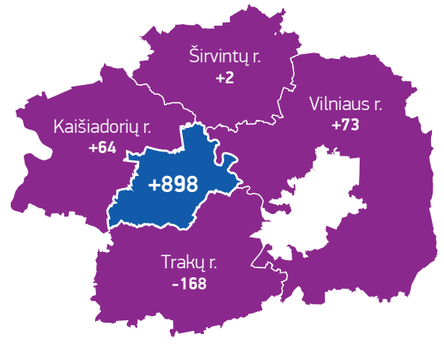

Vienas didžiausių pagrindinių nekilnojamojo turto mokesčio tarifų 2015 m.

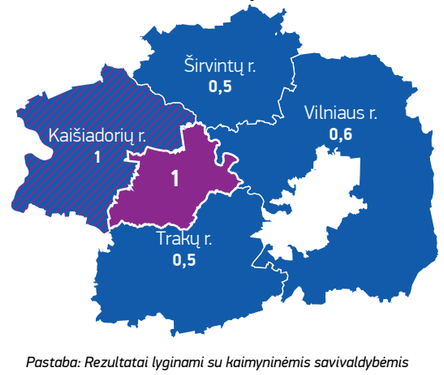

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas
Lenkia **27** savivaldybes

65,8 balo iš 100 | 64,3

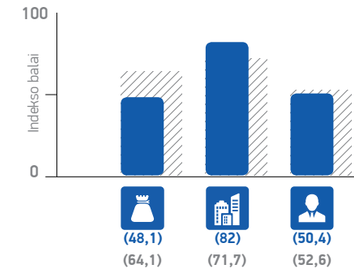

Labiausiai sumažėjo biudžeto skola 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

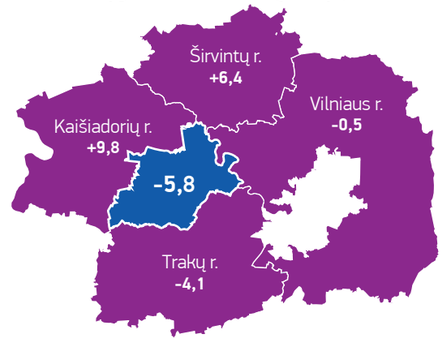

Didžiausias savivaldybei priklausančių nenaudojamų pastatų ir patalpų plotas, tenkantis šimtui gyventojų 2015 m. (kv. m)

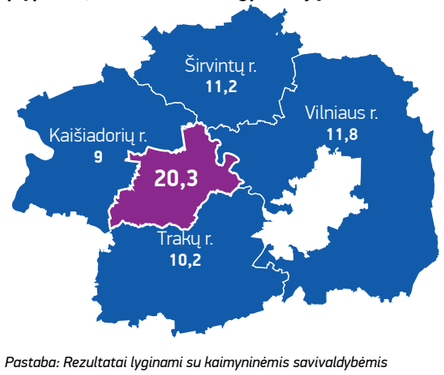

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

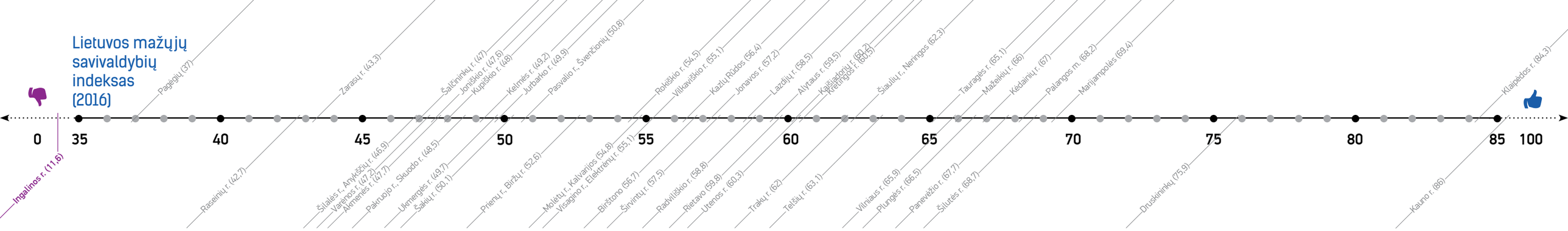

Ignalinos r.
savivaldybė

54 VIETA

Ignalinos r. savivaldybė, kaip ir praeitame indekse, šiemet užima paskutinę vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Penkios sritys nesurinko nei vieno balo – tiek dėl to, kad savivaldybė atsisakė pateikti prašomus duomenis, tiek dėl to, kad jos socialiniai bei ekonominiai rodikliai buvo prasti. Net perskaičiavus rezultatus pagal 2014 m. duomenis (vietoje tų, kurie šiemet nebuvo gauti), užimama paskutinė vieta. Vadinasi, bet kokiu atveju Ignalinos r. savivaldybė užima paskutinę – 54 poziciją.

Vienintelė „Biudžeto“ sritis surinko daugiau balų nei vidutiniškai kitos savivaldybės. Gerai vertinama tai, kad savivaldybės skola sumažėjo daugiau nei 10 proc. p., tačiau vis vien liko didesnė nei vidutinė (42,7 proc. lyginant su 40,7 proc. vidurkiu*). Taip pat teigiamai vertinamas visų viešųjų pirkimų skelbimas, kadangi tokiu būdu skaidriau naudojamos biudžeto lėšos.

Pagrindiniai rezultatai Ignalinos r. savivaldybėje nebuvo geri. Materialinių investicijų kiekis gyventojui 2014 m. lyginant su 2013 m. sumažėjo 67 eurais ir sudarė 568 eurus (vidurkis 1327 EUR/gyv.), o tiesioginių užsienio investicijų vienam gyventojui teko 214 eurų (vidurkis 966 EUR/gyv.). Nuo vidurkio atsilieka ir kiti ekonomikos aktyvumo rodikliai: 2015 m. 1000 gyventojų tenkantys veikiantys ūkio subjektai, verslo liudijimus įsigiję/prasitęsę gyventojai, išduoti statybos leidimai.

Menko ūkio aktyvumo rezultatas – prasta socialinė situacija. Bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų Ignalinos r. savivaldybėje buvo pati didžiausia: 16,6 proc. lyginant su 10,4 proc. vidurkiu*. Tarp šių bedarbių darbo metus ar ilgiau nerado beveik pusė žmonių. Nenuostabu, kad ir socialinės pašalpos gavėjų čia daugiau nei kitur: socialinės pašalpos gavėjų dalis nuo visų gyventojų sudarė 8,5 proc., kuomet kitose mažosiose savivaldybėse jų buvo vidutiniškai 5,2 proc.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

★ Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **0** savivaldybių

3,4 balo iš 100 — 62,5

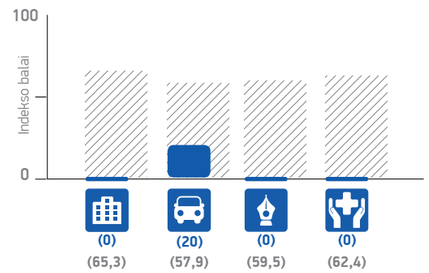

Labiausiai sumažėjo ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

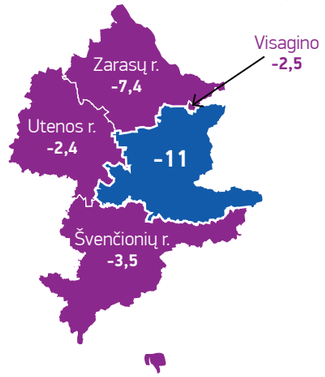

Didžiausia socialinę pašalpą gavusių gyventojų dalis 2015 m. (proc.)

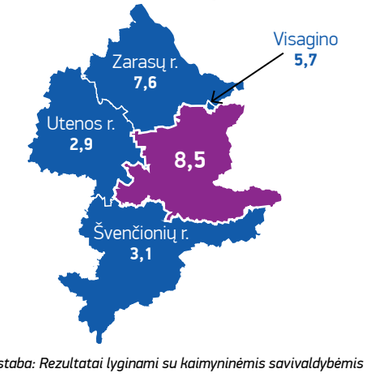

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **3** savivaldybes

18,4 balo iš 100 — 40,9

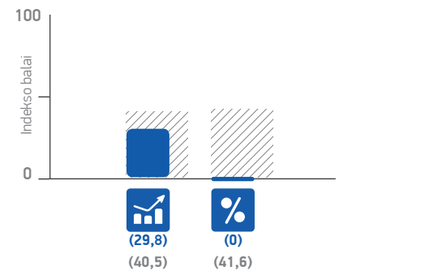

Labiausiai išaugo verslo liudijimus įsigijusiųjų skaičiaus, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m.

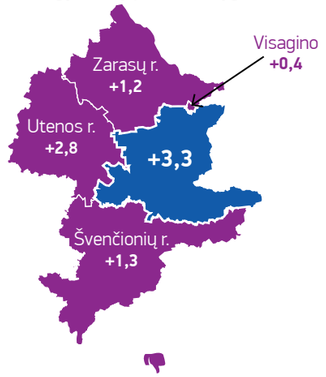

Mažiausios materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

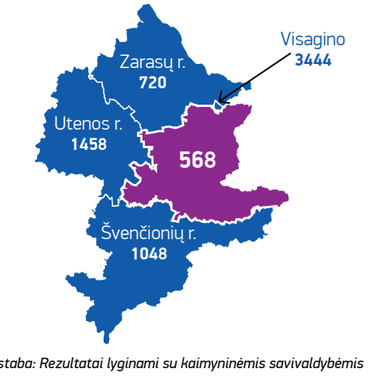

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **0** savivaldybių

21,7 balo iš 100 — 64,3

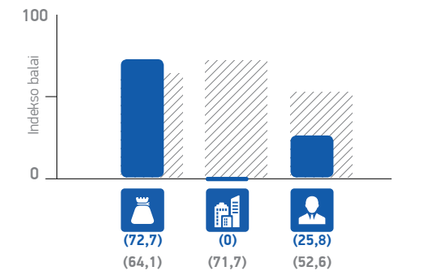

Didžiausia skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal vertę), lyginant su visais atliktais viešaisiais pirkimais 2015 m. (proc.)

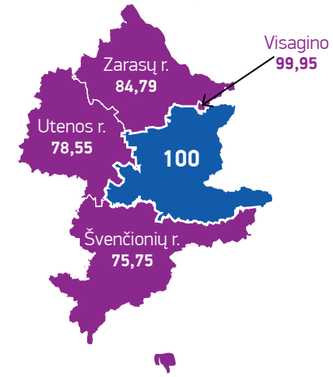

Didžiausias užimtų administracijos pareigybių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m.

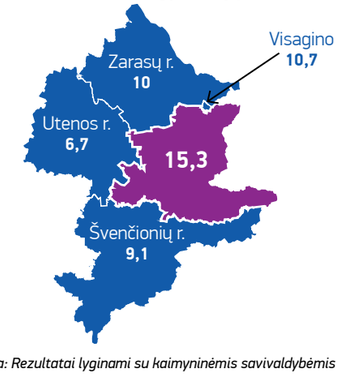

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

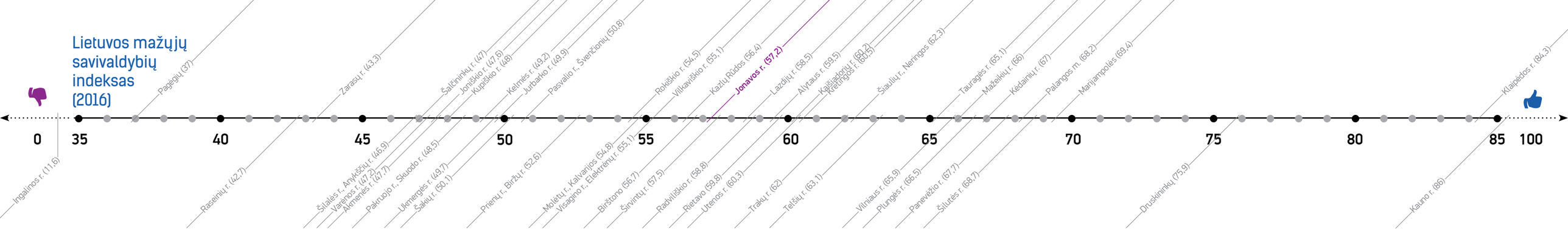

Jonavos r.
savivaldybė

25 VIETA

Jonavos r. savivaldybė šiemet užima 25 vietą iš 54 (surinkusi 57,2 balo iš 100). Prie įspūdingo šuolio aukštyn per 21 poziciją labiausiai prisidėjo geri „Turto valdymo“, „Komunalinių paslaugų“, „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ rezultatai. Visgi „Investicijų ir plėtros“ sritis liko įvertinta prasčiau nei vidutiniškai.

„Turto valdymo“ srities rezultatą pagerino tai, kad, remiantis savivaldybės teiktais duomenimis, 2015 m. parduota daugiau kaip pusantro tūkstančio kv. m savivaldybės nuosavų pastatų ir patalpų ploto, kuomet 2014 m. nebuvo parduota visai nieko. Be to, ir į parduodamų objektų sąrašą įtraukta gerokai daugiau NT (2400 kv. m → 5300 kv. m). Jonavos gyventojams šilumos kaina 2015 m. buvo viena mažiausių (5,32 ct/kWh lyginant su 6,54 ct/kWh vidurkiu*) ir dar nuo 2014 m. sumažėjo daugiau nei 7 procentais.

Mažėjantis nedarbas pagerino „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ rezultatus. Bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų nukrito nuo 12,1 proc. 2014 m. iki 10,3 proc. 2015 m., o ilgalaikių bedarbių – nuo 34,5 proc. 2014 m. iki 27,3 proc. 2015 m. Be to, soc. paslaugų išlaidų dalis nevyriausybinėms organizacijoms Jonavos r. savivaldybėje gerokai viršijo vidurkį* (20,7 proc. lyginant su 8,7 proc.).

Vis dėlto investicinė situacija savivaldybėje negerėja. Tiesioginių užsienio investicijų, tenkančių vienam gyventojui, nuo 2013 m. iki 2014 m. sumažėjo nuo 102 EUR/gyv. iki 86 EUR/gyv., kuomet vidutiniškai mažosiose savivaldybėse tokios investicijos 2014 m. siekė 966 EUR/gyv. Kitas prastai vertinamas rodiklis – išduotų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m. (4,6 lyginant su 6,9 vidurkiu*). „Mokesčių“ įvertinimas pagerėtų sumažinus žemės mokesčių tarifus, kurie lyginant su kitomis savivaldybėmis buvo aukšti.

Gyventojai

Lenkia **32** savivaldybes

64,8 balo iš 100 | 62,5

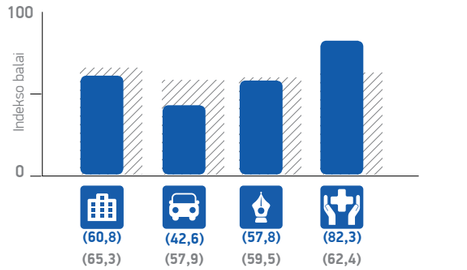

Labiausiai sumažėjo bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų (proc. p.) 2015 m. lyginant su 2014 m.

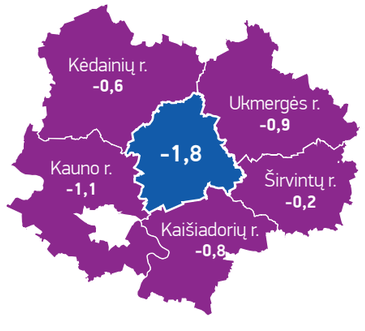

Didžiausia socialinę pašalpą gavusių gyventojų dalis nuo visų gyventojų 2015 m. (proc.)

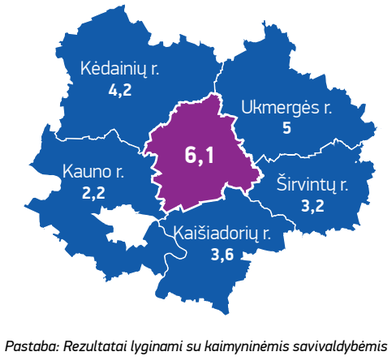

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai

Lenkia **18** savivaldybių

32,1 balo iš 100 | 40,9

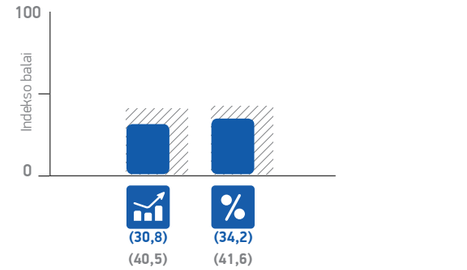

Labiausiai išaugo verslo liudijimus įsigijusiųjų skaičiaus, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m.

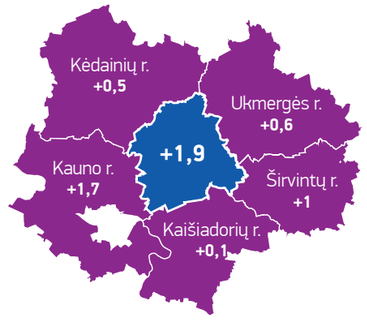

Didžiausia neigiama grynoji migracija (vidinė ir tarptautinė) 2015 m. (proc.)

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **14** savivaldybių

75,7 balo iš 100 | 64,3

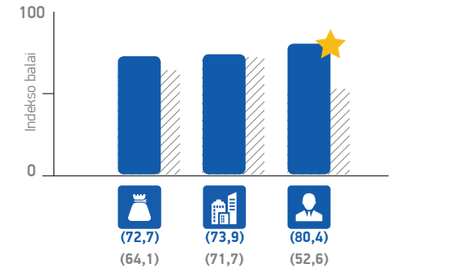

Viena mažiausių laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis lyginant su visais prašymais 2015 m. (proc.)

Didžiausias savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų plotas, tenkantis šimtui gyventojų 2015 m. (kv. m)

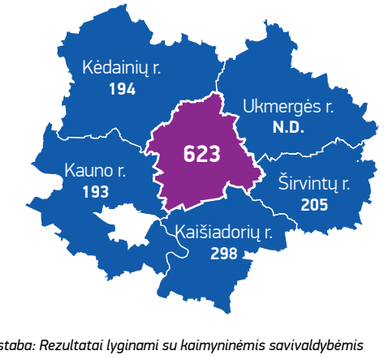

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

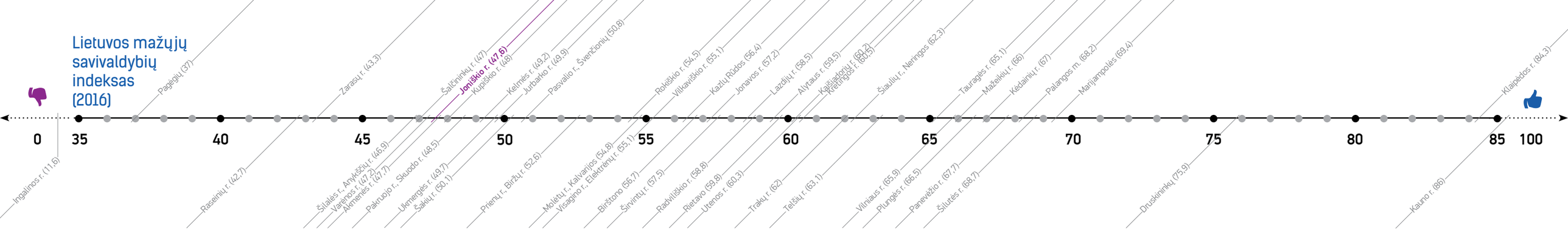

Joniškio r.
savivaldybė

46 VIETA

Joniškio r. savivaldybė šiemet užima 46 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių, surinkusi 47,6 balo iš 100. Kaip ir praėjusiame indekse, „Administracijos“ sritis įvertinta geriausiai, taip pat neblogai vertinamos „Biudžeto“, „Turto valdymo“ sritys. Mažiausiai balų surinko „Investicijų ir plėtros“, „Mokesčių“ sritys.

„Administracijos“ srities gerą vertinimą lėmė tai, kad 2015 m., kaip ir 2014 m., visi gyventojų prašymai buvo išnagrinėti laiku. Be to, internetinė svetainė puikiai atitiko bendruosius reikalavimus (100 balų iš 100). „Turto valdymo“ srityje teigiamai vertinama tai, kad, savivaldybės teigimu, nenaudojamo nuosavo turto (pastatų ir patalpų) ploto lyginant su 2014 m., 2015 m. buvo perpus mažiau. Taip pat ir į parduodamų objektų sąrašą buvo įtraukta dvigubai daugiau ploto.

Joniškio savivaldybė gerai tvarkėsi „Biudžeto“ srityje – 2015 m. lyginant su 2014 m. Joniškio r. savivaldybės biudžeto skola sumažėjo daugiau kaip 9 proc. p. (51,1 proc. → 42 proc.). Savivaldybės valdymo (išlaikymo) išlaidų dalis buvo viena mažesnių (6,9 proc. lyginant su 7,8 proc. vidurkiu*). Skelbiamų viešųjų pirkimų dalis (pagal vertę), kaip ir 2014 m., 2015 m. buvo itin didelė (99 proc.).

Vis dėlto investicijų pritraukti sekėsi sunkiai. Tiesioginių užsienio investicijų kiekis gyventojui sumažėjo vienu euru ir 2014 m. siekė vos 22 EUR/gyv. (vidurkis* 966 EUR/gyv.), materialinių investicijų kiekis taip pat nesiekė vidutinio*. Ekonomikos aktyvumą parodantys rodikliai (veikiantys ūkio subjektai, verslo liudijimus įsigijusių/prasitęsusių gyventojų skaičius, išduoti statybos leidimai 1000 gyv.) nusileido daugumai mažųjų savivaldybių.

Joniškio r. savivaldybėje 2015 m. buvo santykinai dideli mokesčiai, pavyzdžiui, pagrindinis nekilnojamojo turto mokesčio tarifas siekė 0,9 proc. (vidurkis* 0,7 proc.), o nenaudojamas nekilnojamasis turtas ir žemė buvo apmokestinti maksimaliais tarifais.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai
Lenkia **12** savivaldybių

54,5 balo iš 100 | 62,5

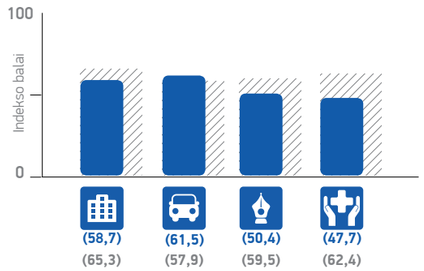

Mažiausias savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose vienam mokiniui tenkantis vidutinis plotas 2015m. (kv. m)

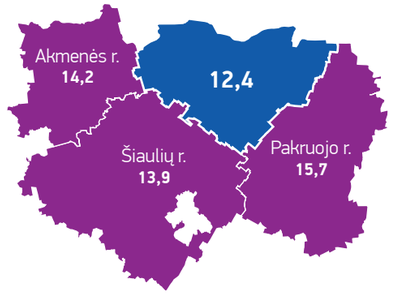

Didžiausia ilgalaikių bedarbių dalis lyginant su visais bedarbiais 2015 m. (proc.)

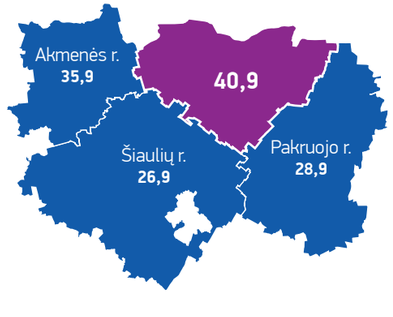

Investuotojai
Lenkia **1** savivaldybę

16,8 balo iš 100 | 40,9

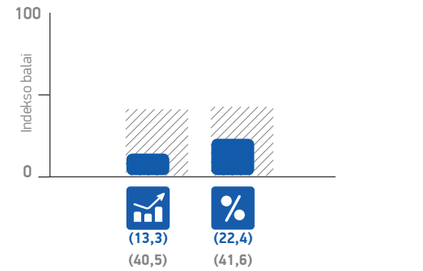

Vienintelėje paaugo materialinių investicijų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis 2014 m, lyginant su 2013 m. (EUR)

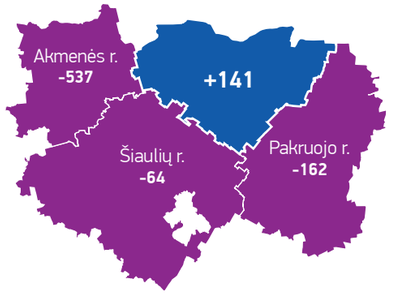

Labiausiai sumažėjo veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m.

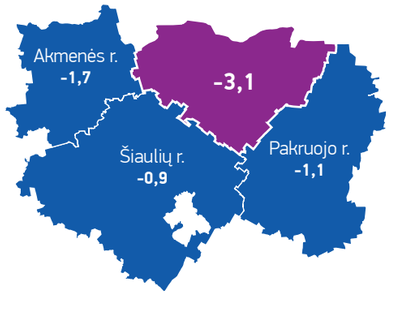

Valdymas
Lenkia **42** savivaldybes

76,5 balo iš 100 | 64,3

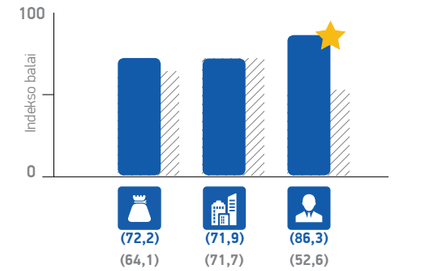

Vienas geriausių įvertinimų savivaldybių e. valdymo tyrimo įvertinimų kategorijoje „Pilietis ir atgalinis ryšys“ (balai iš 20)

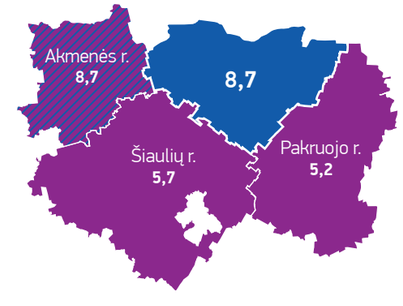

Didžiausia biudžeto skola lyginant su pajamomis 2015 m. (proc.)

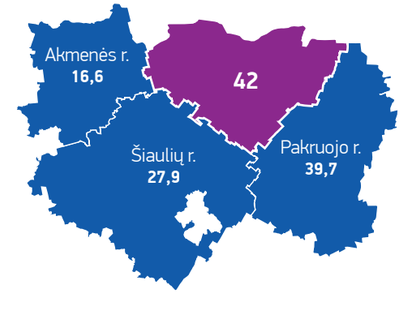

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

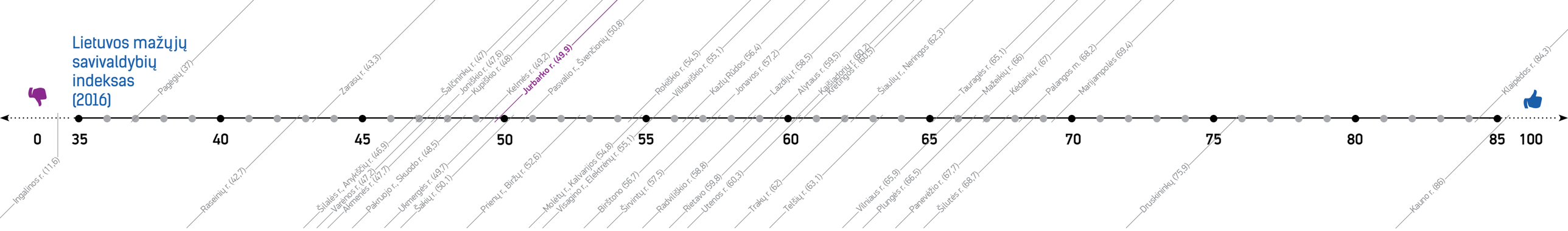

Jurbarko r.
savivaldybė

39 VIETA

Jurbarko r. savivaldybė šiemet užima 39 vietą 54 mažųjų savivaldybių reitinge, surinkusi 49,9 balų iš 100. Lyginant su pernykščiu indeksu, labiausiai gerėjo „Sveikatos ir socialinės rūpybos“, „Švietimo“, „Turto valdymo“ įvertinimai. Mažiau balų nei kitos gavo „Mokesčių“ bei „Investicijų ir plėtros“ sritys.

Lyginant su 2014 m., 2015 m. Jurbarko r. savivaldybėje sumažėjo gaunančiųjų soc. pašalpą dalis nuo visų gyventojų (6,8 proc. → 5,1 proc.), būsto šildymo kompensacijos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (6,5 proc. → 4,8 proc.), bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų (15,6 proc. → 14,6 proc.).

„Švietimo“ srityje balą pakėlė tai, kad Jurbarko r. savivaldybės moksleiviai 2015 m. gerai išlaikė valstybinius brandos egzaminus (48,4 balo lyginant su 46,5 balo vidurkiu*). Vis dėto vertėtų atkreipti dėmesį į ne visai optimizuotą mokyklų infrastruktūrą – vienam mokiniui tenka pakankamai didelis mokyklų plotas, o mokyklų aplinkos išlaikymo išlaidos viršija mokinio krepšelio lėšas. Gerai tai, kad situacija gerėja – savivaldybės bendras nuosavas nekilnojamasis turtas (pastatai ir patalpos) 2015 m. valdyti efektyviau nei 2014 m. Savivaldybės duomenimis, smarkiai sumažėjo nuosavo nenaudojamo nekilnojamojo turto plotas. Efektyviau valdant turtą taupomos mokesčių mokėtojų lėšos.

Siekiant pakilti reitinge aukštyn, patartina mažinti mokesčius, kurie Jurbarko r. savivaldybėje buvo vieni aukščiausių (NT ir žemės mokesčio tarifai). Be to, nenaudojamas NT ir žemė buvo apmokestinti maksimaliais tarifais. Mokestinės aplinkos gerinimas padėtų skatinti ekonominį aktyvumą. Tai pakeltų balą „Investicijų ir plėtros“ sričiai. Ji šį kartą gavo nedaug balų, nes vienam gyventojui 2014 m. teko mažesnis nei vidutinis* materialinių investicijų kiekis (atitinkamai, 753 EUR/gyv. lyginant su 1327 EUR/gyv. vidurkiu*), taip pat itin žemas buvo vienam gyventojui tenkantis tiesioginių užsienio investicijų kiekis (45 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu*).

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **15** savivaldybių

55,8 balo iš 100 | 62,5

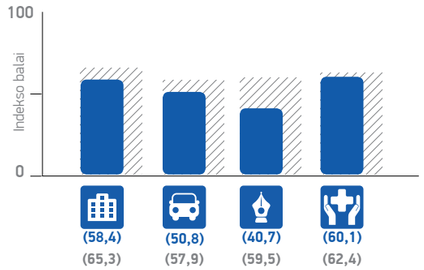

Labiausiai sumažėjo socialinę pašalpą gavusių gyventojų dalis 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

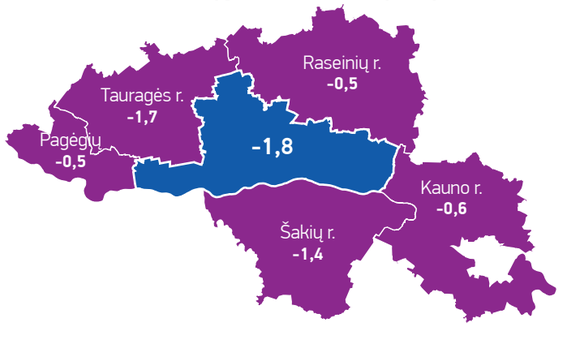

Didžiausias savivaldybės skiriamų aplinkos išlaikymo lėšų santykis su mokinio krepšelio lėšomis 2015 m. (proc.)

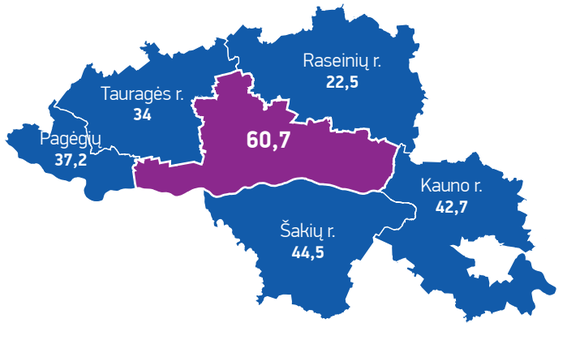

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **8** savivaldybes

24,3 balo iš 100 | 40,9

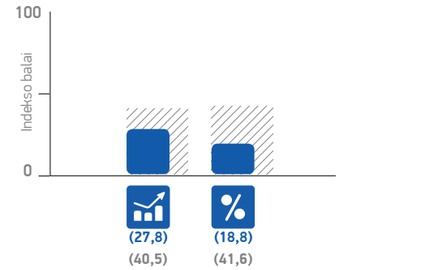

Vienas didžiausių išduotų statybos leidimų skaičių, tenkančių 1000-iui gyventojų 2015 m.

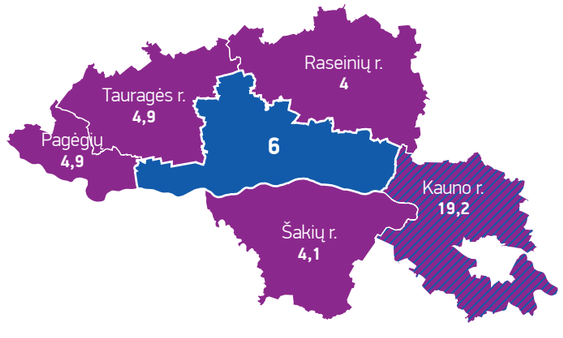

Didžiausias vidutinis fiksuotas pajamų mokestis* už verslo liudijimus 2015 m. (EUR)

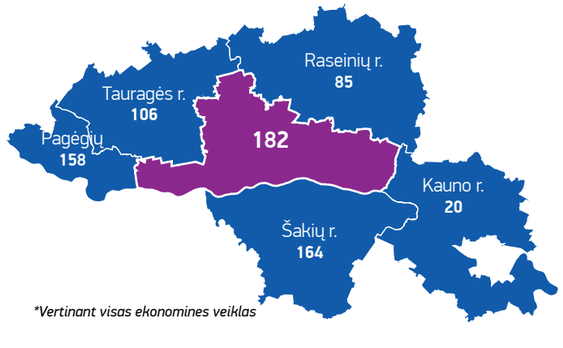

**Vertinant visas ekonomines veiklas*

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **37** savivaldybes

73,2 balo iš 100 | 64,3

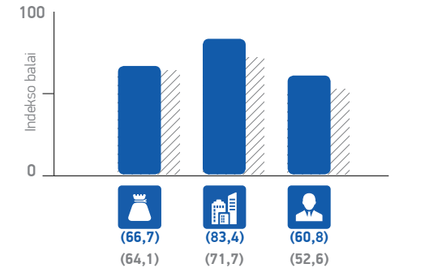

Geriausias įvertinimas savivaldybių e. valdymo tyrimo įvertinimų kategorijoje „Pilietis ir atgalinis ryšys“ (balai iš 20)

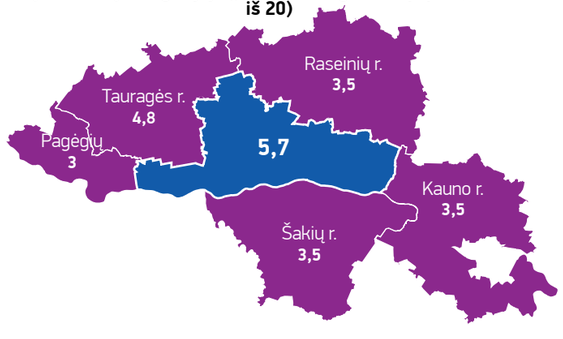

Labiausiai išaugo biudžeto skola 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

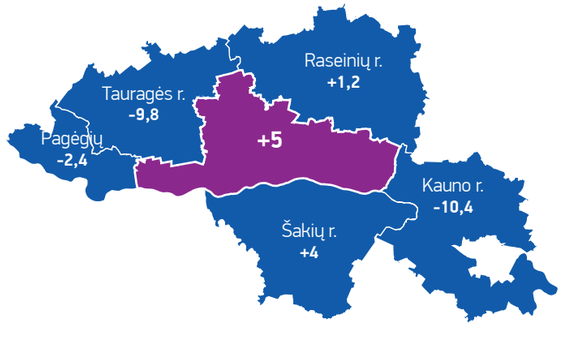

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

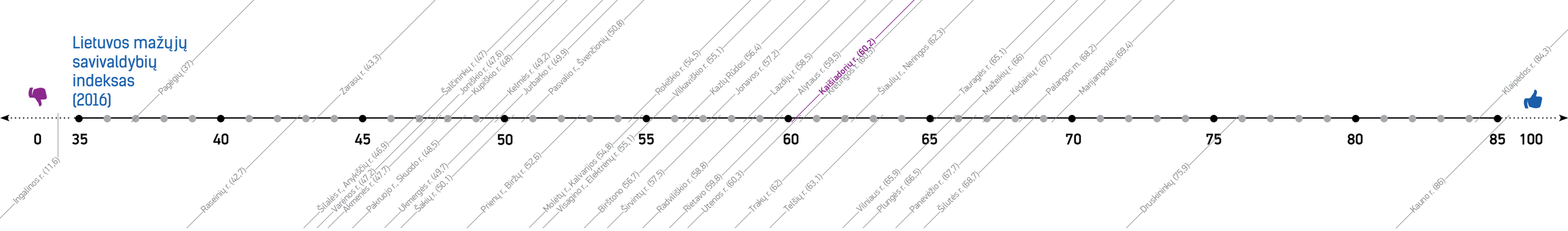

Kaišiadorių r.
savivaldybė

19 VIETA

Pakilusi per 3 pozicijas, šiemet Kaišiadorių r. savivaldybė užima 19 vietą 54 tarp mažųjų savivaldybių (60,2 balo iš 100). Praeitame indekse prastokai įvertinta „Investicijų ir plėtros“ sritis, šiemet gerokai pakilo aukštyn. „Turto valdymas“ taip pat susilaukė ženklaus balų padidėjimo, o „Sveikata ir socialinė rūpyba“ išlaiko gerą vertinimą. Tuo tarpu „Administracija“ neteko taškų.

Galima pasidžiaugti, kad investicinė padėtis Kaišiadorių r. savivaldybėje gerėjo – lyginant su 2013 m., 2014 m. padidėjo tiek materialinių, tiek tiesioginių užsienio investicijų kiekis, tenkantis vienam gyventojui (atitinkamai, +279 EUR/gyv. ir +64 EUR/gyv.). Vis dėlto tiesioginių užsienio investicijų lygis išlieka gerokai mažesnis už vidutinį* (98 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR vidurkiu*). „Turto valdymo“ sritis gavo geresnį vertinimą, nes savivaldybei pavyko 2015 m. parduoti daugiau nuosavų pastatų ir patalpų nei 2014 m. (remiantis savivaldybės teiktais duomenimis: 512 kv. m → 1265 kv. m). Be to, ir pačiame parduodamų objektų sąraše 2015 m. pabaigoje buvo dvigubai daugiau ploto nei 2014 m. pabaigoje.

Kaišiadorių r. savivaldybėje „Sveikata ir socialinė rūpyba“ išlaiko gerą vertinimą dėl žemos ir toliau mažėjančios soc. pašalpos gavėjų dalies nuo visų gyventojų, taip pat būsto šildymo kompensacijos gavėjų dalies nuo visų gyventojų, ir bedarbių nuo darbingo amžiaus gyventojų dalies. Tiesa, ilgalaikio nedarbo problema čia yra aktuali ir auganti: ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių 2015 m. sudarė 38 proc. (vidurkis* 31 proc.), t.y. 1 proc. p. daugiau nei 2014 m.

Pernykščiame reitinge „Administracijos“ sritis pelnė maksimalų balą. Tačiau šiemet to nebuvo dėl naujo rodiklio, vertinančio e. demokratiją**, pagal kurį Kaišiadorių r. savivaldybė surinko 3,5 balo (vidurkis* – 5,3 b.). Aukštesnis e. demokratijos vertinimas rodo geresnes sąlygas gyventojams dalyvauti politinių sprendimų priėmimo procesuose.

***Pastaba: vertinimą atliko VšĮ Baltijos informacinės visuomenės analizės centras (http://bisac.eu/2016/03/30/pristatome-lietuvos-savivaldybiu-e-valdymo-kokybes-vertinimo-rezultatus/)*

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **22** savivaldybes

60,9 balo iš 100 | 62,5

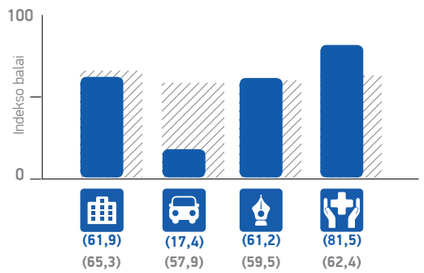

Didžiausia išlaidų dalis perkant NVO paslaugas nuo savivaldybės skirtos sumos soc. paslaugoms 2015 m. (proc.)

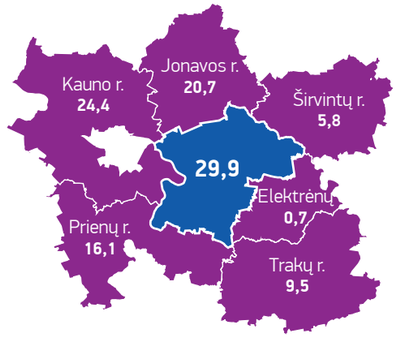

Vienintelėje padidėjo ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

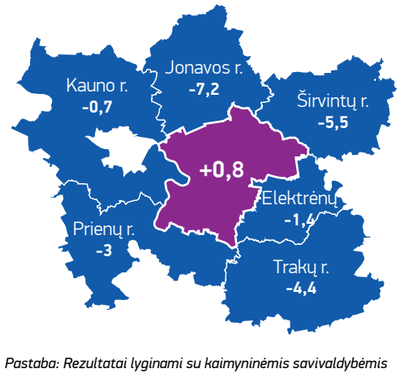

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **35** savivaldybes

45,3 balo iš 100 | 40,9

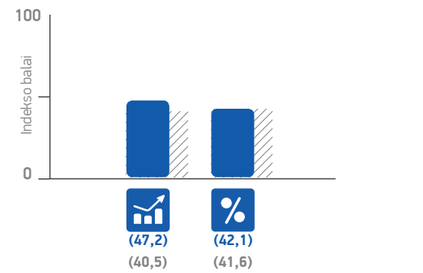

Nebuvo taikomas papildomas mokestis nenaudojamam nekilnojamajam NT (skirtumas nuo pagrindinio tarifo proc. p.)

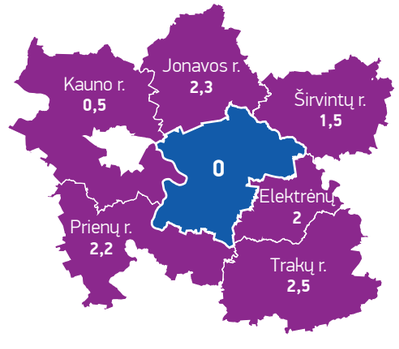

Mažiausiai padidėjo verslo liudijimus įsigijusiųjų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m.

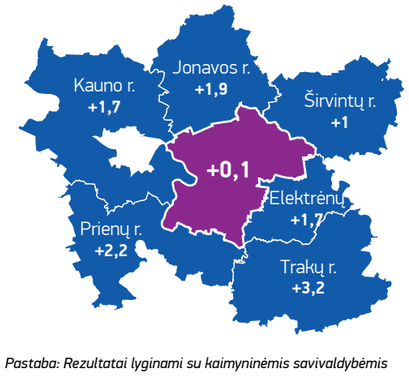

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **49** savivaldybes

81,1 balo iš 100 | 64,3

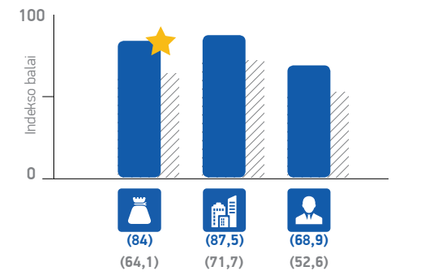

Geriausias internetinės svetainės atitikimas bendriesiems reikalavimams 2015 m. (proc.)

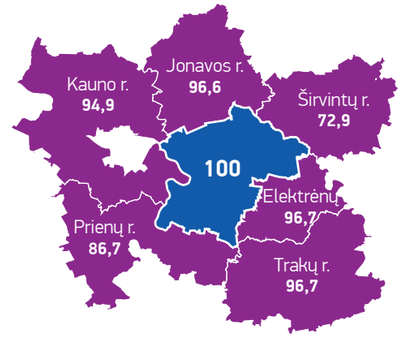

Labiausiai paaugo biudžeto skola 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

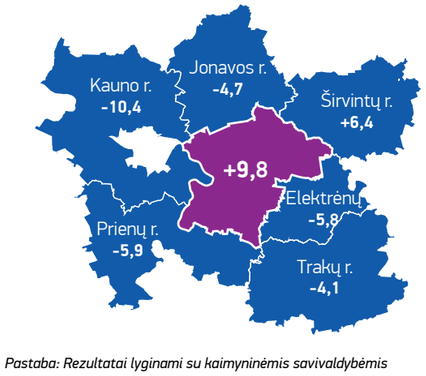

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

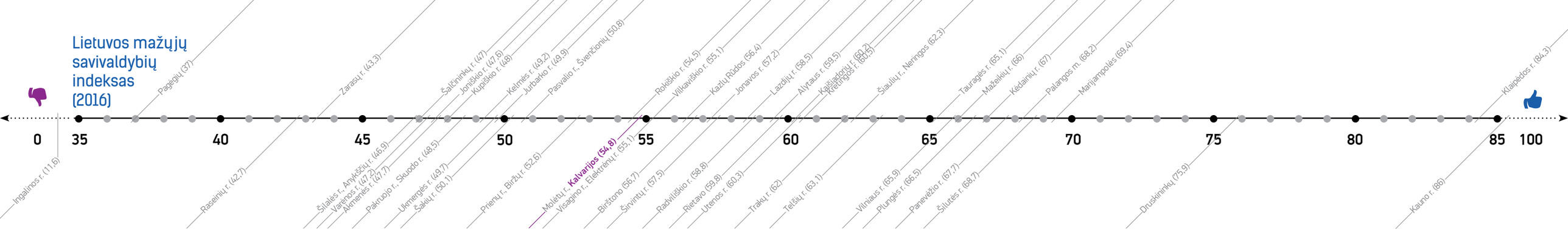

Kalvarijos
savivaldybė

31–32 VIETA

Kalvarijos savivaldybė šiemet užima 31-32 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių (54,8 balo iš 100). Lyginant su pernykščiu indeksu, savivaldybė nukrito. Mažiau balų nei pernai gauta „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ srityse, o „Investicijos ir plėtra“ vėl vertinama prasčiau nei kitos Kalvarijos savivaldybės srityse. Buvo ir gerų pokyčių: pagerėjo „Biudžeto“ rezultatai, „Transportas“ ir „Švietimas“ taip pat surinko daugiau balų nei pernai.

Praeitame indekse buvo akcentuota itin maža skelbiamų viešųjų pirkimų dalis. Galima pasidžiaugti, kad 2015 m., lyginant su 2014 m., tiek pagal kiekį, tiek pagal vertę skelbiamų pirkimų dalis pastebimai padidėjo (atitinkamai, 70 proc. → 85 proc. ir 39 proc. → 98 proc.). Dėl to skaidriau naudojamos biudžeto lėšos. Viešųjų pirkimų skelbimas turėjo teigiamos įtakos ir kitos – „Transporto“ – srities vertinimui: visi kelių priežiūros funkcijai vykdyti reikalingi viešieji pirkimai buvo skelbiami.

„Švietimo“ sritis gerai įvertinta, nes Kalvarijoje puikūs mokyklų ploto išnaudojimo rodikliai, rodantys, kad turto valdymas yra optimizuojamas. Vienam Kalvarijų savivaldybės moksleiviui teko 10,3 kv. m mokyklų ploto (vidurkis* 13,6 kv. m).

Socialinėje sferoje liko tam tikrų problemų. Štai, 2015 m., kaip ir 2014 m., Kalvarijoje socialinės pašalpos gavėjų dalis nuo visų gyventojų buvo pati didžiausia iš mažųjų savivaldybių (9,2 proc. lyginant su 5,2 proc. vidurkiu*). Aktuali ir nedarbo problema – 2015 m. bedarbių nuo darbingo amžiaus gyventojų dalis siekė 14,6 proc., kuomet vidurkis* buvo mažesnis – 10,4 proc. Be to, ilgalaikio nedarbo problema aštrėja: Kalvarijų savivaldybė buvo viena iš nedaugelio, kurioje ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių išaugo.

Socialines problemos būtų lengviau spręsti, jei būtų sudarytos palankesnės verslo sąlygos. 2014 m. Kalvarijos savivaldybėje vienam gyventojui teko vos 24 EUR tiesioginių užsienio investicijų (vidurkis* 966 EUR/gyv.). Veikiančių ūkio subjektų skaičius 1000 gyventojų 2015 m. čia buvo pats mažiausias*, išduotų statybos leidimų skaičius 1000 gyventojų – vienas mažesnių.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba:* *rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **18** savivaldybių

59,1 balo iš 100 | 62,5

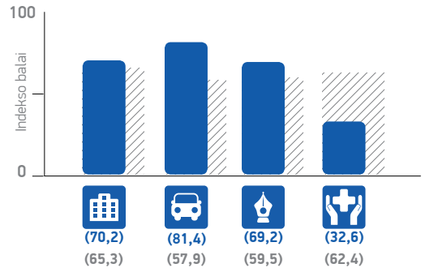

Viena žemiausių geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainų 2015 m. (EUR/kub. m)

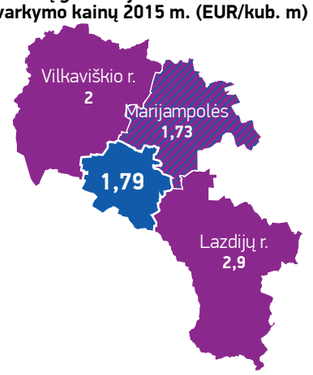

Prasčiausi valstybinių brandos egzaminų rezultatai 2015 m. (balai)

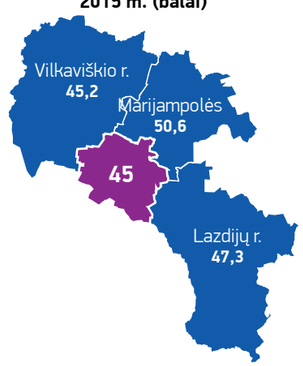

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **31** savivaldybę

43,9 balo iš 100 | 40,9

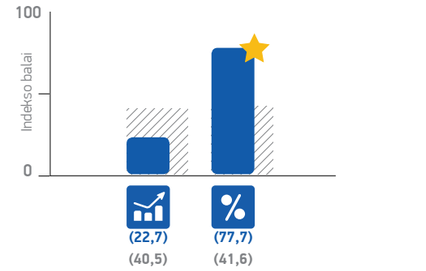

Labiausiai paaugo materialinių investicijų kiekis, tenkantis vienam gyventojui 2014 m. lyginant su 2013 m. (EUR)

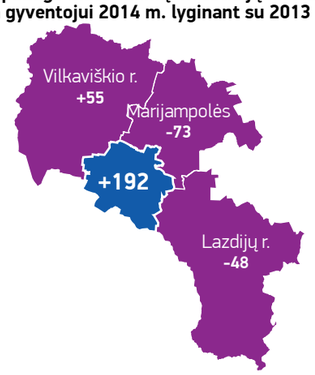

Mažiausiai padidėjo išduotų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m.

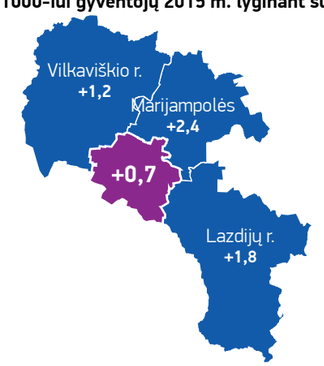

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **21** savivaldybę

60,6 balo iš 100 | 64,3

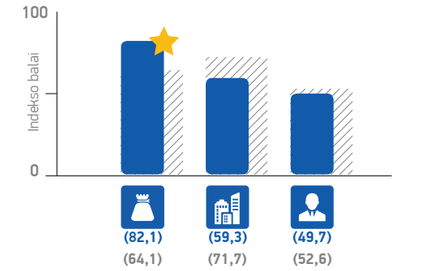

Didžiausia skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal vertę), lyginant su visais atliktais viešaisiais pirkimais 2015 m. (proc.)

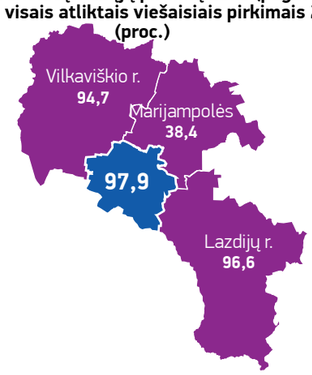

Prasčiausias internetinės svetainės atitikimas bendriesiems reikalavimams 2015 m. (proc.)

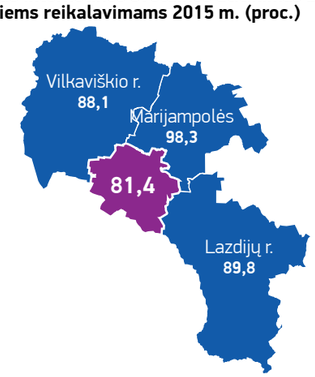

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

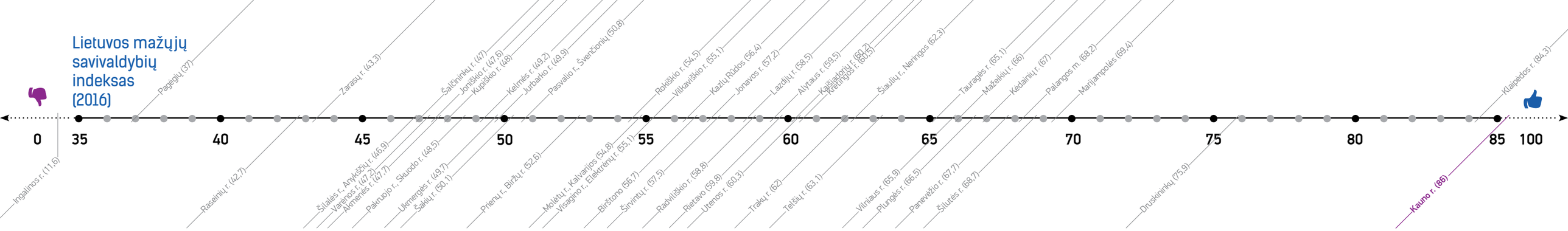

Kauno r.
savivaldybė

1 VIETA

Pernai metais 1-2 vietas dalijusis su Klaipėdos r., šiemet Kauno r. savivaldybė užsitikrino pirmąją poziciją tarp mažųjų savivaldybių ekonominės laisvės indekse (surinko 86 balus iš 100). Labai geri rezultatai atsispindi aukštu „Investicijos ir plėtros“, „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ įvertinimu. Pagirtinas progresas „Biudžeto“ ir „Turto valdymo“ srityje. „Administracijos“ srityje balai sumažėjo.

Kauno r. savivaldybėje aukščiausią vietą indekse pirmiausiai užtikrino plūstančios investicijos. 2014 m., lyginant su 2013 m., vienam gyventojui tenkančių materialinių investicijų kiekis išaugo 822 eurais (mažosiose savivaldybėse vidutiniškai paaugo po 162 EUR/gyv.), o TUI paaugo net 668 eurais (mažosiose savivaldybėse vidutiniškai sumažėjo po 150 EUR/gyv.). Kitas ekonomikos aktyvumo ženklas – išskirtinai didelis išduodamų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų (2015 m. teko 19,2 lyginant su 6,9 vidurkiu*). Geros sąlygos, kuriamos darbo vietos traukia žmones – 2015 m. grynoji (vidinė ir tarptautinė) migracija Kauno r. savivaldybėje buvo teigiama, tai retas atvejis šalyje. Kai verslui, žmonėms suteikiama laisvė veikti, sprendžiasi socialinės rūpybos problemos. Štai, Kauno r. savivaldybėje 2015 m. bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų buvo viena mažiausių šalyje – 6,6 proc. (vidurkis* 10,4 proc.), o soc. pašalpos gavėjai sudarė vos 2,2 proc. nuo visų gyventojų, kai vidutiniškai* ši dalis buvo daugiau nei dvigubai didesnė (5,2 proc.).

Verta pagirti už geresnius „Turto valdymo“ rezultatus – savivaldybės teigimu, sumažėjo savivaldybės nenaudojamų pastatų ir patalpų plotas, o į parduodamų objektų sąrašą 2015 m. pabaigoje buvo įtraukta žymiai daugiau nuosavo NT ploto nei 2014 m. pabaigoje (14 tūkst. → 31 tūkst.). Efektyvesnis turto valdymas leidžia taupyti mokesčių mokėtojų pinigus. „Biudžeto“ srityje taip pat yra paminėti vertų pasiekimų. 2015 m. savivaldybės biudžeto skola nukrito iki 39,5 proc. nuo pajamų (nuo 49,9 proc. 2014 m.). Be to, skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal kiekį) padidėjo nuo 49 iki 77 proc.

Siekiant išlaikyti pirmaujančią poziciją, patartina atkreipti dėmesį į „Administracijos“ sritį. Lyginant 2014 m., 2015 m. išaugo laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis (0 proc. → 2,5 proc.), suprastėjo internetinės svetainės atitikimas bendriesiems reikalavimams (100 b. → 94,9 b.). Be to, pagal naujai į Savivaldybių indeksą įtrauktą e. demokratijos rodiklį** Kauno r. savivaldybė surinko vos 3,5 balo (vidurkis* 5,3). Aukštesnis e. demokratijos vertinimas rodo geresnes sąlygas gyventojams dalyvauti politinių sprendimų priėmimo procesuose.

***Pastaba: vertinimą atliko VšĮ Baltijos informacinės visuomenės analizės centras (http://bisac.eu/2016/03/30/pristatome-lietuvos-savivaldybiu-e-valdymo-kokybes-vertinimo-rezultatus/)*

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **53** savivaldybes

91,9 balo iš 100 | 62,5

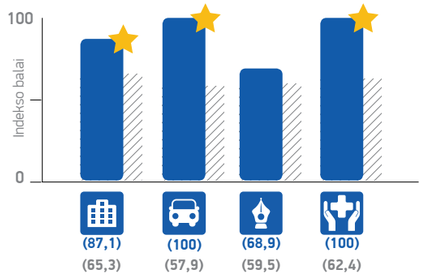

Mažiausia socialinę pašalpą gavusių gyventojų dalis 2015 m. (proc.)

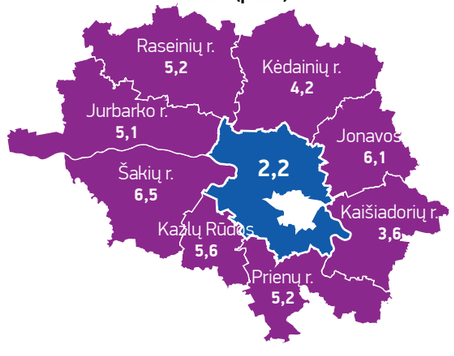

Vienas mažiausių soc. pašalpos gavėjų dalies nuo visų gyventojų sumažėjimų 2015 m. lyginant su 2014 m.

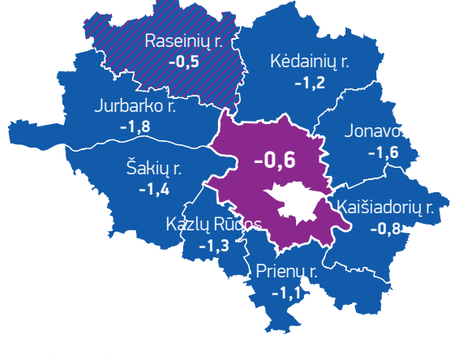

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **53** savivaldybes

84 balai iš 100 | 40,9

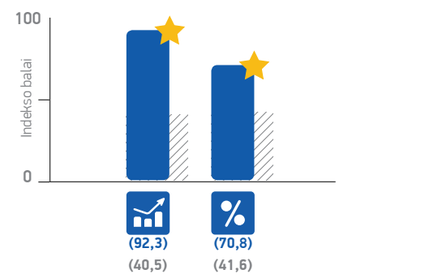

Didžiausios materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

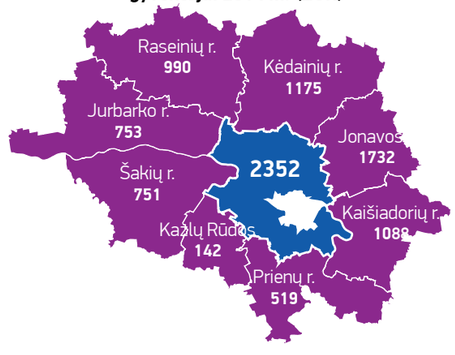

Labiausiai apmokestinta nenaudojama žemė (didžiausias skirtumas nuo vidutinio tarifo, proc. p.)

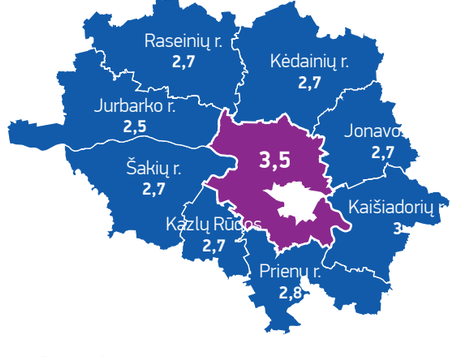

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **39** savivaldybes

74,2 balo iš 100 | 64,3

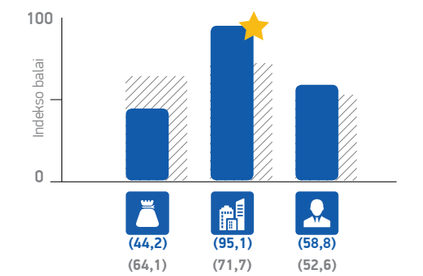

Mažiausias savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų plotas, tenkantis šimtui gyventojų 2015 m. (kv. m)

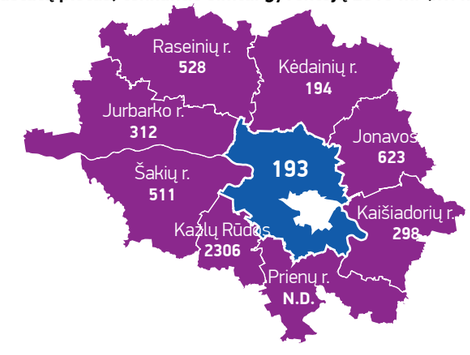

Vienas prasčiausių savivaldybių e. valdymo tyrimo įvertinimų kategorijoje „Pilietis ir atgalinis ryšys“ (balai iš 20)

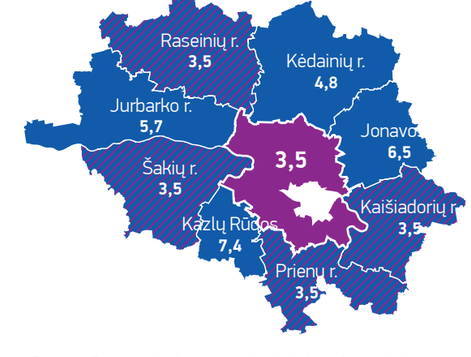

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

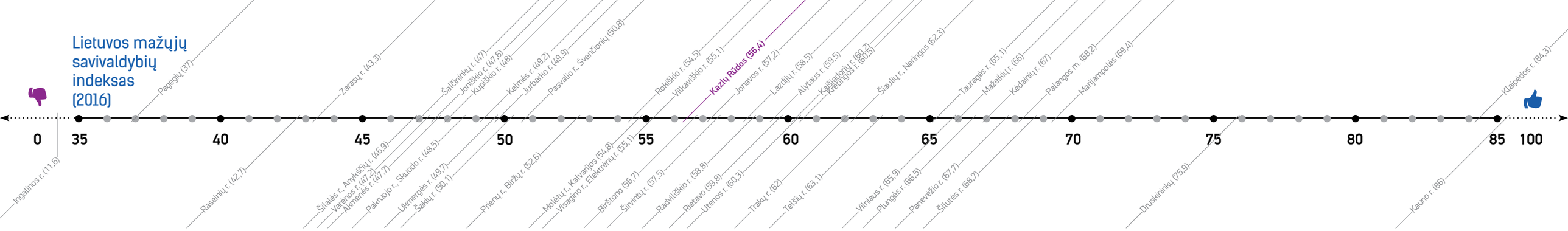

Kazlų Rūdos
savivaldybė

27 VIETA

Kazlų Rūdos savivaldybė šių metų indekse pelno 27 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių, surinkusi 56,4 balo iš 100 galimų. Galima pasidžiaugti rezultatais „Transporto“, „Sveikatos ir socialinės rūpybos“, „Administracijos“ srityse. Visgi, prastesni įvertinimai „Mokesčių“, „Turto valdymo“, „Švietimo“ srityse bei spartesnis kitų savivaldybių progresas prisidėjo prie to, kad savivaldybė nukrito per 16 pozicijų žemyn.

2015 m. Kazlų Rūdoje įvyko teigiamų pokyčių socialinėje srityje – sumažėjo socialinės pašalpos gavėjų dalis (6,9 proc. nuo visų gyventojų → 5,6 proc.), bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų (12,7 proc. → 11,4 proc.), ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių (43,3 proc.→ 40 proc.). Neblogi rezultatai ir „Administracijoje“ – 2015 m. visi gyventojų prašymai išnagrinėti laiku, nors savivaldybės administracijoje 1000 gyventojų tenkančių užimtų pareigybių buvo mažiau nei vidutiniškai* savivaldybėse. Be to, savivaldybės internetinė svetainė bendruosius reikalavimus atitiko beveik nepriekaištingai (98,3 balo iš 100). O „Transporto“ sritis gerą vertinimą užsitikrino dėl to, kad visiems viešojo transporto maršrutams buvo skelbiami viešieji konkursai, visus juos aptarnavo privatus sektorius, o kelių priežiūros funkcijai vykdyti savivaldybė prekių/paslaugų nepirko iš savo įmonių. Dėl tokio viešųjų pirkimų vykdymo skaidriau naudojamos biudžeto lėšos.

Vis dėlto, Kazlų Rūdos savivaldybė šiemet nusileido reitinge žemyn. Tam įtakos turėjo keli dalykai. Pirmiausia, kitos savivaldybės progresavo sparčiau. Taip pat savivaldybėje per 2015 m., savivaldybės teigimu, neparduotas nei vienas jai nuosavybės teise priklausantis pastatas ar patalpa. „Švietimo“ rezultatai nukentėjo dėl palyginus prastai moksleivių išlaikytų valstybinių brandos egzaminų (41,7 balo lyginant su 46,5 vidurkiu* 2015 m.), bei didelio mokyklų ploto, tenkančio vienam moksleiviui (22,5 kv. m/mok. lyginant su 13,6 kv. m/mok. vidurkiu* 2015 m.).

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).

Gyventojui
Lenkia **30** savivaldybių

64,4 balo iš 100 | 62,5

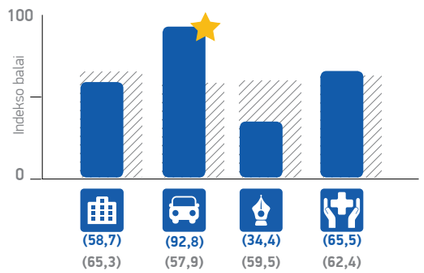

Labiausiai sumažėjo bedarbių dalis nuo visų darbingo amžiaus gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

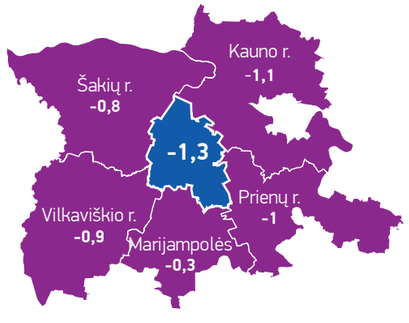

Žemiausias vidutinis valstybinių brandos egzaminų rezultatas 2015 m. (balai iš 100)

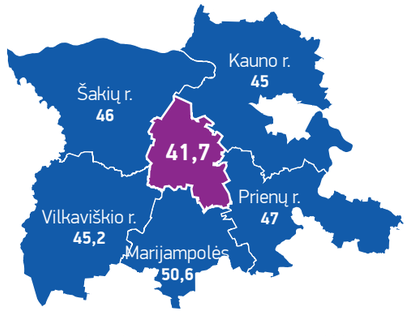

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui
Lenkia **23** savivaldybes

37 balai iš 100 | 40,9

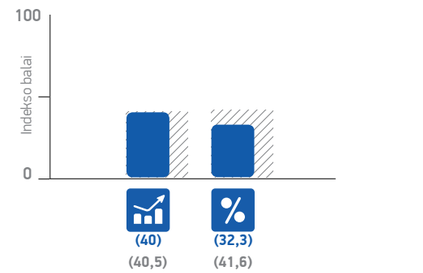

Labiausiai paaugo tiesioginių užsienio investicijų kiekis, tenkantis vienam gyventojui 2014 m. lyginant su 2013 m. (EUR)

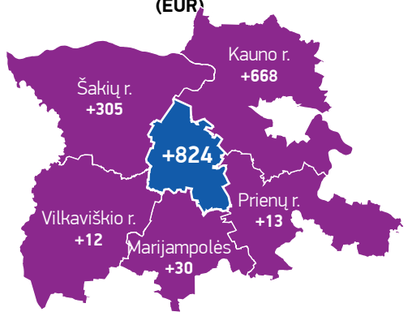

Mažiausias verslo liudijimus įsigijusiųjų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m.

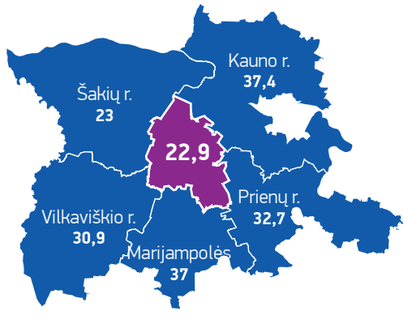

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas
Lenkia **25** savivaldybes

65,2 balo iš 100 | 64,3

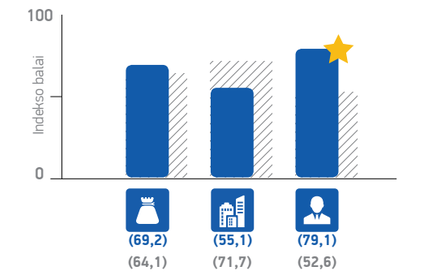

Mažiausia laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis 2015 m. (proc.)

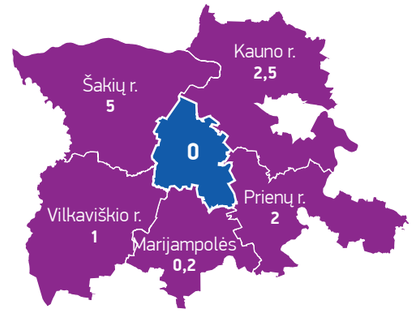

Mažiausias parduodamų objektų sąraše esančių savivaldybei priklausančių pastatų ir patalpų ploto santykis su visu nuosavų patalpų plotu 2015 m. (proc.)

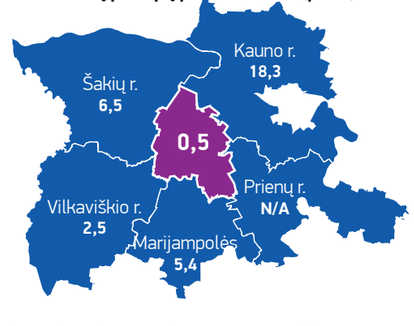

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

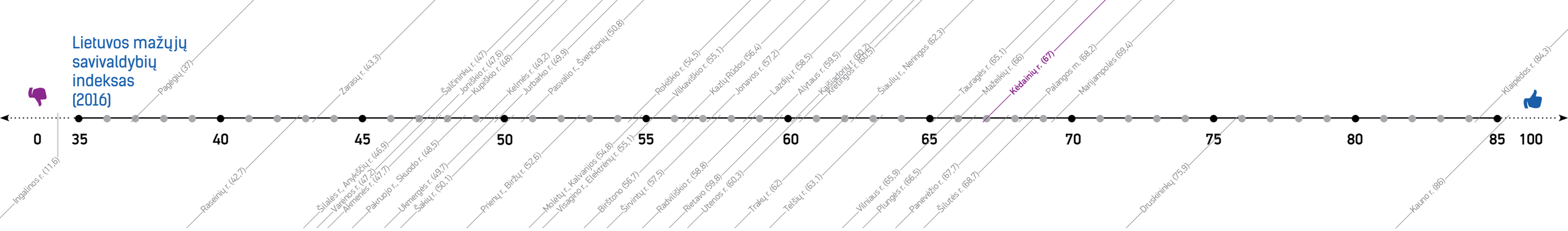

Kėdainių r.
savivaldybė

8 VIETA

Pakilusi per 6 pozicijas, Kėdainių r. savivaldybė šiemet surinko 67 balus iš 100 ir užima 8 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Geriau įvertintos beveik visos sritys, didžiausia pažanga pasiekta „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ rodiklių grupėje. „Turto valdymas“ bei „Investicijos ir plėtra“ taipogi pasižymėjo didesniu balų kiekiu. Kaip ir pernai, mažiau balų nei kitos sritys gavo „Mokesčiai“ bei „Transportas“.

„Sveikatos ir socialinės rūpybos“ srityje 2015 m. lyginant su 2014 m. gerėjo beveik visi rodikliai. Sumažėjo socialinės pašalpos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (5,4 proc. → 4,2 proc.), būsto šildymo kompensacijos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (7,1 proc. → 4,1 proc.), bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų (8,3 proc. → 7,7 proc.), ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių (24,3 proc. → 19,3 proc.). Sparčiausiai iš mažųjų savivaldybių mažėjo socialinės rizikos šeimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų.

Suprantama, prie gerėjančios socialinės aplinkos prisidėjo palankios sąlygos verslui ir investicijoms. Kėdainių r. savivaldybėje tiesioginės užsienio investicijos augo itin sparčiai (4935 EUR/gyv. 2013 m. → 5408 EUR/gyv. 2014 m.). Verta paminėti, kad geriau tvarkomasi ir su savivaldybės nuosavu turtu. 2015 m. parduotų nuosavų pastatų ir patalpų plotas beveik 3 kartus viršijo 2014 m. parduoto NT plotą, o nenaudojamo nuosavo NT, savivaldybės teigimu, visai nebuvo.

Geriausiųjų dešimtuke Kėdainių r. savivaldybei išsilaikyti padėtų sumažinti mokesčiai NT ir žemei (nors verslo liudijimams nustatyti mokesčiai buvo mažesni nei vidutiniai*). Vertėtų atkreipti dėmesį ir į tvarkymąsi su išlaidomis – vidaus sandoriai kelių priežiūros funkcijai vykdyti sudarė itin didelę dalį, reikėtų tokios praktikos apskritai atsisakyti.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

★ Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai

Lenkia **44** savivaldybes

71,7 balo iš 100 | 62,5

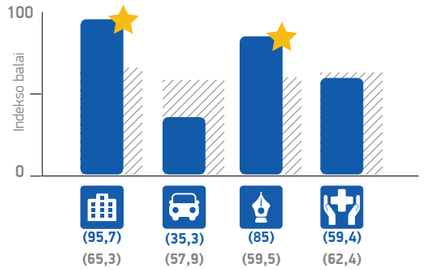

Mažiausia ilgalaikių bedarbių dalis lyginant su visais bedarbiais 2015 m. (proc.)

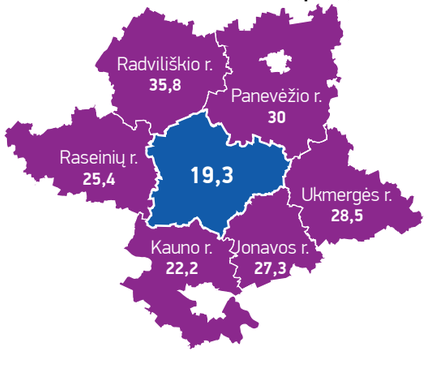

Savivaldybei priklausantis PSPC (pirminės sveikatos priežiūros centras) dirbo nuostolingai 2015 m. (nenuostolingai dirbančių PSPC dalis nuo visų savivaldybei priklausančių PSPC)

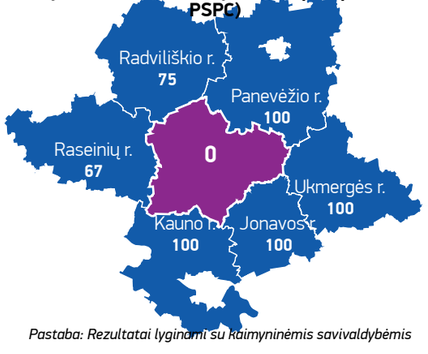

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai

Lenkia **41** savivaldybę

50,7 balo iš 100 | 40,9

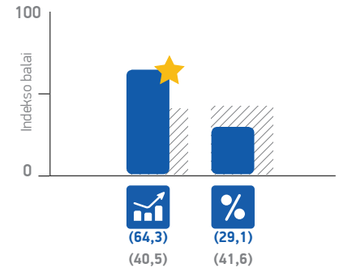

Didžiausios tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

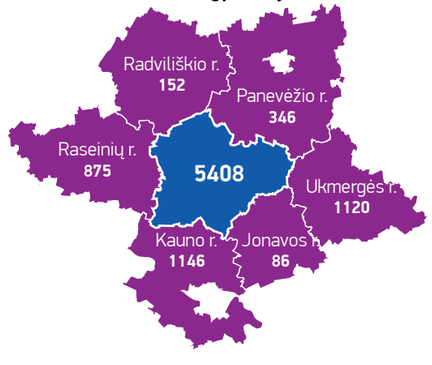

Menkiausiai padidėjo verslo liudijimus įsigijusiųjų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m.

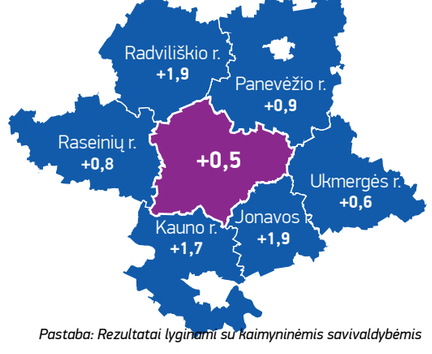

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **48** savivaldybes

79,8 balo iš 100 | 64,3

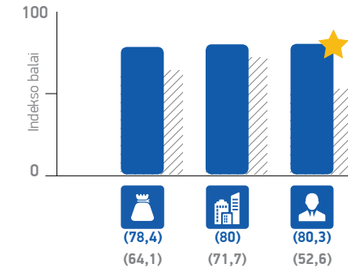

Mažiausias užimtų savivaldybės administracijos pareigybių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m.

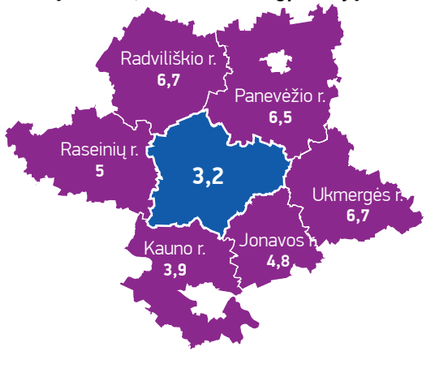

Mažiausia skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal vertę), lyginant su visais atliktais viešaisiais pirkimais 2015 m. (proc.)

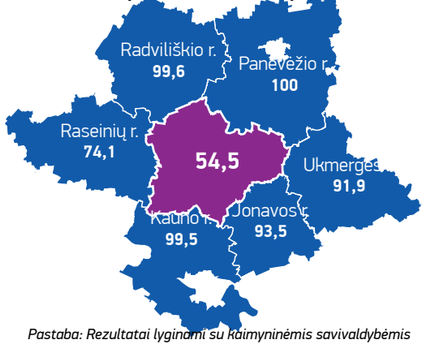

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

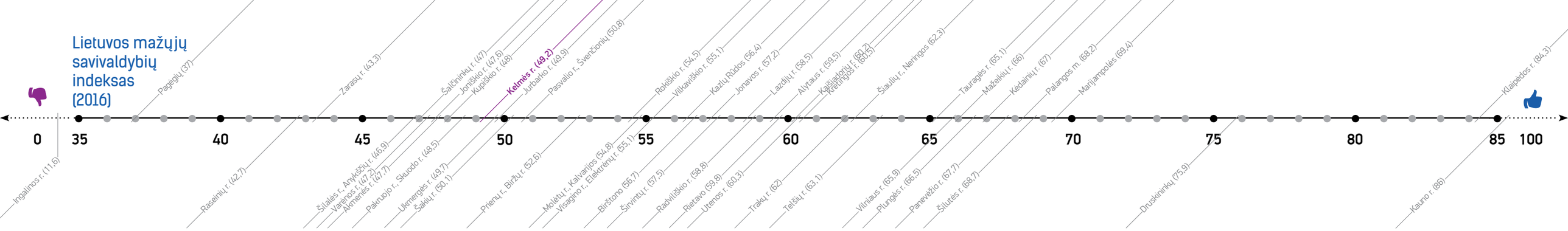

Kelmės r.
savivaldybė

41 VIETA

Surinkusi 49,2 balo iš 100, šiemet Kelmės r. savivaldybė užima 41 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Kaip ir pernykščiame indekse, gerai įvertinta „Administracijos“ sritis. Pagerėjo „Švietimo“, „Turto valdymo“ sričių vertinimas. Tačiau „Investicijų ir plėtros“ sritis surinko nedaug balų, prastėjo „Transporto“ vertinimas.

Visi „Administracijos“ srityje vertinami rodikliai įvertinti geriau nei vidutiniškai*.2015 m. beveik nebuvo laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų. Užimtų pareigybių skaičius savivaldybės administracijoje, tenkantis 1000 gyventojų, buvo mažesnis už vidutinį*, o internetinės svetainės atitikimas bendriesiems reikalavimams beveik siekė maksimalų.

Lyginant su pernykščiu indeksu, pagerėjo „Turto valdymo“ srities įvertinimas. Remiantis savivaldybės teiktais duomenimis, sumažėjo nenaudojamų nuosavų pastatų ir patalpų plotas (8700 kv. m 2014 m. → 6160 kv. m 2015 m.). Taip pat per 2015 m. parduota daugiau nuosavo turto nei 2014 m. Savivaldybė neprastai tvarkosi ir su mokyklų infrastruktūra: Kelmės r. vienam mokiniui tenkantis mokyklų plotas prilygsta vidutiniam*, o mokyklų aplinkos išlaikymo išlaidos palyginus su mokinio krepšelio lėšomis – palyginti mažos.

Visgi, kaip ir pernai, „Investicijų ir plėtros“ sritis surinko nedaug balų. Pirmiausiai taip yra dėl to, kad tiek materialinių, tiek tiesioginių užsienio investicijų kiekis gyventojui nusileidžia daugumai kitų mažųjų savivaldybių. Nors ir augo, bet materialinių investicijų kiekis gyventojui Kelmės r. savivaldybėje 2014 m. buvo beveik 600 EUR (vidurkis* 1327 EUR/gyv.), o tiesioginių užsienio investicijų – vos 18 EUR (vidurkis* 966 EUR/gyv.).

„Transporto“ sritis daugiau balų pelnytų, jei savivaldybė didesnei daliai viešojo transporto maršrutų vykdytų viešuosius pirkimus, daugiau jų aptarnautų efektyviau veikiantis privatus sektorius.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **7** savivaldybes

51 balas iš 100 | 62,5

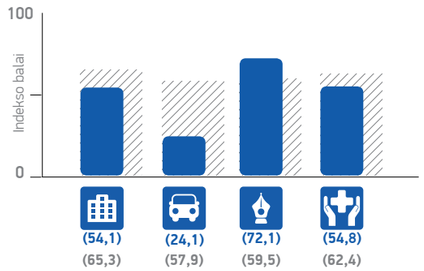

Nebuvo vidaus sandorių pirkimuose vykdant kelių priežiūros funkciją (vidaus sandorių dalis pagal sumą, proc.)

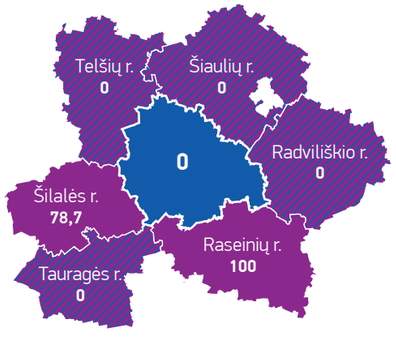

Didžiausia ilgalaikių bedarbių dalis lyginant su visais bedarbiais 2015 m. (proc.)

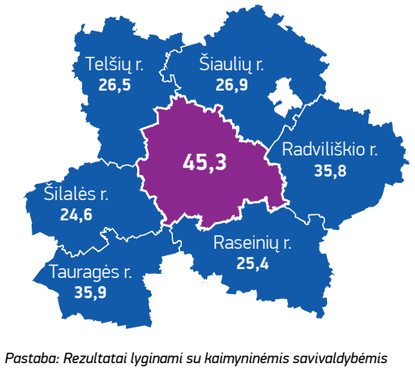

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **22** savivaldybes

35,2 balo iš 100 | 40,9

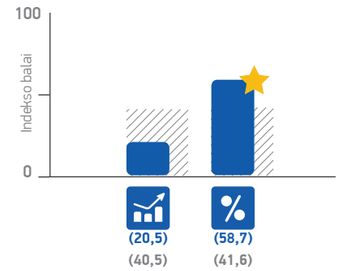

Mažiausias pagrindinis nekilnojamojo turto mokesčio tarifas 2015 m. (proc.)

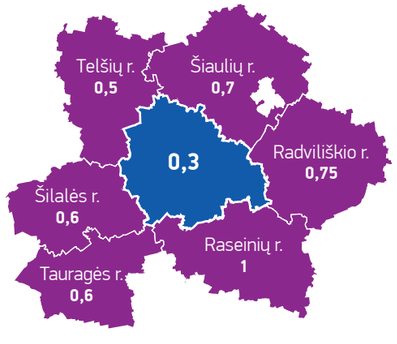

Mažiausias veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m.

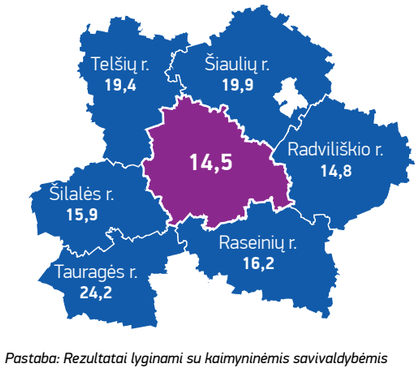

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **26** savivaldybes

65,6 balo iš 100 | 64,3

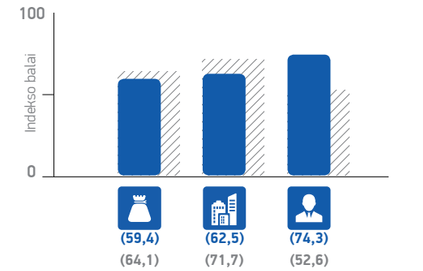

Geriausias savivaldybių e. valdymo tyrimo įvertinimas kategorijoje „Pilietis ir atgalinis ryšys“ (balai iš 20)

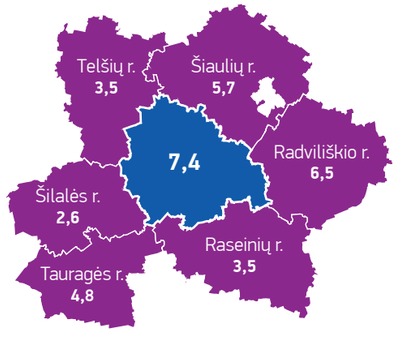

Didžiausias savivaldybės turimų ar nuomojamų lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 100 užimtų administracijos pareigybių 2015 m.

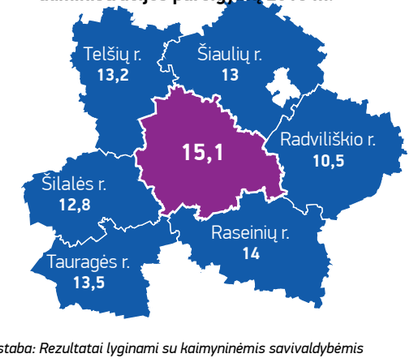

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

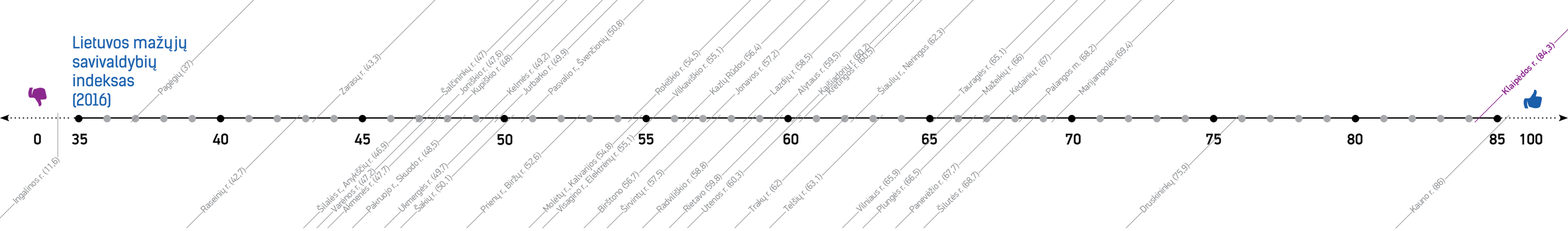

Klaipėdos r.
savivaldybė

2 VIETA

Pernai, surinkusios vienodai balų, Kauno r. ir Klaipėdos r. savivaldybės dalijosi 1-2 vietas. Šiemet Klaipėdos r. užleidžia pirmą poziciją ir, nežymiai atsilikdama, užima antrą vietą (84,3 balo iš 100). Aukštai pozicijai labiausiai įtakos turėjo puikūs rezultatai „Investicijų ir plėtros“, „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ srityse. Pagirtinas progresas tvarkantis su „Biudžetu“ ir „Turto valdymu“. Siekiant išsaugoti aukštą poziciją, reikėtų atkreipti dėmesį į „Mokesčius“ bei „Švietimą“.

„Investicijų ir plėtros“ sritis Klaipėdos r. savivaldybėje įvertinta itin aukštu balu – materialinės investicijos buvo vienos didžiausių (3927 EUR/gyv. lyginant su 1327 EUR/gyv. vidurkiu* 2014 m.), TUI – vienos didžiausių (4566 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu* 2014 m.). Verslui palanki aplinka skatina žmones atvykti – Klaipėdos r. savivaldybė buvo viena iš nedaugelio, kurioje 2015 m. grynoji migracija (vidinė ir tarptautinė) buvo teigiama. Dėl verslo aktyvumo kuriamos naujos darbo vietos. Savivaldybėje bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų 2015 m. siekė 6,8 proc. (vidurkis* 10,4 proc.), o ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių buvo apskritai mažiausia iš mažųjų* savivaldybių – 10,4 proc. (lyginant su vidurkiu* 31 proc.).

Galima pasidžiaugti, kad Klaipėdos r. savivaldybėje pagerėjo „Biudžeto“ rezultatai: 12,4 proc. p. sumažėjo biudžeto skola. Gerokai padidėjo skelbtų viešųjų pirkimų dalis (62 proc. 2014 m. → 91 proc. 2015 m.), o tai rodo skaidresnį biudžeto lėšų naudojimą. „Turto valdymo“ srityje geresnį vertinimą savivaldybė užsitikrino atsisakiusi tokių nebūtinų įstaigų kaip nuosavas knygynas ir laidojimo namai. Be to, į parduodamų objektų sąrašą 2015 m. buvo įtraukta dvigubai daugiau savivaldybės nuosavo NT ploto nei 2014 m. pabaigoje (3116 kv. m → 6333 kv. m).

Kaip ir pernai, „Mokesčių“ sritis yra įvertinta palyginus silpnai. Klaipėdos r. savivaldybėje taikomas vienas aukščiausių pagrindinių NT tarifų tarp mažųjų savivaldybių, taip pat papildomai apmokestinamas tiek nenaudojamas NT, tiek nenaudojama žemė. Tiesa, pagrindiniai žemės mokesčių tarifai buvo santykinai žemi. „Švietimo“ srities balą sumažino palyginus didelės mokyklų aplinkos išlaikymo išlaidos.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

★ Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai

88,8 balo iš 100 | 62,5

Lenkia **52** savivaldybes

Labiausiai sumažėjo šilumos kaina 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc.)

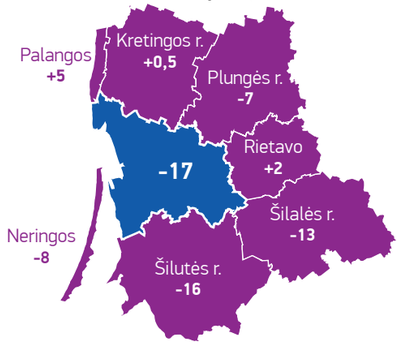

Viena mažiausių išlaidų dalių perkant NVO paslaugas nuo savivaldybės skirtos sumos soc. paslaugoms 2015 m. (proc.)

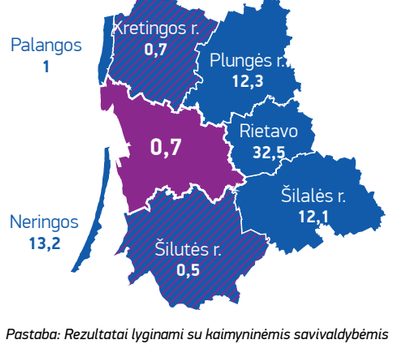

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

80,6 balo iš 100 | 40,9

Lenkia **52** savivaldybes

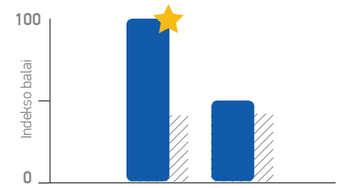

Didžiausias tiesioginių užsienio investicijų kiekis, tenkantis vienam gyventojui 2015 m.

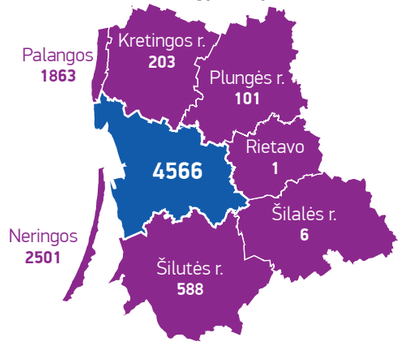

Labiausiai sumažėjo tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. lyginant su 2013 m. (EUR)

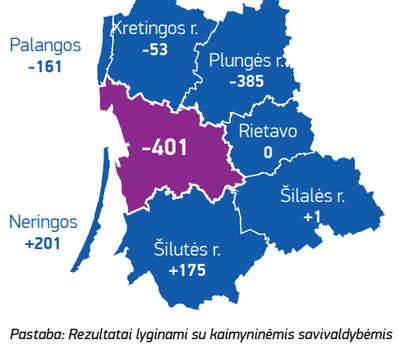

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

78,7 balo iš 100 | 64,3

Lenkia **47** savivaldybes

Geriausias internetinės svetainės atitikimas bendriesiems reikalavimams 2015 m. (proc.)

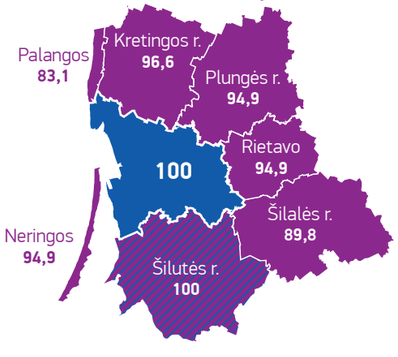

Mažiausias 2015 m. parduotų savivaldybei priklausančių pastatų ir patalpų ploto santykis su 2014 m. parduodamų objektų sąraše esančiu patalpų plotu (proc.)

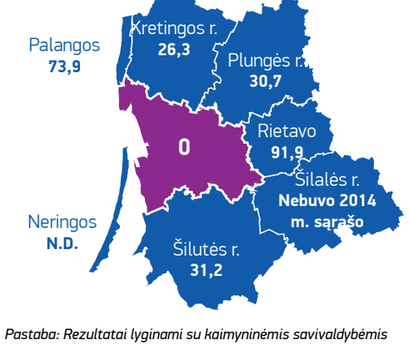

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

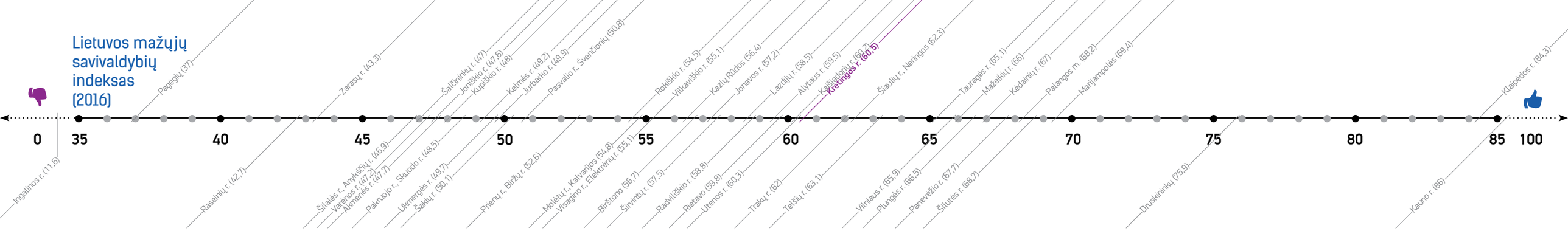

Kretingos r.
savivaldybė

17 VIETA

Šiemet Kretingos r. savivaldybė užima 17 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių (surinkta 60,5 balo iš 100). Šį pasiekimą užtikrino aukšti balai „Sveikatos ir socialinės rūpybos“, „Turto valdymo“ bei „Administracijos“ srityse. Prasčiau įvertinta savivaldybės investicinė sfera.

Nors ir nesurinkusi maksimalaus balų skaičiaus kaip pernai, „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ sritis pelno geriausią vertinimą iš visų Kretingos r. savivaldybės sričių. Kretingoje 2015 m. buvo mažiausia ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių (10,4 proc. lyginant su 31,0 proc. vidurkiu*), bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų – viena mažiausių (5,2 proc. lyginant su 10,4 proc. vidurkiu*). Prie gero „Turto valdymo“ vertinimo prisidėjo tai, kad savivaldybė, jos teigimu, turėjo itin mažai nuosavo nenaudojamo turto, pastatų ir patalpų (8 kv. m/100 gyv. lyginant su 25 kv. m/100 gyv. vidurkiu*). Efektyvus turto valdymas prisideda prie taupaus mokesčių mokėtojų pinigų naudojimo.

Kaip ir pernykščiame indekse, šiemet „Administracijos“ sričiai aukštas balas suteiktas už visų gyventojų prašymų išnagrinėjimą laiku ir už tai, kad interneto svetainė atitinka bendruosius reikalavimus.

Tam, kad savivaldybė pajudėtų reitinge aukštyn, reikėtų stengtis pritraukti kuo daugiau investicijų ir skatinti verslumą. 2014 m. tiek materialinės, tiek tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, buvo mažesnės nei vidutiniškai* savivaldybėse (atitinkamai, 961 EUR/gyv. lyginant su 1327 EUR/gyv. vidurkiu* ir 203 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu*). Be to, išduotų statybos leidimų skaičius 1000 gyventojų 2015 m. buvo vos mažesnis nei vidutinis*.

Problema išlieka tai, kad savivaldybė ypatingai mažą viešųjų pirkimų dalį atliko atvirais būdais, t. y. skelbė – vos 20 proc. pagal vertę 2015 m. (vidurkis* 87 proc.). Viešųjų pirkimų skelbimas yra svarbus, nes tokiu būdu skaidriau naudojamos biudžeto lėšos.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **35** savivaldybes

66,4 balo iš 100 | 62,5

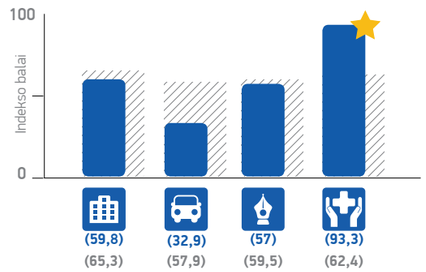

Mažiausia bedarbių dalis lyginant su visais darbingo amžiaus gyventojais 2015 m. (proc.)

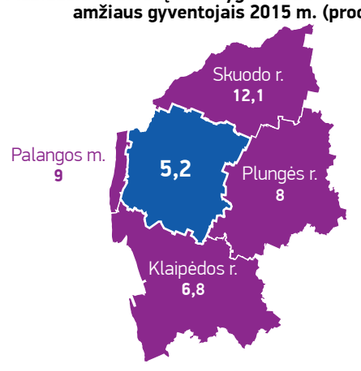

Viena mažiausių išlaidų dalių perkant NVO paslaugas nuo savivaldybės skirtos sumos soc. paslaugoms 2015 m. (proc.)

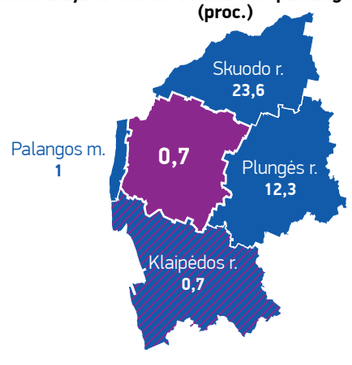

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **32** savivaldybes

44 balai iš 100 | 40,9

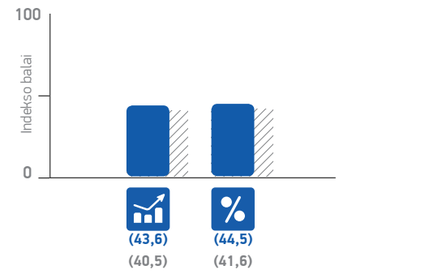

Geriausias savivaldybės svetainės įvertinimas pagal patogumą investuotojui (balai iš 10)

Mažiausiai išaugo išduotų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų, 2015 m. lyginant su 2014 m.

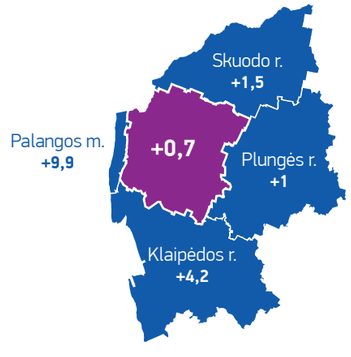

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **35** savivaldybes

70,8 balo iš 100 | 64,3

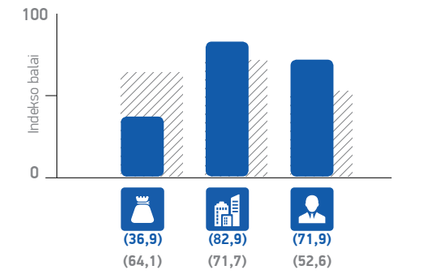

Nebuvo laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų 2015 m. (proc. nuo visų gyventojų prašymų)

Mažiausia skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal vertę), lyginant su visais atliktais viešaisiais pirkimais 2015 m. (proc.)

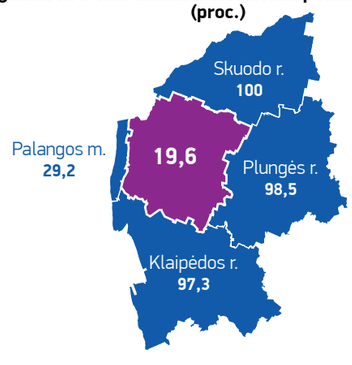

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

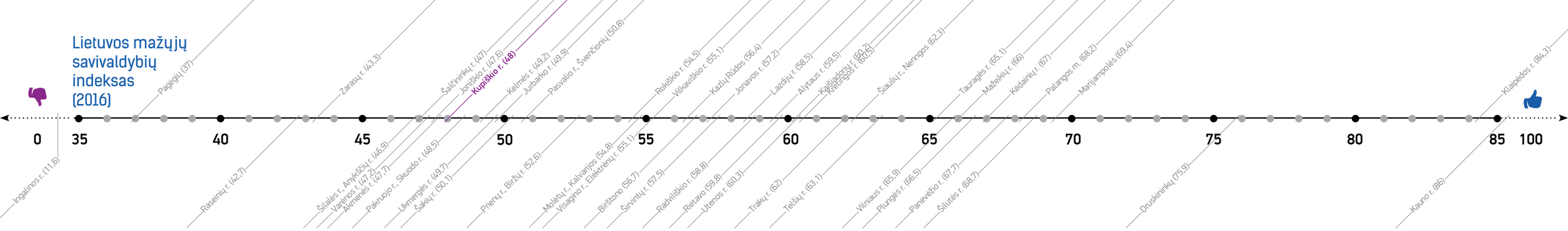

Kupiškio r.
savivaldybė

44 VIETA

Kupiškio r. savivaldybė, surinkusi 48 balus iš 100, šiemet užima 44 vietą 54 mažųjų savivaldybių reitinge. Lyginant su pernai metais, pozicija indekse nepasikeitė, vienų sričių įvertinimai gerėjo, kitų – prastėjo. Kaip ir ankstesniame indekse, šiemet geriausiai buvo įvertinta „Biudžeto“ sritis. „Transportas“ ir „Komunalinės paslaugos“ taip pat surinko nemažai balų. Prasčiau sekėsi „Mokesčių“, „Investicijų ir plėtros“ srityse.

Kaip ir 2014 m., 2015 m. Kupiškio r. savivaldybėje visi viešieji pirkimai 2015 m. buvo skelbiami (taip užtikrinama biudžeto lėšų naudojimo skaidrumas), savivaldybės valdymo/išlaikymo išlaidų dalis nuo patvirtinto biudžeto buvo viena mažiausių – tai užtikrino gerą „Biudžeto“ srities įvertinimą.

Jei visai nebūtų vidaus sandorių atliekant kelių priežiūros funkciją (kai savivaldybė tarybos pavedimu perka prekes/paslaugas iš savo įmonės), būtų labiau užtikrinamos konkurencinės sąlygos ir „Transporto“ sritis surinktų daugiau balų.

Lyginant su 2014 m., 2015 m. Kupiškio r. savivaldybėje didesnę dalį šilumos pagamino nepriklausomi gamintojai (68 proc. → 82 proc.). Be to, šilumos kaina sumažėjo daugiau kaip 10 proc. Dėl to „Komunalinių paslaugų“ įvertinimas gerėjo.

Tačiau „Investicijų ir plėtros“ sritis vėl vertinama prasčiau. Pirmiausiai dėl to, kad tiek materialinių, tiek tiesioginių užsienio investicijų kiekis gyventojui nusileido vidutiniam* (atitinkamai, 696 EUR/gyv. lyginant su 1327 EUR/gyv. vidurkiu* ir 178 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu*). Antra, mažėjo veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų. Verslumui skatinti nepadeda dideli mokesčiai: nekilnojamojo turto mokesčio tarifas buvo pats aukščiausias (1 proc.), žemės – vienas aukščiausių.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

★ Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai

Lenkia **13** savivaldybių

55,3 balo iš 100 | 62,5

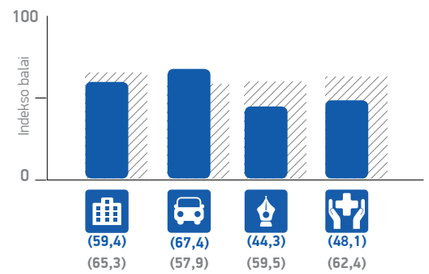

Viena mažiausių socialinės pašalpos gavėjų dalių nuo visų gyventojų 2015 m. (proc.)

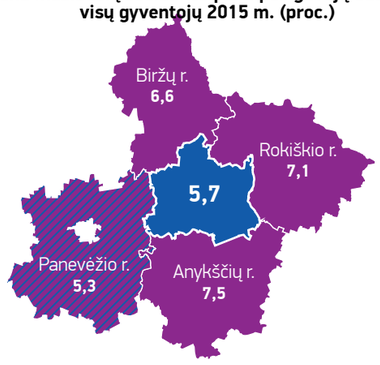

Didžiausia bedarbių dalis lyginant su visais darbingo amžiaus gyventojais 2015 m. (proc.

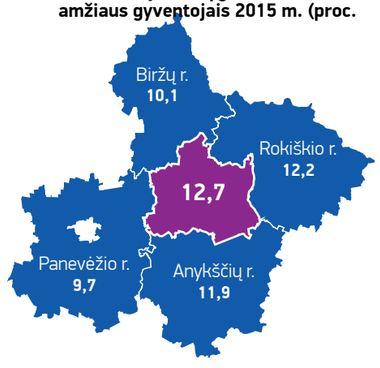

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai

Lenkia **14** savivaldybių

29,3 balo iš 100 | 40,9

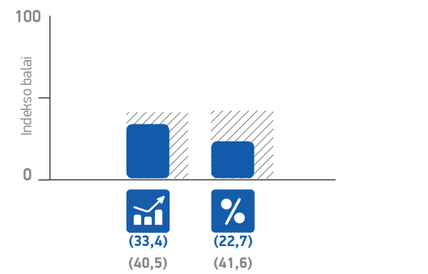

Labiausiai išaugo verslo liudijimus įsigijusių/prasitęsusių gyventojų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m.

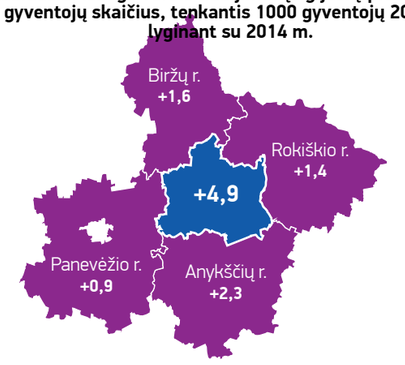

Didžiausia neigiama grynoji migracija (vidinė ir tarptautinė) 2015 m. (proc.)

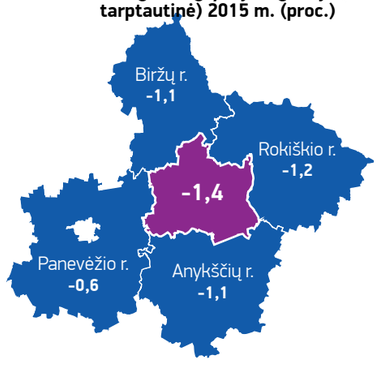

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **17** savivaldybių

57,6 balo iš 100 | 64,3

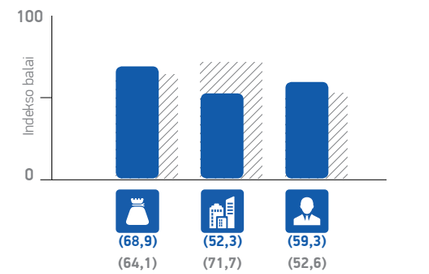

Geriausias internetinės svetainės atitikimas bendriesiems reikalavimams 2015 m. (proc.)

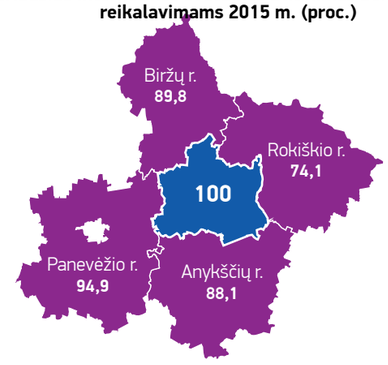

Labiausiai paaugo savivaldybės biudžeto skola 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

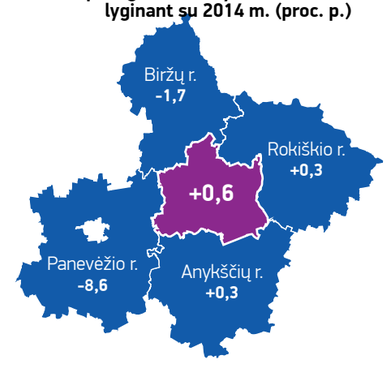

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

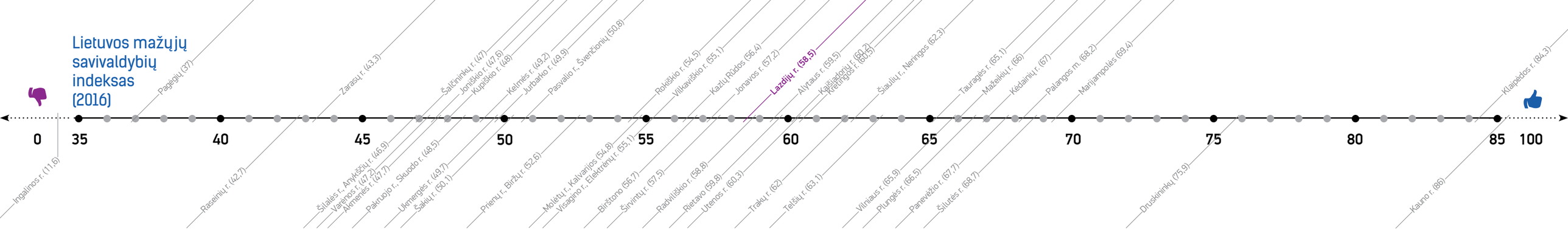

Lazdijų r.
savivaldybė

23 VIETA

Šiemet iš 54 mažųjų savivaldybių Lazdijų r. savivaldybė užima 23 vietą (58,5 balo iš 100), padariusi šuolį per 10 pozicijų aukštyn lyginant su praeitu indeksu. Labiausiai skirtų balų kiekis padidėjo srityje „Sveikata ir socialinė rūpyba“, o „Transportas“ surinko maksimalų balų kiekį. Gerai įvertintas savivaldybės „Turto valdymas“. Visgi „Investicijų ir plėtros“ bei „Administracijos“ sritys ir šį kartą vertinamos prasčiau.

Lazdijų r. savivaldybės „Transporto“ sritis įvertinta 100 balų iš 100 dėl to, kad visiems viešojo transporto maršrutams buvo skelbiami viešieji konkursai, visus maršrutus aptarnavo privatus sektorius. Svarbu ir tai, kad visus viešuosius pirkimus kelių priežiūros funkcijai įgyvendinti savivaldybė skelbė ir nevykdė vidaus sandorių, t. y. nepirko prekių/paslaugų iš savo įmonių. Dėl tokio viešųjų pirkimų vykdymo skaidriau naudojamos biudžeto lėšos.

Prie šuolio reitinge aukštyn prisidėjo geresnis „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ srities vertinimas. Bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų žymiai sumažėjo, nors ir išliko ištes didelė (15,4 proc. lyginant su 10,4 proc. vidurkiu*). Ta pati situacija yra ir su ilgalaikių bedarbių dalimi nuo visų bedarbių – jų dalis reikšmingai sumažėjo (net -10,6 proc. p., vidurkis* -3,7 proc. p.), tačiau bendras lygis vis tiek išliko didžiausias tarp 54 savivaldybių.

„Turto valdymo“ sritis gero įvertinimo sulaukė dėl mažo savivaldybės nuosavų pastatų ir patalpų ploto (369 kv. m/100 gyv. lyginant su 519 kv. m/100 gyv. vidurkiu* 2015 m.), itin nedidelio nenaudojamo nuosavo ploto (3,6 kv. m/1000 gyv. lyginant su 25 kv. m/100 gyv. vidurkiu* 2015 m.), remiantis savivaldybės teiktais duomenimis.

Siekiant reitinge pakilti dar aukščiau, rekomenduojame daugiau dėmesio skirti investicijų pritraukimui. 2014 m. tiek materialinių, tiek užsienio investicijų kiekiai vienam gyventojui buvo gerokai mažesni už vidutinius* (atitinkamai 787 EUR/gyv., lyginant su 1327 EUR/gyv. vidurkiu* ir 2 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu*). Nėra gerai ir tai, kad abiejų rūšių investicijų kiekis gyventojui 2014 m. lyginant su 2013 m. sumažėjo. Dėmesio investuotojui trūkumą iliustruoja internetinės svetainės neparuošimas investuotojui – anglų kalba nepateikta reikalinga informacija (svetainė gavo 2 balų įvertinimą iš 10). Palyginus prastas svetainės atitikimas bendriesiems reikalavimams pakišo koją ir vertinimui „Administracijos“ srityje – gauta 89,8 balo iš 100 (mažųjų savivaldybių vidurkis* buvo 93,7 balo.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai

Lenkia **40** savivaldybių

67,6 balo iš 100 | 62,5

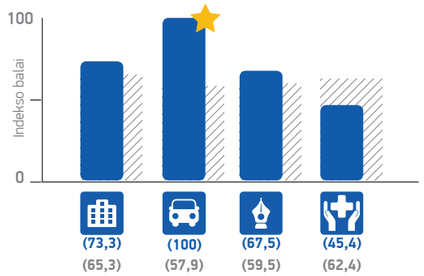

Vienas didžiausių bedarbių dalies nuo darbingo amžiaus gyventojų dalies sumažėjimų 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

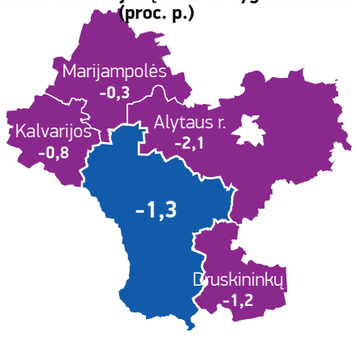

Aukščiausia geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kaina 2015 m. (EUR/kub. m.)

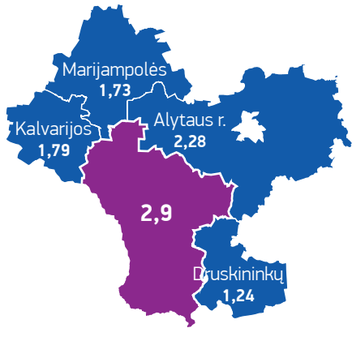

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **26** savivaldybes

37,8 balo iš 100 | 40,9

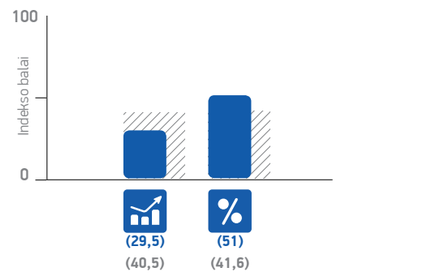

Labiausiai išaugo verslo liudijimus įsigijusių/prasitęsusių gyventojų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m.

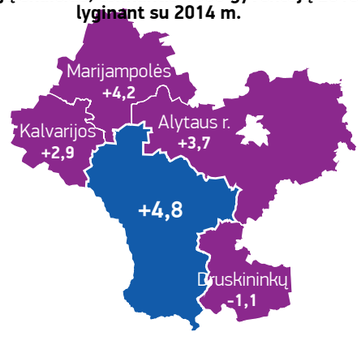

Mažiausios materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **29** savivaldybes

66,8 balo iš 100 | 64,3

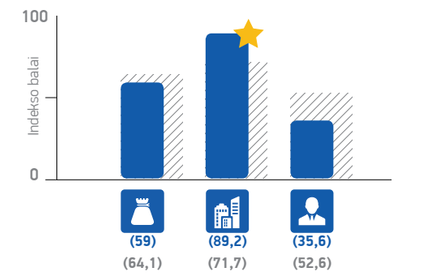

Mažiausias savivaldybei priklausančių įmonių/įstaigų skaičius, tenkantis šimtui gyventojų 2015 m.

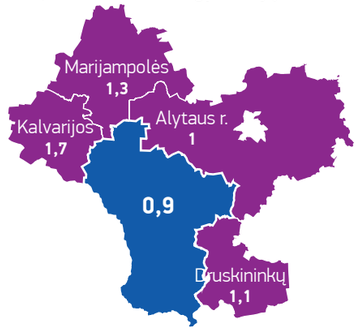

Didžiausia biudžeto skola lyginant su pajamomis 2015 m. (proc.)

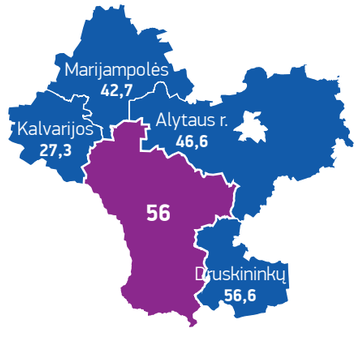

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

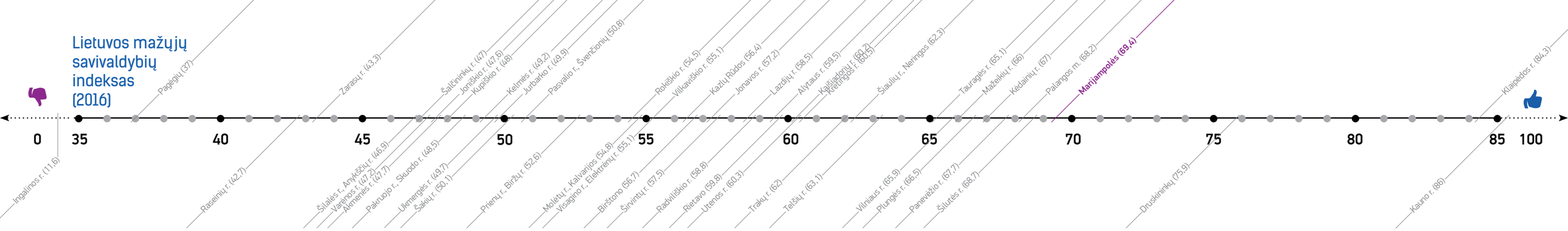

Marijampolės savivaldybė

4 VIETA

Per 6 pozicijas aukštyn pakilusi Marijampolės savivaldybė šiemet užima 4 vietą tarp 54 savivaldybių (69,4 balo iš 100). Geresnį įvertinimą nei praeitame indekse gavo „Turto valdymas“, „Švietimas“, „Administracija“ ir kt. Tačiau palyginus nedaug balų gauta „Investicijų ir plėtros“, „Mokesčių“ srityse.

2015 m. Marijampolės savivaldybės „Turto valdymas“ gerai įvertintas visų pirma dėl to, kad, savivaldybės teigimu, nebeliko nenaudojamų nuosavų pastatų ir patalpų (palyginimui, 2014 m. pabaigoje buvo 6025 kv. m nenaudojamo ploto). Be to, per metus parduota žymiai daugiau – virš 900 kv. m, kai 2014 m. pavyko parduoti vos 100 kv. m. „Švietimo“ srityje geresnis įvertinimas gautas dėl aukštesnių valstybinių brandos egzaminų rezultatų.

Dar vienas pasiekimas, lėmęs savivaldybės pakilimą reitinge – geresnis „Administracijos“ įvertinimas dėl naujo rodiklio, vertinančio e. valdymą: kategorijoje „Pilietis ir atgalinis ryšys“* Marijampolė surinko daugiausiai taškų iš 54 savivaldybių (10 balų lyginant su 5,3 vidurkiu*). Aukštesnis e. demokratijos vertinimas rodo geresnes sąlygas gyventojams dalyvauti politinių sprendimų priėmimo procesuose.

Kaip ir pernai metais, problemine sritimi išliko „Mokesčiai“. Vienas didžiausių pagrindinių NT mokesčių tarifų, taip pat maksimaliai apmokestinamas nenaudojamas NT ir žemė lėmė ganėtinai mažą balų kiekį šioje srityje.

**Pastaba: vertinimą atliko VšĮ Baltijos informacinės visuomenės analizės centras (http://bisac.eu/2016/03/30/pristatome-lietuvos-savivaldybiu-e-valdymo-kokybes-vertinimo-rezultatus/)*

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **50** savivaldybių

81,4 balo iš 100 | 62,5

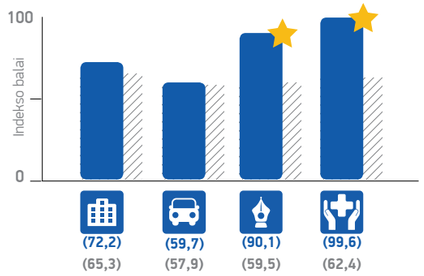

Didžiausias valstybinių brandos egzaminų vidutinis rezultatyvumas 2015 m. (balai)

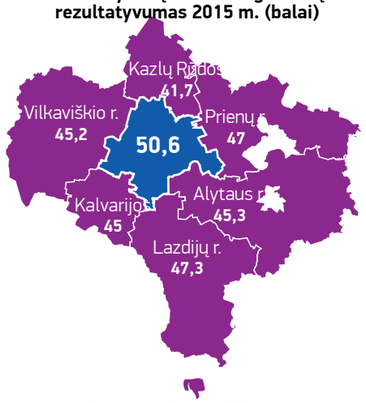

Mažiausiai sumažėjo socialinę pašalpą gavusių gyventojų dalis 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

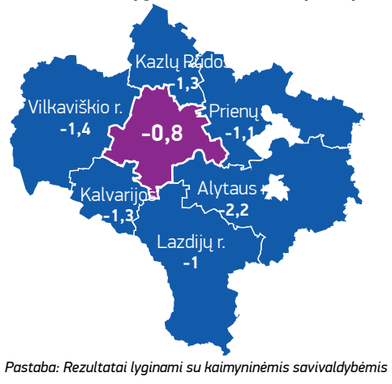

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **27** savivaldybes

39,6 balo iš 100 | 40,9

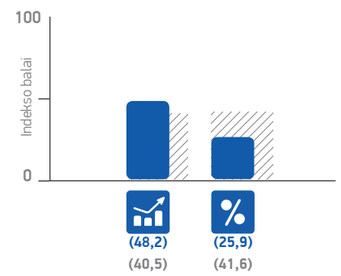

Didžiausias verslo liudijimus įsigijusiųjų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m.

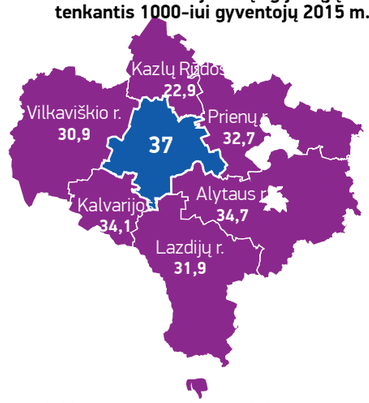

Vienas didžiausių pagrindinių nekilnojamojo turto tarifų 2015 m. (proc.)

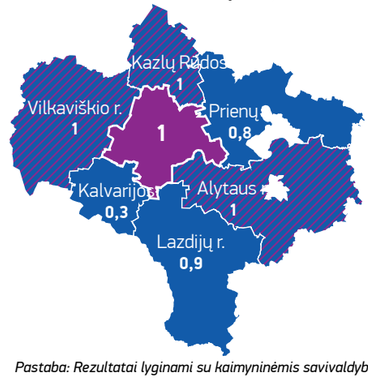

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **52** savivaldybes

84,1 balo iš 100 | 64,3

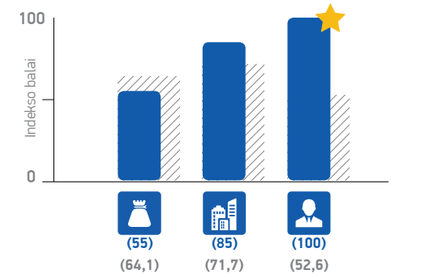

Geriausias savivaldybių e. valdymo tyrimo įvertinimas kategorijoje „Pilietis ir atgalinis ryšys“ (balai)

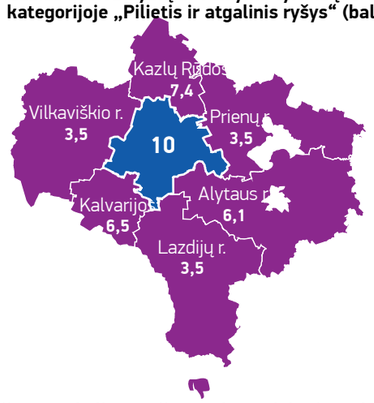

Mažiausia skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal vertę), lyginant su visais atliktais viešaisiais pirkimais 2015 m. (proc.)

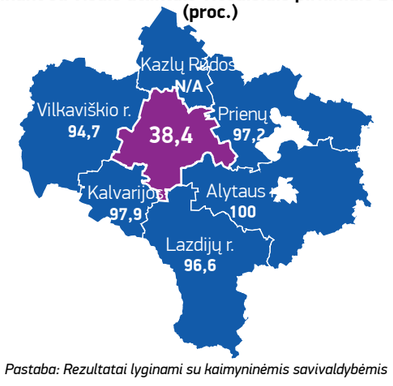

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

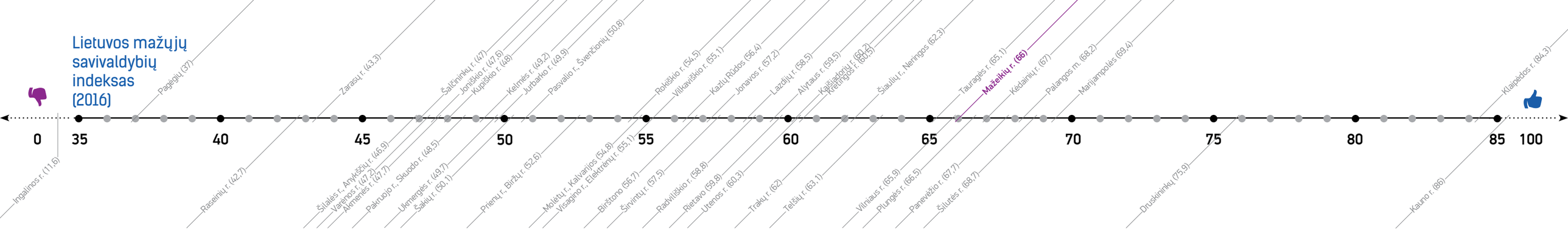

Mažeikių r.
savivaldybė

10 VIETA

Įspūdingą šuolį reitinge, pakilusi 21 pozicija aukštyn, šiemet pademonstravo Mažeikių r. savivaldybė – surinkusi 66 balus iš 100 galimų pelno 10 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Žymiai geresnio įvertinimo nei pernai sulaukė „Švietimo“, „Turto valdymo“, „Biudžeto“, „Komunalinių paslaugų“ sritys. Tuo tarpu „Administracija“ nebevertinama 100 balų iš 100.

Mažeikių r. savivaldybės moksleiviai 2015 m. geriau išlaikė valstybinius brandos egzaminus: rezultatai viršijo kitų savivaldybių vidurkį* (atitinkamai, 52,3 balo ir 46,5 balo). Be to, vienam moksleiviui teko pastebimai mažesnis mokyklų plotas, tai rodo, kad turto valdymas yra optimizuojamas. Geriau vertinama ir visa „Turto valdymo“ sritis: atsisakoma nereikalingų pastatų (daugiau ploto įtraukta į parduodamų objektų sąrašą), nuosavų lengvųjų automobilių (savivaldybės teigimu, 2015 m. turėta/nuomota trimis lengvosiomis mašinomis mažiau).

Mažeikių r. savivaldybei pakilti reitinge svariai padėjo ir didesnė dalis skelbiamų viešųjų pirkimų, taip pat per metus pastebimai sumažėjusi biudžeto skola – nuo 64,1 proc. iki 55,9 proc. nuo pajamų. Tiesa, ji vis dar išlieka didesnė nei vidutinė* (40,7 proc.). „Komunalinės paslaugos“ išsiskyrė itin maža šilumos kaina, kuri per metus dar ir sumažėjo penktadaliu.

Viena iš sričių, į kurią reikėtų atkreipti dėmesį – e. valdžia. Savivaldybės svetainės atitikimo bendriesiems reikalavimams vertinimas per metus sumažėjo daugiau nei trimis balais, o pagal naują e. demokratijos rodiklį** Mažeikių r. savivaldybė pasižymi vienu prasčiausių rezultatu – 3,5 balo (vidurkis* 5,3 balo). Aukštesnis e. demokratijos vertinimas rodo geresnes sąlygas gyventojams dalyvauti politinių sprendimų priėmimo procesuose.

***Pastaba: vertinimą atliko VšĮ Baltijos informacinės visuomenės analizės centras (http://bisac.eu/2016/03/30/pristatome-lietuvos-savivaldybiu-e-valdymo-kokybes-vertinimo-rezultatus/)*

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **48** savivaldybes

78,4 balo iš 100 | 62,5

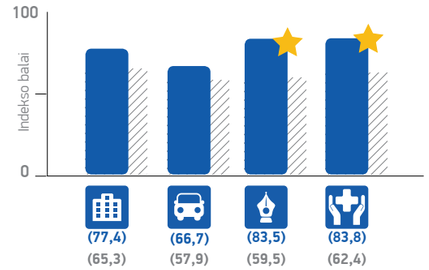

Mažiausias socialinės rizikos šeimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų, 2015 m.

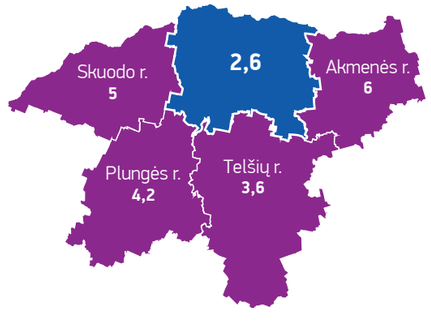

Vienintelėje buvo vykdomi vidaus sandoriai atliekant kelių priežiūros funkciją 2015 m. (vidaus sandorių vertės proc. nuo pirkimų ir vidaus sandorių sumos)

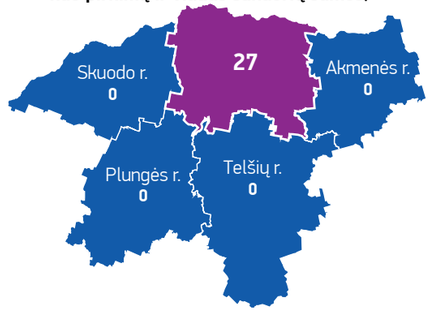

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **30** savivaldybių

42,6 balo iš 100 | 40,9

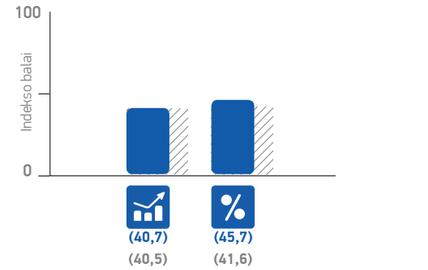

Didžiausios materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

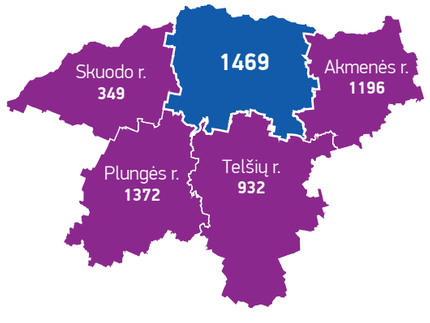

Didžiausias vidutinis fiksuotas pajamų mokestis* už verslo liudijimus 2015 m. (EUR)

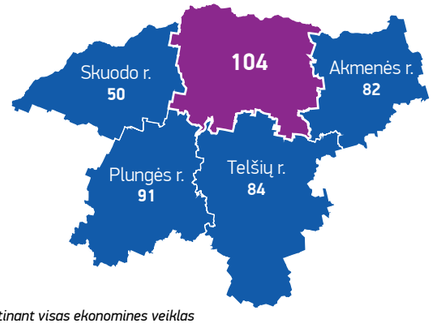

**Vertinant visas ekonomines veiklas*

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **34** savivaldybes

69,9 balo iš 100 | 64,3

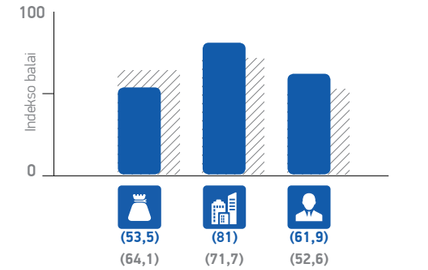

Mažiausias savivaldybės turimų ar nuomojamų lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 100 užimtų administracijos pareigybių 2015 m.

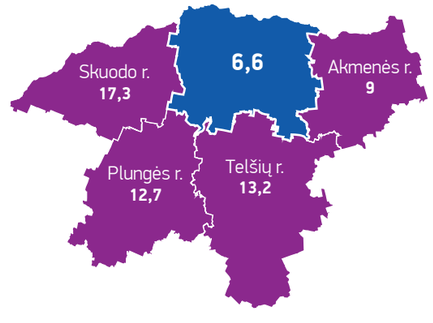

Mažiausias parduodamų objektų sąraše esančių savivaldybei priklausančių pastatų ir patalpų ploto santykis su visu nuosavų pastatų plotu 2015 m. (proc.)

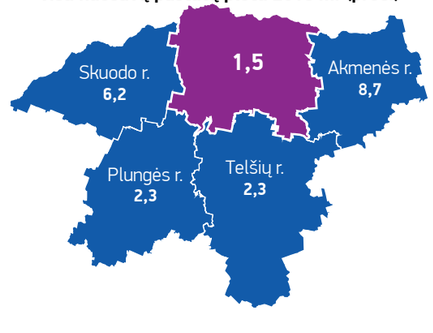

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

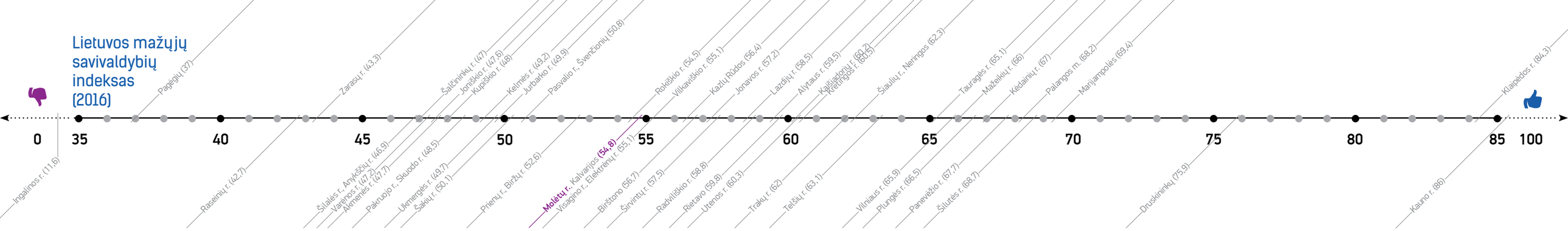

Molėtų r.
savivaldybė

31-32 VIETA

Surinkusi 54,8 balo iš 100, Molėtų r. savivaldybė šiemet užima 31-32 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Lyginant su pernai metais, geriau įvertintos „Administracijos“, „Sveikatos ir socialinės rūpybos“, „Turto valdymo“ sritys. „Mokesčiai“ surinko maksimalų balų skaičių. Bet „Komunalinių paslaugų“ ir „Biudžeto“ vertinimai prarado dalį balų.

Molėtų r. savivaldybėje sėkmingai sprendžiasi ilgalaikio nedarbo (kuomet žmogus ieško darbo vienus metus ar ilgiau) problema: nuo 2014 m. iki 2015 m. ilgalaikių bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų sumažėjo daugiau nei 5 proc. p. (38,7 proc. → 33,2 proc.). Gerėja ir kiti socialiniai rodikliai. Tam įtakos turėjo didesnis ekonominis aktyvumas – didėjo materialinių investicijų kiekis vienam gyventojui (2013 m. 584 EUR/gyv. → 2014 m. 783 EUR/gyv.), verslo liudijimus įsigijusių/prasitęsusių gyventojų skaičius.

Puikiai įvertinta „Mokesčių“ sritis: nekilnojamam turtui taikomas mažiausias tarifas iš vertintų savivaldybių, papildomai neapmokestinamas nenaudojamas NT, nenaudojama žemė.

„Administracijos“ srities balą pakėlė geresnis internetinės svetainės įvertinimas pagal atitikimą bendriesiems reikalavimams. Be to, savivaldybėje suplanuotos administracinės naštos mažinimo priemonės.

Visgi, reikėtų atkreipti dėmesį į didėjančią biudžeto skolą, ji paaugo net 9,5 proc. p. (2014 m. 29,6 proc. → 2015 m. 39,1 proc.). Tai turėjo įtakos pablogėjusiam „Biudžeto“ srities vertinimui, kitas veiksnys – sumažėjusi skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal piniginę vertę): 2014 m. 94 proc. → 89 proc. 2015 m. “Komunalinių paslaugų” vertinimą paveikė tai, kad lyginant su 2014 m., 2015 m. šilumos kaina padidėjo 4 proc., o beveik visose kitose mažosiose savivaldybėse – mažėjo.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai
Lenkia **5** savivaldybes

49,3 balo iš 100 | 62,5

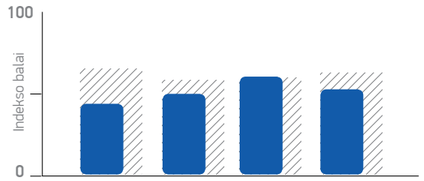

Didžiausias valstybinių brandos egzaminų vidutinis rezultatyvumas 2015 m. (balai)

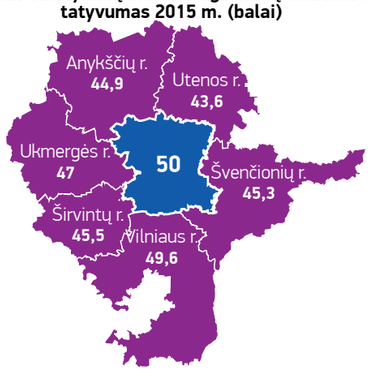

Mažiausiai sumažėjo socialinę pašalpą gavusių gyventojų dalis 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

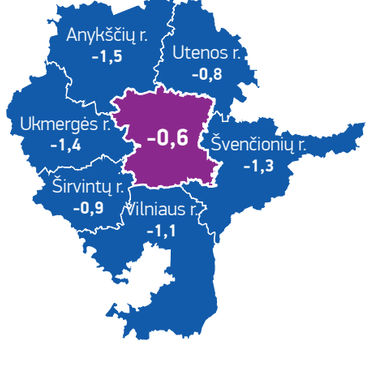

Investuotojai
Lenkia **43** savivaldybes

55,8 balo iš 100 | 40,9

Mažiausias pagrindinis nekilnojamojo turto mokesčio tarifas 2015 m. (proc.)

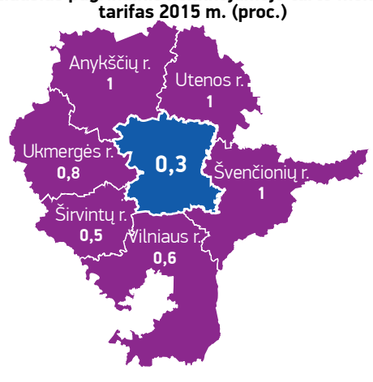

Mažiausios materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

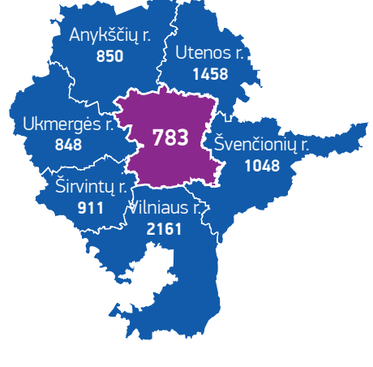

Valdymas
Lenkia **30** savivaldybių

67,2 balo iš 100 | 64,3

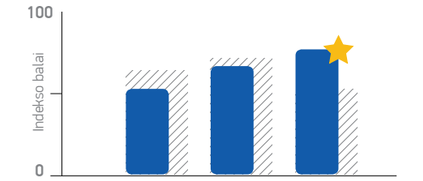

Mažiausia laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis 2015 m. (proc.)

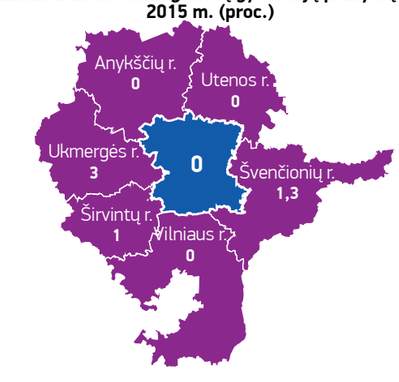

Labiausiai paaugo biudžeto skola 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

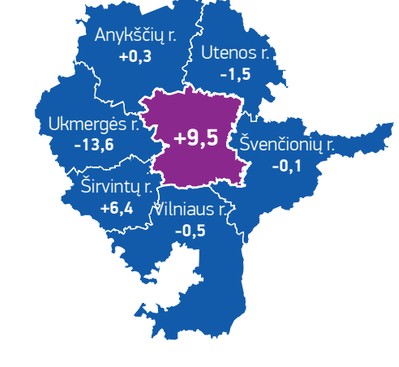

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

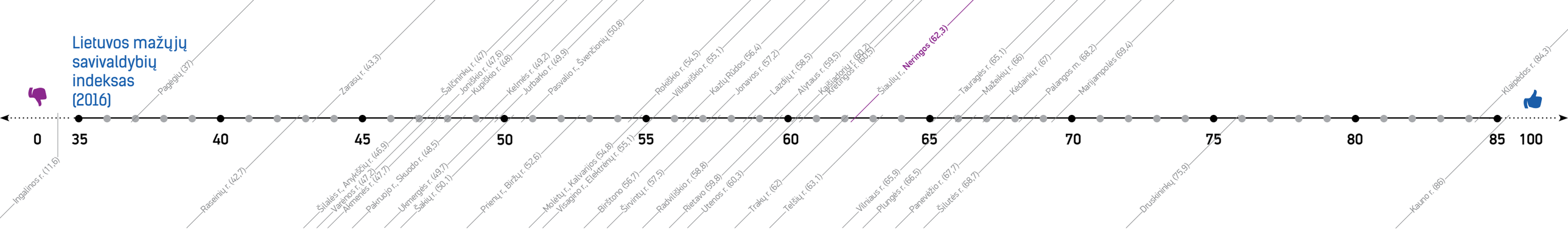

Neringos
savivaldybė

14-15 VIETA

Šiemet Neringos savivaldybė ekonominės laisvės indekse užima 14-15 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių (62,3 balo iš 100). Lyginant su pernai metais, savivaldybė indekse nukrito – pastebimai smuko „Administracijos“, „Mokesčių“ bei „Švietimo“ įvertinimai. „Sveikata ir socialinė rūpyba“ vėl įvertinta itin gerai, kaip ir „Investicijos ir plėtra“.

Neringos savivaldybė yra patraukli investuotojams: 2014 m. materialinių ir tiesioginių užsienio investicijų lygis gerokai viršijo vidurkį* (atitinkamai, 4872 EUR/gyv. lyginant su 1327 EUR/gyv. vidurkiu* ir 2501 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu*). Verslo aktyvumas neslūgsta – Neringa pagal veikiančių ūkio subjektų ir verslo liudijimus išsiėmusių gyventojų ir išduotų statybos leidimų skaičių, tenkantį 1000 gyventojų, lenkia likusias mažąsias savivaldybes.

Neringos savivaldybėje, lyginant su kitomis savivaldybėmis, mažiausia dalis gyventojų 2015 m. gavo socialinę pašalpą (0,8 proc. lyginant su 5,2 proc. vidurkiu*), visai nebuvo socialinės rizikos šeimų, o bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų taip pat buvo viena mažiausių (6 proc. lyginant su 10,4 proc. vidurkiu*). Nenuostabu, kad geros gyvenimo sąlygos traukia daugiau žmonių atvykti į šią savivaldybę nei išvykti. Tiesa, reikia paminėti, kad Neringos rodikliai atrodo palyginus aukšti dar ir dėl to, kad ši savivaldybė turi mažiausią gyventojų skaičių (2879 gyv. 2015 m.).

Visgi, lyginant su praėjusiais metais, reitinge Neringa nukrito žemyn. Prastesniam „Administracijos“ įvertinimui įtakos turėjo naujas e. demokratijos rodiklis**, pagal jį Neringa surinko 3,5 balo (vidurkis* 5,3 b.). Aukštesnis e. demokratijos vertinimas rodo geresnes sąlygas gyventojams dalyvauti politinių sprendimų priėmimo procesuose. „Mokesčių“ srityje balus sumažino maksimaliu tarifu apmokestinamas nekilnojamasis turtas ir pakelti fiksuoti pajamų mokesčiai už verslo liudijimus. Galiausiai „Švietimo“ srities vertinimas nukentėjo dėl santykinai didžiausių mokyklų aplinkos išlaikymo išlaidų ir didžiausio mokyklų ploto, tenkančio vienam moksleiviui.

***Pastaba: vertinimą atliko VšĮ Baltijos informacinės visuomenės analizės centras (http://bisac.eu/2016/03/30/pristatome-lietuvos-savivaldybiu-e-valdymo-kokybes-vertinimo-rezultatus/)*

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai
Lenkia **26** savivaldybes

63,3 balo iš 100 | 62,5

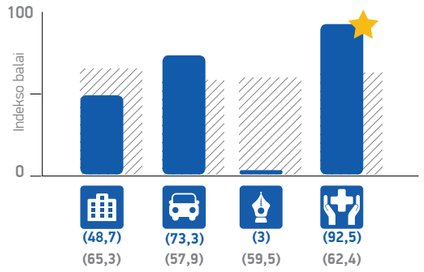

Mažiausias socialinės rizikos šeimų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m.

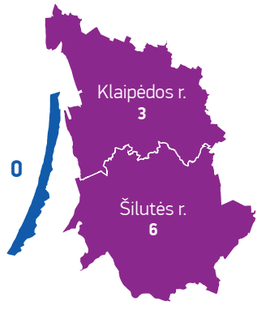

Didžiausia ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių 2015 m. (proc.)

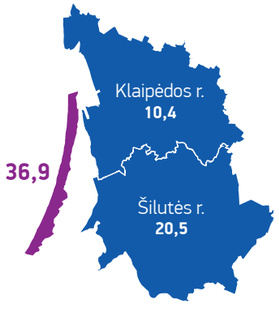

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai
Lenkia **49** savivaldybes

66,5 balo iš 100 | 40,9

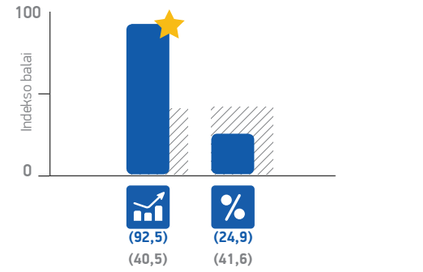

Daugiausiai veikiančių ūkio subjektų, tenkančių 1000-iui gyventojų 2015 m.

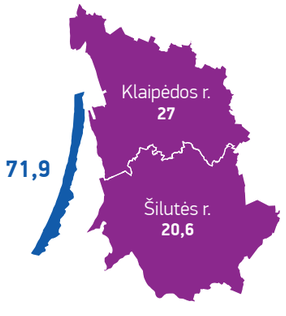

Prasčiausias internetinės svetainės vertinimas pagal patogumą investuotojui (balai iš 10)

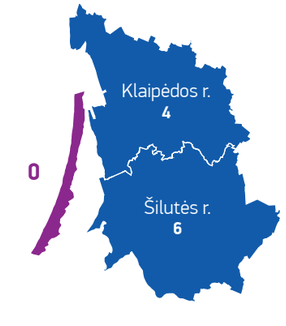

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas
Lenkia **6** savivaldybes

53,2 balo iš 100 | 64,3

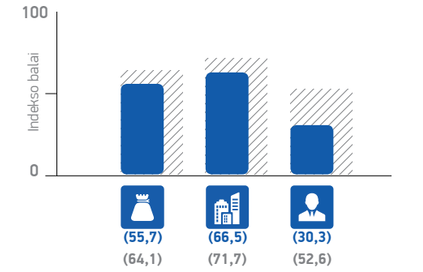

Didžiausia skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal vertę), lyginant su visais atliktais viešaisiais pirkimais 2015 m. (proc.)

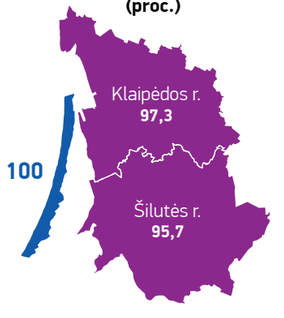

Blogiausias internetinės svetainės atitikimas bendriesiems reikalavimams (proc.)

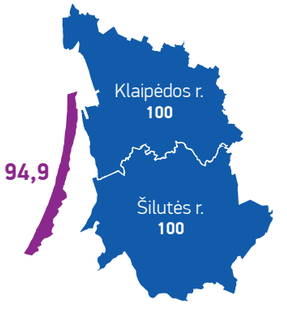

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

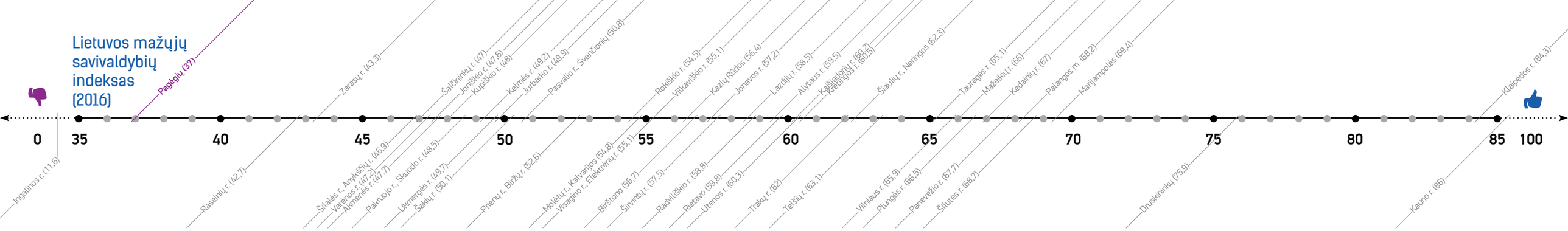

Pagėgių savivaldybė

53 VIETA

Pagėgių savivaldybė šiemet užima 53 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių, surinkusi 37 balus iš 100 galimų. Kaip ir praėjusiame indekse, „Transporto“ srityje gautas geriausias įvertinimas, „Komunalinės paslaugos“ bei „Turto valdymas“ taip pat įvertinti geriau nei vidutiniškai. Nei vieno balo nesurinko „Biudžeto“ sritis, vos kelis gavo „Investicijų ir plėtros“, „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ sritys.

Nors bendras Pagėgių savivaldybės įvertinimas nėra geras, „Transporto“ sritis surinko daug balų. Pirmiausiai dėl to, kad ir turint tik du maršrutus, juos aptarnavo privatus sektorius. Be to, kelių priežiūros funkcijai įgyvendinti nebuvo vykdyti vidaus sandoriai (kai savivaldybė tarybos sprendimu perka prekes/paslaugas iš sau priklausančios įmonės). Tačiau reikia atkreipti dėmesį į tai, kad nedaug viešųjų pirkimų 2015 m. buvo skelbiama. Skelbiant viešuosius pirkimus užtikrinamos labiau konkurencinės sąlygos.

„Komunalinėse paslaugose“ teigiamai vertinama tai, kad savivaldybė neužsiima buitinių atliekų surinkimu ir daugiabučių administravimu. Neigiamai vertinama – savivaldybėje 2015 m, šilumos kaina buvo didesnė nei vidutinė*. „Turto valdymo“ srityje gerai vertinama tai, kad savivaldybė, remiantis jos teiktais duomenimis, 2015 m. turėjo palyginus nedaug nuosavų pastatų ir patalpų (479 kv. m/100 gyv. lyginant su 519 kv. m vidurkiu*).

Kaip ir praeitame indekse, Pagėgių savivaldybė surinko nedaug balų „Biudžeto“ srityje dėl didelės skolos (49,3 proc. nuo pajamų lyginant su 40,7 proc. vidurkiu*). 2015 m. valdymo (išlaikymo) išlaidos sudarė net 14,6 proc. patvirtinto biudžeto, kai vidutinė dalis mažosiose savivaldybėse sudarė 7,8 proc. O skelbtų viešųjų pirkimų dalis pagal kiekį buvo pati mažiausia, tik 40 proc. Skelbti viešųjų pirkimus yra svarbu siekiant skaidriai naudoti biudžeto lėšas.

„Investicijos ir plėtra“ daug balų nesurinko dėl mažo tiesioginių užsienio investicijų kiekio vienam gyventojui (25 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu*). Ekonomikos aktyvumo rodikliai taip pat vieni prasčiausių. O socialinė sritis irgi įvertinta palyginus prastai. Pavyzdžiui, socialinės pašalpos gavėjų dalis nuo visų gyventojų 2015 m. sudarė 8 proc., o vidurkis* buvo 5,2 proc.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai

Lenkia **4** savivaldybes

48,7 balo iš 100 | 62,5

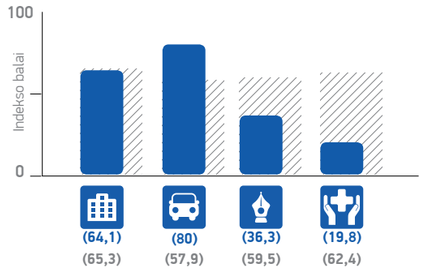

Vienintelėje visiems viešojo transporto maršrutams buvo skelbiami viešieji konkursai (proc.)

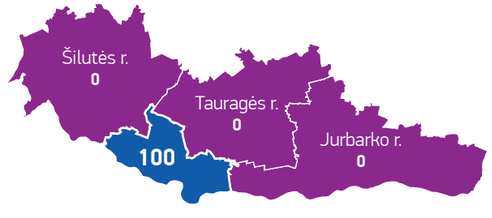

Didžiausias socialinės rizikos šeimų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m.

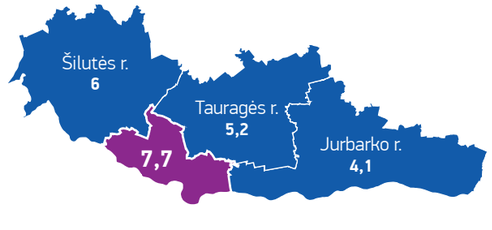

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai

Lenkia **3** savivaldybes

18,4 balo iš 100 | 40,9

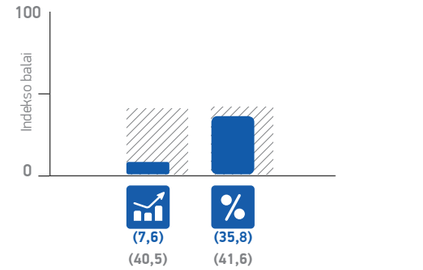

Vienas mažiausių pagrindinių nekilnojamojo turto tarifų 2015 m.

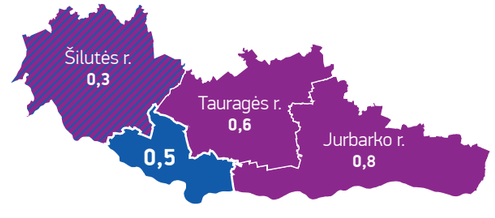

Mažiausios tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

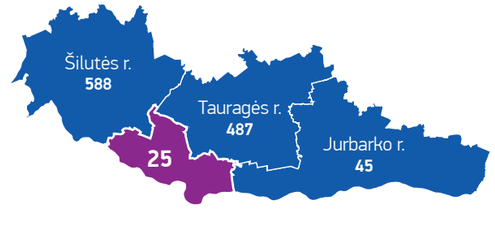

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **1** savivaldybę

35,6 balo iš 100 | 64,3

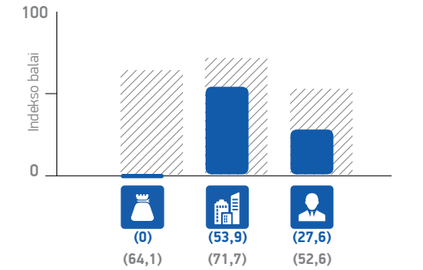

Didžiausias 2015 m. parduotų savivaldybei priklausančių pastatų ir patalpų ploto santykis su 2014 m. parduodamų objektų sąraše esančiu patalpų plotu (proc.)

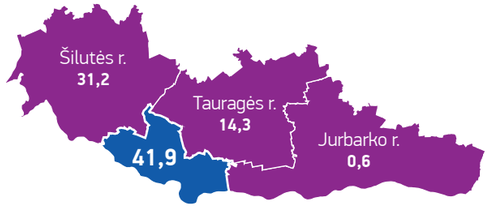

Didžiausia savivaldybės valdymo (išlaikymo) dalis nuo patvirtinto biudžeto 2015 m. (proc.)

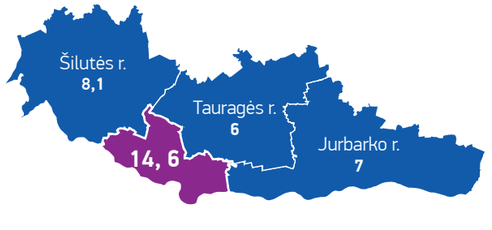

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

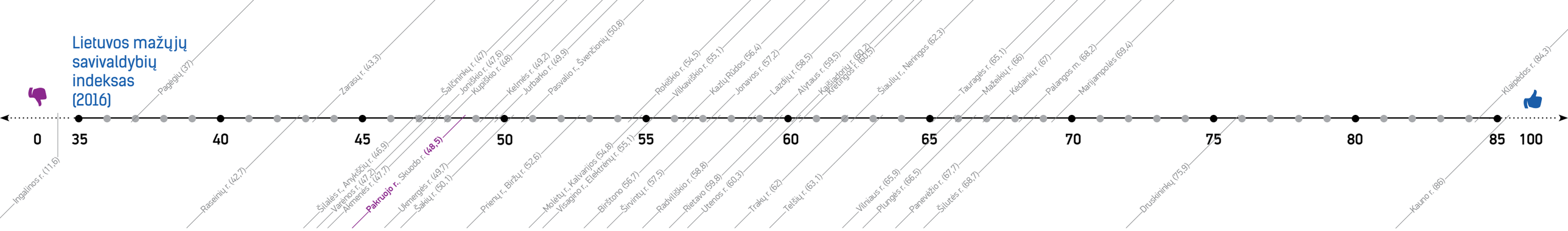

Pakruojo r.
savivaldybė

42-43 VIETA

Šiemet Pakruojo r. savivaldybė užima 42-43 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių, surinkusi 48,5 balo iš 100. Geriausia įvertinta „Turto valdymo" sritis, pagerėjo ir „Komunalinių paslaugų" vertinimas. Ir vėl prastai vertinama „Investicijų ir plėtros" sritis, nedaug balų surinko ir „Mokesčiai", „Administracija".

Pakruojo r. savivaldybė efektyvina turto valdymą – remiantis savivaldybės teiktais duomenimis, 2015 m., lyginant su 2014 m., sumažėjo nenaudojamo nuosavo nekilnojamojo turto (pastatų ir patalpų) ploto. Be to, į parduodamų objektų sąrašą įtraukta net beveik 11 tūkst. kv. m savivaldybės nuosavų pastatų ir patalpų ploto, o parduota beveik 500 kv. m (2014 m., savivaldybės teigimu, neparduota nieko). Tai lėmė gerą „Turto valdymo" srities įvertinimą. Efektyviai valdomas savivaldybės turtas leidžia taupiau naudoti mokesčių mokėtojų pinigus.

2015 m. Pakruojo r. savivaldybės gyventojams net dešimtadaliu sumažėjo dėl šilumos kaina. Vis dėlto vandens kaina išlieka viena didžiausių iš vertintų savivaldybių*.

Savivaldybės vertinimas žemyn krito, nes nepaisant kai kurių pagerėjusių rezultatų, kitos savivaldybės per metus progresavo labiau. Pakruojo r. savivaldybėje „Investicijų ir plėtros" sritis ir pernai buvo vertinama prastai, šiemet jos vertinimas dar labiau pablogėjo. Vienam gyventojui tenkantis materialinių investicijų kiekis 2014 m., lyginant su 2013 m., sumažėjo 162 eurais. Tiesioginių užsienio investicijų vienam gyventojui taip pat mažėjo, 119 eurų. O verslo liudijimus įsigijusių/prasitęsusių gyventojų skaičius 1000 gyv. buvo pats mažiausias* (20,6 lyginant su 39,9 vidurkiu*). Pakruojo r. nustatyti vieni didžiausių mokesčių tarifų (nekilnojamojo turto ir žemės). Investicinių, verslumo veiklų aktyvumą būtų galima paskatinti sumažinus mokesčių tarifus.

„Administracijos" srities vertinimą neigiamai paveikė palyginus didelis užimtų administracijos pareigybių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų (8,8 lyginant su 8 vidurkiu*).

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba:* rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai
Lenkia **21** savivaldybę

60,4 balo iš 100 | 62,5

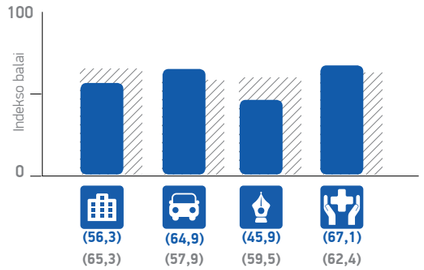

Didžiausia išlaidų dalis perkant NVO paslaugas nuo savivaldybės skirtos sumos soc. paslaugoms 2015 m. (proc.)

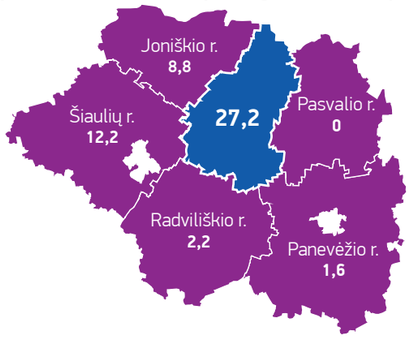

Labiausiai neigiama gyventojų natūrali kaita 2015 m. (proc.)

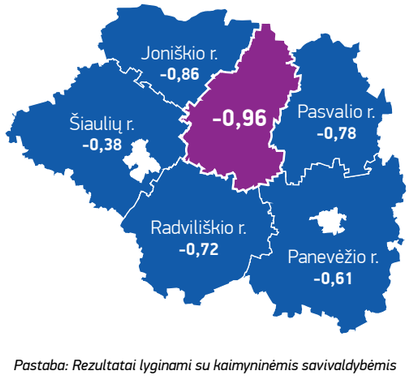

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai
Lenkia **2** savivaldybes

17 balų iš 100 | 40,9

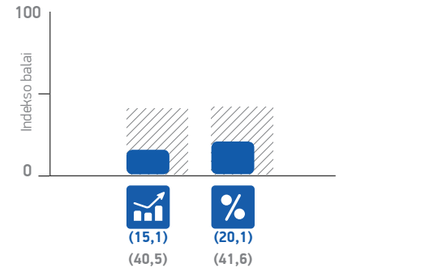

Didžiausios tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

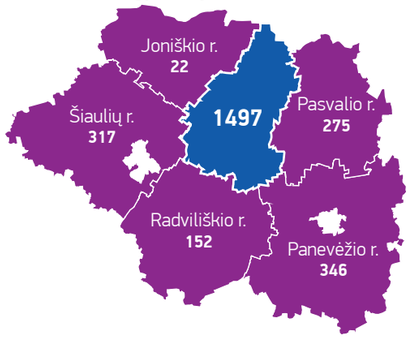

Didžiausias pagrindinis nekilnojamojo turto mokesčio tarifas 2015 m. (proc.)

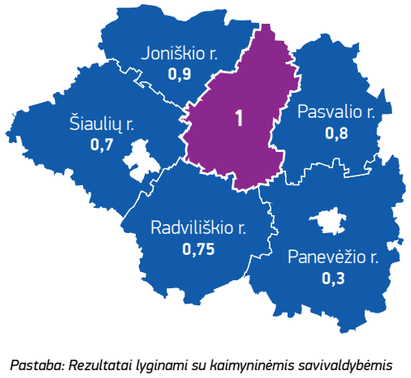

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas
Lenkia **28** savivaldybes

65,9 balo iš 100 | 64,3

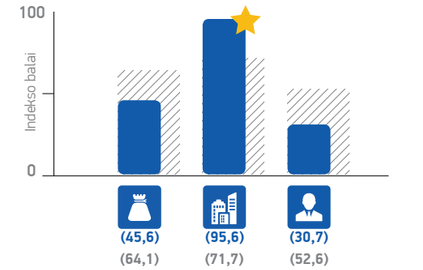

Didžiausias parduodamų objektų sąraše esančių savivaldybei priklausančių pastatų ir patalpų ploto santykis su visu nuosavų pastatų plotu 2015 m. (proc.)

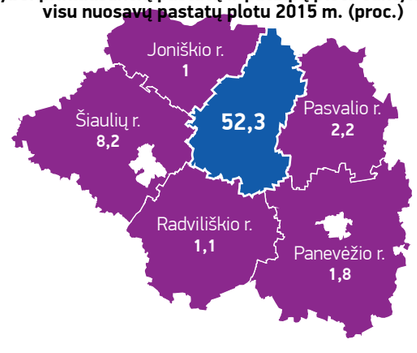

Mažiausia skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal vertę), lyginant su visais atliktais viešaisiais pirkimais 2015 m. (proc.)

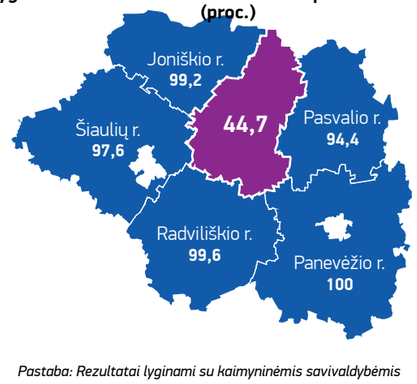

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

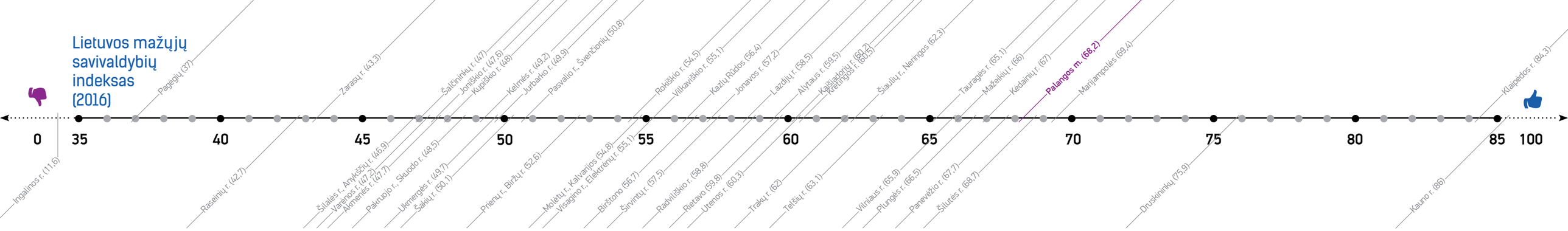

Palangos m.
savivaldybė

6 VIETA

Šiemet Palangos m. savivaldybė išsaugo aukštas pozicijas reitinge, nukritusi vos per vieną vietą. Surinkusi 68,2 balo iš 100, užėmė 6 vietą iš 54 mažųjų savivaldybių. Daugiausiai balų gavo „Investicijų ir plėtros“ sritis, nors ir įvertinta prasčiau nei pernai. Taip pat nemažai taškų surinkta „Transporto“ bei „Švietimo“ srityse. „Biudžetas“ ir „Mokesčiai“ išliko vertinami prasčiau nei kitos sritys.

Palangoje 2014 m. vienam gyventojui teko išties didelis materialinių investicijų kiekis – 2599 EUR lyginant su 1327 EUR vidurkiu*. Tiesioginės užsienio investicijos sumažėjo – nuo 2024 EUR/gyv. iki 1863 EUR/gyv. Verslo liudijimus išsiėmusių gyventojų skaičius išlieka išskirtinai didelis (144 liudijimai 1000 gyv. lyginant su 40 vidurkiu*). Galimybės vykdyti ekonominę veiklą sukuria žmonėms paskatas čia įsikurti, neišvykti – Palangoje 2015 m. gyventi ir dirbti atvyko daugiau žmonių nei išvyko.

Kaip ir 2014 m., 2015 m. savivaldybės viešojo transporto paslaugas teikė privatus sektorius, o kelių priežiūros viešieji pirkimai skelbti buvo visi, – tai padėjo išlaikyti gerą „Transporto“ įvertinimą. „Švietimo“ srityje džiugina geriausiai šalyje moksleivių išlaikyti valstybiniai brandos egzaminai bei optimizuojama mokyklų infrastruktūra – vienam moksleiviui 2015 m. teko 10,2 kv. m ploto (vidurkis* – 13,6 kv. m).

Rekomenduojame atkreipti dėmesį į „Biudžeto“ sritį – lyginant su 2014 m., 2015 m. savivaldybės skola augo ir išliko didesnė nei vidutinė (46,3 proc. nuo pajamų lyginant su 40,7 proc. vidurkiu*). Kitas prastesnio vertinimo veiksnys yra viešieji pirkimai – tik 29 proc. jų (pagal vertę) 2015 m. buvo skelbiama, kai 2014 m. ši dalis buvo žymiai didesnė – 77 proc. Skaidrumas yra svarbi viešojo sektoriaus procesų dalis. „Mokesčių“ srities vertinimas išliko ne pats geriausias dėl itin didelių mokesčių už verslo liudijimus.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **45** savivaldybes

74,9 balo iš 100 | 62,5

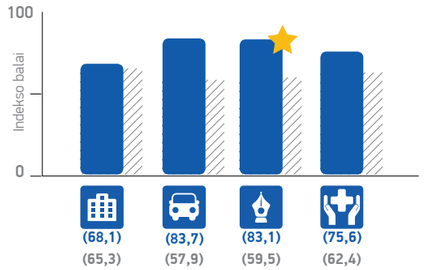

Geriausi valstybinių brandos egzaminų rezultatai 2015 m. (balai iš 100)

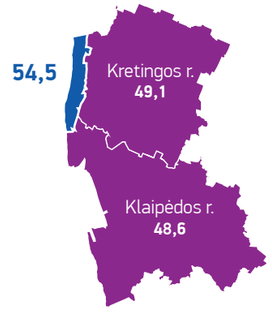

Didžiausia bedarbių dalis lyginant su darbingo amžiaus gyventojais 2015 m. (proc.)

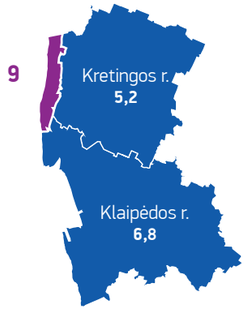

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **50** savivaldybių

66,9 balo iš 100 | 40,9

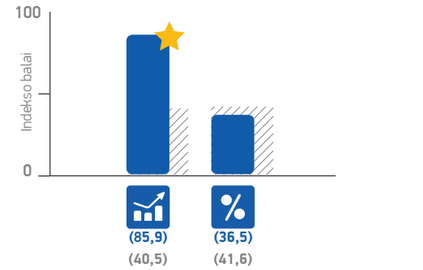

Didžiausias išduotų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m.

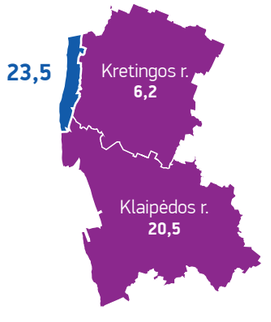

Mažiausiai padidėjo materialinių investicijų kiekis, tenkantis vienam gyventojui 2014 m. lyginant su 2013 m. (EUR)

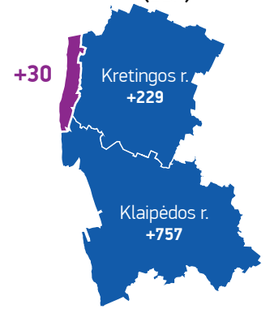

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **8** savivaldybes

53,6 balo iš 100 | 64,3

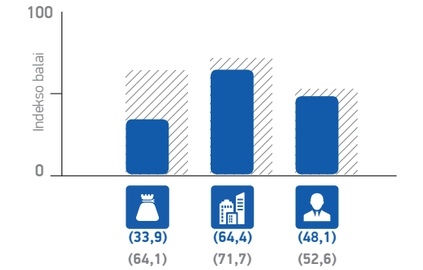

Mažiausias savivaldybės turimų ar nuomojamų lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 100 užimtų administracijos pareigybių 2015 m.

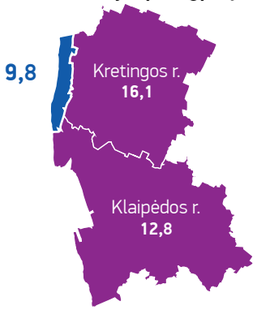

Paaugo biudžeto skola 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

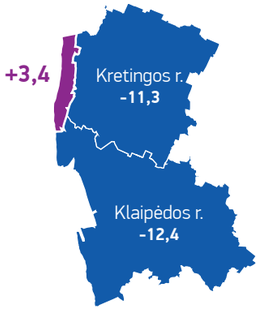

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

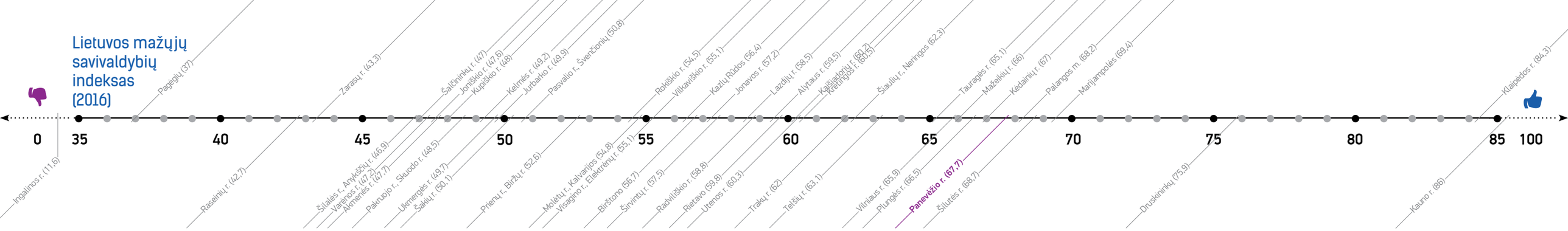

Panevėžio r.
savivaldybė

7 VIETA

Šiemet Panevėžio r. savivaldybė indekse užima 7 vietą tarp 54 savivaldybių, pakilusi per 8 vietas aukštyn (67,7 balo iš 100 galimų). Geriau įvertintos sritys – „Turto valdymas“, „Biudžetas“, „Transportas“. Didelį balų skaičių išsaugojo „Mokesčiai“. Prasčiau įvertinta savivaldybės sritis – „Švietimas“.

Panevėžio r. pozicijos kilimui aukštyn įtakos turėjo tiek sumažintas nenaudojamų nuosavų pastatų ir patalpų plotas, tiek tai, kad daugiau NT buvo įtraukta į parduodamų objektų sąrašą – savivaldybės teigimu, 2014 m. pabaigoje jame buvo 1933 kv. m, o 2015 m. pabaigoje jau 3113 kv. m. Kita šuolio aukštyn priežastis – sumažėjo biudžeto skola: nuo 34,3 proc. nuo pajamų 2014 m. iki 25,7 proc. 2015 m. Palyginimui, 2015 m. vidutinė* biudžeto skola sudarė 40,7 proc. nuo pajamų. Be to, priešingai nei 2014 m., 2015 m. Panevėžio r. savivaldybė skelbė visus vykdytus viešuosius pirkimus. Prie puikių „Transporto“ rezultatų taip pat prisidėjo viešųjų pirkimų skaidrumas – visi kelių priežiūros viešieji pirkimai buvo skelbiami, o vidaus sandorių neprireikė (vidaus sandoris reiškia, kad savivaldybė tarybos sprendimu perka prekes ir/ar paslaugas iš sau priklausančių įmonių, neskelbus viešojo pirkimo). Verta pasidžiaugti ir dėl mokestinės aplinkos savivaldybėje – pagrindinis NT tarifas 2015 m. buvo mažiausias (0,3 proc.), nenaudojamas NT neapmokestintas, o vidutinis fiksuotas pajamų mokestis už verslo liudijimus sudarė vos 41 EUR (vidurkis* – 121 EUR).

Vis dėlto yra sričių, kur Panevėžio r. savivaldybė nesurinko tiek daug balų, pavyzdžiui, „Švietimas“. Kaip ir pernai, mažai taškų skirta už prastokai moksleivių išlaikytų valstybinių brandos egzaminų rezultatus. Be to, mokyklų infrastruktūra galėtų būti labiau optimizuota: aplinkos išlaikymui išleidžiama palyginus daug lėšų, o vienam moksleiviui tenkantis plotas viršija vidutinį (16,4 kv. m/mok. lyginant su 13,6 kv. m/mok. vidurkiu*).

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai

Lenkia **40** savivaldybių

67,6 balo iš 100 | 62,5

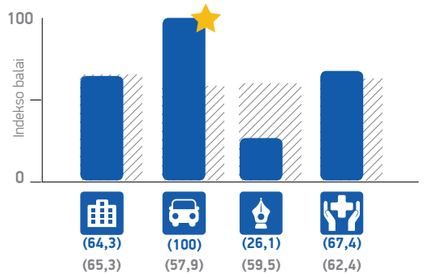

Mažiausias gyventojų sumažėjimas dėl natūralios kaitos 2015 m. (proc.)

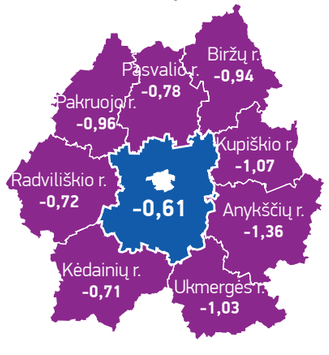

Blogiausi valstybinių brandos egzaminų rezultatai 2015 m. (balai iš 100)

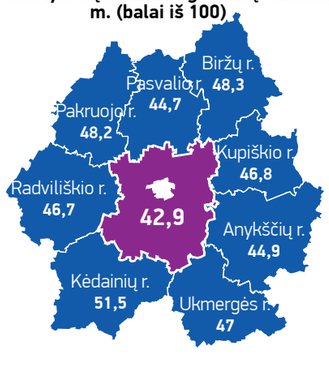

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai

Lenkia **48** savivaldybes

62,8 balo iš 100 | 40,9

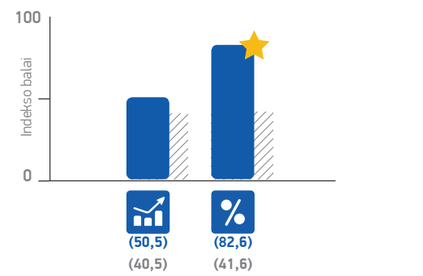

Didžiausias veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m.

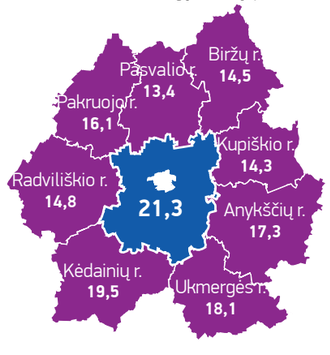

Mažiausiai paaugo išduotų statybos leidimų, tenkančių 1000-iui gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m.

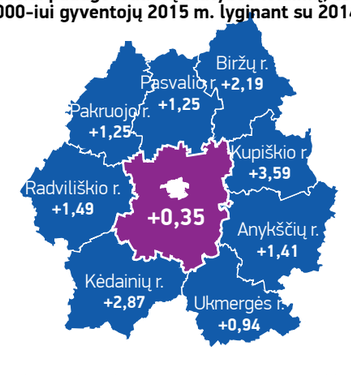

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **40** savivaldybių

75,2 balo iš 100 | 64,3

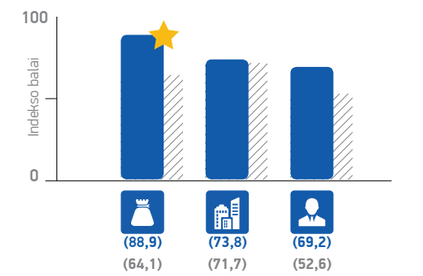

Didžiausia skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal vertę), lyginant su visais atliktais viešaisiais pirkimais 2015 m. (proc.)

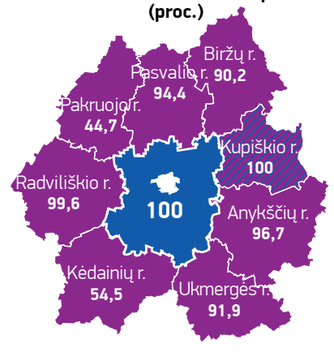

Vienas mažiausių parduodamų objektų sąraše esančių savivaldybei priklausančių pastatų ir patalpų ploto santykių su visu nuosavų pastatų plotu 2015 m. (proc.)

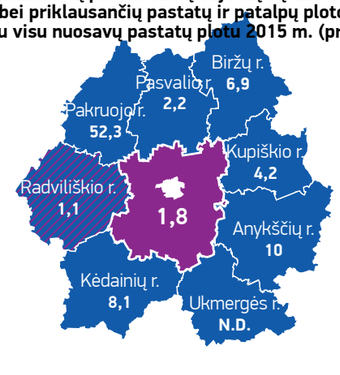

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

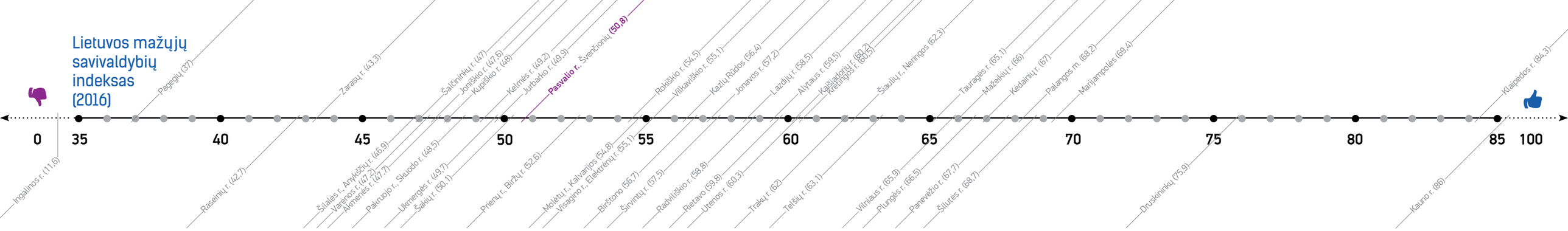

Pasvalio r.
savivaldybė

36-37 VIETA

Pasvalio r. savivaldybė, surinkusi 50,8 balo iš 100, šiemet užima 36-37 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Kaip ir pernai, maksimalus balų skaičius skirtas už „Komunalinių paslaugų“ sritį, pagerėjo „Švietimo“ ir „Turto valdymo“ vertinimai. „Investicijų ir plėtros“, „Mokesčių“, „Transporto“ sritys vėl vertinamos prasčiau nei kitos Pasvalio r. savivaldybės sritys.

Kaip ir pernykščiame indekse, šiemet „Komunalinių paslaugų“ sritis sulaukė didžiausio įmanomo balų skaičiaus (100), nes didelę dalį šilumos pagamino nepriklausomi gamintojai, šilumos kaina 2015 m. buvo palyginus žema ir lyginant su 2014 m. dar sumažėjo, vandens kaina buvo mažiausia iš vertintų savivaldybių (1,10 EUB/kub. m), o buitinių atliekų ir daugiabučių surinkimo paslaugas teikė ne savivaldybė.

2014 m. valstybinius brandos egzaminus prasčiausiai išlaikę Pasvalio r. savivaldybės moksleiviai 2015 m. juos išlaikė gerokai aukštesniais balais, nors ir neprilygo vidurkiui* (44,7 balo lyginant su 46,5 vidurkiu*). Tai pakėlė „Švietimo“ srities vertinimą.

„Turto valdymo“ srities surinktų balų kiekis didėjo dėl to, kad, savivaldybės duomenimis, 2015 m. lyginant su 2014 m. daugiau nuosavų pastatų ir patalpų buvo įtraukta į parduodamų objektų sąrašą. Taip pat buvo atsisakyta dalies savivaldybės turimų/nuomojamų lengvųjų automobilių.

Pasvalio r. išlieka investicijų trūkumo problema. 2014 m. materialinių investicijų kiekis gyventojui lyginant su 2013 m. sumažėjo (-98 EUR/gyv.) ir buvo kone perpus mažesnis už vidutinį* (atitinkamai, 669 EUR/gyv. lyginant su 1327 EUR/gyv. vidurkiu*). Tiesioginių užsienio investicijų kiekis gyventojui taip pat buvo mažesnis už vidutinį, nors ir per metus paaugo. Pasvalio r. savivaldybėje veikia palyginus mažai ūkio subjektų, išduodama nedaug statybos leidimų. Dėl to „Investicijų ir plėtros“ sritis nesurinko daug balų.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **36** savivaldybes

66,6 balo iš 100 | 62,5

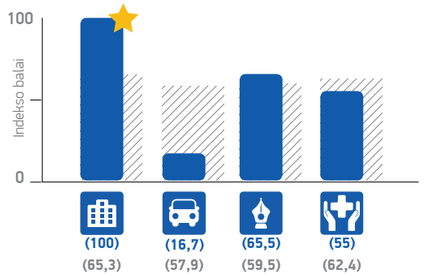

Mažiausias bendrojo lavinimo mokyklų plotas, tenkantis moksleiviui 2015 m. (kv. m)

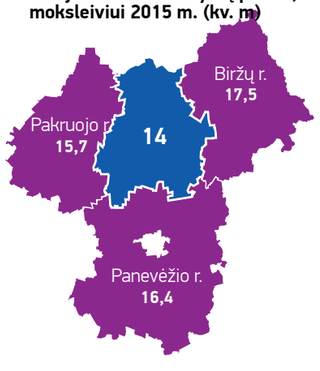

Didžiausias socialinės rizikos šeimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų, 2015 m.

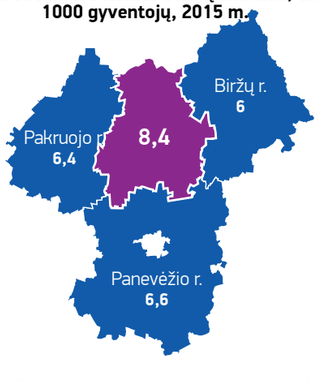

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **6** savivaldybes

21,6 balo iš 100 | 40,9

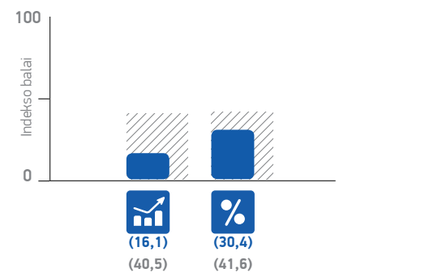

Didžiausias verslo liudijimus įsigijusiųjų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m.

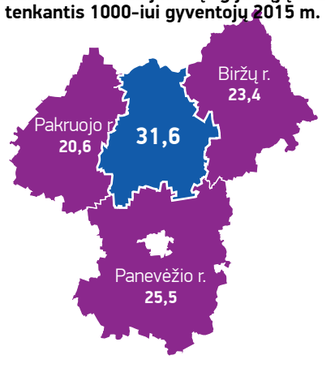

Mažiausios tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

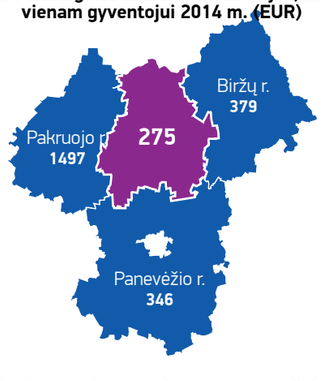

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **13** savivaldybių

55,1 balo iš 100 | 64,3

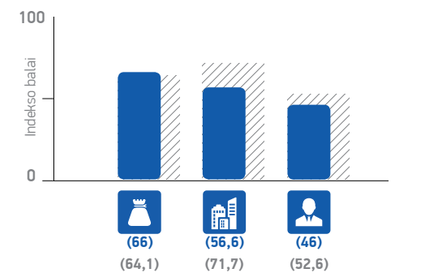

Mažiausias savivaldybės turimų ar nuomojamų lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 100 užimtų administracijos pareigybių 2015 m.

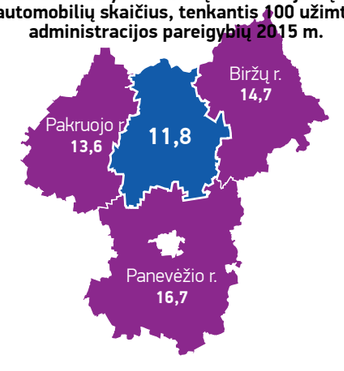

Mažiausia skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal kiekį), lyginant su visais atliktais viešaisiais pirkimais 2015 m. (proc.)

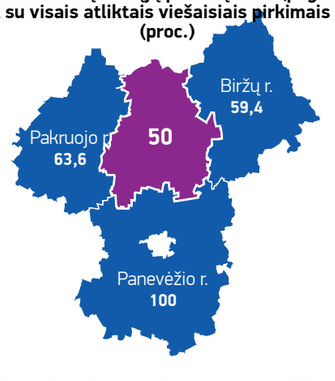

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

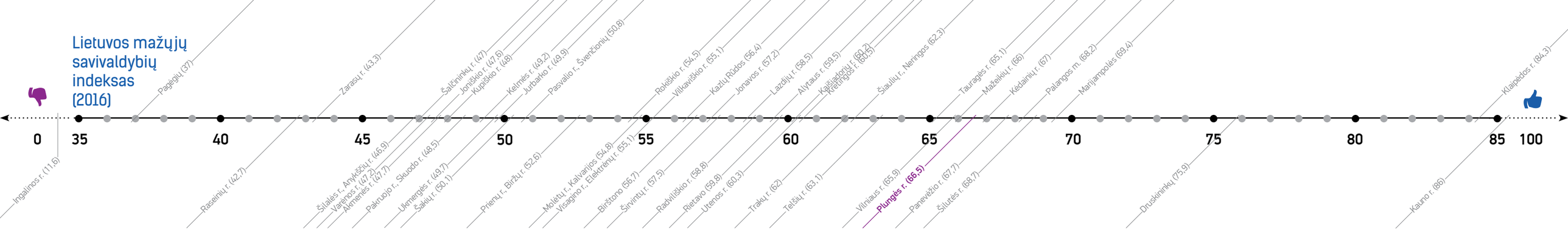

Plungės r.
savivaldybė

9 VIETA

Plungės r. savivaldybė šiemet vėl pateko į pirmaujančiųjų dešimtuką, surinkusi 66,5 balo iš 100 galimų. Per vieną vietą smuktelėjusi žemyn, savivaldybė užėmė 9 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių.

Didžiausi teigiami pokyčiai įvyko „Turto valdymo“, „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ bei „Švietimo“ srityje. Tačiau pernai itin gerais balais pasižymėjusi „Administracijos“ sritis šiemet vertinama prasčiau. Mažiau balų surinko ir „Investicijos ir plėtra“.

Per 2015 m. parduotų Plungės r. savivaldybės nuosavų pastatų ir patalpų plotas buvo beveik 3 kartus didesnis nei 2014 m., tai lėmė geresnius „Turto valdymo“ srities rezultatus. Ūkiškumas įvertintas ir „Švietimo“ srityje – čia išlaidos mokyklų aplinkos išlaikymui 2015 m. buvo santykinai mažos, o vienam moksleiviui tenkantis plotas neviršijo vidutinio* (10,8 kv. m/mok., vidurkis* – 13,6 kv. m/mok.). Lyginant 2015 m. ir 2014 m. rezultatus, socialinė sfera taip pat sulaukė gero įvertinimo dėl sumažėjusios soc. pašalpos gavėjų dalies nuo visų gyventojų (4,9 proc. → 3,6 proc.), bedarbių dalies nuo darbingo amžiaus gyventojų (8,7 proc. → 8 proc.). Sumažėjo ir ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių. (29,8 proc. → 24,1 proc.).

Viena priežasčių, kodėl Plungės r. savivaldybė nukrito per vieną poziciją yra prastesnis „Administracijos“ įvertinimas: svetainės atitikimas bendriesiems reikalavimams sumažėjo daugiau nei 3 balais, o pagal naują rodiklį, vertinantį e. demokratiją**, surinkta vos 3,5 balo (vidurkis* 5,3 balo). Aukštesnis e. demokratijos vertinimas rodo geresnes sąlygas gyventojams dalyvauti politinių sprendimų priėmimo procesuose.

Įtakos turėjo ir investicijų pokyčiai – tiesioginių užsienio investicijų (TUI) kiekis vienam gyventojui Plungėje sumažėjo nuo 486 EUR 2013 m. iki 101 EUR 2014 m.

***Pastaba: vertinimą atliko VšĮ Baltijos informacinės visuomenės analizės centras (http://bisac.eu/2016/03/30/pristatome-lietuvos-savivaldybiu-e-valdymo-kokybes-vertinimo-rezultatus/)*

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **49** savivaldybes

80,7 balo iš 100 | 62,5

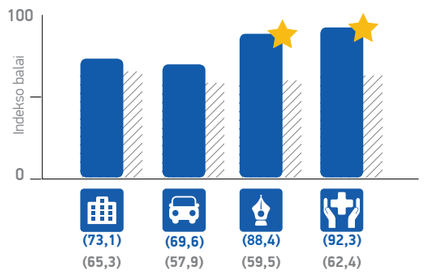

Nebuvo vidaus sandorių pirkimuose vykdant kelių priežiūros funkciją (proc. nuo viešųjų pirkimų ir sandorių kelių priežiūrai, kurią sudarė vidaus sandoriai)

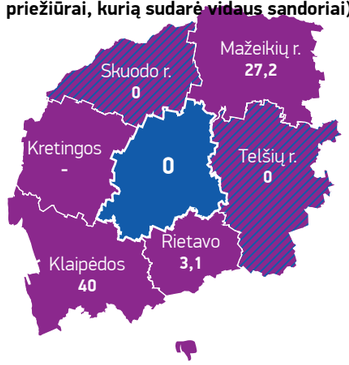

Didžiausią dalį daugiabučių ploto administravo savivaldybė 2015 m. (proc.)

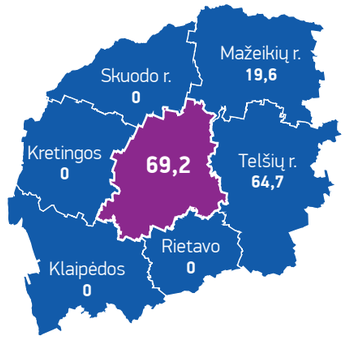

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **29** savivaldybes

42,2 balo iš 100 | 40,9

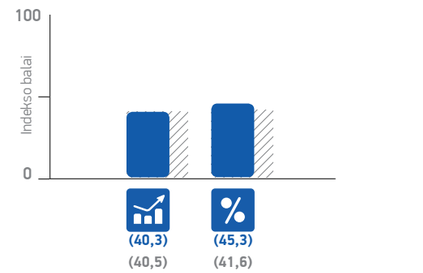

Vienas geriausių savivaldybės svetainės vertinimų pagal patogumą investuotojui 2015 m. (balai)

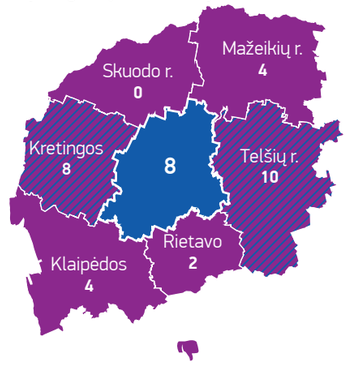

Vienas didžiausių vidutinių fiksuotų pajamų mokesčių* už verslo liudijimus 2015 m. (EUR)

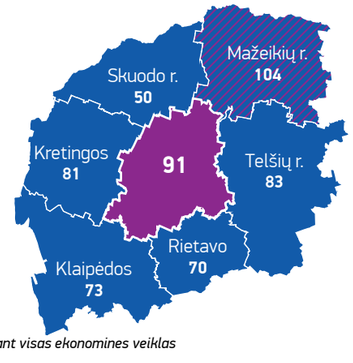

**Vertinant visas ekonomines veiklas*

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **31** savivaldybę

67,3 balo iš 100 | 64,3

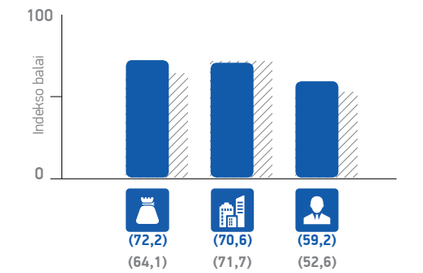

Vienas mažiausių užimtų savivaldybės administracijos pareigybių skaičių, tenkančių 1000-iui gyventojų 2015 m.

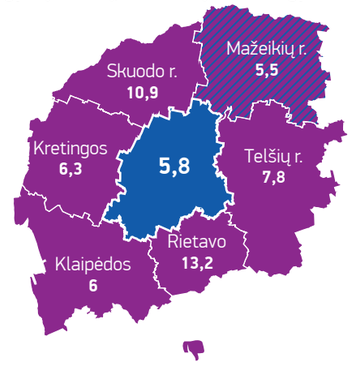

Blogiausias savivaldybių e. valdymo tyrimo įvertinimas kategorijoje „Pilietis ir atgalinis ryšys“ (balai iš 20)

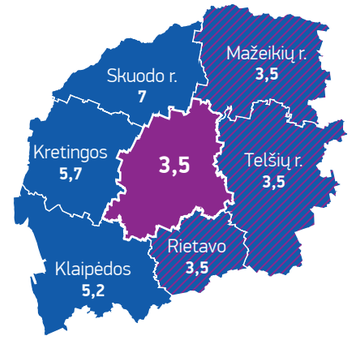

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

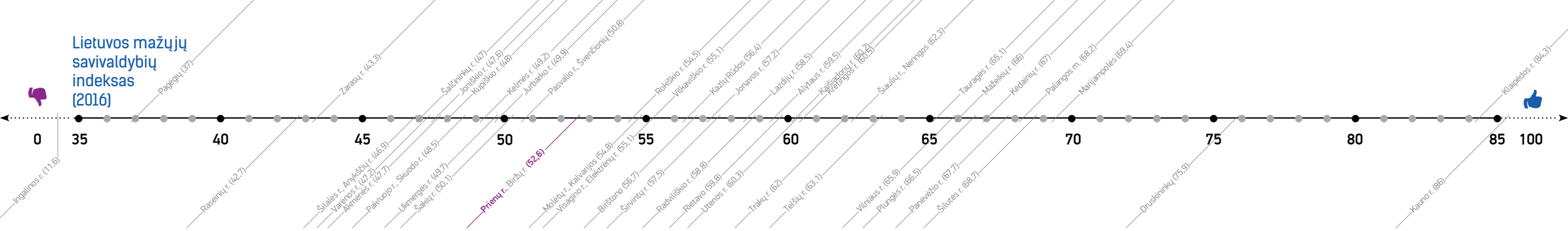

Prienų r.
savivaldybė

34-35 VIETA

34-35 vietas iš 54 mažųjų savivaldybių šiemet užima Prienų r. savivaldybė, surinkusi 52,6 balo iš 100. Lyginant su pernai metų indeksu, šiemet geriau įvertinta „Sveikata ir socialinė rūpyba“, „Biudžetas“, „Transportas“ ir kt. Prastesnį – „Mokesčiai“, „Turto valdymas“. „Investicijos ir plėtra“ išliko gana mažai balų surinkusia sritimi.

Verta pasidžiaugti, kad Prienų r. savivaldybėje gerėja „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ srities vertinimas. 2015 m., lyginant su 2014 m., bedarbių nuo darbingo amžiaus gyventojų dalis mažėjo ir sudarė 7,1 proc. (vidurkis* 10,4 proc.), buvo sprendžiama ir ilgalaikio nedarbo problema, kai gyventojai nesuranda darbo metus ir ilgiau (ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių mažėjo nuo 30,6 proc. 2014 m. iki 27,6 proc. 2015 m.). Kita sritis, kurioje įvertintas progresas, yra „Biudžetas“. Savivaldybės skola sumažėjo nuo 33,5 proc. 2014 m. iki 27,6 proc. 2015 m.(nuo pajamų). Padidėjo skelbiamų viešųjų pirkimų dalis.

Prienų r. savivaldybėje „Transporto“ sritis įvertina puikiai, nes visiems viešojo transporto maršrutams buvo skelbti viešieji konkursai, visus juos aptarnavo privatus sektorius. Kelių priežiūros funkcijai atlikti visi viešieji pirkimai buvo skelbiami, neprireikė vidaus sandorių (kuomet savivaldybė perka prekes/paslaugas iš savo įmonių).

Suprastėjusį „Mokesčių“ srities vertinimą lėmė tai, kad buvo padidintas pagrindinis nekilnojamojo turto (NT) mokesčio tarifas (nuo 0,5 proc. 2014 m. iki 0,8 proc. 2015 m.), maksimaliai apmokestintas nenaudojamas NT. „Turto valdymo“ – tai, kad 2015 m. nebuvo parduotas nei vienas savivaldybei nuosavybės teise priklausantis pastatas ar patalpa. Be to, į parduodamų objektų sąrašą, savivaldybės duomenimis, buvo įtraukta mažiau objektų.

„Investicijų ir plėtros“ srities problema išlieka tai, kad savivaldybėje tiek materialinių, tiek tiesioginių užsienio investicijų kiekis vienam gyventojui nusileidžia vidutiniam*, nors, lyginant su 2013 m., 2014 m. investicijų padaugėjo.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).

Gyventojai

Lenkia **38** savivaldybes

66,9 balo iš 100 | 62,5

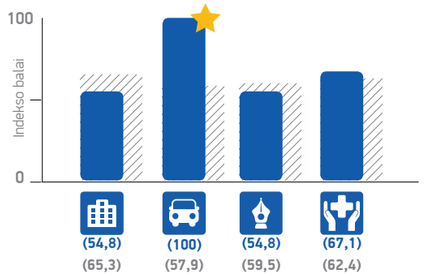

Viena mažiausių bedarbių dalių nuo darbingo amžiaus gyventojų 2015 m. (proc.)

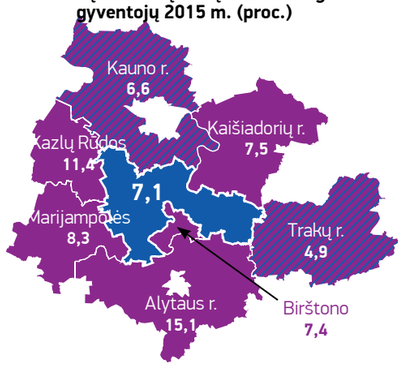

Didžiausias socialinės rizikos šeimų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų, 2015 m.

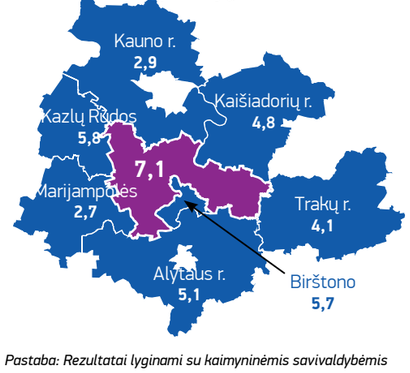

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai

Lenkia **17** savivaldybių

31,4 balo iš 100 | 40,9

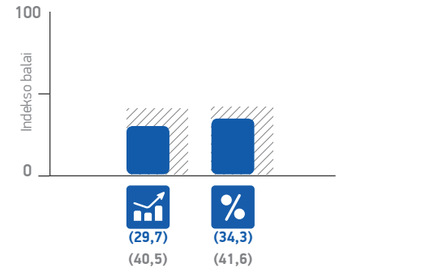

Vienas mažiausių vidutinių fiksuotų pajamų mokesčių* už verslo liudijimus (EUR)

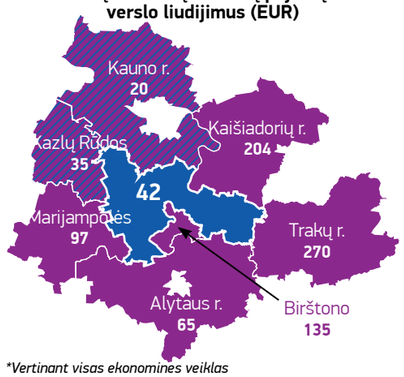

**Vertinant visas ekonomines veiklas*

Mažiausios materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

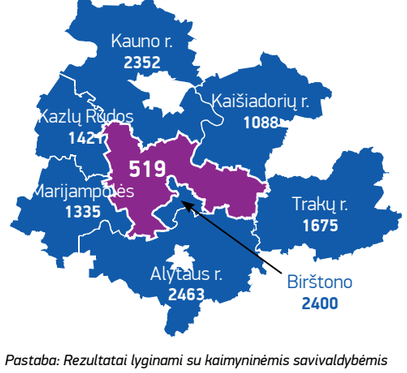

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **4** savivaldybes

48,7 balo iš 100 | 64,3

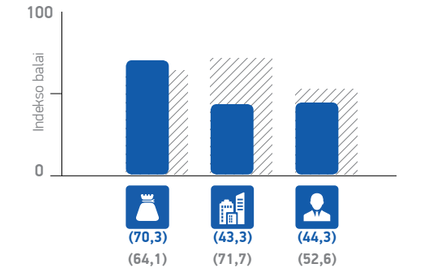

Mažiausia biudžeto skola 2015 m. (proc.)

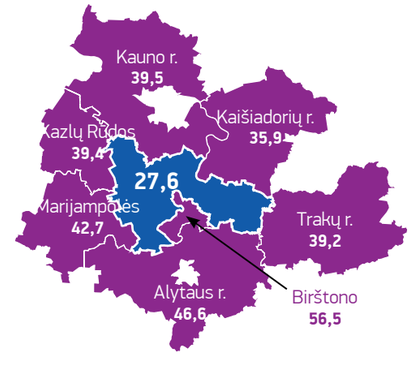

Mažiausia dalis viešųjų pirkimų (pagal kiekį) buvo skelbiama 2015 m. (proc.)

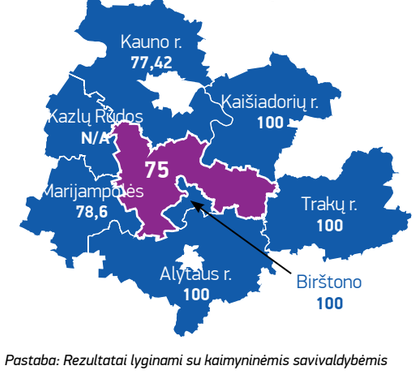

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

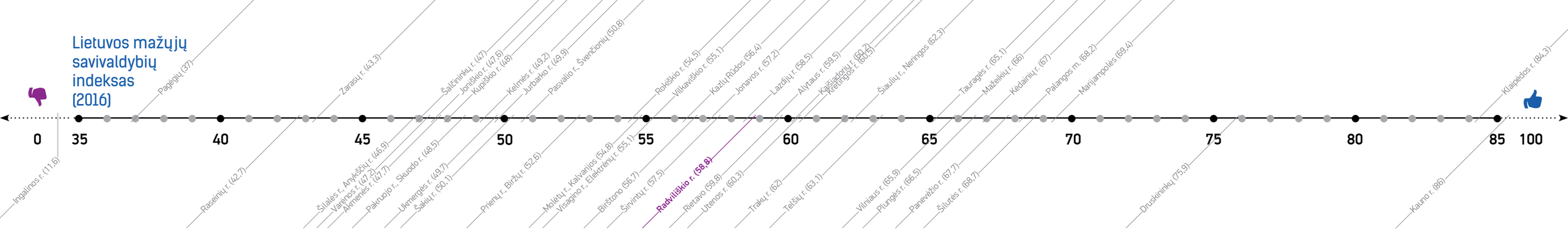

Radviliškio r.
savivaldybė

22 VIETA

Surinkusi 58,8 balo iš 100 galimų, Radviliškio r. savivaldybė šiemet užima 22 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių (praeitame indekse pelnyta 13 vieta). Sumažėjo „Administracijos“, „Investicijos ir plėtros“ vertinimai. Kita vertus, „Biudžetas“, kaip ir pernai, pelnė maksimalų įvertinimą, „Transportas“ taip pat įvertintas puikiai. Neblogai tvarkomasi su „Turto valdymu“.

Reikia pasidžiaugti, kad, kaip ir 2014 m., 2015 m. Radviliškio r. savivaldybė turėjo mažiausią biudžeto skolą, kuri per metus dar labiau sumažėjo (15,2 proc. nuo pajamų lyginant su 40,7 proc. vidurkiu*, 1,8 proc. p. mažiau nei 2014 m.). Be to, beveik visi viešieji pirkimai 2015 m. buvo skelbti. Tai paaiškina, kodėl „Biudžeto“ srities įvertinimas išlaikė maksimalų balų skaičių.

Puikų „Transporto“ vertinimą lėmė tai, kad visiems viešojo transporto maršrutams buvo skelbti viešieji pirkimai, visus juo aptarnavo privatus sektorius, o kelių priežiūrai vykdyti nebuvo vykdyti vidaus sandoriai – visi viešieji pirkimai buvo skelbiami. Dėl tokio viešųjų pirkimų vykdymo skaidriau naudojamos biudžeto lėšos, užtikrinamos konkurencinės sąlygos.

Siekiant pakilti reitinge aukštyn, Radviliškio r. savivaldybėje pirmiausiai reikėtų pritraukti daugiau investicijų. Tiek materialinės, tiek tiesioginės užsienio investicijos vienam gyventojui 2014 m. buvo mažesnės nei vidutinės* (atitinkamai, 1037 EUR/gyv. lyginant su 1327 EUR/gyv. vidurkiu* ir 152 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu*), o materialinės dar ir sumažėjo 293-iais EUR/gyv. Veikiančių ūkio subjektų ir verslo liudijimus išsiėmusių gyventojų tenkančių 1000 gyv. skaičius, taip pat buvo menkesnis nei vidutinis*. Verslumą savivaldybėje stabdo aukšti mokesčiai – NT mokesčio tarifas 2015 m. buvo vienas didesnių, o vidutinis fiksuotas pajamų mokestis už verslo liudijimus viršijo mažųjų savivaldybių vidurkį.* Be to, savivaldybei praverstų internetinę svetainę labiau pritaikyti investuotojams, suteikiant reikalingą informaciją apie investicines sąlygas. E. valdžios tobulinimas prisidėtų ir prie geresnio „Administracijos“ srities vertinimo.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **39** savivaldybes

67 balai iš 100 | 62,5

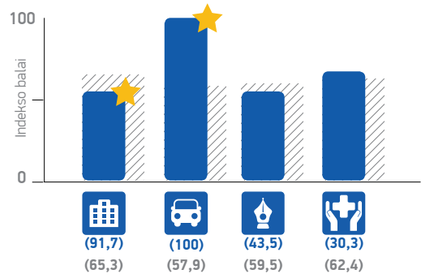

Didžiausią dalį maršrutų 2015 m. vežė privatūs vežėjai (proc. nuo visų maršrutų

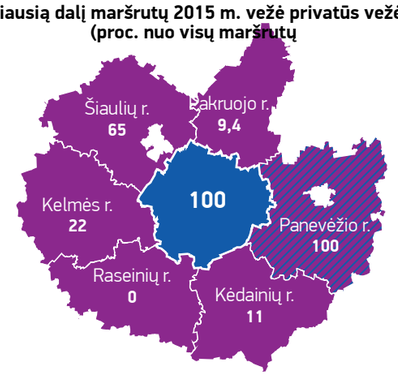

Daugiausiai socialinės rizikos šeimų tenka tūkstančiui gyventojų 2015 m.

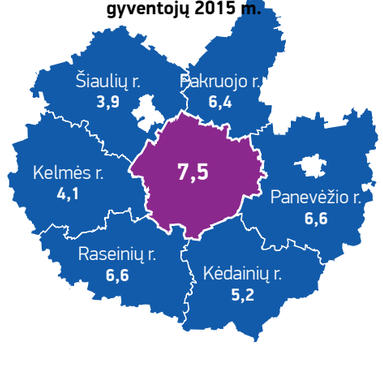

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **10** savivaldybių

26,4 balo iš 100 | 40,9

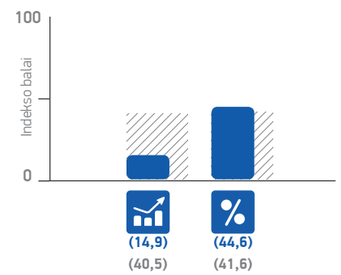

Mažiausiai sumažėjo veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m., lyginant su 2014 m.

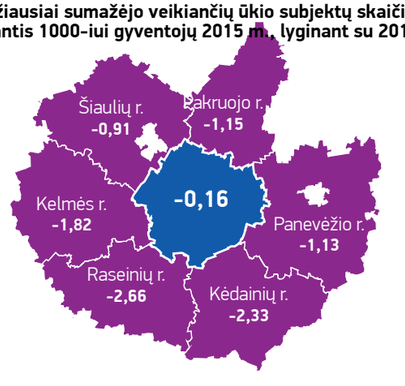

Prasčiausias savivaldybės internetinės svetainės vertinimas pagal patogumą investuotojui.

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **53** savivaldybes

86,9 balo iš 100 | 64,3

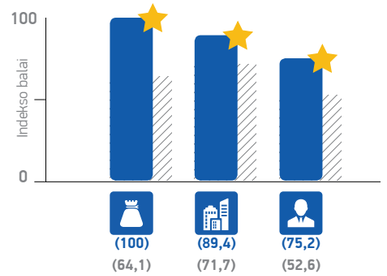

Mažiausias savivaldybės turimų ar nuomojamų lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 100 užimtų administracijos pareigybių 2015 m.

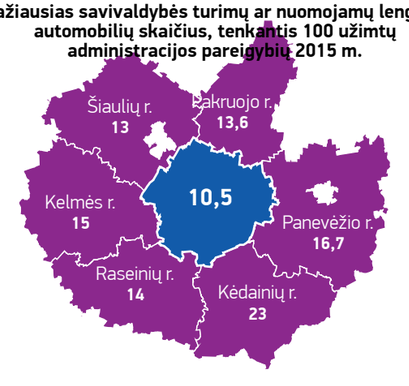

Didžiausias savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų plotas, tenkantis šimtui gyventojų 2015 m. (kv. m)

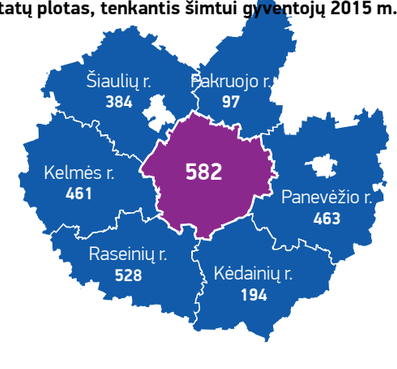

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

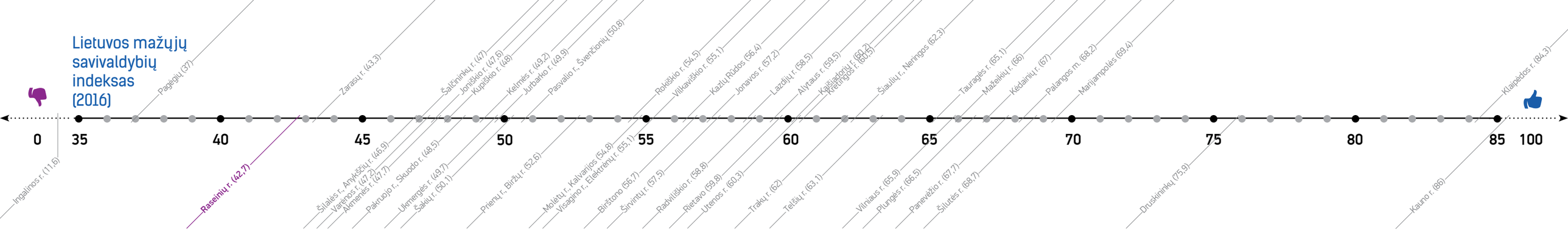

Raseinių r.
savivaldybė

52 VIETA

Šiemet Raseinių r. savivaldybė užima 52 vietą iš 54 mažųjų savivaldybių, surinkusi 42,7 balo iš 100. „Švietimas“ surinko daugiausiai balų, pagerėjo „Turto valdymo“ vertinimas. Tačiau blogiau nei pernai įvertinti „Administracija“, „Biudžetas“, „Transportas“.

„Švietimo“ srityje gerai įvertinti visi Raseinių r. savivaldybės rodikliai. Pirma, moksleiviai egzaminus 2015 m. išlaikė geriau nei vidutiniškai (49 balo iš 100 lyginant su 46,5 b. vidurkiu*). Antra, optimizuota mokyklų infrastruktūra: vienam moksleiviui 2015 m. teko 11,8 kv. m mokyklų ploto, kuomet vidurkis mažųjų savivaldybių gretose buvo 13,6 kv. m. Todėl ir mokyklų aplinkos išlaikymo išlaidos buvo santykinai mažos.

Pagerėjo ir visos „Turto valdymo“ srities vertinimas. Lyginant su 2014 m., 2015 m. savivaldybėje buvo mažiau nenaudojamo nuosavo nekilnojamojo turto (pastatų ir patalpų) – remiantis savivaldybės teiktais duomenimis, 2014 m. jo buvo 3865 kv. m, o 2015 m. – 1767 kv. m. Vis dėlto per 2015 m. nebuvo parduotas nei vienas nuosavas pastatas ar patalpa, nors 2014 m. pabaigoje į parduodamų objektų sąrašą buvo įtraukta beveik pustrečio tūkstančio kv. m savivaldybės nuosavo turto.

Kaip ir 2014 m., 2015 m. liko problema dėl didelės dalies laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų, kuri Raseinių r. savivaldybėje buvo beveik 14 proc. (vidurkis* 2,6 proc.). Be to, pagal naują rodiklį, vertinantį e. demokratiją**, savivaldybė gavo gana prastą įvertinimą (3,5 balo iš 20, vidurkis* – 5,3 balo).

Galiausiai „Transporto“ srities vertinimui padėtų viešojo transporto maršrutų aptarnavimo perdavimas privačiam sektoriui. Pagal savivaldybės įmonės, aptarnaujančios šiuos maršrutus, finansinius duomenis matyti, kad veikla yra nuostolinga. Kitas „Transporto“ srities įvertinimą neigiamai paveikęs veiksnys – atlikti vidaus sandoriai, vykdant kelių priežiūros funkciją (kai savivaldybė tarybos pavedimu perka prekes/paslaugas iš sau priklausančių įmonių).

***Lenkia 2, 14 ir 9 savivaldybes.*

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai
Lenkia **39** savivaldybes

46,3 balo iš 100 | 62,5

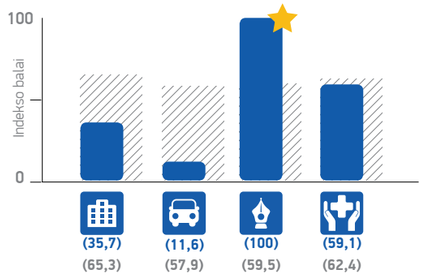

Viena mažiausių būsto šildymo kompensacijos gavėjų dalių nuo visų gyventojų 2015 m. (proc.)

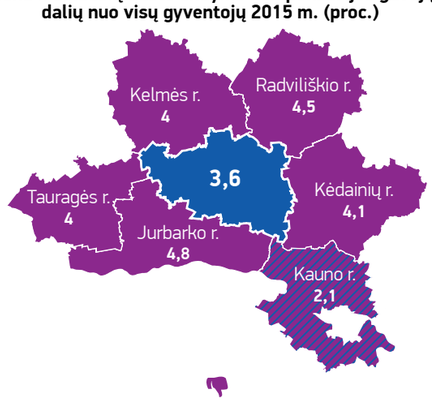

Padidėjo ilgalaikių bedarbių dalis (proc. p.) nuo visų bedarbių lyginant 2015 m. su 2014 m.

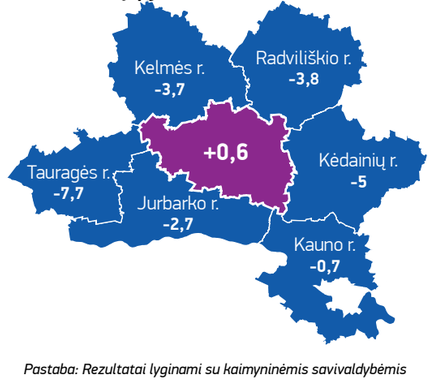

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui
Lenkia **10** savivaldybių

29,3 balo iš 100 | 40,9

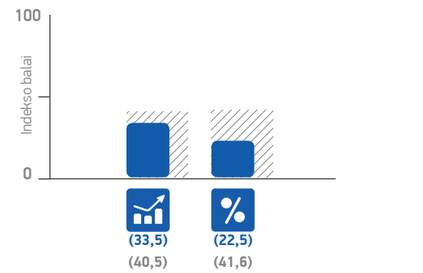

Vienas mažiausių vidutinių pajamų mokesčių* už verslo liudijimus (EUR)

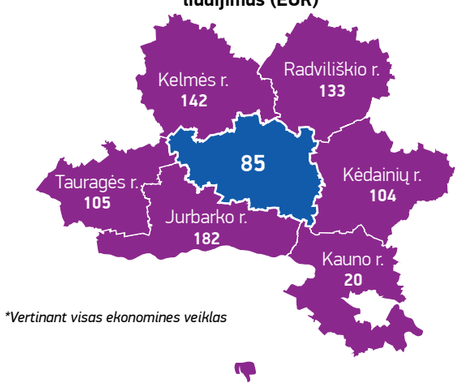

**Vertinant visas ekonomines veiklas*

Prasčiausias savivaldybės internetinės svetainės vertinimas pagal patogumą investuotojui (balai iš 10)

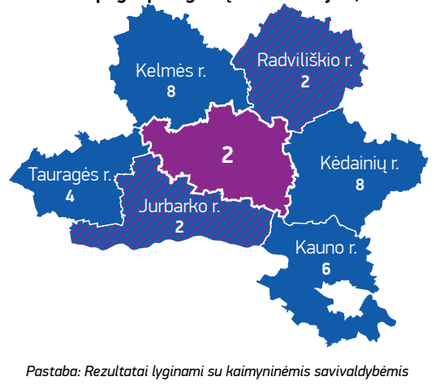

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas
Lenkia **53** savivaldybes

59,3 balo iš 100 | 64,3

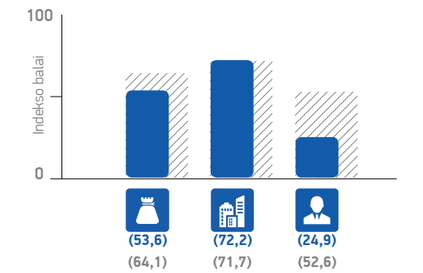

Viena didžiausių savivaldybės skelbtų viešųjų pirkimų dalių (vienetais), nuo visų savivaldybės įvykdytų viešųjų pirkimų 2015 m. (proc.)

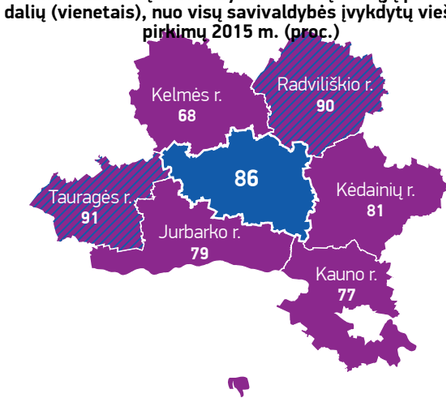

Mažiausias savivaldybėje 2015 m. parduotų pastatų ir patalpų ploto santykis su 2014 m. parduodamų objektų sąraše esančių patalpų plotu. (proc.)

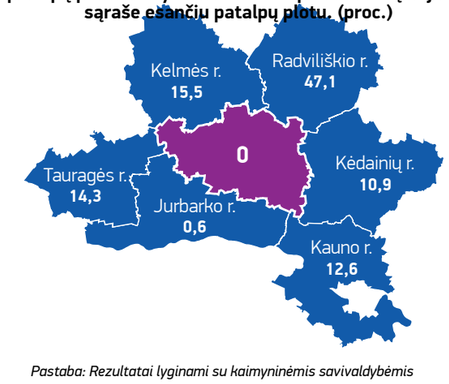

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

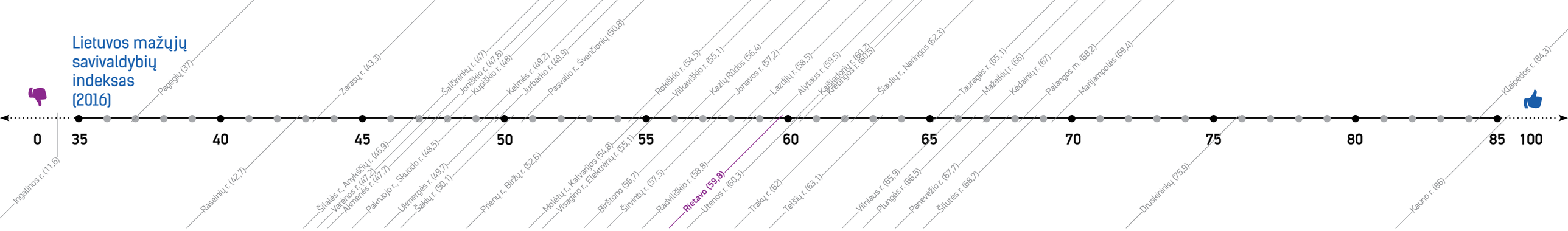

Rietavo
savivaldybė

20 VIETA

Rietavo savivaldybė šiemet užima 20 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių (59,8 balų iš 100), tai – 14 pozicijų žemiau nei pernai. „Administracijos“ ir „Mokesčių“ balai krito labiausiai, o „Švietimas“ išliko prastai vertinama sritimi. Buvo ir gerų pokyčių – pagerėjo „Turto valdymo“ vertinimas, „Transportas“ išlaikė didelį balų kiekį.

Kaip ir pernai metais, Rietavo savivaldybėje „Transporto“ sritis susilaukė ypač gero vertinimo, nes visiems vežėjams buvo skelbti viešieji konkursai, šiuos maršrutus aptarnavo privatūs vežėjai. Be to, visi viešieji pirkimai keliams prižiūrėti buvo skelbiami. Viešųjų konkursų skelbimas yra svarbus, nes dėl tokio vykdymo skaidriau naudojamos biudžeto lėšos.

Lyginant su 2014 m., 2015 m. Rietave sumažėjo savivaldybei priklausančio nenaudojamo nuosavo NT (pastatų ir patalpų), o parduota net 15 kartų daugiau (remiantis savivaldybės teiktais duomenimis: 1358 kv. m → 20930 kv. m). Tai lėmė pastebimai geresnį „Turto valdymo“ srities įvertinimą. Efektyvesnis turto valdymas prisideda prie taupesnio mokesčių mokėtojų pinigų naudojimo.

Siekiant susigrąžinti aukštesnę poziciją, reikėtų daugiau dėmesio skirti administracijos darbo efektyvumui. 2014 m. laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis sudarė 10,6 proc., o 2015 m. jau 12,6 proc., nors užimtų administracijoje pareigybių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų, netgi šiek tiek padidėjo. Be to, pagal e. valdymo tyrimą „Piliečio ir atgalinio ryšio“ vertinimą** Rietavas gavo tik 3,5 balo (vidurkis* – 5,3 balo). Aukštesnis e. demokratijos vertinimas rodo geresnes sąlygas gyventojams dalyvauti politinių sprendimų priėmimo procesuose. Galiausiai, „Mokesčių“ srities prastesniam vertinimui įtakos turėjo tai, kad NT apmokestinamas maksimaliu tarifu.

***Pastaba: vertinimą atliko VšĮ Baltijos informacinės visuomenės analizės centras (http://bisac.eu/2016/03/30/pristatome-lietuvos-savivaldybiu-e-valdymo-kokybes-vertinimo-rezultatus/)*

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai
Lenkia **46** savivaldybes

78 balai iš 100 | 62,5

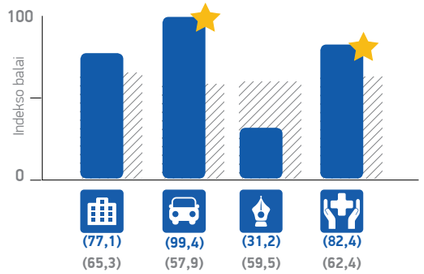

Didžiausia išlaidų dalis perkant NVO paslaugas nuo savivaldybės skirtos sumos soc. paslaugoms 2015 m. (proc.)

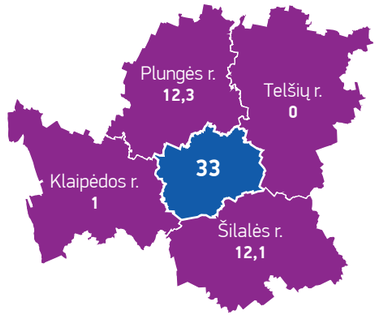

Nesumažėjo ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių lyginant 2015 m. su 2014 m. (proc. p.)

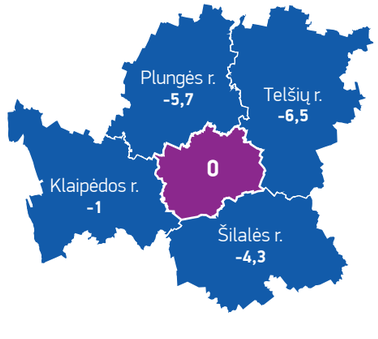

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai
Lenkia **21** savivaldybę

34,2 balo iš 100 | 40,9

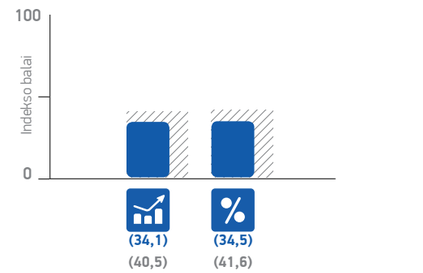

Mažiausias vidutinis pajamų mokestis* už verslo liudijimus (EUR)

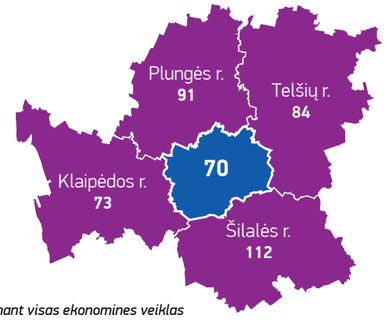

**Vertinant visas ekonomines veiklas*

Mažiausias tiesioginių užsienio investicijų kiekis, tenkantis vienam gyventojui 2014 m.

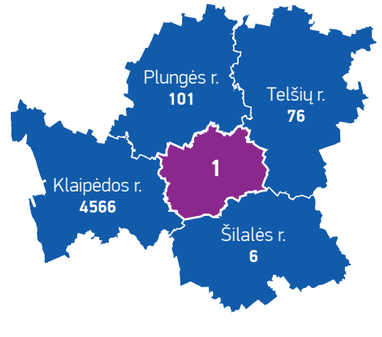

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas
Lenkia **5** savivaldybes

52,4 balo iš 100 | 64,3

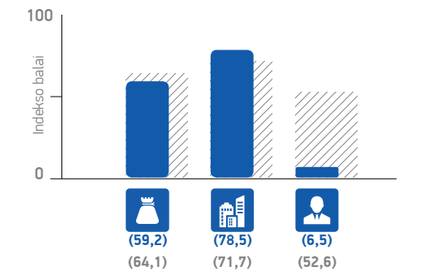

Nebuvo savivaldybei ar jos įmonėms priklausančių pirčių, laidojimo namų, viešbučių, kenkėjų naikinimo įstaigų, vaistinių, knygynų 2015 m.

Didžiausia laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis nuo visų gautų prašymų 2015 m. (proc.)

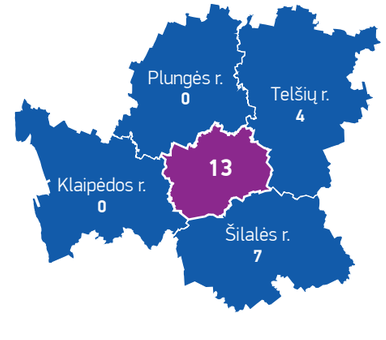

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

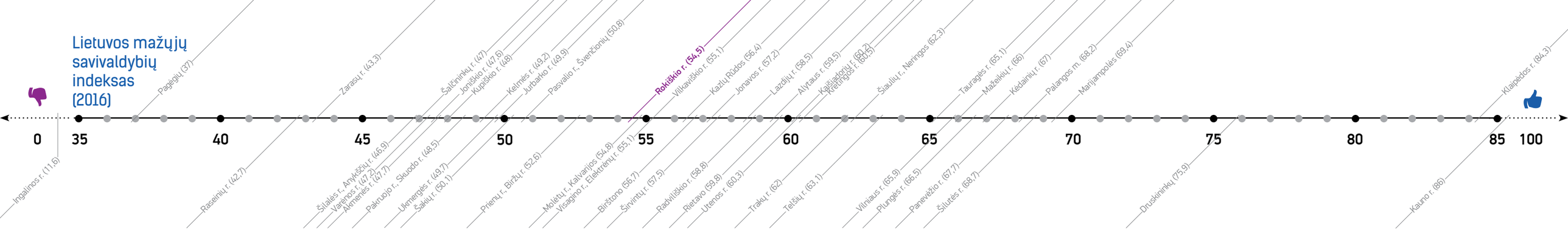

Rokiškio r.
savivaldybė

33 VIETA

Rokiškio r. savivaldybė šiemet surinko 54,5 balo iš 100 ir užima 33 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Lyginant su pernai metais, gerėjo „Turto valdymo“, „Komunalinių paslaugų“, „Administracijos“ rezultatai. Vis dėlto „Administracija“ išliko prasčiausiai vertinama savivaldybės sritis. Šiame indekse, lyginant su pernykščiu, mažiau balų surinko „Sveikatos ir socialinės rūpybos“, „Mokesčių“ sritys.

„Turto valdymo“ sritis šiemet įvertinta geriau nei pernai pirmiausiai dėl didesnio parduoto savivaldybės nuosavų pastatų ir patalpų ploto. 2014 m. buvo parduota 343 kv. m, o 2015 m. – dvigubai daugiau – 712 kv. m. Taip pat daugiau ploto įtraukta į parduodamų objektų sąrašą. Be to, savivaldybės teigimu, 2015 m. pabaigoje nebuvo nenaudojamo nuosavo nekilnojamojo turto (pastatų ir patalpų). Efektyvus turto valdymas yra būdas taupyti mokesčių mokėtojų pinigus.

Pagerėjo ir „Administracijos“ rezultatai. Remiantis savivaldybės pateiktais duomenimis, laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis sumažėjo, nors dar liko palyginus didelė (12 proc. lyginant su 2,6 proc. vidurkiu*). Patobulinta internetinė svetainė, jos atitikimas bendriesiems reikalavimams įvertintas geriau (2014 m. 42 b. → 2015 m. 74 b.). Tačiau lyginant su kitomis savivaldybėmis, rezultatas nėra geras (vidurkis* 94 b.) Dėl tokios situacijos „Administracijos“ sritis vertinama geriau nei pernai, tačiau pagal bendrą balų kiekį neprilygsta kitoms sritims.

„Sveikatos ir socialinės rūpybos“ sritis prasčiau vertinama dėl ilgalaikio nedarbo problemos. 2015 m. ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių sudarė net 41,9 proc. (vidurkis* 31 proc.) ir nuo 2014 m. netgi nežymiai paaugo. Neramina ir tai, kad didėja soc. rizikos šeimų skaičius. Socialines problemas padėtų spręsti bendradarbiavimas su pigiau nei viešasis sektorius paslaugas teikiančiomis nevyriausybinėmis organizacijomis (NVO). 2015 m. Rokiškio r. savivaldybė 2015 m. visai nepirko soc. paslaugų iš NVO, kuomet tarp mažųjų savivaldybių vidurkis siekė beveik 9 proc. nuo visų išlaidų soc. paslaugoms.

Galiausiai „Mokesčių“ srities įvertinimą neigiamai paveikė aukšti žemės mokesčio tarifai. Visgi bendras įvertinimas išlieka aukštas – dėl žemiausio nekilnojamojo turto (NT) mokesčio tarifo, neapmokestino nenaudojamo NT ir palyginus mažų fiksuotų pajamų mokesčių už verslo liudijimus.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai
Lenkia **8** savivaldybes

51,6 balo iš 100 | 62,5

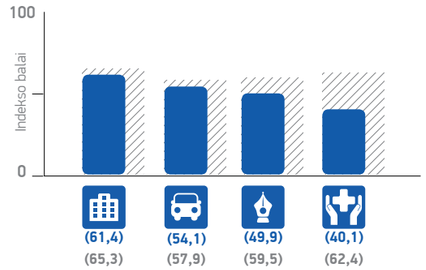

Mažiausias savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose vienam mokiniui tenkantis vidutinis plotas 2015 m.

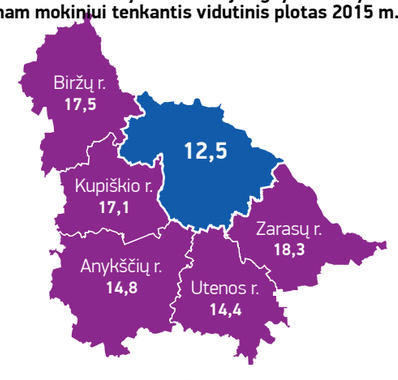

Didžiausias savivaldybės skiriamų aplinkos išlaikymo lėšų santykis su mokinio krepšelio lėšomis 2015 m.

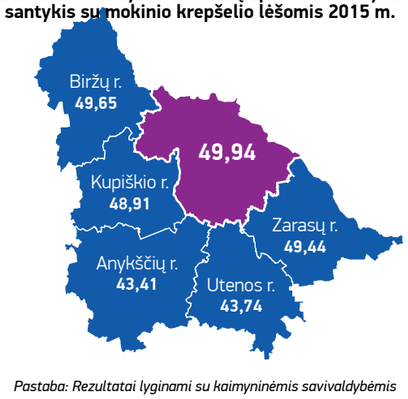

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai
Lenkia **46** savivaldybes

59,6 balo iš 100 | 40,9

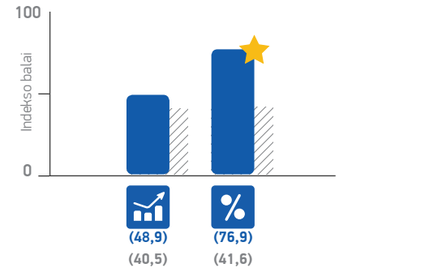

Labiausiai padidėjo tiesioginių užsienio investicijų kiekis, tenkantis vienam gyventojui 2014 m., lyginant su 2013 m.

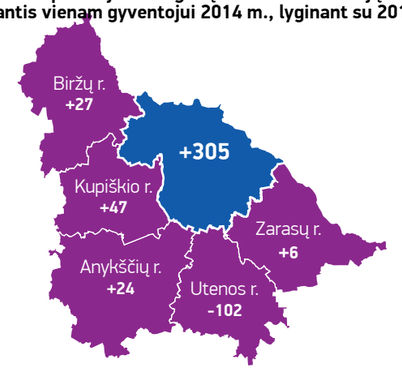

Mažiausiai paaugo išduotų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

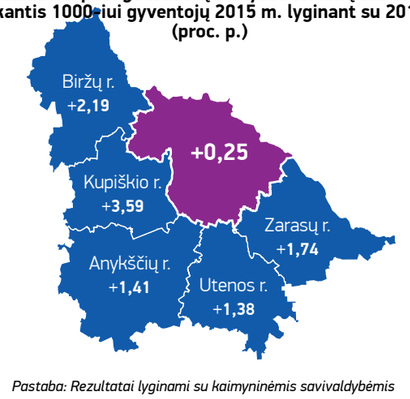

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas
Lenkia **10** savivaldybių

54 balai iš 100 | 64,3

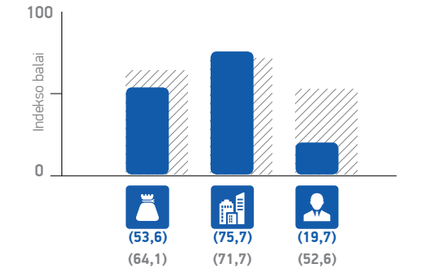

Mažiausias savivaldybei nuosavybės teise priklausančių nenaudojamų pastatų ir patalpų plotas, tenkantis šimtui gyventojų 2015 m. (kv. m.)

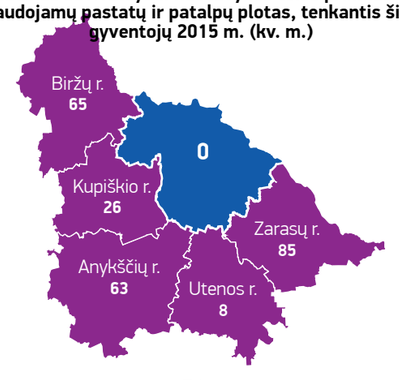

Didžiausia savivaldybės skola lyginant su pajamomis 2015 m. (proc.)

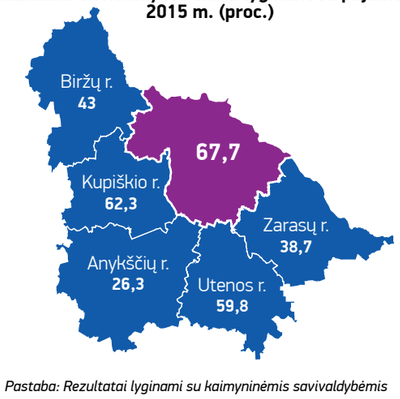

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

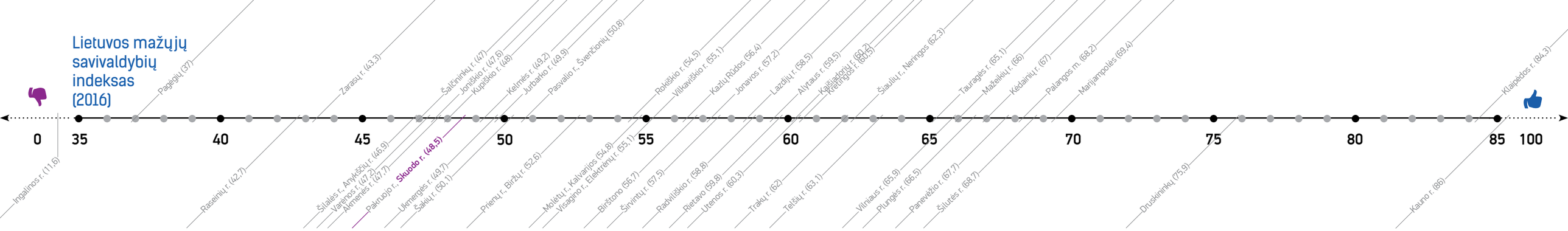

Skuodo r.
savivaldybė

42-43 VIETA

Skuodo r. savivaldybė, surinkusi 48,5 balo iš 100, šiemet užima 42-43 vietas tarp 54 mažųjų savivaldybių. Pozicija beveik nepasikeitė lyginant su pernykščiu indeksu. „Biudžetas“ išliko geriausiai vertinama sritis, taip pat nemažai balų surinko „Mokesčiai“. Blogiausiai tvarkytis sekėsi „Investicijų ir plėtros“, „Administracijos“ srityje.

Gerą „Biudžeto“ srities įvertinimą padėjo pelnyti tai, kad Skuodo r. biudžeto skola buvo viena mažesnių tarp tirtų savivaldybių* (38,1 proc. 2015 m. lyginant su 40,7 proc. vidurkiu*). Be to, kaip ir 2014 m., 2015 m. visi viešieji pirkimai (tiek pagal kiekį, tiek pagal piniginę vertę) buvo atliekami skelbiant. Taip užtikrinamas skaidresnis biudžeto lėšų naudojimas.

Skuodo r. savivaldybėje 2015 m. buvo mažiausias nekilnojamojo turto (NT) tarifas (0,3 proc.), vienas mažiausių vidutinio fiksuoto pajamų mokesčių už verslo liudijimus (50 EUR lyginant su 121 EUR vidurkiu*).

Vis dėlto bendras Skuodo r. savivaldybės įvertinimas lyginant su kitomis savivaldybėmis nėra labai aukštas. Tą lėmė mažiausios* materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui (349 EUR/gyv. lyginant su 1327 EUR/gyv. vidurkiu* 2014 m.). Tiesioginės užsienio investicijos taip pat nesiekė vidutinio* kiekio gyventojui (128 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu*). Pagal 1000 gyventojų tenkantį veikiančių ūkio subjektų, verslo liudijimus įsigijusių/prasitęsusių gyventojų, išduotų statybos leidimų skaičių Skuodo r. savivaldybė 2015 m. nusileido daugumai kitų mažųjų savivaldybių.

„Administracijos“ srities įvertinimas nukentėjo dėl to, kad laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis 2015 m. buvo net 10,4 proc., kuomet vidutiniškai* šis procentas siekė 2,6. Be to, užimtų administracijos pareigybių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m. viršijo vidutinį* (atitinkamai, 10,9 ir 8).

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **17** savivaldybių

58,8 balo iš 100 | 62,5

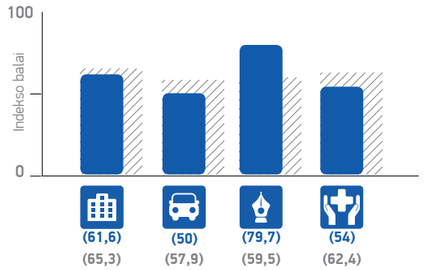

Didžiausia išlaidų dalis perkant NVO paslaugas nuo savivaldybės skirtos sumos soc. paslaugoms 2015 m. (proc.)

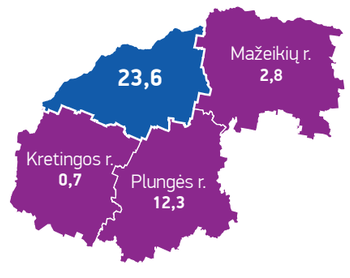

Vienintelėje paaugo ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

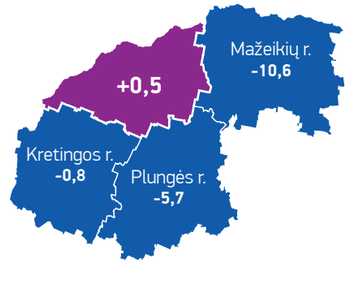

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **12** savivaldybių

27,5 balo iš 100 | 40,9

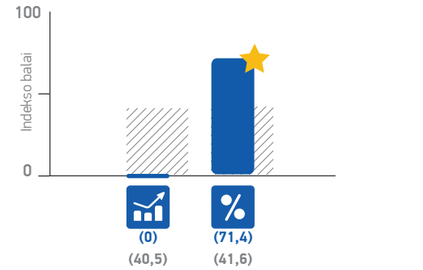

Mažiausias vidutinis pajamų mokestis* už verslo liudijimus (EUR)

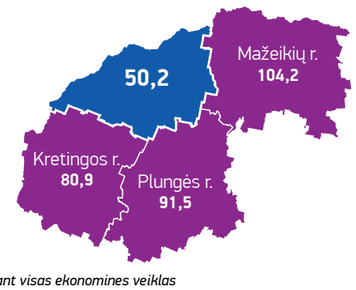

**Vertinant visas ekonomines veiklas*

Mažiausias materialinių investicijų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis 2014 m. (EUR)

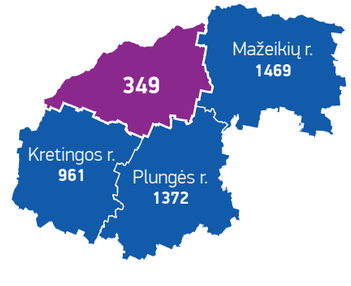

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **11** savivaldybių

54,2 balo iš 100 | 64,3

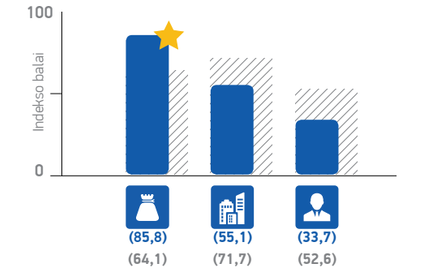

Labiausiai sumažėjo savivaldybės skola lyginant 2015 m. su 2014 m. (proc.)

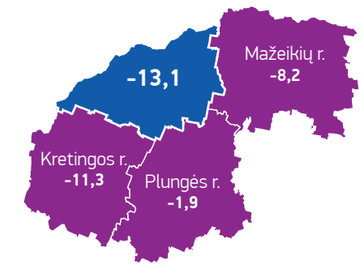

Didžiausias savivaldybei nuosavybės teise priklausančių nenaudojamų pastatų ir patalpų plotas, tenkantis šimtui gyventojų 2015 m. (proc.)

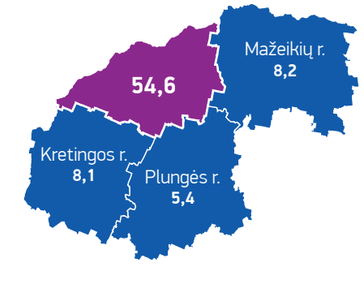

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

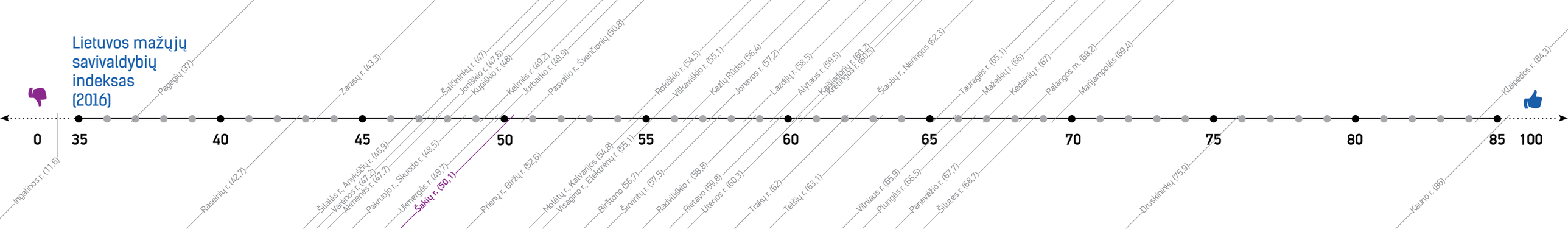

Šakių r.
savivaldybė

38 VIETA

Šakių r. savivaldybė šiemet užima 38 vietą 54 savivaldybių gretose, surinkusi 50,1 balo iš 100. Geriau nei pernykščiame indekse įvertintos „Sveikatos ir socialinės rūpybos“, „Turto valdymo“, „Komunalinių paslaugų“ sritys. Mažai balų gauta „Investicijų ir plėtros“, „Mokesčių“, „Administracijos“ srityse.

Lyginant su 2014 m., 2015 m. Šakių r. savivaldybėje sumažėjo gaunančiųjų soc. pašalpą dalis nuo visų gyventojų (7,9 proc. → 6,5 proc.), būsto šildymo kompensacijos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (6,1 proc. → 4,7 proc.), ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių (49,3 proc. → 44,5 proc.). Be to, Šakių r. savivaldybėje 2015 m. beveik pusė visų išlaidų soc. paslaugoms buvo patirta jas perkant iš pigiau nei viešasis sektorius paslaugas teikiančių nevyriausybinių organizacijų. Tai geriausias rezultatas tarp mažųjų savivaldybių.

„Turto valdymo“ srities rezultatą pagerino tai, kad 2015 m., savivaldybės duomenimis, buvo parduota beveik 500 kv. m savivaldybės nuosavų pastatų ir patalpų ploto, kuomet 2014 m. nebuvo parduota nieko. Ir į parduodamų objektų sąrašą 2015 m. buvo įtraukta dvigubai daugiau nuosavo nekilnojamojo turto (pastatų ir patalpų) ploto, nei 2014 m. pabaigoje. Efektyvus turto valdymas yra svarbus siekiant kuo taupiau naudoti mokesčių mokėtojų lėšas.

Šakių r .savivaldybei daugiau balų „Investicijų ir plėtros“ srityje surinkti sutrukdė menkos investicijos. 2014 m. materialinių investicijų kiekis gyventojui siekė 751 EUR (vidurkis* 1327 EUR/gyv.), tai 299 EUR mažiau nei 2013 m. Tiesioginių užsienio investicijų kiekis, nors ir augo (+305 EUR/gyv.), tačiau vis vien išliko žemas (469 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu*). Verslumą regione paskatintų mokesčių mažinimas. 2015 m. Šakių r. savivaldybėje buvo taikomi aukšti žemės mokesčio tarifai, maksimaliai apmokestinta nenaudojama žemė ir nenaudojamas nekilnojamasis turtas.

„Administracijos“ sritis gautų daugiau balų, jei laiku išnagrinėtų gyventojų prašymų dalis būtų mažesnė (2015 m. ji buvo 5 proc., vidurkis – 2,6 proc.).

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba:* *rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **27** savivaldybes

63,9 balo iš 100 | 62,5

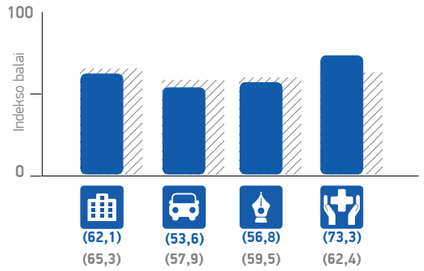

Labiausiai sumažėjo ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių lyginant 2015 m. su 2014 m. (proc. p.)

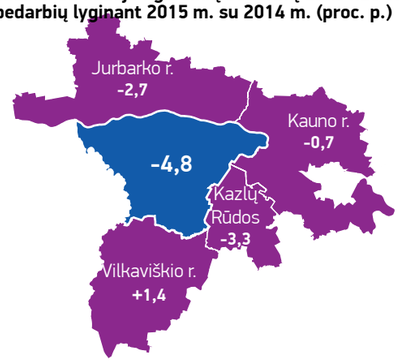

Mažiausia gyventojų, registruotų privačiuose PSPC, dalis 2015 m. (proc.)

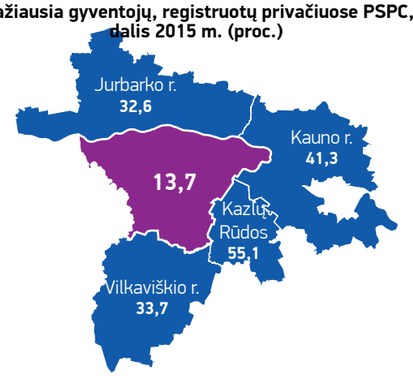

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **7** savivaldybes

22,3 balo iš 100 | 40,9

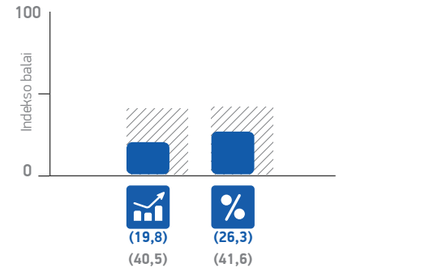

Vienas mažiausių pagrindinių nekilnojamo turto mokesčio tarifų dydžių 2015 m. (proc.)

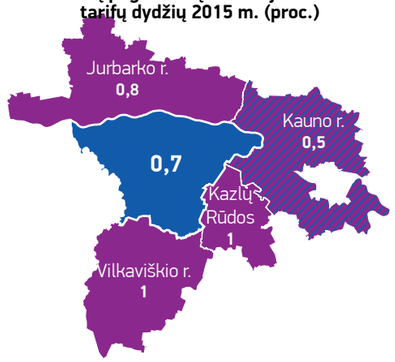

Vienintelėje sumažėjo materialinių investicijų kiekis, tenkantis vienam gyventojui 2014 m. lyginant su 2013 m. (EUR)

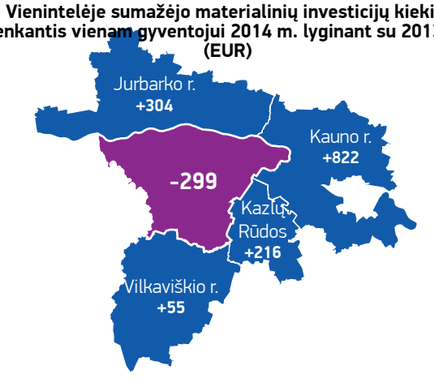

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **15** savivaldybių

57,4 balo iš 100 | 64,3

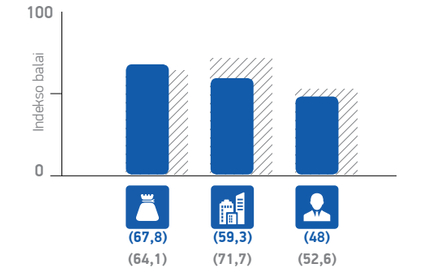

Vienas mažiausių užimtų savivaldybės administracijos pareigybių skaičių, tenkančių 1000-iui gyventojų 2015 m.

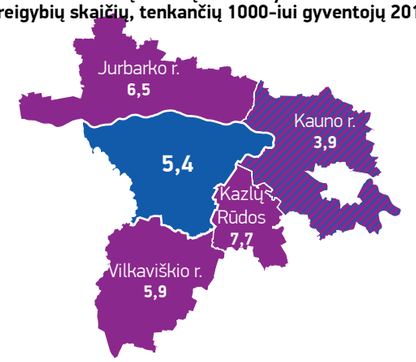

Didžiausia laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis nuo visų gautų prašymų 2015 m. (proc.)

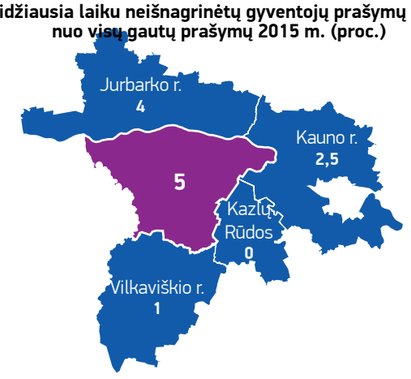

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

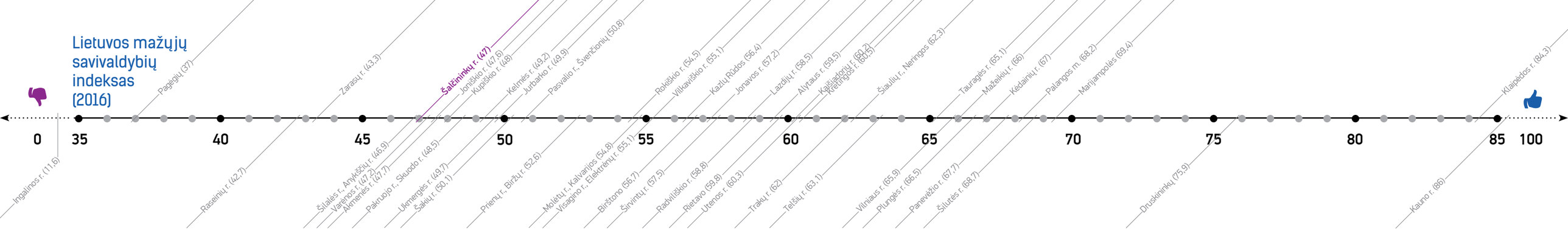

Šalčininkų r.
savivaldybė

48 VIETA

Šalčininkų r. savivaldybė šiemet surinko 47 balus iš 100 ir užima 48 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Daugiausiai balų surinko „Turto valdymo“, „Administracijos“ ir „Švietimo“ sritys. Mažiausiai – „Investicijos ir plėtra“, „Mokesčiai“, „Biudžetas“.

2015 m. Šalčininkų r. savivaldybė turėjo vieną mažiausių nuosavo nenaudojamo turto (pastatų ir patalpų) plotų, tenkančių 100 gyventojų: 5,3 kv. m lyginant su 25 kv. m vidurkiu*. Tik efektyviai naudojant turimą turtą yra užtikrinama, kad mokesčių mokėtojų pinigai būtų naudojami taupiai. „Administracijos“ sritis gerai įvertinta nes, užimtų pareigybių skaičius administracijoje skaičiuojant 1000 gyventojų buvo mažesnis nei vidutinis. Be to, savivaldybės internetinė svetainė atitiko bendruosius reikalavimus.

„Švietimo“ sritis neblogai įvertinta todėl, kad mokyklų aplinkos išlaikymo išlaidos palyginus su ugdymui skirtomis išlaidomis buvo gana mažos.

Tačiau pakilti reitinge aukštyn sutrukdė prasti „Investicijų ir plėtros“ rezultatai. Tiesioginių užsienio investicijų kiekis vienam gyventojui Šalčininkų r. savivaldybėje 2014 m. sudarė vos 3 eurus (vidurkis 966 EUR/gyv.). Daugumai kitų savivaldybių Šalčininkų r. nusileido ir pagal kitus srities rodiklius – veikiančių ūkio subjektų skaičių 1000 gyv., verslo liudijimus išsiėmusių gyventojų skaičių 1000 gyv.

Siekiant skatinti ekonomikos aktyvumą, patartina mažinti mokesčius. Jie savivaldybėje buvo palyginus dideli, pavyzdžiui, pagrindinis nekilnojamojo mokesčio tarifas siekė 0,9 proc. (vidurkis* 0,7 proc.), žemės mokesčių tarifai taip pat buvo aukšti. Tačiau nepaisant aukštų mokesčių tarifų Šalčininkų r. savivaldybės skola 2015 m. siekė 47,5 proc. nuo pajamų (vidurkis* 40,7 proc.). Tai pablogino „Biudžeto“ srities vertinimą. Kitas aspektas – maža skelbtų viešųjų pirkimų dalis. Viešųjų pirkimų skelbimas yra rekomenduojamas siekiant skaidriai naudoti biudžeto lėšas.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **11** savivaldybių

53,5 balo iš 100 | 62,5

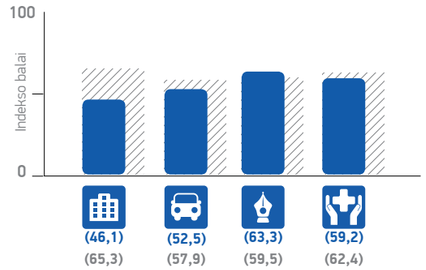

Labiausiai sumažėjo šilumos kaina 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc.)

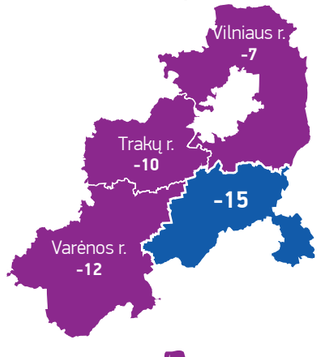

Didžiausia bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų 2015 m. (proc.)

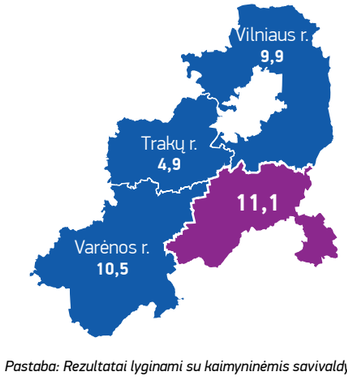

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **9** savivaldybes

26,3 balo iš 100 | 40,9

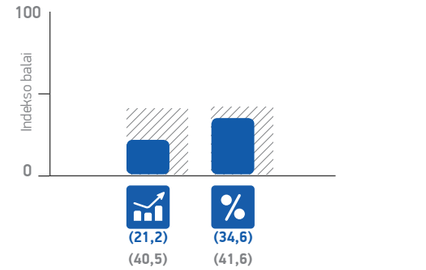

Padidėjo veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m., lyginant su 2014 m.

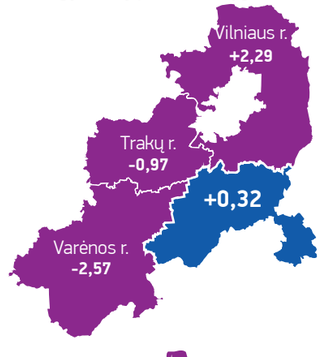

Mažiausios tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

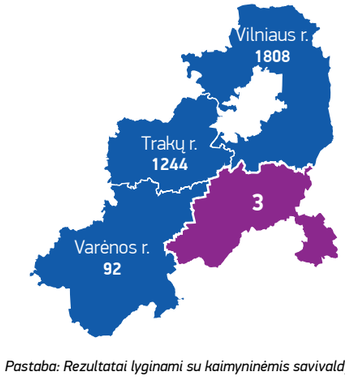

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **22** savivaldybes

61,8 balo iš 100 | 64,3

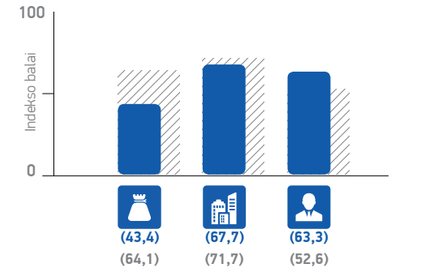

Mažiausias savivaldybei nuosavybės teise priklausančių nenaudojamų pastatų ir patalpų plotas, tenkantis šimtui gyventojų 2015 m. (kv. m)

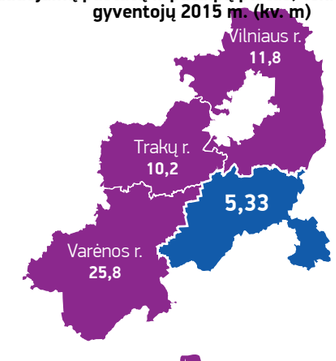

Didžiausia savivaldybės skola lyginant su pajamomis 2015 m. (proc.)

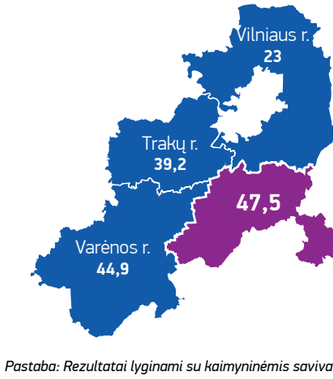

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

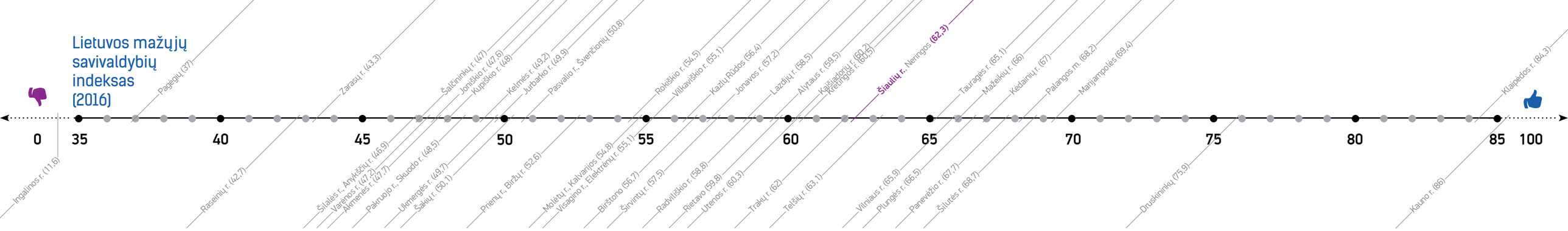

Šiaulių r.
savivaldybė

14-15 VIETA

Didžiausią šuolį šiemet reitinge pasiekė Šiaulių r. savivaldybė, pakilusi net per 30 vietų. Surinkusi 62,3 balo iš 100 galimų, užėmė 14-15 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Geresnio įvertinimo nei pernai susilaukė visos sritys, išskyrus „Mokesčius". Situacija gerėjo „Sveikatos ir socialinės rūpybos", „Komunalinių paslaugų", „Transporto", „Biudžeto" ir „Turto valdymo" srityse.

Per metus nuo 2014 m. iki 2015 m. Šiaulių r. savivaldybėje įvyko nemažai teigiamų pokyčių: sumažėjo soc. pašalpos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (6,6 proc. → 5,2 proc.), būsto šildymo kompensacijos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (4,4 proc. → 3,1 proc.), bedarbių nuo darbingo amžiaus gyventojų dalis (9,3 proc. → 8,4 proc.), ilgalaikių bedarbių nuo visų bedarbių dalis (28,6 proc. → 26,9 proc.). Gyventojams 9 proc. mažėjo šilumos kaina.

„Transporto" sritis gerai įvertinta dėl skelbtų viešųjų pirkimų. Be to, visai nebuvo vykdyta vidaus sandorių, o tai sudarė sąlygas skaidresniems pirkimams. „Biudžeto" srityje taip pat gerai įvertinta tai, kad vis daugiau viešųjų pirkimų buvo skelbiama, pavyzdžiui, skelbiamų viešųjų pirkimų dalis (pagal vertę) pakito nuo 74 proc. 2014 m. iki 98 proc. 2015 m.

Šiaulių r. savivaldybėje turimas turtas valdomas efektyviau, atsisakoma nuosavų nereikalingų pastatų ir patalpų (remiantis savivaldybės teiktais duomenimis, nenaudojamas plotas sumažėjo nuo 4484 kv. m 2014 m. pabaigoje iki 2984 kv. m 2015 m. pabaigoje). Dar daugiau, per 2015 m. parduota pusšešto karto daugiau nuosavo nereikalingo ploto, o į parduodamų objektų sąrašą įtraukta 3 kartus daugiau ploto.

Visgi kaip ir pernai, „Mokesčiai" išlieka prasčiau vertinama sritis. Labiausiai tam įtakos turėjo 2015 m. nustatyti aukštesni nei vidutiniai fiksuoti pajamų mokesčiai už verslo liudijimus (357 EUR lyginant su 121 EUR vidurkiu*). Nemaži ir nekilnojamojo turto bei žemės mokesčių tarifai.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

★ Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

Pastaba:* ***rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui
Lenkia **25** savivaldybes

62,2 balo iš 100 | 62,5

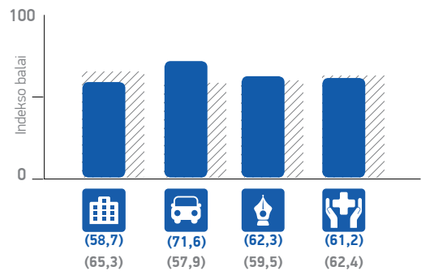

Mažiausia būsto šildymo kompensaciją gavusių gyventojų dalis 2015 m. (proc.)

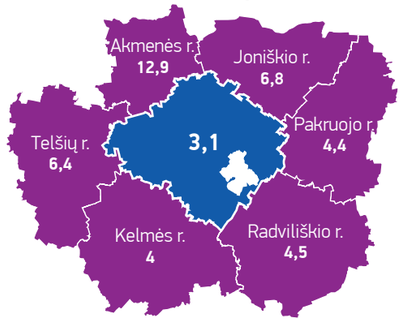

Viena mažiausiai sumažėjusių ilgalaikių bedarbių dalių nuo visų bedarbių lyginant 2015 m. su 2014 m. (proc. p.)

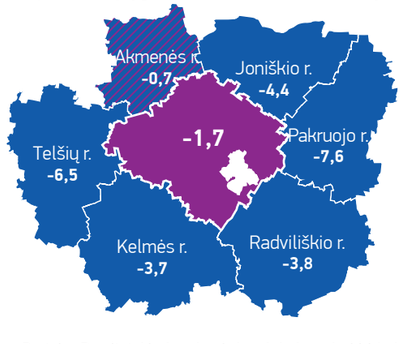

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui
Lenkia **39** savivaldybes

49,6 balo iš 100 | 40,9

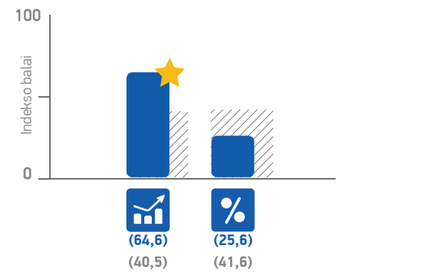

Didžiausias veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m.

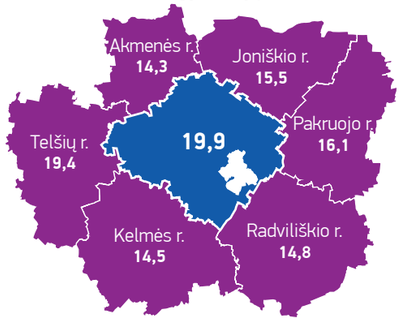

Sumažėjo verslo liudijimų įsigijusių/prasitęsusių gyventojų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m.

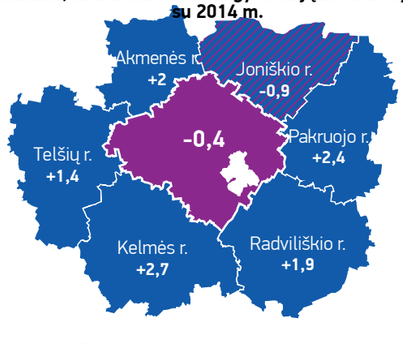

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas
Lenkia **50** savivaldybių

81,9 balo iš 100 | 64,3

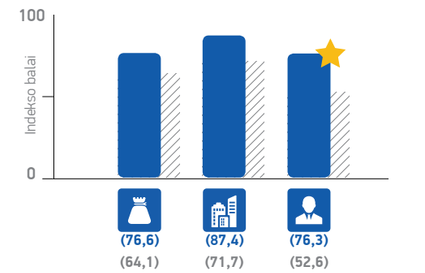

Mažiausias savivaldybei nuosavybės teise priklausančių nenaudojamų pastatų ir patalpų plotas, tenkantis šimtui gyventojų 2015 m. (proc.)

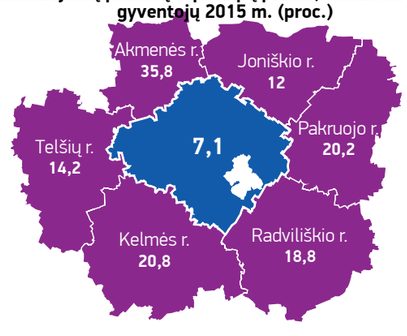

Vienas mažesnių biudžeto skolos sumažėjimų 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

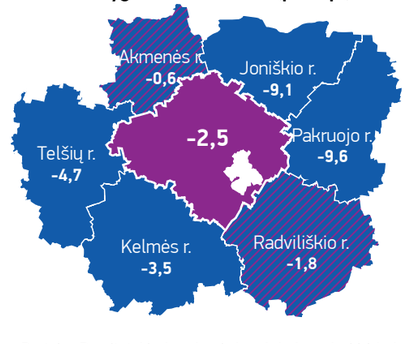

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

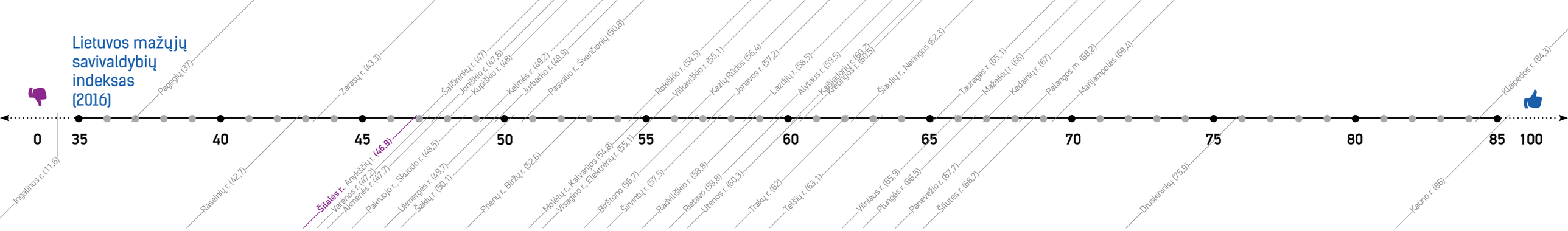

Šilalės r.
savivaldybė

49–50 VIETA

Šilalės r. savivaldybė šiemet užima 49-50 vietas tarp 54 mažųjų savivaldybių, surinkusi 46,9 balo iš 100. Geriausiai įvertintos srityse – „Komunalinės paslaugos“ ir „Biudžetas“. Palyginus su kitomis srityse, mažiau balų gauta „Investicijų ir plėtros“, „Administracijos“ srityse.

2015 m. Šilalės r. savivaldybėje buvo žemiausia šilumos kaina iš visų mažųjų savivaldybių – 4,68 ct/kWh (vidurkis* 6,54 ct/kWh). Lyginant su 2014 m., šilumos kaina sumažėjo daugiau nei 13 proc. Gerus rezultatus „Biudžeto“ srityje lėmė tai, kad viešieji pirkimai buvo skelbiami. Taip užtikrinama, kad biudžeto lėšos naudojamos skaidriai. Dar vienas teigiamai įvertintas rodiklis yra biudžeto skolos mažėjimas (47,4 proc. nuo pajamų → 43,8 proc.) Vis dėlto biudžeto skola išliko aukštesnė nei vidutinė* (40,7 proc.).

„Investicijų ir plėtros“ įvertinimas labiausiai nukentėjo dėl žemo investicijų lygio. 2014 m. Šilalės r. savivaldybėje tiesioginių užsienio investicijų kiekis gyventojui sudarė vos 6 eurus (vidutinis* kiekis kitose mažosiose savivaldybėse buvo 966 EUR/gyv.). Materialinių investicijų kiekis gyventojui, nors ir augo (+265 EUR/gyv.), tačiau vis vien buvo mažesnis nei vidutinis* (atitinkamai, 798 EUR/gyv. ir 1327 EUR/gyv.). Be to, Šilalės r. savivaldybėje labiausiai iš visų mažųjų savivaldybių krito verslo liudijimus įsigijusių/prasitęsusių gyventojų skaičius 1000 gyventojų (2014 m. 31,8 → 2015 m. 29,9). Be to, sumažėjo ir išduodamų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų. Rekomenduojame atkreipti dėmesį į tai, kad savivaldybės svetainė nebuvo pritaikyta investuotojams – būtų naudinga joje anglų kalba pateikti aktualią informaciją, tokią kaip mokesčių tarifai, parduodami objektai, investicinė aplinka, lengvatos ir pan.

„Administracijos“ srities vertinimą neigiamai paveikė tai, kad 2015 m. net 7 proc. gyventojų prašymų buvo neišnagrinėti laiku (vidurkis* 2,6 proc.). O užimtų pareigybių administracijoje buvo šiek tiek daugiau nei vidutiniškai kitose mažosiose savivaldybėse (atitinkamai, 8,8 ir 8).

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **16** savivaldybių

55,9 balo iš 100 | 62,5

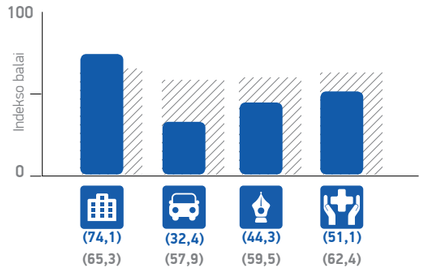

Viena didžiausių išlaidų dalių perkant NVO paslaugas nuo savivaldybės skirtos sumos soc. paslaugoms 2015 m. (proc.)

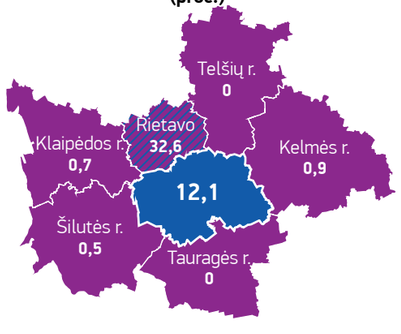

Labiausiai padidėjo socialinės rizikos šeimų skaičius tūkstančiui gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m.

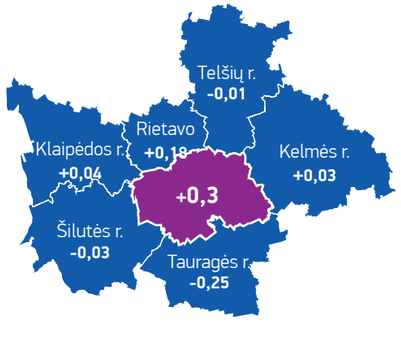

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **13** savivaldybių

27,6 balo iš 100 | 40,9

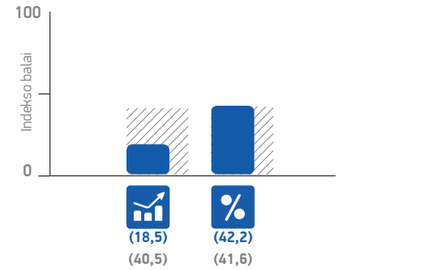

Vienas labiausiai išaugusių materialinių investicijų, tenkančių vienam gyventojui, kiekių lyginant 2014 m. su 2013 m.

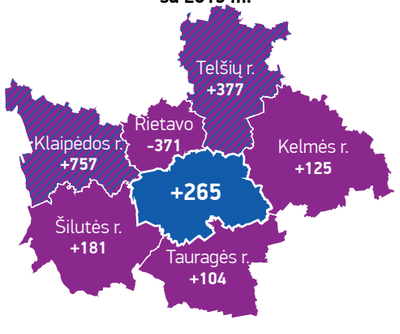

Prasčiausias savivaldybės internetinės svetainės vertinimas pagal patogumą investuotojui (balai iš 10).

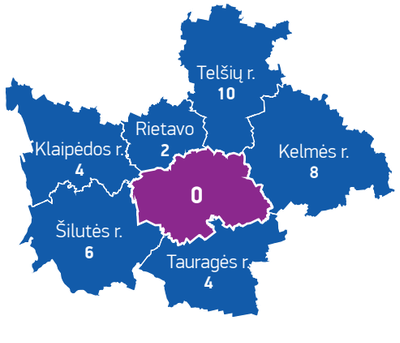

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **6** savivaldybes

53,2 balo iš 100 | 64,3

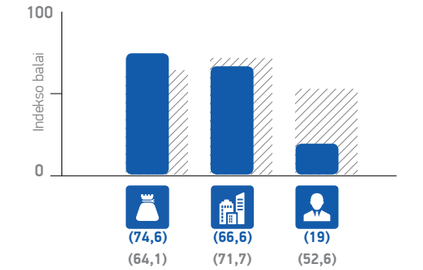

Viena didžiausių savivaldybės skelbtų viešųjų pirkimų dalis (vienetais), nuo visų įvykdytų viešųjų pirkimų 2015 m. (proc.)

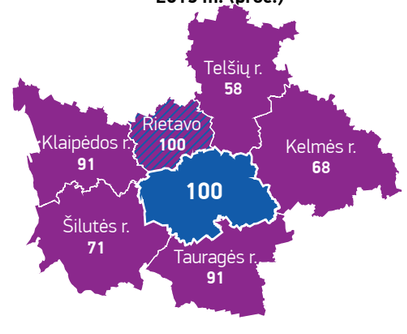

Mažiausias privatizuojamų objektų sąraše esančių pastatų ir patalpų ploto santykis su visu savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų plotu 2015 m. (proc.)

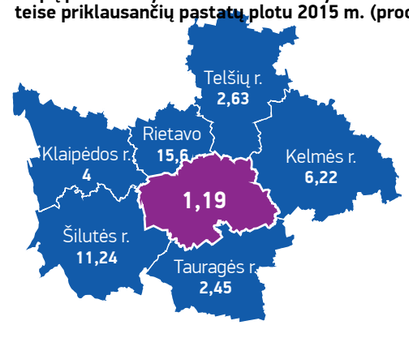

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

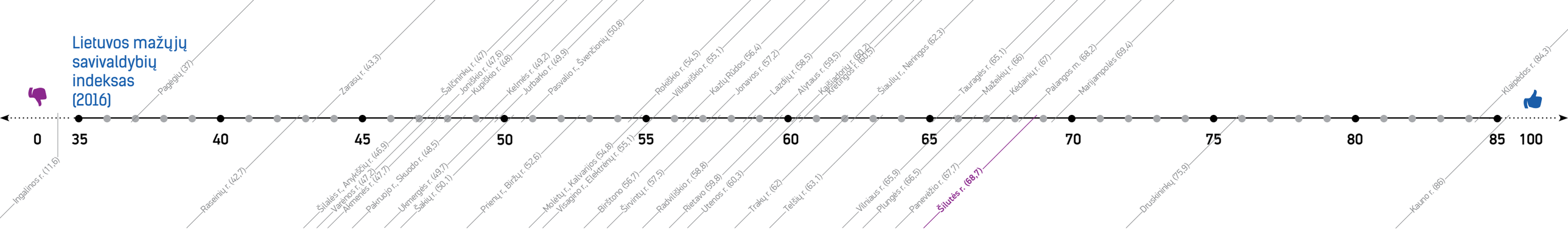

Šilutės r.
savivaldybė

5 VIETA

Pakilusi per 13 vietų aukštyn, Šilutės r. savivaldybė šiemet patenka į geriausių penketuką (68,7 balo iš 100). Tam daugiausiai įtakos turėjo pagerėję rezultatai „Turto valdymo“, „Biudžeto“, „Švietimo“ ir kt. srityse. Tačiau viena sritis išliko vertinama prasčiau nei vidutiniškai – „Investicijos ir plėtra“.

Savivaldybės šuolį aukštyn reitinge lėmė mažesnė biudžeto skola (62,8 proc. nuo pajamų 2014 m. → 55,7 proc. 2015 m.), daugiau skelbiamais būdais atliekamų viešųjų pirkimų (60 proc. 2014 m. → 71 proc. 2015 m.). Dėl tokio viešųjų pirkimų vykdymo skaidriau naudojamos biudžeto lėšos. „Turto valdyme“ rezultatą pagerino tai, kad, savivaldybės teigimu, į parduodamų objektų sąrašą įtraukta daugiau nuosavų pastatų ir patalpų, jų plotas sudarė daugiau nei 11 proc. turimo nuosavo NT. Be to, 2015 m. ir parduota daugiau nei 2014 m. – 2151 kv. m lyginant su 640 kv. m. Kita sritis, prisidėjusi prie Šilutės r. savivaldybės sėkmės – „Švietimas“. Sumažėjo išlaidų dalis, skiriama mokyklų aplinkos išlaikymui, o vienam mokiniui tenkantis mokyklų plotas buvo mažesnis nei vidutinis.

Šilutės „Investicijų ir plėtros“ sričiai šiemet skirta nedaug balų. Nors ir augo, bet tiesioginės užsienio investicijos vis vien išliko mažesnės nei vidutinės savivaldybėse (588 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu* 2014 m.). Veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų, sumažėjo, o išduotų statybos leidimų skaičius neprilygo vidutiniam (4,4 išduoti statybos leidimai 1000 gyv. lyginant su 6,9 vidurkiu* 2015 m.).

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai
Lenkia **42** savivaldybes

71 balas iš 100 | 62,5

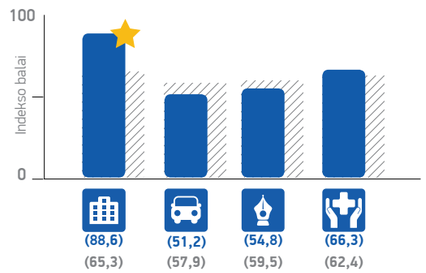

Viena labiausiai sumažėjusių bedarbių dalių nuo darbingo amžiaus gyventojų lyginant 2015 m. su 2014 m. (proc. p.)

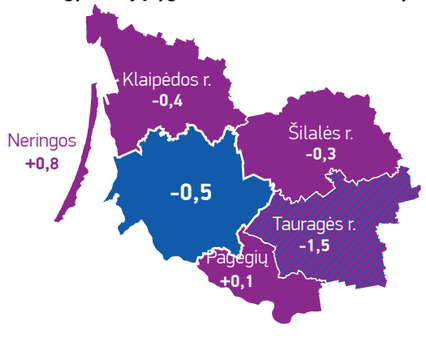

Didžiausia būsto šildymo kompensaciją gaunančių gyventojų dalis 2015 m. (proc.)

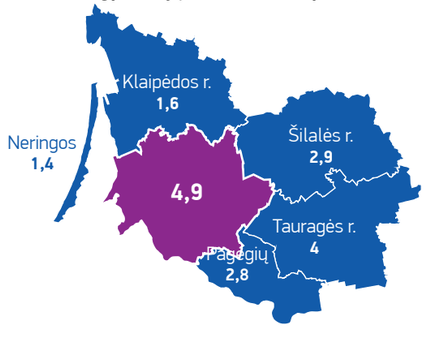

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai
Lenkia **42** savivaldybes

55,2 balo iš 100 | 40,9

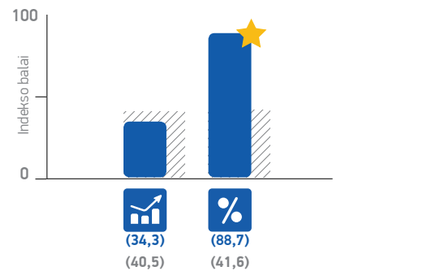

Mažiausias pagrindinis nekilnojamo turto mokesčio tarifų dydis 2015 m. (proc.)

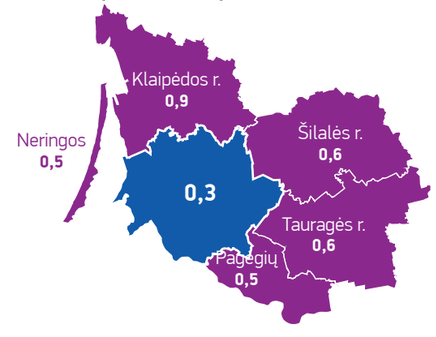

Vienas labiausiai sumažėjusių veikiančių ūkio subjektų skaičių, tenkančių 1000-iui gyventojų 2015 m., lyginant su 2014 m. (proc. p.)

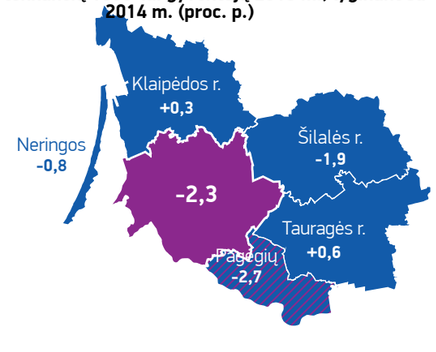

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas
Lenkia **51** savivaldybę

83 balai iš 100 | 64,3

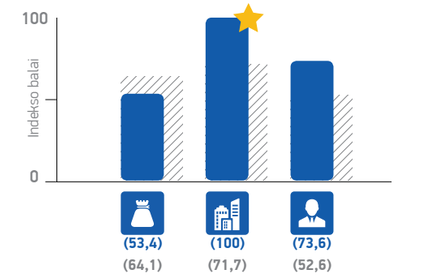

Nebuvo savivaldybei ar jos įmonėms priklausančių pirčių, laidojimo namų, viešbučių, kenkėjų naikinimo įstaigų, vaistinių, knygynų 2015 m.

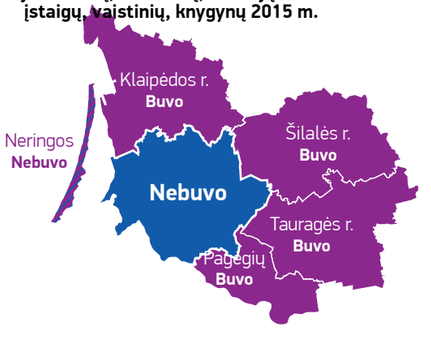

Didžiausia biudžeto skola lyginant su pajamomis 2015 m. (proc.)

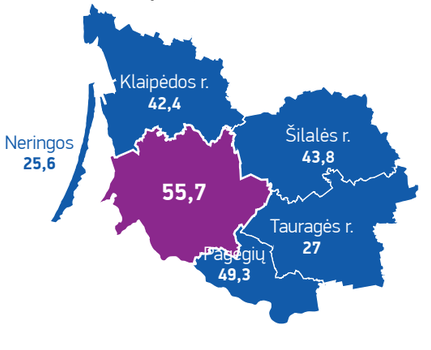

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

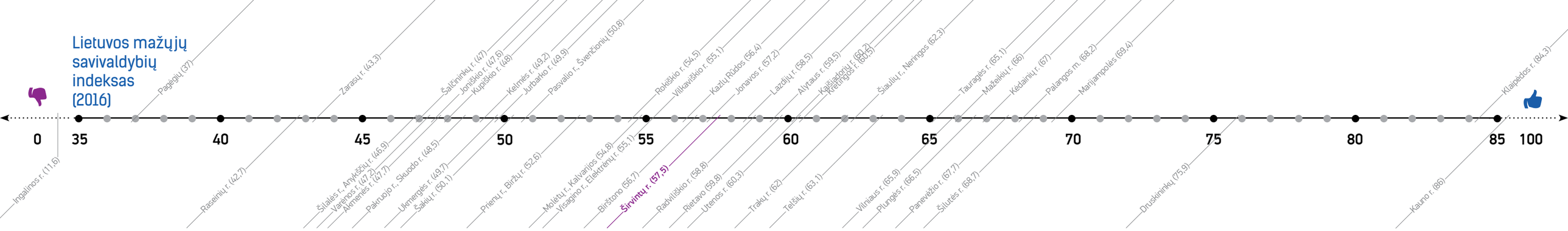

Širvintų r.
savivaldybė

24 VIETA

24 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių šiemet užima Širvintų r. savivaldybė, surinkusi 57,5 balus iš 100. Prastesni nei pernai „Sveikatos ir socialinės rūpybos“, „Mokesčių“, „Turto valdymo“ sričių vertinimai svariai prisidėjo prie nukritimo 20-čia pozicijų žemyn. Tačiau buvo ir gerų pokyčių – pakilo „Administracijos“ ir „Švietimo“ vertinimai.

Nors daugumoje savivaldybių socialinė padėtis gerėja, Širvintų r. savivaldybėje ji į gerąją pusę keičiasi lėčiau. Mažiau nei vidutiniškai* traukiasi soc. pašalpos gavėjų dalis nuo visų gyventojų, būsto šildymo kompensacijos gavėjų dalis nuo visų gyventojų, taip pat bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų. Pagal naujai vertinamą rodiklį dėl socialinės rizikos šeimų skaičiaus, tenkančio 1000 gyventojų, savivaldybei skirta ganėtinai nedaug balų (8,1 soc. rizikos šeimos 1000 gyventojų lyginant su 5 vidurkiu* 2015 m.). Be to, išlaidos soc. paslaugoms perkant nevyriausybinių organizacijų paslaugas (kurios paprastai būna pigesnės nei viešojo sektoriaus) sudarė vos 5,8 proc., kuomet vidurkis tarp mažųjų savivaldybių buvo 8,7 proc. 2015 m. „Mokesčių“ sritis vertinama prasčiau dėl padidėjusio papildomo tarifo nenaudojamam NT ir žemei.

Prie Širvintų r. savivaldybės pozicijos kritimo žemyn prisidėjo prasčiau įvertintas „Turto valdymas“: Remiantis savivaldybės teiktais duomenimis, 2015 m. parduotų savivaldybės nuosavų pastatų ir patalpų plotas lyginant su 2014 m. pabaigos parduodamų objektų sąrašu sudarė vos pusantro procento, tai žymiai mažiau nei 2014 m. (100 proc.).

Kalbant apie teigiamus pokyčius Širvintų r. savivaldybėje, verta paminėti tai, kad lyginant su 2014 m., 2015 m. gerokai sumažėjo laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis (9 proc. → 1 proc.), o užimtų pareigybių administracijoje skaičius, tenkantis 1000 gyventojų, mažėjo (7,4 → 6,3). „Švietimas“ vertinamas neblogai dėl optimizuojamos mokyklų infrastruktūros, tai rodo mažesnės nei vidutinės mažosiose savivaldybėse mokyklų aplinkos išlaikymo išlaidos.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).

Gyventojui

Lenkia **31** savivaldybę

64,6 balo iš 100 | 62,5

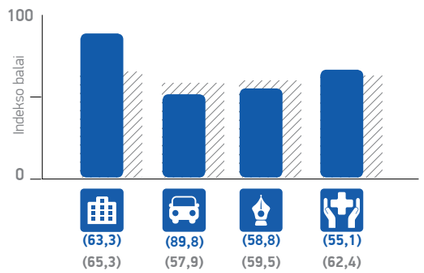

Mažiausia ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių 2015 m. (proc.)

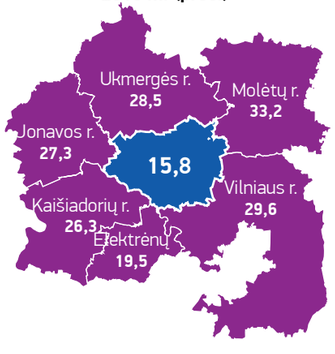

Daugiausiai socialinės rizikos šeimų tenka 1000-iui gyventojų 2015 m.

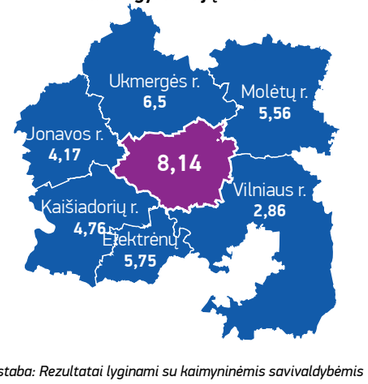

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **25** savivaldybes

37,7 balo iš 100 | 40,9

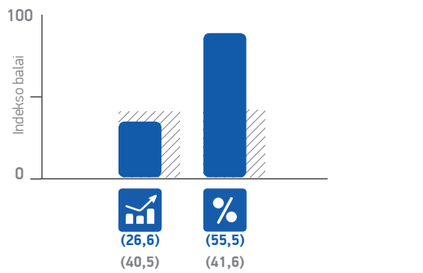

Mažiausias vidutinis fiksuotas pajamų mokestis* už verslo liudijimus 2015 m. (EUR)

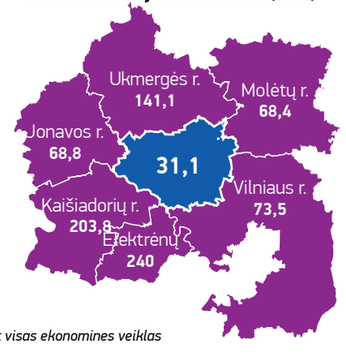

**Vertinant visas ekonomines veiklas*

Mažiausiai išaugo išduotų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m., lyginant su 2014 m.

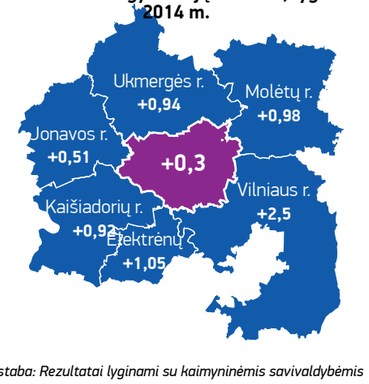

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **33** savivaldybes

69,3 balai iš 100 | 64,3

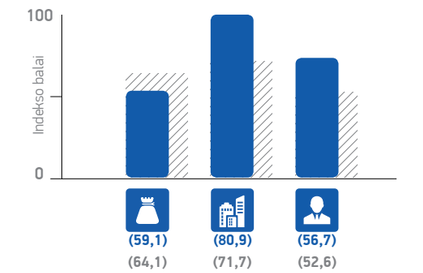

Mažiausias savivaldybei nuosavybes teise priklausančių pastatų plotas, tenkantis šimtui gyventojų 2015 m. (kv. m.)

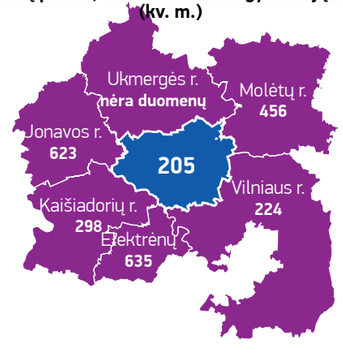

Savivaldybės svetainė prasčiausiai atitinka bendruosius reikalavimus (proc.) 2015 m.

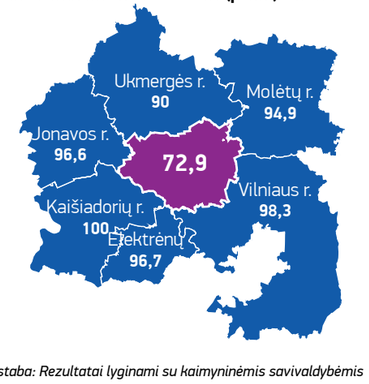

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

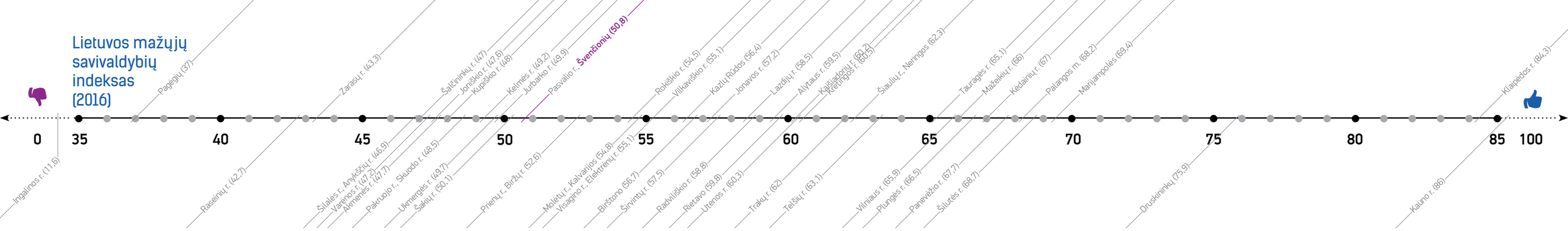

Švenčionių r.
savivaldybė

36-37 VIETA

Palikusi per 12 pozicijų, šiemet Švenčionių r. savivaldybė su Pasvalio r. dalijasi 36-37 vietas tarp 54 savivaldybių (50,8 balo iš 100). Prie šuolio aukštyn prisidėjo geresni įvertinimai „Turto valdymo“, „Sveikatos ir socialinės rūpybos“, „Komunalinių paslaugų“ ir kitose srityse. Vis dėlto vertėtų atkreipti dėmesį į „Mokesčių“, „Investicijų ir plėtros“, „Biudžeto“ sritis, kuriose įvertinimai prastesni.

Verta pasidžiaugti, kad lyginant su 2014 m., 2015 m. gerėjo beveik visi socialiniai rodikliai: sumažėjo socialinės pašalpos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (4,4 proc. → 3,1 proc.), būsto šildymo kompensacijos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (7,6 proc. → 5,9 proc.), bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų (9,8 proc. → 9,1 proc.), ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių (25,1 proc. → 9,1 proc.). 2015 m. beveik 9 proc. sumažėjo šilumos kaina gyventojams, vandens kaina buvo viena mažiausių Lietuvoje, tai lėmė gana gerą „Komunalinių paslaugų“ srities įvertinimą.

„Turto valdymo“ sritis gavo daugiau balų, nes, savivaldybės duomenimis, sumažėjo nuosavų nenaudojamų pastatų ir patalpų plotas (2014 m. 7647 kv. m → 5527 kv. m), atsisakyta savivaldybės turimų/nuomojamų lengvųjų automobilių.

Rekomenduojame skatinti verslumą, ekonomikos aktyvumą regione. 2015 m. Švenčionių r. savivaldybėje buvo palyginus nedaug veikiančių ūkio subjektų, verslo liudijimus įsigijusių/prasitęsusių gyventojų, išduota mažiau nei vidutiniškai* statybos leidimų. Tačiau teigiamai vertinama tai, kad tiesioginių užsienio investicijų kiekis vienam gyventojui savivaldybėje 2014 m. buvo daugiau nei dvigubai didesnis už vidutinį (2157 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu*). Būtų naudinga apsvarstyti taikomų mokesčių tarifų mažinimą. Nekilnojamojo turto (NT) ir žemės mokesčio tarifai 2015 m. buvo vieni aukščiausių*, pajamų mokesčiai už verslo liudijimus – patys aukščiausi, o nenaudojamas NT ir žemė apmokestinti maksimaliais tarifais.

„Biudžeto“ sritis nedaug balų gavo dėl to, kad biudžeto skola 2015 m. buvo didesnė nei vidutinė*, o skelbtų viešųjų pirkimų dalis buvo palyginus maža.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **36** savivaldybes

66,6 balo iš 100 | 62,5

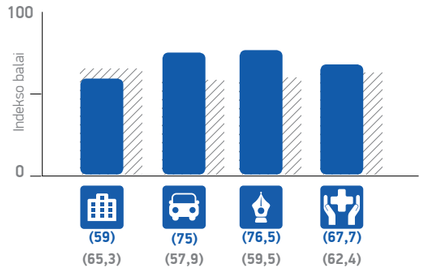

Visiems viešojo transporto maršrutų buvo skelbti viešieji konkursai 2015 m. (proc.)

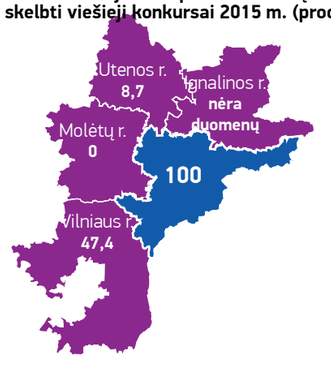

Mažiausia išlaidų dalis perkant NVO paslaugas nuo savivaldybės skirtos sumos soc. paslaugoms 2015 m. (proc.)

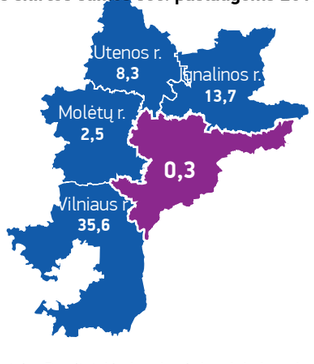

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **0** savivaldybių

16,3 balo iš 100 | 40,9

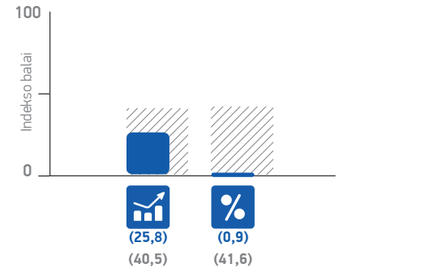

Didžiausios tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

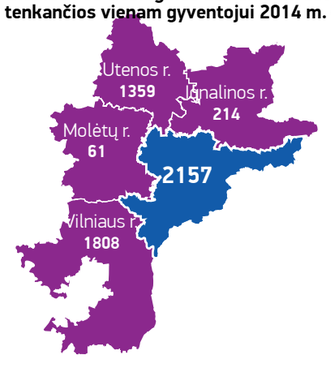

Mažiausias veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m.

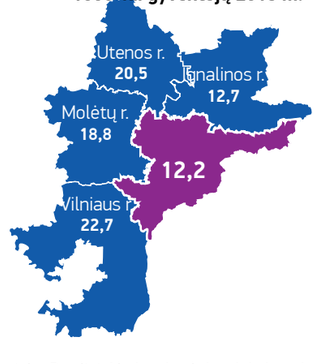

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **24** savivaldybes

63,1 balo iš 100 | 64,3

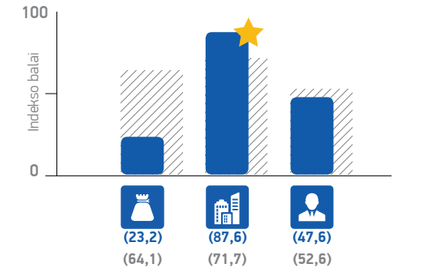

Didžiausias privatizuojamų objektų sąraše esančių pastatų ir patalpų ploto santykis su visu savivaldybei nuosavybes teise priklausančių pastatų plotu 2015 m. (proc.)

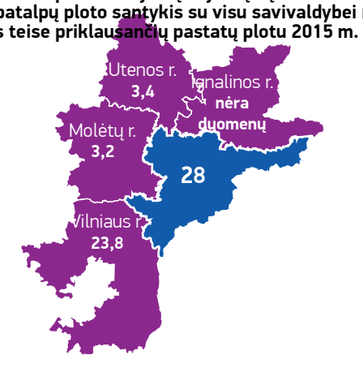

Mažiausia savivaldybės skelbtų viešųjų pirkimų dalis (suma eurais), nuo visų savivaldybės įvykdytų viešųjų pirkimų 2015 m. (proc.)

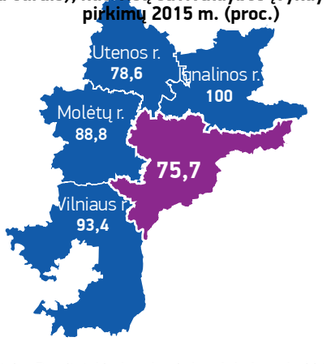

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

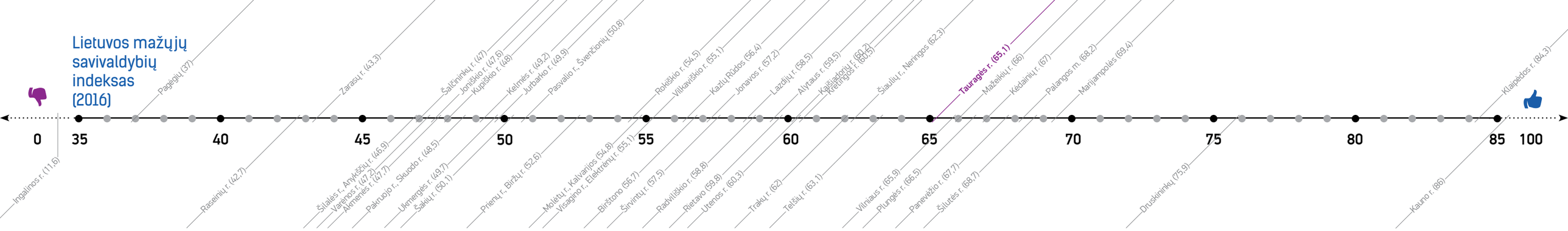

Tauragės r.
savivaldybė

12 VIETA

Tauragės r. savivaldybė šiemet užima 12 vietą tarp 54 savivaldybių, pakilusi 5 pozicijomis lyginant su praėjusių metų indeksu (65,1 balo iš 100). Pastebimai pagerėjo „Turto valdymo“, „Komunalinių paslaugų“, „Švietimo“ vertinimas. Tačiau gerėjo ne visi rodikliai – mažiau balų nei pernai surinko „Transporto“ sritis.

Lyginant su 2014 m., Tauragės r. savivaldybė 2015 m. pardavė daugiau nuosavų pastatų ir patalpų (pagal savivaldybės teiktus duomenis: 332 kv. m → 532 kv. m). Efektyvesnį turto valdymą rodo ir tai, kad 2015 m. į parduodamų objektų sąrašą buvo įtraukta daugiau patalpų. Be to, atsisakoma savivaldybės turimų/nuomojamų lengvųjų automobilių.

„Komunalinių paslaugų“ sritis geriau įvertinta, nes sumažėjo šilumos kainos. „Švietimo“ sritis daugiau balų gavo, nes santykinai geriau buvo išlaikyti valstybiniai brandos egzaminai, bei vienam moksleiviui teko palyginus mažas mokyklų plotas (10,3 kv. m lyginant su 13,6 kv. m vidurkiu*). Tai rodo, kad puikūs mokymosi rezultatai gali būti pasiekti ir neeikvojant pinigų didžiuliams plotams, pastatų ir patalpų išlaikymui.

Aukštesnę poziciją užimti sutrukdė gana prastas „Transporto“ srities įvertinimas – nei vienam maršrutui nebuvo skelbti viešieji konkursai ir nei vieno neaptarnavo privatus sektorius.

Gyventojai

Lenkia **34** savivaldybes

66,3 balo iš 100 | 62,5

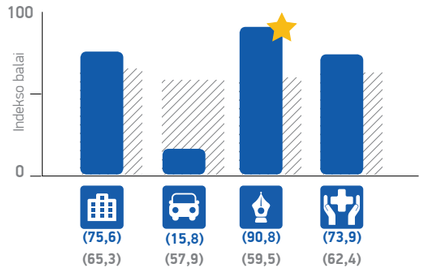

Labiausiai sumažėjo bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų lyginant 2015 m. su 2014 m. (proc. p.)

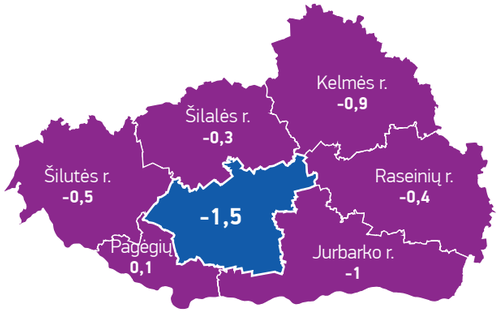

Nei vieno viešojo transporto maršruto nevežė privatūs vežėjai 2015 m. (proc. nuo visų maršrutų)

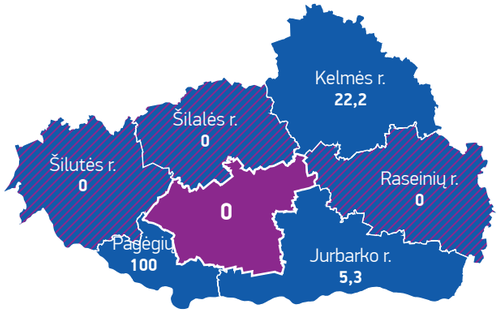

Investuotojai

Lenkia **45** savivaldybes

58,4 balo iš 100 | 40,9

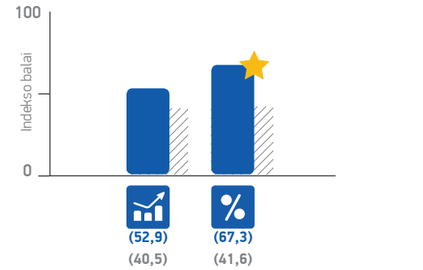

Didžiausias veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m.

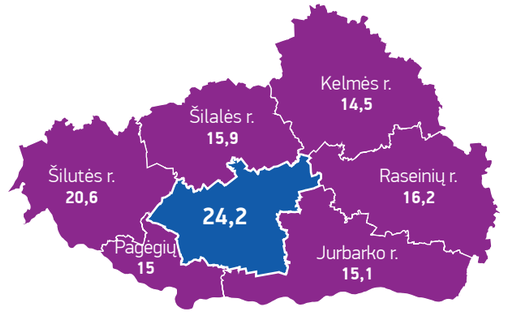

Vienas mažiausiai padidėjusių materialinių investicijų, tenkančių vienam gyventojui, kiekių lyginant 2014 m. su 2013 m.

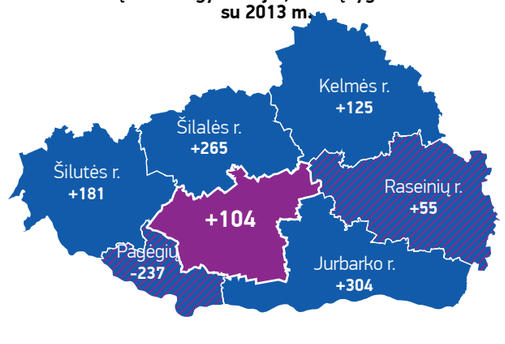

Valdymas

Lenkia **36** savivaldybes

71,9 balo iš 100 | 64,3

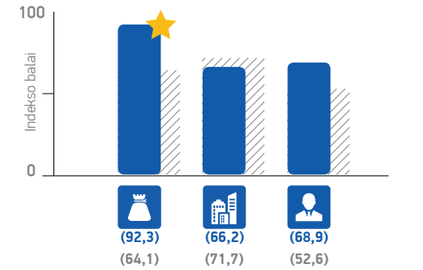

Mažiausia savivaldybės skola lyginant su pajamomis 2015 m. (proc.)

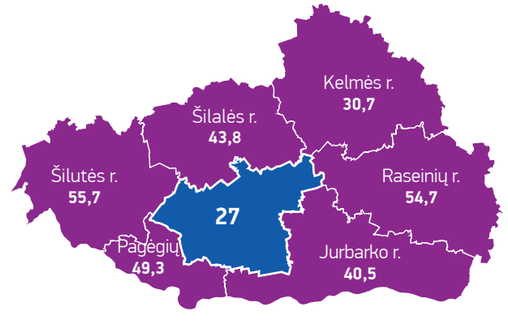

Buvo savivaldybei ar jos įmonėms priklausančių pirčių, laidojimo namų, viešbučių, kenkėjų naikinimo įstaigų, vaistinių, knygynų 2015 m.

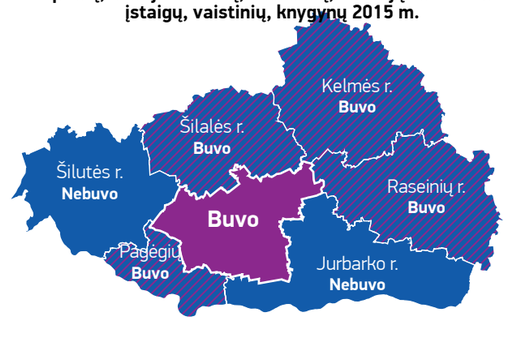

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

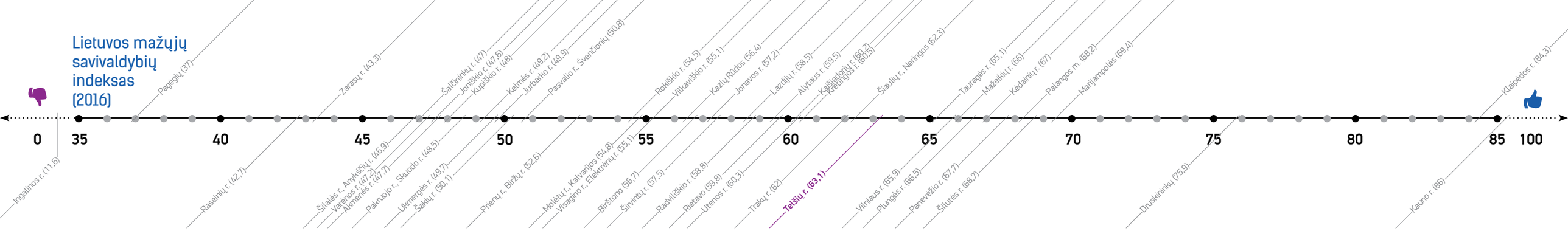

Telšių r.
savivaldybė

13 VIETA

Per 12 pozicijų pakilusi aukštyn Telšių r. savivaldybė šiemet užima 13 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių (63,1 balo iš 100). Labiausiai rezultatai pagerėjo „Turto valdymo“, „Biudžeto“ srityse. „Administracijai“ skirtų balų kiekis – mažesnis.

Telšių r. savivaldybė palaipsniui optimizuoja turto valdymą – lyginant su 2014 m., 2015 m. turėjo mažiau nuosavų pastatų ir patalpų, taip pat mažiau nenaudojamo ploto (pagal savivaldybės teiktus duomenis: 7930 kv. m → 6217 kv. m). „Turto valdymo“ sritis įvertinta geriau, nes ženkliai sumažėjo savivaldybės turimų ir/arba nuomojamų lengvųjų automobilių skaičius.

Savivaldybė geriau tvarkosi ir „Biudžeto“ srityje – nuo 62,1 proc. 2014 m. iki 57,4 proc. 2015 m. nuo pajamų sumažėjo biudžeto skola (nors vis dar išliko ganėtinai didelė). Kitas šuolį aukštyn lėmęs rodiklis – didesnė dalis viešųjų pirkimų buvo skelbiama (pagal piniginę vertę), čia procentas pakilo nuo 32,1 iki 70,8. Dėl tokio viešųjų pirkimų vykdymo skaidriau naudojamos biudžeto lėšos.

Visgi „Administracijos“ srities įvertinimas buvo prastesnis nei pernai. Nors 2015 m. lyginant su 2014 m. 1000-iui gyventojų tenkantis užimtų administracijos pareigybių skaičius didėjo (7,2 → 7,8), laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis pakilo nuo 3 proc. iki 4,1 proc. „Administracijos“ srities įvertinimui neigiamos įtakos turėjo naujas rodiklis, vertinantis e. demokratiją** (surinkta 3,5 balo, vidurkis* – 5,3 balo). Aukštesnis e. demokratijos vertinimas rodo geresnes sąlygas gyventojams dalyvauti politinių sprendimų priėmimo procesuose.

***Pastaba: vertinimą atliko VšĮ Baltijos informacinės visuomenės analizės centras (http://bisac.eu/2016/03/30/pristatome-lietuvos-savivaldybiu-e-valdymo-kokybes-vertinimo-rezultatus/)*

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai
Lenkia **46** savivaldybes

78 balai iš 100 — 62,5

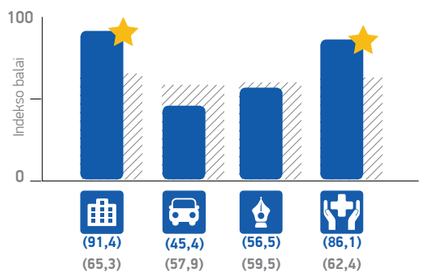

Labiausiai sumažėjo socialinę pašalpą gaunančių gyventojų dalis lyginant 2015 m. su 2014 m. (proc. p.)

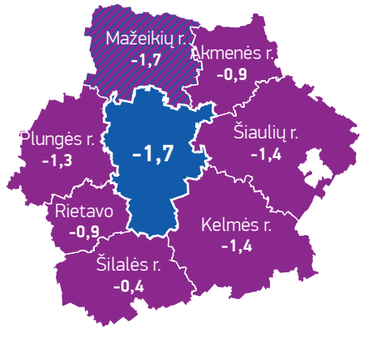

Mažiausia išlaidų dalis perkant NVO paslaugas nuo savivaldybės skirtos sumos soc. paslaugoms 2015 m. (proc.)

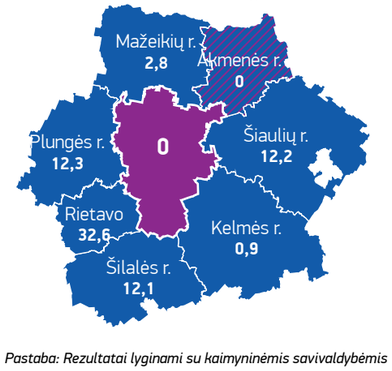

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui
Lenkia **33** savivaldybes

44,1 balo iš 100 — 40,9

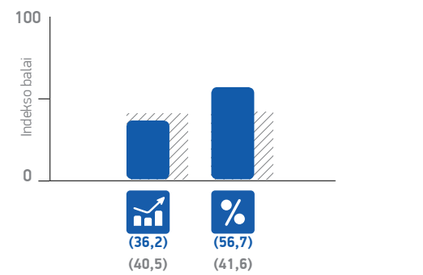

Geriausias savivaldybės internetinės svetainės vertinimas pagal patogumą investuotojui (balai iš 10)

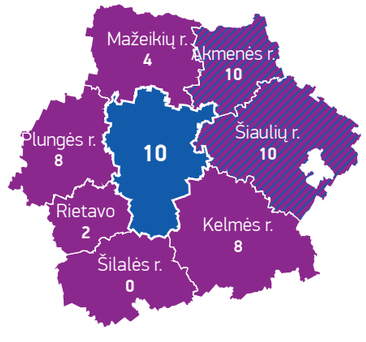

Vienas mažiausių materialinių investicijų, tenkančių vienam gyventojui, kiekių 2014 m. (EUR)

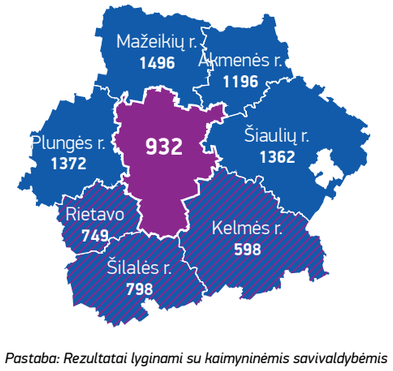

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas
Lenkia **12** savivaldybių

54,3 balo iš 100 — 64,3

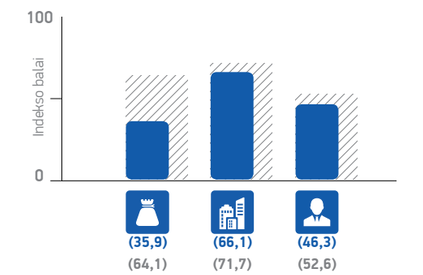

Viena labiausiai sumažėjusių savivaldybės skolos dalių nuo pajamų lyginant 2015 m. su 2014 m. (proc. p.)

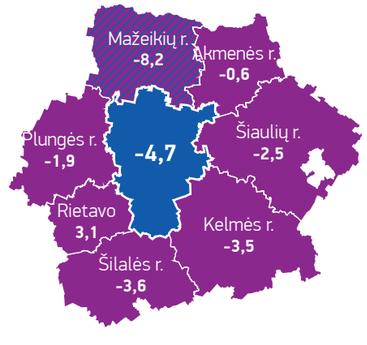

Mažiausia skelbtų viešųjų pirkimų dalis (vienetais), lyginant su visais atliktais viešaisiais pirkimais 2015 m. (proc.)

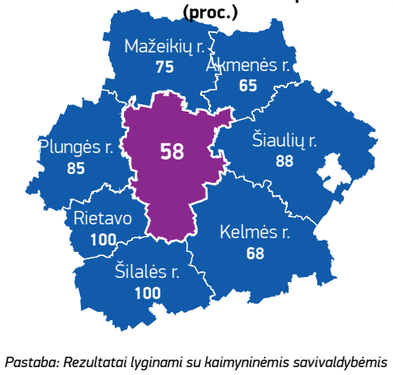

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

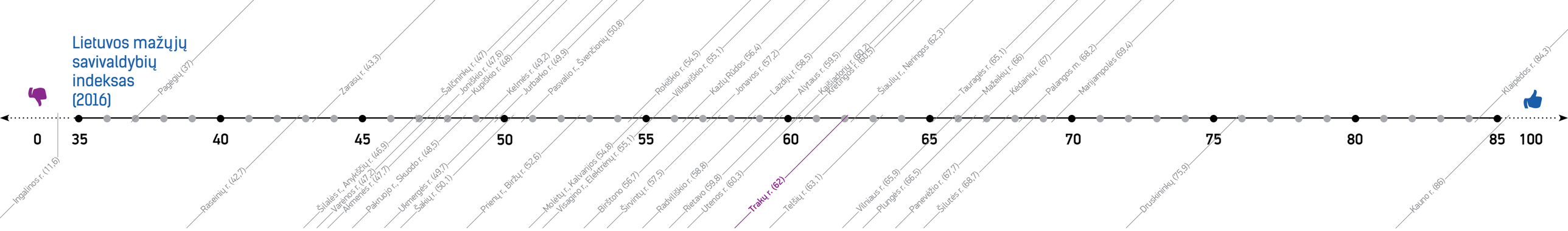

Trakų r.
savivaldybė

16 VIETA

Trakų r. savivaldybė šiemet užima 16 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių (surinkusi 62 balus iš 100 galimų). Prasčiau nei pernai savivaldybei sekėsi „Administracijos“, „Mokesčių“ ir „Biudžeto“ srityse. Tačiau žymiai pagerėjo „Švietimo“ rezultatai, o geriausiai vertinamas – „Turto valdymas“.

Trakų r. savivaldybė turi ganėtinai mažai nuosavų pastatų ir patalpų (pagal savivaldybės teiktus duomenis: 334 kv. m/100 gyv. lyginant su 519 kv. m/100 gyv. vidurkiu*), tai rodo, kad ji palyginus efektyviai tvarkosi su nuosavu NT. Be to, savivaldybėje buvo mažai nenaudojamų nuosavų pastatų ir patalpų, o į parduodamų objektų sąrašą 2015 m. pabaigoje buvo įtraukta pusketvirto karto daugiau ploto nei 2014 m. pabaigoje.

Gerai įvertinti „Švietimo“ rezultatai. Pirmiausiai dėl to, kad valstybinius egzaminus moksleiviai išlaikė geriau nei vidutiniškai* šalyje, mokyklų infrastruktūros išlaikymas kainuoja santykinai nebrangiai, nes buvo optimizuotas mokymosi įstaigų tinklas (vienam moksleiviui teko vidutiniškai 10,4 kv. m bendrojo lavinimo ploto; palyginimui – savivaldybių vidurkis* 2015 m. siekė 13,6 kv. m/mok.).

Vis dėlto, reitinge pozicija nukrito žemyn per kelias vietas. Be jau minėtų pablogėjusių sričių, prie to prisidėjo padidėjusi laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis (nuo 0 proc. 2014 m. iki 5 proc. 2015 m.), nors užimtų pareigybių administracijoje skaičius, tenkantis 1000 gyventojų, netgi išaugo, o valdymo išlaidų dalis buvo viena didžiausių (11,8 proc. nuo patvirtinto biudžeto lyginant su 7,8 proc. vidurkiu*).

Naujai vertinamas rodiklis apie e. demokratiją** taip pat lėmė mažesnį „Administracijos“ įvertinimą, čia Trakų r. savivaldybė gavo mažiausiai taškų (2,6 lyginant su 5,3 taško). Aukštesnis e. demokratijos vertinimas rodo geresnes sąlygas gyventojams dalyvauti politinių sprendimų priėmimo procesuose. „Mokesčių“ įvertinimas labiausiai kenčia dėl nustatytų didelių fiksuotų pajamų mokesčių, kurie 2015 m. kainavo vidutiniškai 270 EUR, kai tuo tarpu vidutiniškai* ši suma buvo perpus mažesnė – 121 EUR.

***Pastaba: vertinimą atliko VšĮ Baltijos informacinės visuomenės analizės centras (http://bisac.eu/2016/03/30/pristatome-lietuvos-savivaldybiu-e-valdymo-kokybes-vertinimo-rezultatus/)*

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **29** savivaldybes

64,3 balo iš 100 | 62,5

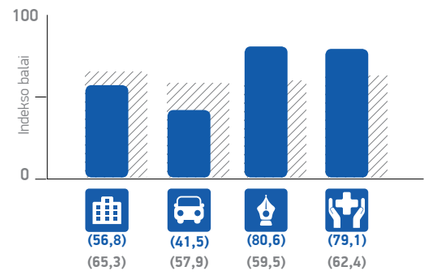

Vienas mažiausių savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose vienam mokiniui tenkantis vidutinis plotas 2015 m. (kv. m.)

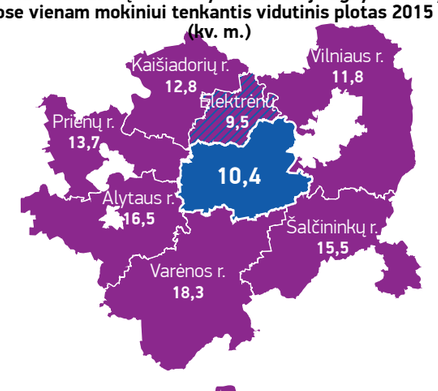

Nežymiai sumažėjo būsto šildymo kompensaciją gaunančių gyventojų dalis 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

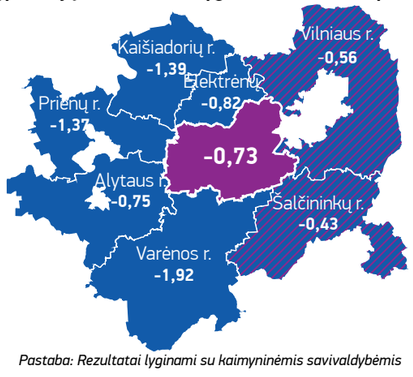

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **40** savivaldybių

50,2 balo iš 100 | 40,9

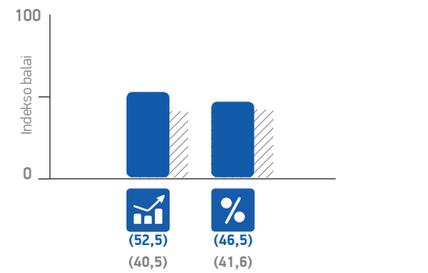

Labiausiai išaugo išduotų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m., lyginant su 2014 m.

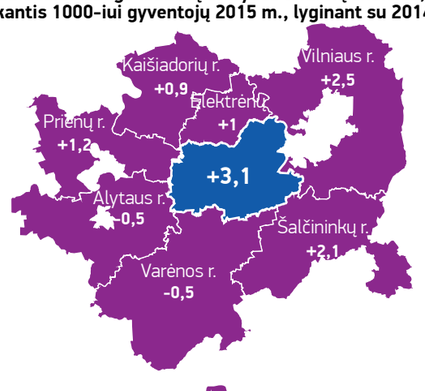

Didžiausias sumažėjimas tiesioginių užsienio investicijų kiekio, tenkančio vienam gyventojui 2014 m., lyginant su 2013 m.

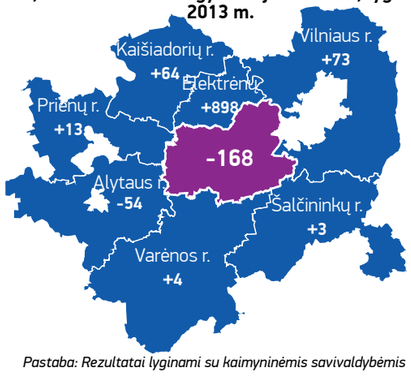

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **38** savivaldybes

73,9 balo iš 100 | 64,3

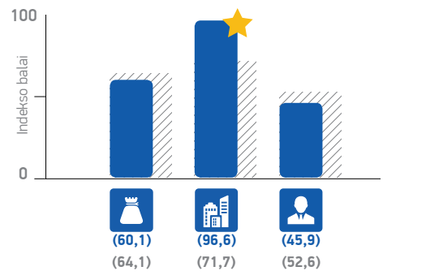

Visi viešieji pirkimai buvo skelbti 2015 m. (proc.)

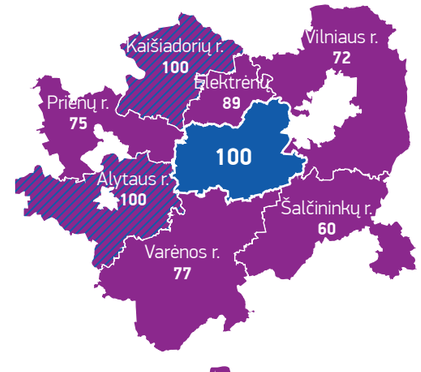

Prasčiausias įvertinimas savivaldybių e. valdymo tyrimo įvertinimų kategorijoje „Pilietis ir atgalinis ryšys“ (balai iš 20)

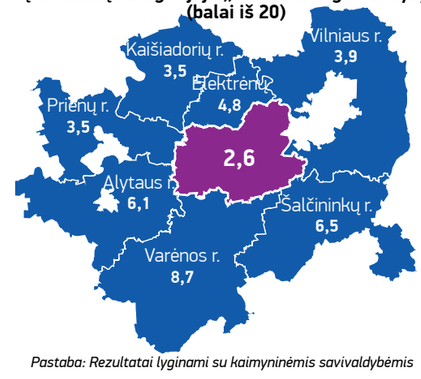

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

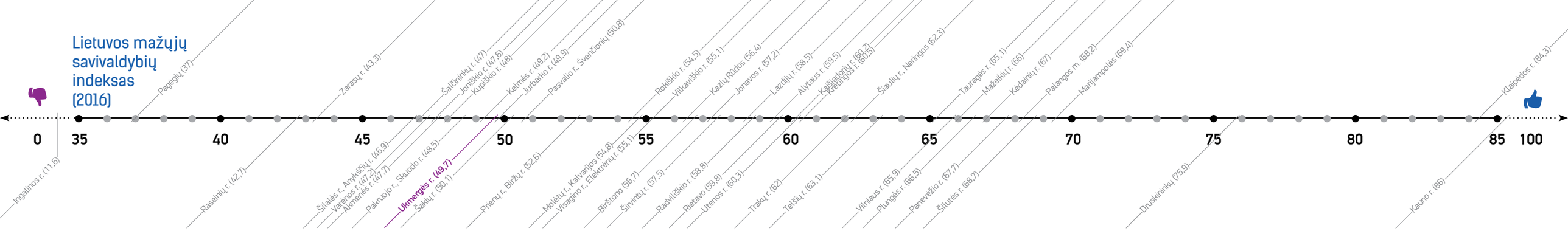

Ukmergės r.
savivaldybė

40 VIETA

Šiemet Ukmergės r. savivaldybė užima 40 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių, surinkusi 49,7 balo iš 100. Lyginant su pernai metų indeksu, geresnio įvertinimo sulaukė „Turto valdymo“, „Transporto“, „Biudžeto“ sritys. Visgi savivaldybė indekse nukrito žemyn – mažiau nei pernai balų surinko „Administracijos“, „Mokesčių“, „Investicijos ir plėtros“ sritys.

Puiku, kad lyginant su 2014 m., 2015 m. stipriai sumažėjo Ukmergės r. savivaldybės biudžeto skola – nuo 61,8 proc. nuo pajamų iki 48,2 proc. Tai vienas ryškiausių skolos sumažėjimų tarp vertintų* savivaldybių. „Turto valdymo“ srities vertinimas gana geras dėl to, kad savivaldybė turi nedaug įmonių ir įstaigų, nė vienos pirties/knygyno/viešbučių ar kitos įstaigos, kuri būtų susijusi su nebūtinomis, nepirminėmis savivaldybės funkcijomis.

Ukmergės r. savivaldybės „Transporto“ srityje teigiamai vertinama tai, kad 2015 m. didžioji dalis (tačiau ne visi) viešųjų pirkimų kelių priežiūros funkcijos įgyvendinimui buvo skelbiami, o vidaus sandoriai (kuomet savivaldybė perka prekes/paslaugas iš sau priklausančių įmonių) nebuvo atliekami. Daugiau balų būtų gauta, jei viešojo transporto maršrutams būtų skelbiami viešieji konkursai, o šiuos maršrutus aptarnautų privatus sektorius.

„Administracijos“ srities įvertinimą pablogino tai, kad 2015 m. savivaldybės internetinė svetainė prasčiau atitiko bendruosius reikalavimus nei 2014 m. (93,1 b. → 90 b.). Vis dar nenumatytos administracinės naštos mažinimo priemonės, ir tai, kad pagal naujai vertinamą e. demokratijos rodiklį Ukmergės r. savivaldybė surinko 3,9 balus, tai buvo beveik žemiausias* rezultatas. Aukštesnis e. demokratijos vertinimas rodo geresnes sąlygas gyventojams dalyvauti politinių sprendimų priėmimo procesuose.

„Investicijų ir plėtros“ srities įvertinimą pablogino tai, kad itin mažai gyventojų įsigijo/prasitęsė verslo liudijimus. taip pat mažai išduota statybos liudijimų, abu rodikliai vertinant 1000 gyventojų.

Mokestinės aplinkos gerinimas teigiamai paveiktų investicinę ir verslo aplinką ir „Mokesčių“ srities įvertinimą, kuris prastas dėl aukštų nekilnojamojo turto (NT) bei žemės mokesčių ir dėl maksimalaus nenaudojamo NT ir nenaudojamos žemės apmokestinimo.

***Pastaba: vertinimą atliko VšĮ Baltijos informacinės visuomenės analizės centras (http://bisac.eu/2016/03/30/pristatome-lietuvos-savivaldybiu-e-valdymo-kokybes-vertinimo-rezultatus/)*

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

★ Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai

Lenkia **33** savivaldybes

65,6 balo iš 100 | 62,5

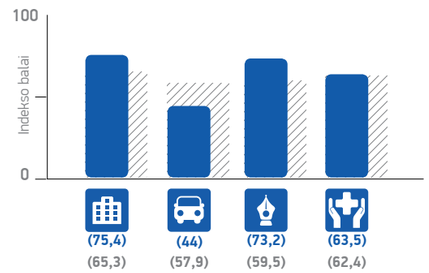

Didžiausia gyventojų, registruotų privačiuose PSPC, dalis 2015 m. (proc.)

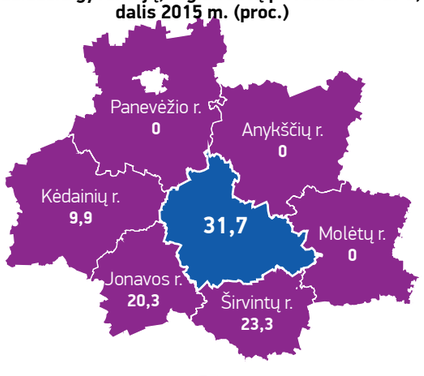

Mažiausia dalis viešųjų pirkimų, skirtų kelių priežiūros funkcijai įgyvendinti, 2015 m. buvo atlikta atvirais būdais (skelbiami) (proc.)

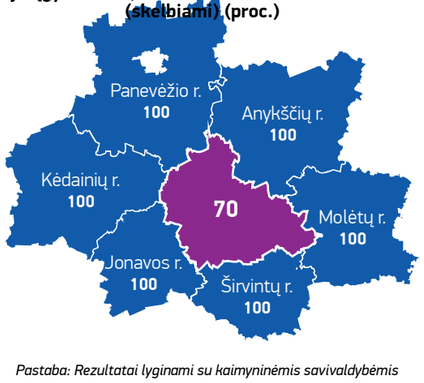

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai

Lenkia **11** savivaldybių

26,7 balo iš 100 | 40,9

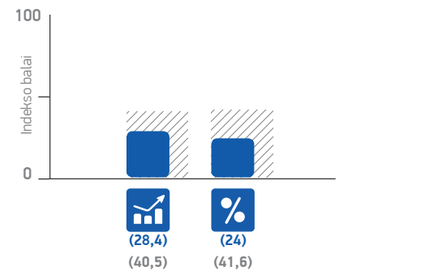

Vienos didžiausių tiesioginių užsienio investicijų 2014 m.

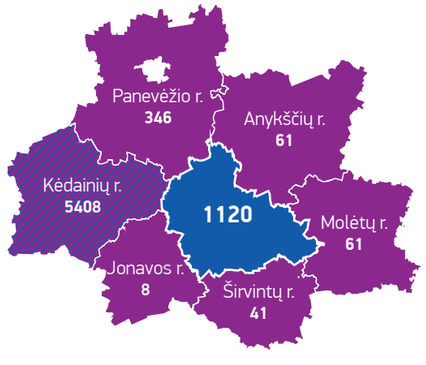

Mažiausias verslo liudijimus įsigijusių/prasitęsusių gyventojų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų 2015 m.

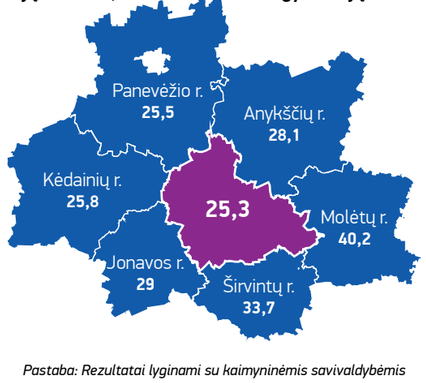

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **3** savivaldybes

44,3 balo iš 100 | 64,3

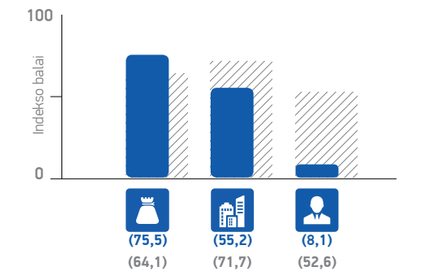

Nebuvo savivaldybei ar jos įmonėms priklausančių pirčių, laidojimo namų, viešbučių, kenkėjų naikinimo įstaigų, vaistinių, knygynų 2015 m.

Didžiausia savivaldybės skola lyginant su pajamomis 2015 m. (proc.)

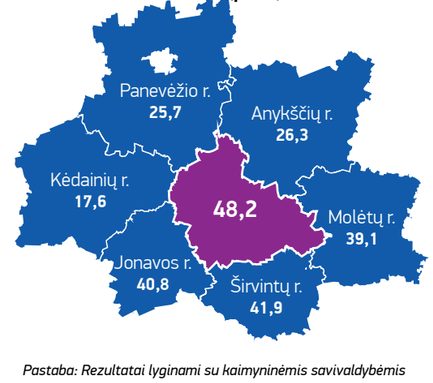

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

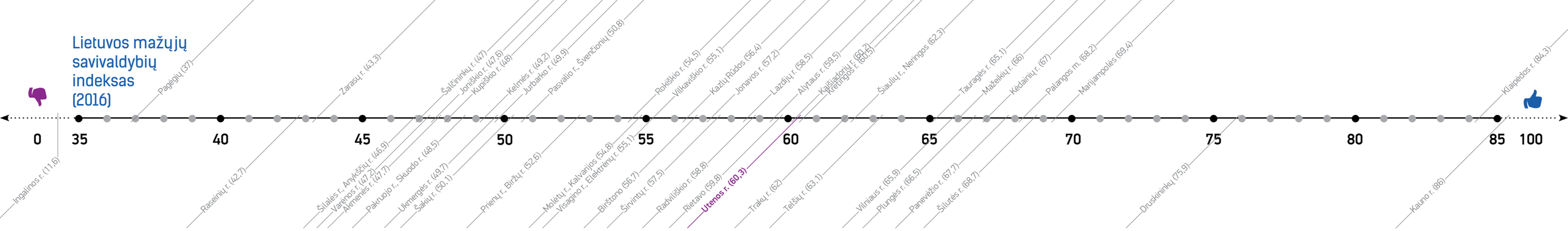

Utenos r.
savivaldybė

18 VIETA

Utenos r. savivaldybė šiemet užėmė 18 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių, surinkusi 60,3 balo iš 100. Aukštyn pakilti padėjo beveik visų sričių aukštesnis įvertinimas. Geri rezultatai pasiekti „Turto valdymo“, „Administracijos“, „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ srityse. Visgi, „Mokesčių“ bei „Biudžeto“ sričių vertinimas suprastėjo.

Utenos r. savivaldybėje turtas valdomas palyginus efektyviai: savivaldybė turi palyginus nedaug nuosavo NT, nedidelė jo dalis yra nenaudojama. Taip pat atsisakoma nereikalingų pastatų ir patalpų: remiantis savivaldybės pateiktais duomenimis, lyginant su 2014 m. pabaiga, 2015 m. pabaigoje į parduodamų objektų sąrašą buvo įtraukta daugiau nuosavų pastatų ir patalpų ploto (5772 kv. m → 7488 kv. m). Efektyvus turto valdymas yra būdas taupyti mokesčių mokėtojų pinigus.

„Administracijos“ balą pakėlė sutvarkyta internetinė svetainė, jos atitikimas bendriesiems reikalavimams pakilo nuo 89,5 balo 2014 m. iki 100 balų 2015 m. Kaip ir 2014 m., 2015 m. visi gyventojų prašymai išnagrinėjami laiku.

Geri rezultatai ir „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ srityje – maža soc. pašalpos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (2,9 proc. lyginant su 5,2 proc. vidurkiu*), būsto šildymo kompensacijos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (2,3 proc. lyginant su 4,9 proc. vidurkiu*). Bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų 2015 m. taip pat buvo mažesnė nei vidutinė*. Srities vertinimas pagerėtų, jei savivaldybė didesnę dalį išlaidų soc. paslaugoms, skirtų šių paslaugų pirkimui iš nevyriausybinių organizacijų (NVO).

„Mokesčiai“ balų neteko dėl maksimalaus žemės mokesčio tarifo pritaikymo, o „Biudžetas“ – dėl mažesnės nei pernai dalies skelbiamų viešųjų pirkimų.

Gyventojai

Lenkia **23** savivaldybes

61 balas iš 100 | 62,5

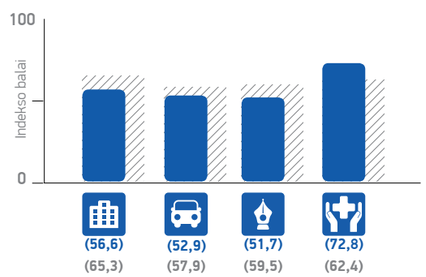

Mažiausia soc. pašalpos gavėjų dalis nuo visų gyventojų 2015 m. (proc.)

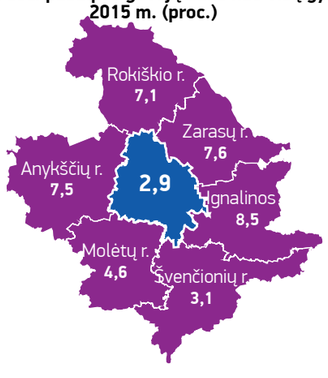

Mažiausiai sumažėjo bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

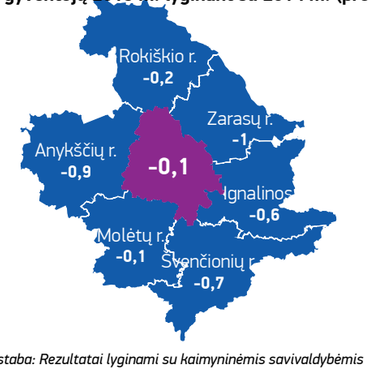

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai

Lenkia **38** savivaldybes

48,3 balo iš 100 | 40,9

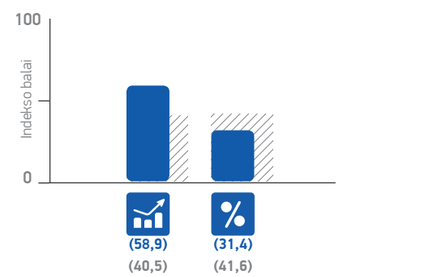

Didžiausios materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

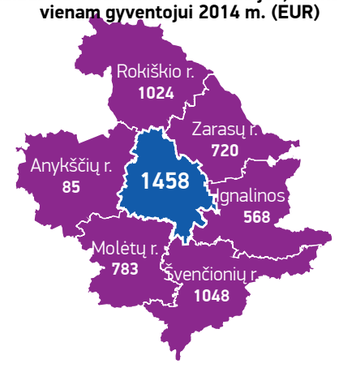

Didžiausias nekilnojamojo turto mokesčio tarifas 2015 m. (proc.)

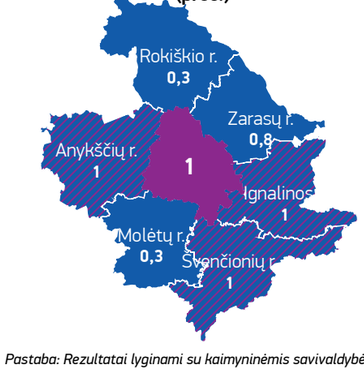

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **42** savivaldybes

76,5 balo iš 100 | 64,3

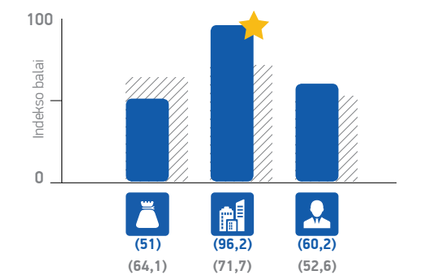

Mažiausias savivaldybei priklausančių nuosavų pastatų ir patalpų plotas, tenkantis šimtui gyventojų 2015 m. (kv. m)

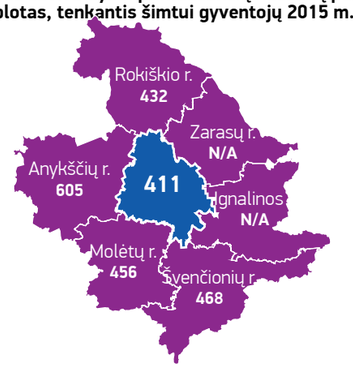

Prasčiausias savivaldybių e. valdymo tyrimo įvertinimas sekcijoje „Pilietis ir atgalinis ryšys“ (balai)

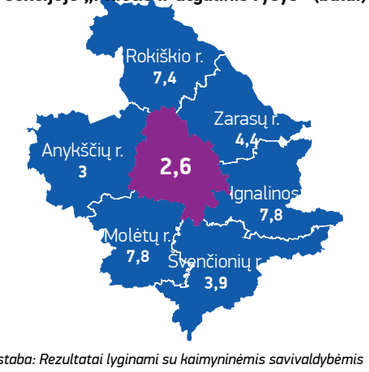

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

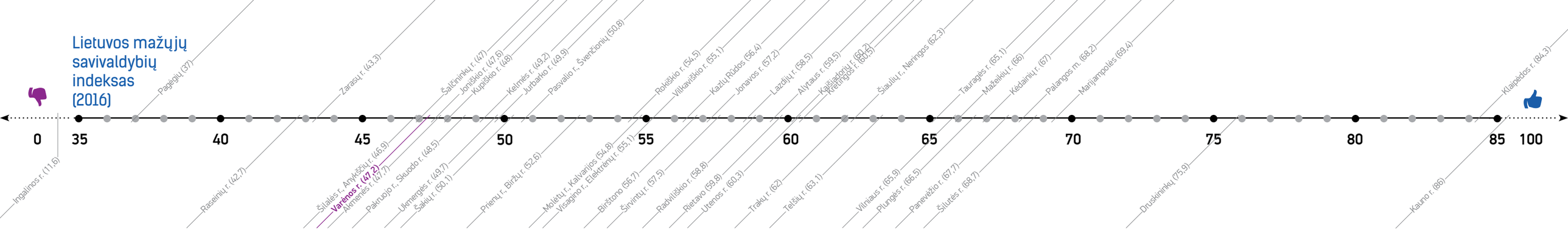

Varėnos r.
savivaldybė

47 VIETA

Varėnos r. savivaldybė šiemet, kaip ir pernai, užima 47 vietą 54 mažųjų savivaldybių gretose (surinkta 47,2 balų iš 100). Gerai vėl įvertinta „Komunalinių paslaugų“ sritis. Lyginant su praeitu indeksu, geresnė situacija „Sveikatos ir socialinės rūpybos“, „Turto valdymo“ srityse. Tačiau „Transporto“ ir „Mokesčių“ įvertinimai pablogėjo, mažai balų surinko ir „Švietimo“ sritis.

2015 m. Varėnos r. savivaldybėje buvo žema šilumos kaina, kuri, lyginant su 2014 m. dar ir sumažėjo daugiau kaip12 proc. O vandens kaina išliko viena mažiausių. „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ srityje įvertinimą pagerino tai, kad lyginant su 2014 m., 2015 m. pastebimai sumažėjo socialinės pašalpos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (7,7 proc. → 6,5 proc.), būsto šildymo kompensacijos gavėjų dalis nuo visų gyventojų taip pat sumažėjo (6,8 proc. → 4,8 proc.). Dar vienas geras pokytis – itin stipriai sumažėjo ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių (36,1 proc. → 25,3 proc.).

“Turto valdymo” srities įvertinimas pagerėjo, nes, remiantis savivaldybės teiktais duomenimis, 2015 m. buvo parduota beveik 400 kv. m nuosavo savivaldybės turto (pastatų ir patalpų), kuomet 2014 m. turto parduota nebuvo.

Visgi, „Transporto“ sritis įvertinta prasčiau nei kitos. Nei vienam viešojo transporto maršrutui nebuvo skelbti viešieji konkursai, nei vieno neaptarnavo efektyviau veikiantis privatus sektorius. „Švietime“ daugiau balų surinkti sutrukdė tai, kad Varėnos r. savivaldybės moksleiviai palyginus su kitomis savivaldybėmis 2015 m. prastai išlaikė valstybinius brandos egzaminus (41,2 balo iš 100 lyginant su 46,5 balo vidurkiu*). Be to, mokyklų infrastruktūra buvo neoptimizuota, vienam moksleiviui teko didelis mokyklų plotas (18,3 kv. m lyginant su 13,6 kv. m vidurkiu*), dėl to ir mokyklų išlaidos pastatams ir jų išlaikymui buvo didelės.

„Mokesčių“ srities įvertinimą neigiamai paveikė aukšti žemės mokesčiai bei tai, kad nenaudojama žemė buvo apmokestinta aukštu tarifu.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

*Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).

Gyventojui

Lenkia **2** savivaldybes

46,3 balo iš 100 | 62,5

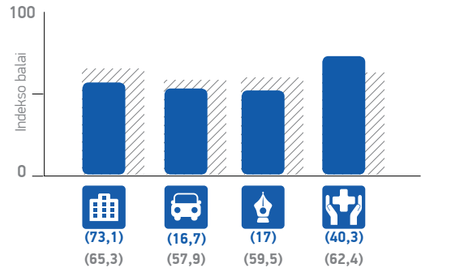

Žemiausia šilumos kaina 2015 m. (ct/kWh)

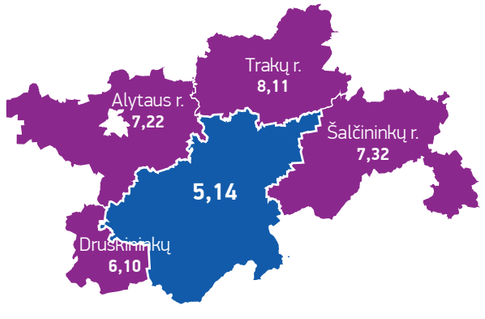

Daugiausiai socialinės rizikos šeimų 1000 gyventojų 2015 m.

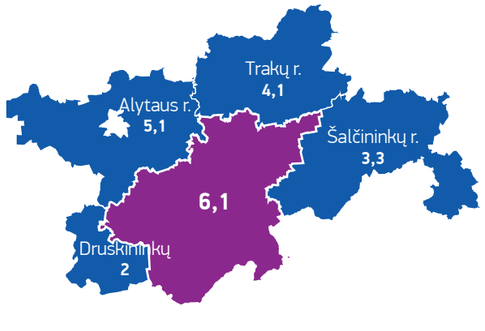

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **28** savivaldybes

40 balų iš 100 | 40,9

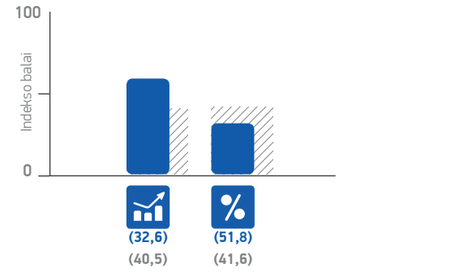

Mažiausias vidutinis fiksuotas pajamų mokestis* už verslo liudijimus 2015 m. (EUR)

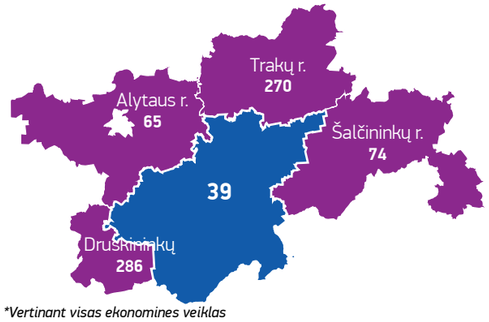

**Vertinant visas ekonomines veiklas*

Mažiausias išduotų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m.

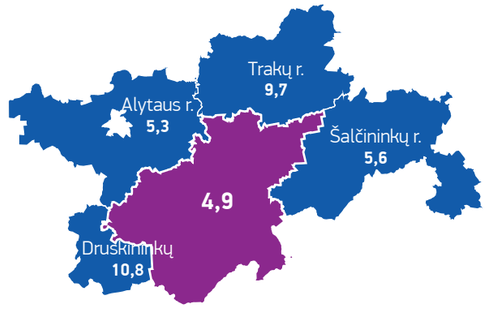

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **20** savivaldybių

60,5 balo iš 100 | 64,3

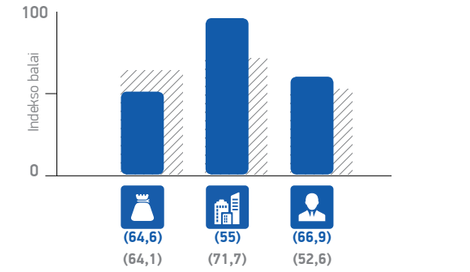

Mažiausia savivaldybės valdymo (išlaikymo) išlaidų dalis lyginant su visomis išlaidomis 2015 m. (proc.)

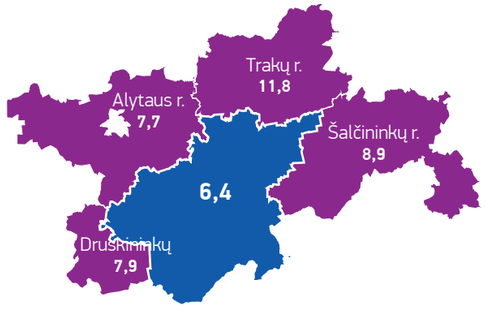

Prasčiausias internetinės svetainės atitikimas bendriesiems reikalavimams 2015 m. (proc.)

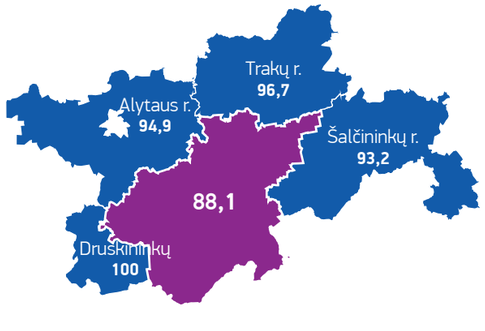

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos mažųjų savivaldybių indeksas (2016)

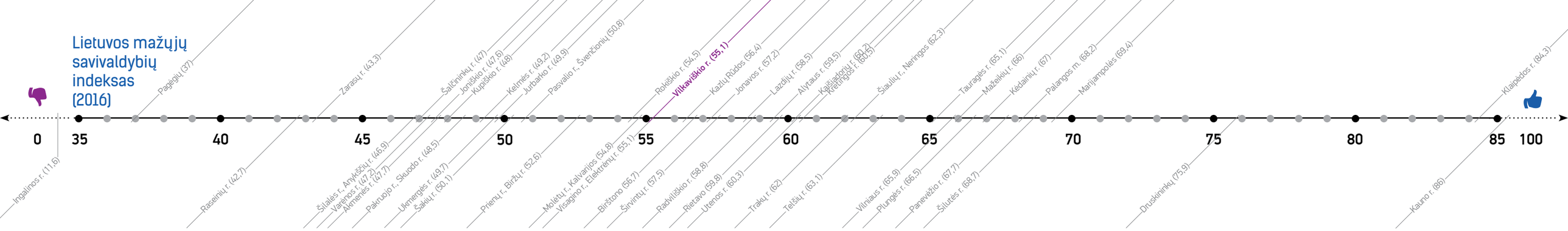

Vilkaviškio r.
savivaldybė

28-30 VIETA

Šiemet Vilkaviškio r. savivaldybė surinko 55,1 balo iš 100 ir užima 28-30 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Pozicija lyginant su pernykščiu indeksu pasikeitė nežymiai, šiek tiek nukrito. Prie to prisidėjo prasčiau nei pernai vertinama „Administracijos“ sritis, taip pat vis dar nedaug balų surinko „Investicijų ir plėtros“ bei „Mokesčių“ sritys. Teigiami pokyčiai įvertinti „Švietimo“, „Turto valdymo“, „Biudžeto“ srityse.

Lyginant su 2014 m., 2015 m. Vilkaviškio r. savivaldybės biudžeto skola traukėsi ir buvo gerokai mažesnė nei vidutinė* (30,7 proc. nuo pajamų lyginant su 40,7 proc.). Padidėjo skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal kiekį), o savivaldybės valdymo (išlaikymo) išlaidų dalis, kaip ir 2014 m., 2015 m. buvo mažiausia iš visų savivaldybių (5 proc. nuo patvirtinto biudžeto lyginant su 7,8 proc. vidurkiu*). „Turto valdymas“ sulaukė geresnio įvertinimo dėl to, kad lyginant su 2014 m., 2015 m., remiantis savivaldybės teiktais duomenimis, sumažėjo savivaldybės nuosavų nenaudojamų pastatų ir patalpų plotas, daugiau ploto įtraukiama į parduodamų objektų sąrašą, daugiau ir parduodama. „Švietime“ gerus rezultatus lėmė mažesnis nei vidutinis mokyklų plotas, tenkantis vienam moksleiviui.

Kaip ir pernykščiame indekse, šį kartą „Investicijų ir plėtros“ srities vertinimas nukentėjo dėl mažo materialinių investicijų kiekio, tenkančio vienam gyventojui (2014 m. 601 EUR/gyv. lyginant su 1327 EUR/gyv. vidurkiu*). Taip pat bene mažiausiai buvo ir tiesioginių užsienio investicijų, tenkančių vienam gyventojui (2014 m. 60 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu*). Mažai tepasikeitė verslo aktyvumo padėtis – pagal 1000 gyv. tenkančių veikiančių ūkio subjektų, verslo liudijimus įsigijusių/išsiėmusių gyventojų, išduotų statybos leidimų skaičių, Vilkaviškio r. savivaldybė atsilieka nuo daugumos kitų mažųjų savivaldybių.

Pakilti „Mokesčių“ srities balui neleidžia nustatytas aukščiausias pagrindinis NT mokesčio tarifas (1 proc.), maksimaliais tarifais apmokestintas nenaudojamas NT ir nenaudojama žemė.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai
Lenkia **43** savivaldybes

71,1 balo iš 100 | 62,5

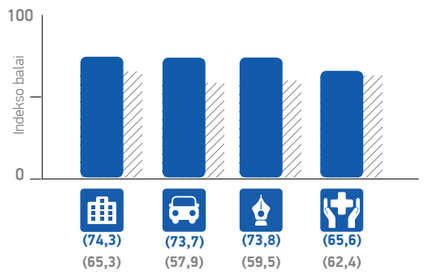

Labiausiai sumažėjo gyventojų, gavusių būsto šildymo kompensaciją, dalis 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

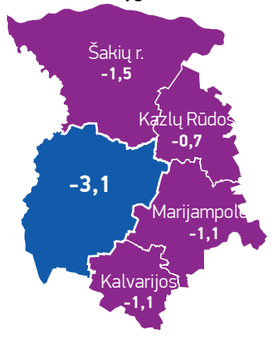

Viena mažiausių išlaidų dalių perkant NVO paslaugas nuo savivaldybės skirtos sumos soc. paslaugoms 2015 m. (proc.)

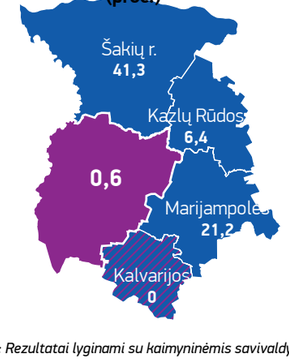

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai
Lenkia **5** savivaldybes

19 balų iš 100 | 40,9

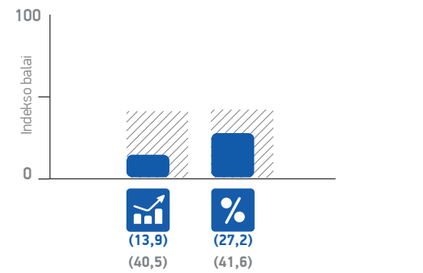

Mažiausias vidutinis žemės mokestis 2015 m.

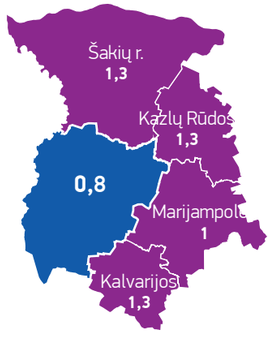

Didžiausia emigracija (vidinė ir tarptautinė) 2015 m. (proc. nuo gyventojų skaičiaus)

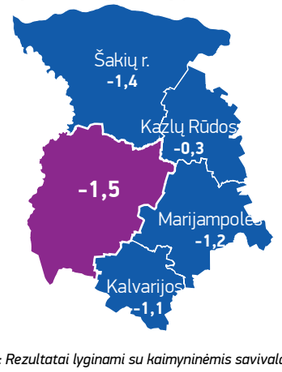

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas
Lenkia **32** savivaldybes

69,2 balo iš 100 | 64,3

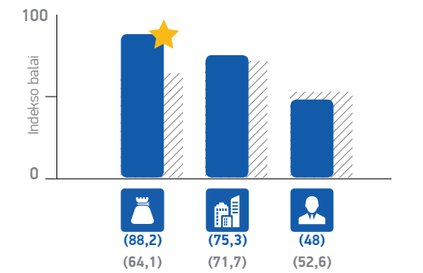

Mažiausia savivaldybės valdymo (išlaikymo) išlaidų dalis nuo patvirtinto biudžeto 2015 m. (proc.)

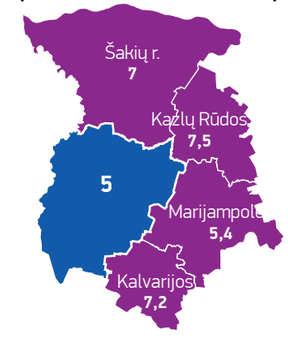

Prasčiausias savivaldybių e. valdymo tyrimo įvertinimas sekcijoje „Pilietis ir atgalinis ryšys“ (balai iš 20)

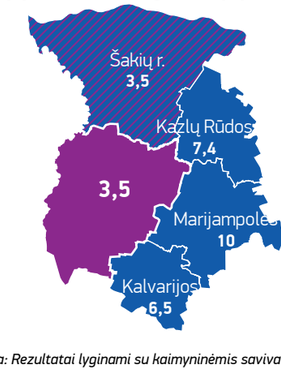

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

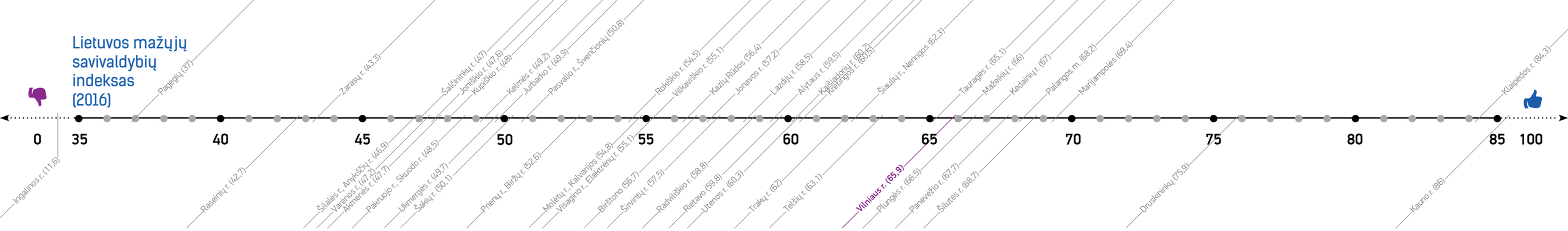

Vilniaus r.
savivaldybė

11 VIETA

Lyginant su 2015 m., Vilniaus r. savivaldybė šiemet pakilo per 9 vietas. Surinkusi 65,9 balo iš 100 galimų, užėmė 11 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Labiausiai pagerinti pozicijas padėjo geresni įvertinimai „Turto valdymo“, „Komunalinių paslaugų“ bei „Sveikatos ir socialinės rūpybos“ srityse. Į geriausiųjų dešimtuką patekti padėtų geresni „Administracijos“ ir „Transporto“ srities rezultatai.

Vilniaus r. savivaldybė 2015 m. turėjo mažiau nuosavų pastatų ir patalpų nei 2014 m., taip pat daugiau jų įtraukė į parduodamų objektų sąrašą (pagal savivaldybės teiktus duomenis: 877 kv. m. 2014 m. pabaigoje → 1715 kv. m 2015 m. pabaigoje), tai rodo, kad turtas valdomas geriau, atsisakoma nereikalingų patalpų. „Komunalinių paslaugų“ srityje balą pakėlė, tai kad 2015 m. lyginant su 2014 m. daugiau kaip 7 proc. sumažėjo šilumos kaina

Gerėja situacija ir socialinėje sferoje: sumažėjo soc. pašalpos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (5,5 proc. 2014 m. → 4,4 proc. 2015 m.), būsto šildymo kompensacijos gavėjų dalis nuo visų gyventojų (3,0 proc. 2014 m. → 2,4 proc. 2015 m.), ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių (33,3 proc. 2014 m. → 29,6 proc. 2015 m.).

„Transporto“ srityje rezultatą pagerintų, jei viešieji konkursai būtų skelbiami didesniam maršrutų skaičiui ir daugiau jų būtų perduota efektyviau veikiančiam privačiam sektoriui. „Administracijos“ rezultatą sumažino tai, kad, savivaldybės teigimu, 2015 m. nebuvo numatytos administracinės naštos mažinimo priemonės – dauguma savivaldybių tokias priemones buvo suplanavusios.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojui

Lenkia **27** savivaldybes

63,9 balo iš 100 | 62,5

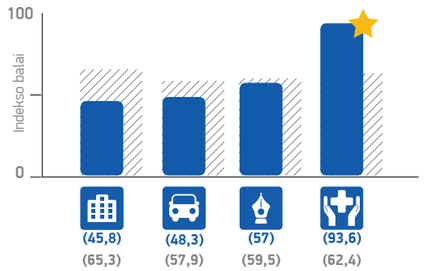

Didžiausia išlaidų dalis perkant NVO paslaugas nuo savivaldybės skirtos sumos soc. paslaugoms 2015 m. (proc.)

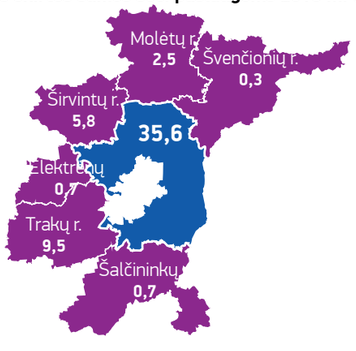

Viena didžiausių šilumos kainų 2015 m. (ct/kWh)

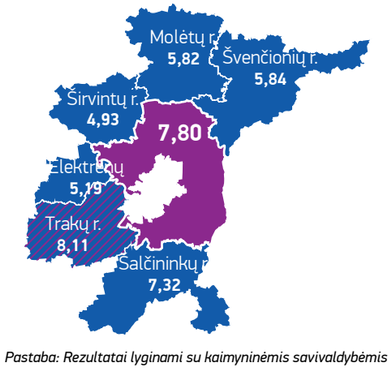

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui

Lenkia **51** savivaldybę

75 balai iš 100 | 40,9

Didžiausias išduotų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m.

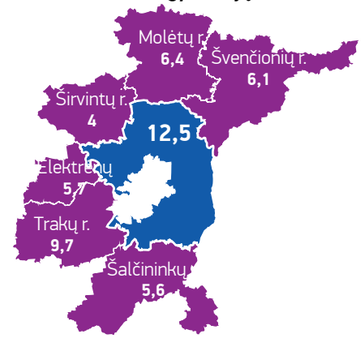

Prastas internetinės svetainės įvertinimas pagal patogumą investuotojui (balai)

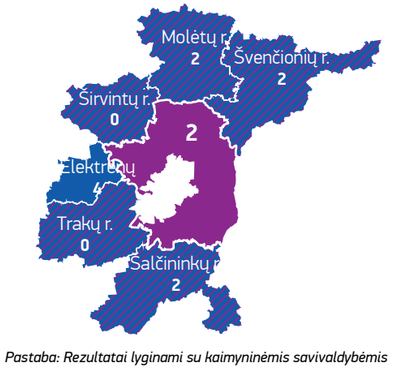

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **15** savivaldybių

57,4 balo iš 100 | 64,3

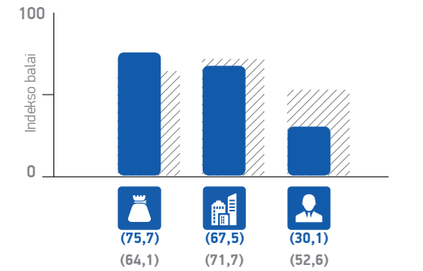

Viena mažiausių laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalių 2015 m. (proc.)

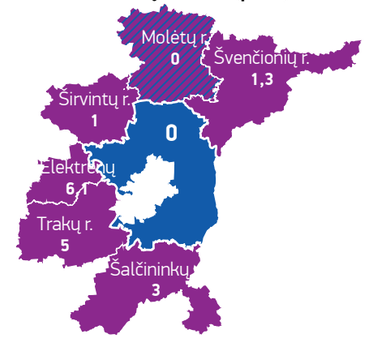

Mažiausias parduodamų objektų sąraše esančių savivaldybei priklausančių pastatų ir patalpų ploto santykis su visu nuosavų pastatų plotu 2015 m. (proc.)

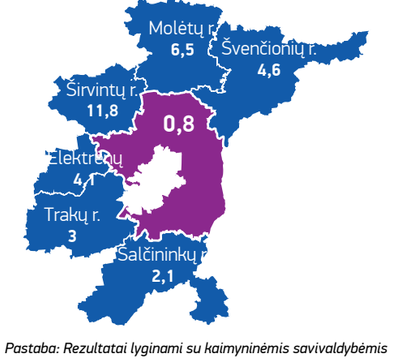

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

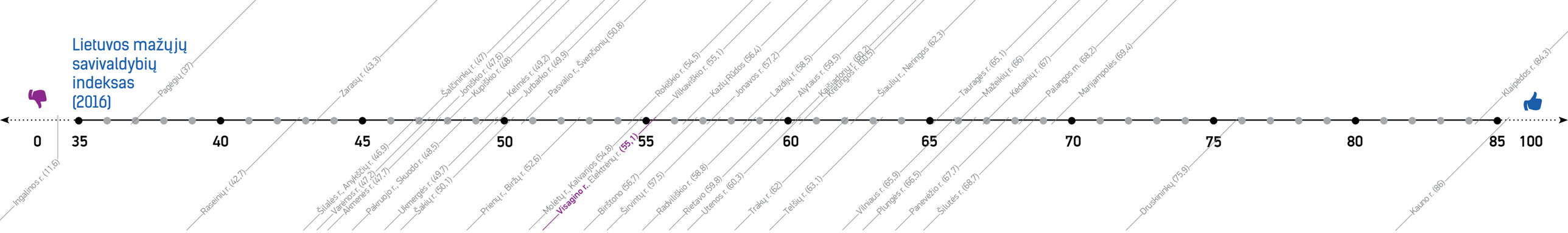

Visagino savivaldybė

28-30 VIETA

Surinkusi 55,1 balo iš 100, Visagino savivaldybė šiemet užima 28-30 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių. Aukštyn pakilti padėjo geriau nei pernai įvertintos „Švietimo“, „Komunalinių paslaugų“, „Transporto“, „Biudžeto“ sritys. Visgi, „Administracijos“ balai sumažėjo. „Investicijos ir plėtra“ surinko mažiausiai balų iš visų sričių.

Lyginant su 2014 m., 2015 m. didesnė dalis viešųjų pirkimų (pagal kiekį ir pagal vertę) buvo skelbiama (atitinkamai, 76 proc. → 89 proc. ir 94 proc. → 100 proc.). Skelbiami viešųjų pirkimai turėjo teigiamos įtakos ir „Transporto“ srities vertinimui: kelių priežiūros funkcijai vykdyti neprireikė vidaus sandorių (kai savivaldybė prekes/paslaugas perka iš sau priklausančios įmonės), buvo skelbiami viešieji pirkimai. Dėl to skaidriau naudojamos biudžeto lėšos.

2015 m. Visagino moksleiviai gerai išlaikė valstybinius brandos egzaminus, vidutiniškai gavo 50,5 balo, kai mažųjų savivaldybių vidurkis buvo 46,5 balo. „Komunalinių paslaugų“ srityje taip pat įvyko teigiamų pokyčių – 6 proc. sumažėjo šilumos kaina, didesnę nei 2014 m. dalį šilumos pagamino nepriklausomi šilumos gamintojai.

„Administracijos“ srities trūkumu išlieka palyginus didelis užimtų pareigybių savivaldybės administracijoje skaičius, tenkantis 1000 gyventojų, kuris palyginus su 2014 m., 2015 m. dar nežymiai išaugo. Internetinė svetainė jau nebevertinama maksimaliu balu pagal atitikimą bendriesiems reikalavimams. Pokyčių ne į gera įvyko ir „Investicijų ir plėtros“ srityje – 2014 m., lyginant su 2013 m., materialinių investicijų kiekis vienam gyventojui sumažėjo labiausiai iš vertintų savivaldybių* – net 859 eurais. Vis dėlto bendras lygis išliko vienas aukščiausių – 3444 EUR/gyv. lyginant su 1327 EUR/gyv. vidurkiu*. Šiek tiek paaugo tiesioginės užsienio investicijos vienam gyventojui, 2014 m. jos sudarė 477 EUR/gyv. lyginant su 966 EUR/gyv. vidurkiu*.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

- Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)
- Rajonų savivaldybių vidurkis
- (XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė
- Savivaldybės įvertinimas
- (XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai

Lenkia **19** savivaldybių

59,5 balo iš 100 | 62,5

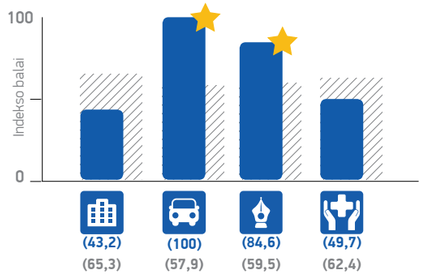

Mažiausias socialinės rizikos šeimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m.

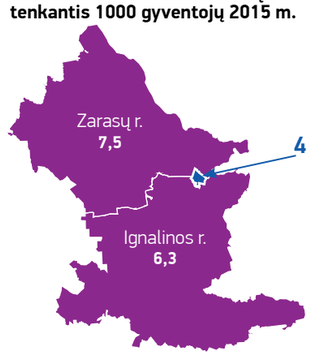

Didžiausia būsto kompensacijos gavėjų dalis lyginant su visais gyventojais 2015 m. (proc.)

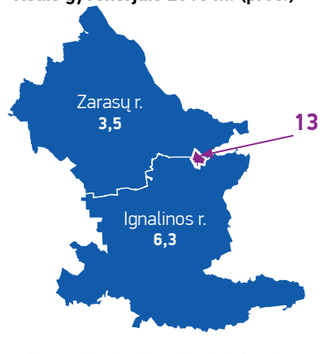

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojai

Lenkia **34** savivaldybes

44,6 balo iš 100 | 40,9

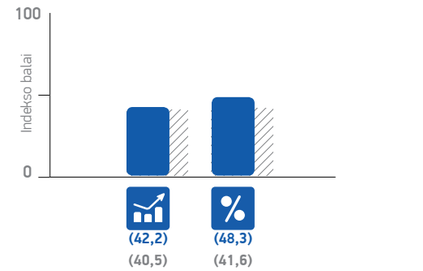

Didžiausias išduotų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m.

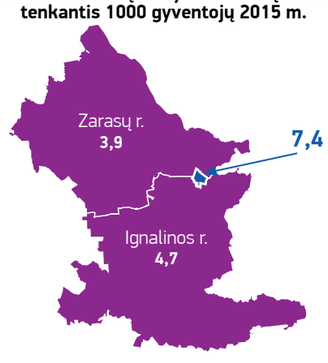

Sumažėjo materialinių investicijų kiekis vienam gyventojui 2014 m. lyginant su 2013 m.

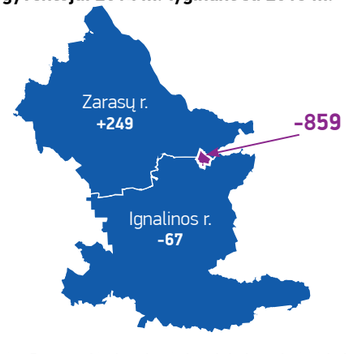

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas

Lenkia **19** savivaldybių

60 balų iš 100 | 64,3

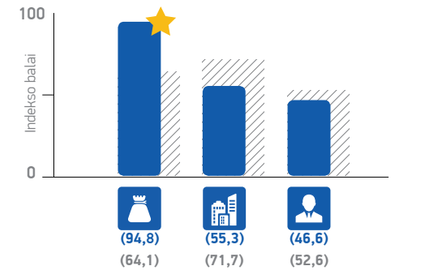

Mažiausia biudžeto skola 2015 m. (proc. nuo pajamų)

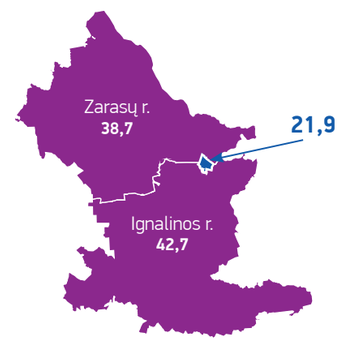

Vienintelėje paaugo biudžeto skola 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

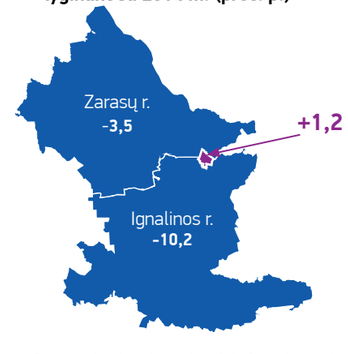

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

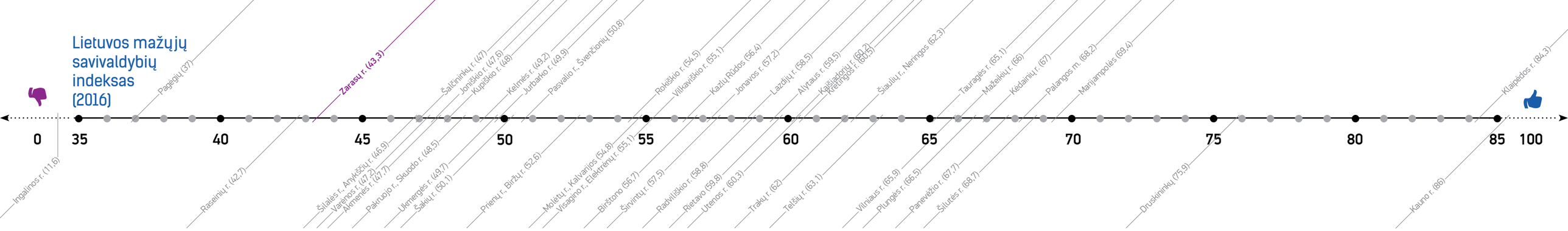

Zarasų r.
savivaldybė

51 VIETA

Zarasų r. savivaldybė šiemet užima 51 vietą tarp 54 mažųjų savivaldybių, surinkusi 43,3 balo iš 100. Lyginant su praėjusių metų reitingu, pagerėjo „Komunalinių paslaugų“, „Turto valdymo“ sričių vertinimai. Pablogėjo – „Administracijos“, „Transporto“.

Kaip ir daugumoje kitų mažųjų savivaldybių, Zarasuose 2015 m. šilumos kaina buvo mažesnė nei 2014 m., ji krito beveik 11 proc. ir sudarė 5,89 ct/kWh (vidurkis* 6,54 ct/kWh). Kitas „Komunalinių paslaugų“ srities privalumas – daugiabučių administravimo rinkoje veikia privačios įmonės.

„Turto valdymo“ srityje teigiamai vertinama tai, kad 2015 m. parduotų savivaldybės nuosavų pastatų ir patalpų ploto bei 2014 m. pabaigos parduodamų objektų sąrašo ploto santykis, remiantis savivaldybių teiktais duomenimis, buvo didžiausias iš visų mažųjų savivaldybių. Tačiau reiktų atkreipti dėmesį į nenaudojamų nuosavų pastatų ir patalpų plotą, kuris buvo vienas didžiausių (85 kv. m/100 gyv. lyginant su 25 kv. m/100 gyv. vidurkiu*).

Prastesnį nei pernai „Administracijos“ srities vertinimą lėmė kelios priežastys. Pirma, lyginant su 2014 m., 2015 m. padidėjo užimtų administracijos pareigybių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų (9,4 → 10, o vidurkis* – 8). Antra, savivaldybės internetinė svetainė pagal atitikimą bendriesiems reikalavimams įvertinta net 10 balų prasčiau. Be to, Zarasų r. savivaldybėje, jos teigimu, vis dar nebuvo numatytos administracinės naštos mažinimo priemonės. Jas numatyti svarbu, nes taip taupomos ūkio subjektų laiko ir finansinės sąnaudos, kurias jie turi skirti siekiant vykdyti teisės aktuose numatytus įpareigojimus.

Galiausiai „Transporto“ srities vertinimas pagerėtų, jei viešojo transporto maršrutus aptarnautų efektyviau veikiantis privatus sektorius.

Sutartinis žymėjimas

GYVENTOJUI
- Komunalinės paslaugos
- Transportas
- Švietimas
- Sveikata ir socialinė rūpyba

INVESTUOTOJUI
- Investicijos ir plėtra
- Mokesčiai

VALDYMAS
- Biudžetas
- Turto valdymas
- Administracija

Patenka tarp 10 geriausių konkrečioje srityje (pvz., transporto ar švietimo)

Rajonų savivaldybių vidurkis

(XXX) Rajonų savivaldybių vidurkio reikšmė

Savivaldybės įvertinimas

(XXX) Savivaldybės rodiklio reikšmė

**Pastaba: rezultatai lyginami tarp 54 mažųjų savivaldybių (savivaldybių skirstymas į didžiąsias ir mažąsias paremtas gyventojų tankio skirtumu, plačiau - metodologijoje).*

Gyventojai
Lenkia **6** savivaldybes

49,7 balo iš 100 | 62,5

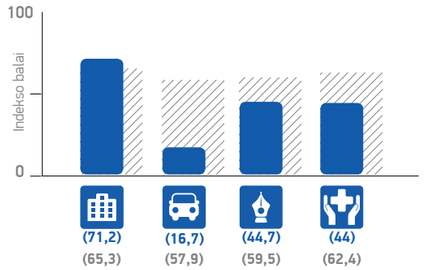

Labiausiai sumažėjo bedarbių dalis nuo visų darbingo amžiaus gyventojų 2015 m. lyginant su 2014 m. (proc. p.)

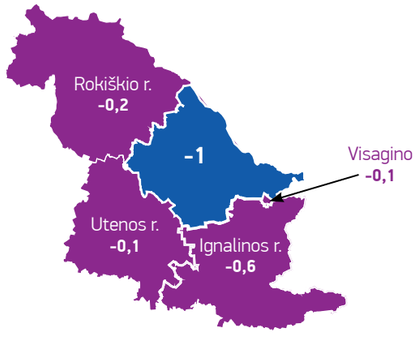

Didžiausias socialinės rizikos šeimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m.

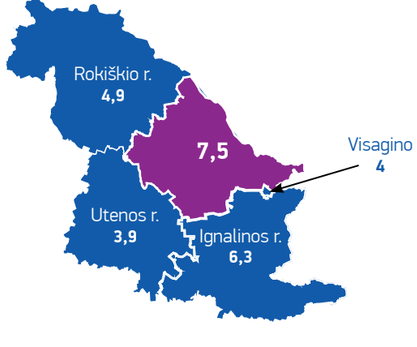

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Investuotojui
Lenkia **24** savivaldybes

37,3 balai iš 100 | 40,9

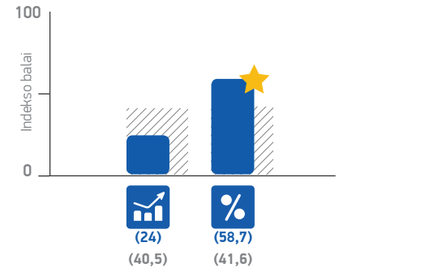

Vienas iš labiausiai paaugusių materialinių investicijų kiekių vienam gyventojui 2014 m. lyginant su 2013 m.

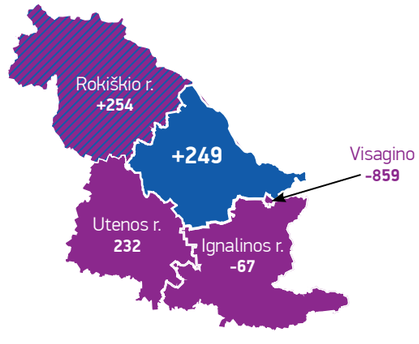

Mažiausios tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2014 m. (EUR)

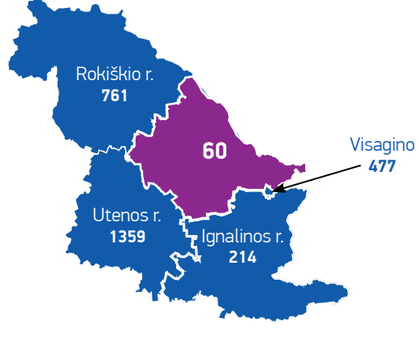

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Valdymas
Lenkia **2** savivaldybes

36,4 balo iš 100 | 64,3

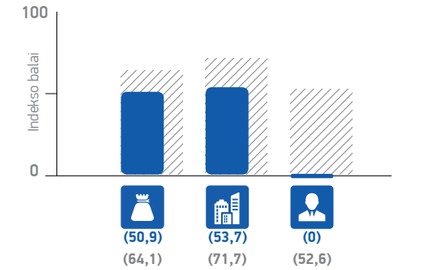

Didžiausias 2015 m. parduotų savivaldybei priklausančių pastatų ir patalpų ploto santykis su 2014 m. parduodamų objektų sąraše esančiu patalpų plotu (proc.)

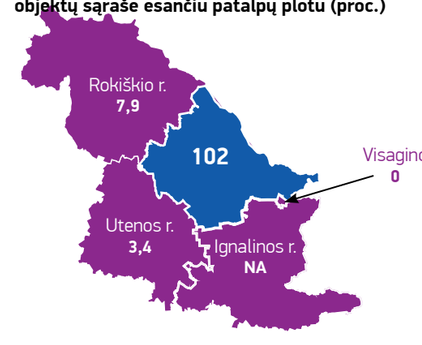

Mažiausia skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal kiekį), lyginant su visais atliktais viešaisiais pirkimais 2015 m. (proc.)

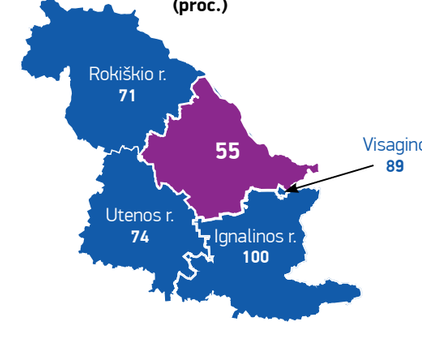

Pastaba: Rezultatai lyginami su kaimyninėmis savivaldybėmis

Lietuvos savivaldybių indekso lentelė

Patenka į geriausiai vertinamų savivaldybių trejetuką (didžiosioms savivaldybėms) arba dešimtuką (mažosioms savivaldybėms)

Didžiosios savivaldybės

Vieta	Savivaldybė	Bendras balas	GYVENTOJUI	Komunalinis ūkis	Transportas	Švietimas	Sveikata ir socialinė rūpyba	INVESTUOTOJUI	Investicijos ir plėtra	Mokesčiai	VALDYMAS	Biudžetas	Turto valdymas	Administracija
1	Vilniaus m.	**69,7**	**75,4**★	62,4★	41,7	100,0★	100,0★	**67,0**★	100,0★	14,2	**50,7**★	72,2★	33,4★	65,5★
2	Klaipėdos m.	**62,0**	**84,3**★	100,0★	81,1★	51,0★	82,2★	**45,2**★	31,6★	66,9★	**31,7**	100,0★	20,1★	9,3
3	Šiaulių m.	**54,9**	**42,8**	34,8	32,7	22,6	65,7	**50,4**★	19,5	100,0★	**92,0**★	57,4	100,0★	100,0★
4	Kauno m.	**44,7**	**52,0**★	38,7	67,5★	26,9★	67,4	**36,8**	59,8★	0,0	**38,0**★	65,1★	17,8	54,0★
5	Alytaus m.	**31,5**	**39,5**	56,7★	100,0★	0,0	0,0	**36,0**	0,0	93,7★	**4,6**	0,0	9,2	0,0
6	Panevėžio m.	**22,6**	**28,1**	0,0	0,0	23,7	77,7★	**11,5**	9,3	14,9	**25,6**	56,7	0,0	47,8

Mažosios savivaldybės

Vieta	Savivaldybė	Bendras balas	GYVENTOJUI	Komunalinis ūkis	Transportas	Švietimas	Sveikata ir socialinė rūpyba	INVESTUOTOJUI	Investicijos ir plėtra	Mokesčiai	VALDYMAS	Biudžetas	Turto valdymas	Administracija
1	Kauno r.	**86,0**	**91,9**★	87,1★	100,0★	68,9	100,0★	**84,0**★	92,3★	70,8★	**74,2**	44,2	95,1★	58,8
2	Klaipėdos r.	**84,3**	**88,8**★	92,7★	92,0	65,4	90,1★	**80,6**★	100,0★	49,6	**78,7**★	86,1★	77,9	75,3★
3	Druskininkų	**75,9**	**87,2**★	91,2★	100,0★	93,9★	74,3	**56,5**★	69,1★	36,4	**76,6**★	53,5	90,8★	67,7
4	Marijampolės	**69,4**	**81,4**★	72,2	59,7	90,1★	99,6★	**39,6**	48,2	25,9★	**84,1**★	55,0	85,0	100,0★
5	Šilutės r.	**68,7**	**71,0**	88,6★	51,2	54,8	66,3	**55,2**	34,3	88,7★	**83,0**★	53,4	100,0★	73,6
6	Palangos m.	**68,2**	**74,9**★	68,1	83,7	83,1★	75,6	**66,9**★	85,9★	36,5	**53,6**	33,9	64,4	48,1
7	Panevėžio r.	**67,7**	**67,6**	64,3	100,0★	26,1	67,4	**62,8**★	50,5	82,6★	**75,2**	88,9★	73,8	69,2
8	Kėdainių r.	**67,0**	**71,7**★	95,7★	35,3	85,0★	59,4	**50,7**	64,3★	29,1	**79,8**★	78,4	80,0	80,3★
9	Plungės r.	**66,5**	**80,7**★	73,1	69,6	88,4★	92,3★	**42,2**	40,3	45,3	**67,3**	72,2	70,6	59,2
10	Mažeikių r.	**66,0**	**78,4**★	77,4	66,7	83,5★	83,8★	**42,6**	40,7	45,7	**69,9**	53,5	81,0	61,9
11	Vilniaus r.	**65,9**	**63,9**	45,8	48,3	57,0	93,6★	**75,0**★	77,9★	70,3★	**57,4**	75,7	67,5	30,1
12	Tauragės r.	**65,1**	**66,3**	75,6	15,8	90,8★	73,9	**58,4**★	52,9	67,3★	**71,9**	92,3★	66,2	68,9
13	Telšių r.	**63,1**	**78,0**★	91,4★	45,4	56,5	86,1★	**44,1**	36,2	56,7	**54,3**	35,9	66,1	46,3
14-15	Šiaulių r.	**62,3**	**62,2**	58,7	71,6	62,3	61,2	**49,6**	64,6★	25,6	**81,9**★	76,6	87,4	76,3★
14-15	Neringos	**62,3**	**63,3**	48,7	73,3	3,0	92,5★	**66,5**★	92,5★	24,9	**53,2**	55,7	66,5	30,3
16	Trakų r.	**62,0**	**64,3**	56,8	41,5	80,6	79,1	**50,2**	52,5	46,5	**73,9**	60,1	96,6★	45,9
17	Kretingos r.	**60,5**	**66,4**	59,8	32,9	57,0	93,3★	**44,0**	43,6	44,5	**70,8**	36,9	82,9	71,9
18	Utenos r.	**60,3**	**61,0**	56,6	52,9	51,7	72,8	**48,3**	58,9	31,4	**76,5**	51,0	96,2★	60,2
19	Kaišiadorių r.	**60,2**	**60,9**	61,9	17,4	61,2	81,5	**45,3**	47,2	42,1	**81,1**★	84,0★	87,5	68,9

Vieta	Savivaldybė	Bendras balas	GYVENTOJUI	Komunalinis ūkis	Transportas	Švietimas	Sveikata ir socialinė rūpyba	INVESTUOTOJUI	Investicijos ir plėtra	Mokesčiai	VALDYMAS	Biudžetas	Turto valdymas	Administracija
20	Rietavo	**59,8**	**78,0**★	77,1	99,4★	31,2	82,4★	**34,2**	34,1	34,5	**52,4**	59,2	78,5	6,5
21	Alytaus r.	**59,5**	**59,7**	58,9	97,3★	45,9	46,0	**46,5**	47,4	45,2	**78,6**★	77,3	90,1★	61,1
22	Radviliškio r.	**58,8**	**67,0**	91,7★	100,0★	43,5	30,3	**26,4**	14,9	44,6	**86,9**★	100,0★	89,4★	75,2★
23	Lazdijų r.	**58,5**	**67,6**	73,3	100,0★	67,5	45,4	**37,8**	29,5	51,0	**66,8**	59,0	89,2★	35,6
24	Širvintų r.	**57,5**	**64,6**	63,3	89,8	58,8	55,1	**37,7**	26,6	55,5	**69,3**	59,1	80,9	56,7
25	Jonavos r.	**57,2**	**64,8**	60,8	42,6	57,8	82,3	**32,1**	30,8	34,2	**75,7**	72,7	73,9	80,4★
26	Birštono	**56,7**	**52,4**	81,0★	0,0	83,5★	37,9	**60,3**★	71,3★	42,8	**62,2**	73,4	77,9	30,3
27	Kazlų Rūdos	**56,4**	**64,4**	58,7	92,8★	34,4	65,5	**37,0**	40,0	32,3	**65,2**	69,2	55,1	79,1★
28-30	Elektrėnų	**55,1**	**55,5**	59,0	0,0	65,1	76,5	**47,4**	67,1★	16,0	**65,8**	48,1	82,0	50,4
28-30	Visagino r.	**55,1**	**59,5**	43,2	100,0★	84,6★	49,7	**44,6**	42,2	48,3	**60,0**	94,8★	55,3	46,6
28-30	Vilkaviškio r.	**55,1**	**71,1**	74,3	73,7	73,8	65,6	**19,0**	13,9	27,2	**69,2**	88,2★	75,3	48,0
31-32	Molėtų r.	**54,8**	**49,3**	43,5	49,6	60,2	52,4	**55,8**	28,1	100,0★	**67,2**	52,6	66,6	76,9★
31-32	Kalvarijos	**54,8**	**59,1**	70,2	81,4	69,2	32,6	**43,9**	22,7	77,7★	**60,6**	82,1★	59,3	49,7
33	Rokiškio r.	**54,5**	**51,6**	61,4	54,1	49,9	40,1	**59,6**★	48,9	76,9★	**54,0**	53,6	75,7	19,7
34-35	Biržų r.	**52,6**	**61,5**	79,2★	50,0	45,8	52,6	**33,1**	43,3	16,9	**59,7**	63,3	75,8	31,9
34-35	Prienų r.	**52,6**	**66,9**	54,8	100,0★	54,8	67,1	**31,4**	29,7	34,3	**48,7**	70,3	43,3	44,3
36-37	Pasvalio r.	**50,8**	**66,6**	100,0★	16,7	65,5	55,0	**21,6**	16,1	30,4	**55,1**	66,0	56,6	46,0
36-37	Švenčionių r.	**50,8**	**66,6**	59,0	75,0	76,5	67,7	**16,3**	25,8	0,9	**63,1**	23,2	87,6★	47,6
38	Šakių r.	**50,1**	**63,9**	62,1	53,6	56,8	73,3	**22,3**	19,8	26,3	**57,4**	67,8	59,3	48,0
39	Jurbarko r.	**49,9**	**55,8**	58,4	50,8	40,7	60,1	**24,3**	27,8	18,8	**73,2**	66,7	83,4	60,8
40	Ukmergės r.	**49,7**	**65,6**	75,4	44,0	73,2	63,5	**26,7**	28,4	24,0	**44,3**	75,5	55,2	8,1
41	Kelmės r.	**49,2**	**51,0**	54,1	24,1	72,1	54,8	**35,2**	20,5	58,7★	**65,6**	59,4	62,5	74,3
42-43	Pakruojo r.	**48,5**	**60,4**	56,3	64,9	45,9	67,1	**17,0**	15,1	20,1	**65,9**	45,6	95,6★	30,7
42-43	Skuodo r.	**48,5**	**58,8**	61,6	50,0	79,7	54,0	**27,5**	0,0	71,4★	**54,2**	85,8★	55,1	33,7
44	Kupiškio r.	**48,0**	**55,3**	59,4	67,4	44,3	48,1	**29,3**	33,4	22,7	**57,6**	68,9	52,3	59,3
45	Akmenės r.	**47,7**	**44,9**	60,1	16,7	64,2	36,5	**33,1**	36,6	27,5	**76,6**★	83,5★	68,1	86,1★
46	Joniškio r.	**47,6**	**54,5**	58,7	61,5	50,4	47,7	**16,8**	13,3	22,4	**76,5**	72,2	71,9	86,3★
47	Varėnos r.	**47,2**	**46,3**	73,1	16,7	17,0	40,3	**40,0**	32,6	51,8	**60,5**	64,6	55,0	66,9
48	Šalčininkų r.	**47,0**	**53,5**	46,1	52,5	63,6	59,2	**26,3**	21,2	34,6	**61,8**	43,4	67,7	63,3
49-50	Anykščių r.	**46,9**	**52,9**	43,0	86,3	53,9	46,6	**31,1**	38,0	20,1	**55,7**	75,6	53,5	47,2
49-50	Šilalės r.	**46,9**	**55,9**	74,1	32,4	44,3	51,1	**27,6**	18,5	42,2	**53,2**	74,6	66,6	19,0
51	Zarasų r.	**43,3**	**49,7**	71,2	16,7	44,7	44,0	**37,3**	24,0	58,7★	**36,4**	50,9	53,7	0,0
52	Raseinių r.	**42,7**	**46,3**	35,7	11,6	100,0★	59,1	**29,3**	33,5	22,5	**53,9**	53,6	72,2	24,9
53	Pagėgių	**37,0**	**48,7**	64,1	80,0	36,3	19,8	**18,4**	7,6	35,8	**35,6**	0,0	53,9	27,6
54	Ignalinos r.	**11,6**	**3,4**	0,0	20,0	0,0	0,0	**18,4**	29,8	0,0	**21,7**	72,7	0,0	25,8

Metodologija

Indekso sudedamosios dalys, svoriai ir rodiklių vertinimas

Savivaldybių indeksą sudaro trys rodiklių grupės („Savivaldybė gyventojui“, „Savivaldybė investuotojui“ ir „Savivaldybės valdymas“). Šias tris rodiklių grupes sudaro 9 indekse vertinamos sritys („Komunalinės paslaugos“, „Transportas“, „Švietimas“, „Sveikata ir socialinė rūpyba“, „Investicijos ir plėtra“, „Mokesčiai“, „Biudžetas“, „Turto valdymas“ ir „Administracija“), kurios susideda iš 61 rodiklio. Kiekvienos srities svoris priklauso nuo analizuojamų rodiklių skaičiaus, o bendras rodiklių grupės svoris indekse paremtas ekspertiniu vertinimu. Nei vienas iš 61 rodiklio neturi esminės įtakos galutiniam rezultatui.

Vertinimo skiltyje ženklas „↓↑“ reiškia, kad kiekybinio rodiklio mažesnei reikšmei priskiriamas aukštesnis vertinimas. Ženklas „↑↑“ rodo, kad kiekybinio rodiklio didesnei reikšmei yra priskiriamas aukštesnis vertinimas. „T/N“ ženklas rodo, kad galimi du atsakymo variantai – „Taip“ ir „Ne“, o rodyklės „↓↑“ nurodo, kuris atsakymas duoda didesnę reikšmę. „Pasirinkimas“ rodo, kad galimi keli atsakymai, pagal kuriuos priskiriamas kokybinio rodiklio vertinimas. Indekso rodikliai ir naudojami svoriai indekse nurodyti žemiau pateiktoje lentelėje.

Rodiklių vertinimas ir balų priskyrimas

Rodikliai vertinami dešimties balų sistemoje (0 – blogiausias įvertinimas, 10 – geriausias įvertinimas). Kiekvienam rodikliui srityje priskiriamas vienodas svoris (pvz., „Mokesčių“ sritis susideda iš 5 rodiklių, tuomet vieno rodiklio svoris srityje – 20 proc.). Gautas rezultatas įvertinamas 100 balų skalėje, kur mažiausiai balų srityje surinkusi savivaldybė gauna 0, o daugiausiai – 100 balų. Galiausiai naudojantis sričių svoriais suskaičiuojamas grupės ir bendras savivaldybės vertinimas.

Kiekybiniai (išreikšti skaičiais) rodikliai indekse vertinami naudojantis žemiau pateiktomis formulėmis:

Kai mažesnė rodiklio reikšmė vertinama geriau (↓↑):

$$\text{Rodiklio įvertinimas} = \frac{\text{MAX – rodiklio reikšmė}}{\text{MAX-MIN}} \times 100 \text{ balų}$$

Kai didesnė rodiklio reikšmė vertinama geriau (↑↑):

$$\text{Rodiklio įvertinimas} = \frac{\text{Rodiklio reikšmė – MIN}}{\text{MAX-MIN}} \times 100 \text{ balų}$$

MIN – minimali galima arba minimali iš visų atsakymų gauta reikšmė; **MAX** – maksimali galima arba maksimali iš visų atsakymų gauta reikšmė.

Kokybiniams rodikliams (išreikštiems loginiais pasirinkimais) balai yra priskiriami priklausomai nuo to, kiek galimų atsakymų rodiklis turi.

Trūkstamų duomenų vertinimas

Jei savivaldybė informuoja, kad duomenų negali pateikti dėl paaiškinamų priežasčių, rodiklis nevertinimas, kitiems srities rodikliams atitinkamai suteikiant didesnį svorį. Tais atvejais, kai savivaldybės nepateikė rodikliui įvertinti reikalingų duomenų, rodikliui priskiriama žemiausia galima, t. y. 0 reikšmė. Žemiausia reikšmė priskiriama dėl to, kad duomenų nepateikimas vertinamas kaip skaidrumo stoka savivaldybėje.

Rodiklių eliminavimas iš savivaldybės vertinimo

Rodiklio poveikio savivaldybės vertinimui eliminavimas yra reikalingas tada, kai savivaldybėje rodiklis nėra vertinamas (pavyzdžiui, kai rodikliai yra apie centralizuotą šildymo sistemą, o savivaldybėje jos nėra). Tokiu atveju, rodiklis nevertinamas, o kitiems sritiems rodikliams suteikiamas didesnis svoris.

Smarkiai nuo vidurkio nukrypusių reikšmių vertinimas

Išskirtinių reikšmių identifikavimas atliekamas taikant Box and Whisker metodą. Tuomet, kai savivaldybės rodiklio vertinimas yra išskirtinai aukštas arba žemas ir tai iškraipo visų kitų savivaldybių vertinimus (padaro juos pernelyg aukštus arba žemus), ženkliai nukrypusi reikšmė yra įvertinama aukščiausiu arba žemiausiu (priklausomai nuo rodiklio) balu, o kitai aukščiausiai/žemiausiai reikšmei suteikiamas įvertinimas iki 9 arba nuo 1. Smarkiai nuo vidurkio nukrypusių reikšmių vertinimas taikomas mažosioms savivaldybėms.

Duomenų šaltiniai

Sudarant indeksą buvo remiamasi savivaldybių pateiktais, Finansų ministerijos, Statistikos departamento, Valstybinės mokesčių inspekcijos, Lietuvos darbo biržos, Nacionalinio egzaminų centro, Konkurencijos tarybos, Valstybės tarnybos departamento, ir kitais duomenimis. Reikia atkreipti dėmesį, kad savivaldybes ir jų institucijas Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų įstatymas (Žin., 2000, Nr. 10-236) įpareigoja teikti asmenims disponuojamą informaciją (1.2 str.), laikantis informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo principų (4str.), todėl sudarant indeksą savivaldybių pateikti duomenys nebuvo kvestionuojami, buvo pasitikima savivaldybių sąžiningu savo veiklos vertinimu.

Savivaldybių skirstymas

Lietuvos savivaldybių indekse savivaldybės vertinamos skirstant į dvi grupes. Skirstymo principas - gyventojų tankis. Pagal šį vertinimą, vienoje grupėje yra 6 tankiausiai apgyvendintos savivaldybės (vadinamos didžiosiomis savivaldybėmis), o kitoje - likusios 54 (mažosios savivaldybės). Ši atskirtis naudojama visame indekso skaičiavime, todėl kiekvienoje srityje yra atskirai vertinamos tiek didžiosios, tiek mažosios savivaldybės. Žemiau pateikiamas savivaldybių skirstymo iliustracija.

Gyventojų tankis Lietuvos savivaldybėse

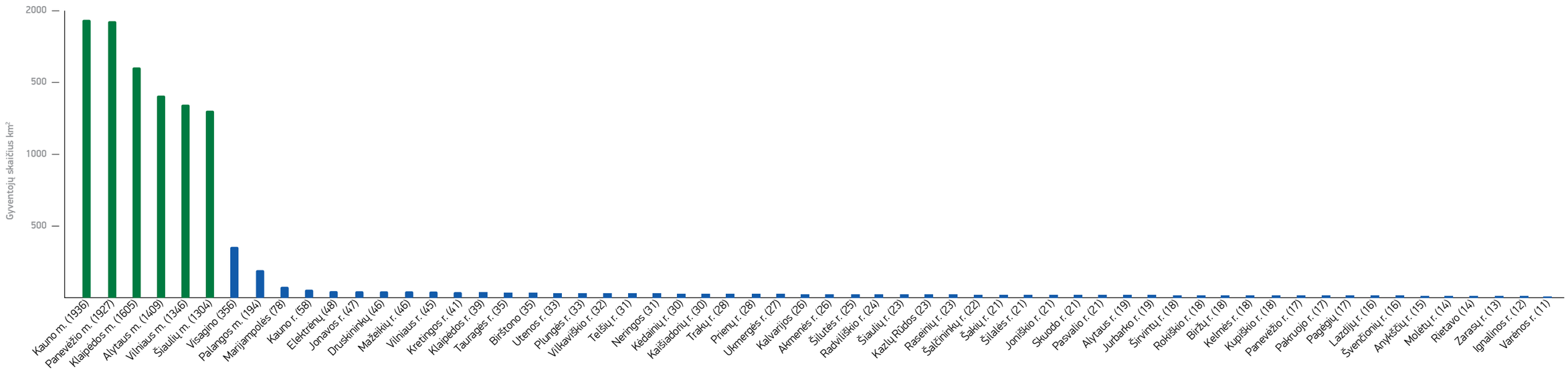

Rodiklių grupės	Rodiklių grupės svoris indekse	Sritys	Srities svoris indekse	Rodikliai	Vertinimas
Savivaldybė gyventojui	**50%**	**Komunalinės paslaugos.** Geriau vertinamos savivaldybės, kurios šilumos, vandens, atliekų surinkimo, daugiabučių administravimo paslaugų teikimą patiki privačiam sektoriui, arba teikia nenuostolingai. Taip pat tos, kurios užtikrina galimybę tiekėjus pasirinkti patiems gyventojams ir taip skatina konkurenciją, pigesnį paslaugų teikimą.	**39%**	Kokią dalį centralizuotai teikiamos šilumos pagamina nepriklausomi gamintojai?	↑↑
				Ar savivaldybėje veikia privataus kapitalo šilumos tiekėjai?	↑T/N↓
				Ar specialiajame šilumos ūkio plane yra numatyta „konkurencinė zona“?	↑T/N↓
				Savivaldybei priklausančios/-ių centralizuoto šilumos tiekimo paslaugą teikiančios/-ių įmonės/-ių (jei tokia/-ios yra) nuostolingumas 2015 m.	↓↑[1]
				Savivaldybėje galiojusi šilumos kaina 2015 m. ir jos pokytis lyginant su 2014 m.	↓↑
				Savivaldybei priklausančios/-ių centralizuoto vandens tiekimo paslaugą teikiančios-/ių įmonės/-ių (jei tokia/-ios yra) nuostolingumas 2015 m.	↓↑[1]
				Savivaldybėje galiojusi geriamojo vandens kaina 2015 m. ir jos pokytis lyginant su 2014 m.	↓↑
				Kokia dalis atliekų surinkimo paslaugų teikėjų buvo pasirinkti taikant konkurenciją užtikrinančią procedūrą?	↑↑
				Kokią dalį buitinių atliekų surinko privatus sektorius?	↑↑
				Savivaldybei priklausančios/-ių atliekų surinkimo paslaugą teikiančios/-ių įmonės/-ių (jei tokia/-ios yra) nuostolingumas 2015 m.	↓↑[1]
				Savivaldybės įmonių administruojamų daugiabučių ploto dalis nuo visų daugiabučių 2015 m.	↓↑
				Savivaldybei priklausančios/-ių daugiabučių administravimo paslaugą teikiančios/-ių įmonės/-ių (jei tokia/-ios yra) nuostolingumas 2015 m.	↓↑[1]
		Transportas. Geriau vertinamos savivaldybės, kurios susisiekimo paslaugas teikia bendradarbiaudamos su privačiu sektoriumi, skatindamos konkurenciją šioje srityje, nes tai užtikrina pigesnes paslaugas. Taip pat teigiamai vertinamas viešųjų pirkimų atlikimas atvirais būdais (skelbiant), vykdant kelių priežiūros funkciją.	**18%**	Kokiai daliai viešojo transporto maršrutų buvo skelbti viešieji konkursai?	↑↑
				Kokią dalį viešojo transporto maršrutų vežė ne savivaldybei priklausantys vežėjai?	↑↑
				Savivaldybei priklausančios/-ių viešojo transporto paslaugas teikiančios/-ių įmonės/-ių (jei tokia/-ios yra) nuostolingumas 2015 m.	↓↑[1]
				Ar savivaldybė taiko integracinius transporto sprendimus, tokius kaip galimybė naudotis suderintais maršrutais, vieningu planavimu, vieningu bilietu ir kt.? [2]	↑T/N↓
				Kokia dalis viešųjų pirkimų, skirtų kelių priežiūros funkcijai įgyvendinti, 2015 m. buvo atlikta atvirais būdais (skelbiami)?	↑↑
				Kokią dalį išlaidų (viešieji pirkimai ir vidaus sandoriai), skirtų kelių priežiūros funkcijai įgyvendinti, sudarė vidaus sandoriai 2015 m.?	↓↑
		Švietimas. Geriau vertinamos savivaldybės, kurios efektyviai naudoja infrastruktūrą bei kuriose moksleiviai pasiekia aukštesnių rezultatų.	**10%**	Vidutinis valstybinių brandos egzaminų rezultatyvumas 2015 m.	↑↑
				Savivaldybės skiriamų aplinkos išlaikymo lėšų santykis su mokinio krepšelio lėšomis 2015 m.	↓↑
				Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose vienam mokiniui tenkantis vidutinis plotas 2015 m.	↓↑
				Nevalstybinėse mokyklose besimokančių mokinių (neįskaitant priešmokyklinukų ir ikimokyklinukų) dalis 2015 m.[2]	↑↑
		Sveikata ir socialinė rūpyba. Geriau vertinamos savivaldybės, kuriose savivaldybei priklausančios gydymo įstaigos veikia nenuostolingai, taip pat jei veikia privačių pirminės sveikatos priežiūros centrų. Geresnis įvertinimas skiriamas toms savivaldybėms, kuriose mažiau nedirbančių ir pašalpas gaunančių žmonių.	**34%**	Nenuostolingai 2015 m. veikusių savivaldybei priklausančių pirminės sveikatos priežiūros centrų (PSPC) dalis.	↑↑
				Nenuostolingai 2015 m. veikusių savivaldybei priklausančių antrinės sveikatos priežiūros centrų dalis.	↑↑
				Gyventojų, registruotų privačiuose PSPC, dalis 2015 m.	↑↑
				Natūrali gyventojų kaita 2015 m.	↑↑
				Socialinę pašalpą gavusių gyventojų dalis 2015 m. ir pokytis lyginant su 2014 m.	↓↑
				Būsto šildymo kompensaciją gavusių gyventojų dalis 2015 m. ir pokytis lyginant su 2014 m.	↓↑
				Bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų 2015 m. ir pokytis lyginant su 2014 m.	↓↑
				Ilgalaikių bedarbių dalis nuo visų bedarbių 2015 m. ir pokytis lyginant su 2014 m.	↓↑
				Išlaidų dalis perkant NVO paslaugas nuo savivaldybės skirtos sumos soc. paslaugoms 2015 m.	↑↑

[1] Jei įmonė dirbo pelningai, tai didesnis įmonės pelnas nelėmė geresnio įvertinimo, žr. D. U. K

[2] Rodiklis vertinamas tik didžiosioms savivaldybėms. Joms taikomi kiti rodiklių sričių svoriai vertinant savivaldybę gyventojui, kadangi rodiklių grupės svoris priklauso nuo rodiklių skaičiaus: „Komunalinės paslaugos“ 36 proc., „Transportas“ 19 proc., „Švietimas 13 proc., „Sveikata ir socialinė rūpyba“ 32 proc.

Savivaldybė investuotojui	**30%**	**Investicijos ir plėtra.** Geriau vertinamos savivaldybės, kuriose pritraukiamos tiek vietinės, tiek užsienio investicijos, bei kuriose didesnis ekonomikos aktyvumas. Internetinės svetainės pritaikymas investuotojams ir Konkurencijos įstatymo nepažeidimas taip pat pagerina šios srities vertinimą.	**62%**	Materialinių investicijų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis 2014 m. ir pokytis lyginant su 2013 m.	↑↑
				Tiesioginių užsienio investicijų kiekis, tenkantis vienam gyventojui 2014 m. ir pokytis lyginant su 2013 m.	↑↑
				Veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m. ir pokytis lyginant su 2014 m.	↑↑
				Verslo liudijimus įsigijusiųjų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m. ir pokytis lyginant su 2014 m.	↑↑
				Išduotų statybos leidimų skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m. ir pokytis lyginant su 2014 m.	↑↑
				Savivaldybės internetinės svetainės vertinimas pagal patogumą investuotojui (pagal „Investuok Lietuvoje“ metodiką).	↑↑
				Ar savivaldybė Konkurencijos tarybos sprendimu 2015 m. buvo pripažinta pažeidusi Konkurencijos įstatymą (4str.)?	↓T/N↑
				Grynoji migracija 2015 m.	↑↑
		Mokesčiai. Geriau vertinamos savivaldybės, nustatydamos žemus mokesčių tarifus, nes tai padeda pritraukti investicijas, skatina žmones imtis verslo.	**38%**	Pagrindinis nekilnojamojo turto mokesčio tarifų dydis 2015 m.	↓↑
				Koks mokestis buvo taikomas nenaudojamam nekilnojamajam turtui 2015 m.?	↓↑
				Vidutinis fiksuoto pajamų mokesčio už verslo liudijimus dydis 2015 m.	↓↑
				Vidutinis žemės mokesčio tarifų dydis 2015 m.	↓↑
				Koks žemės mokesčio tarifas buvo taikomas nenaudojamai žemei 2015 m.?	↓↑
Savivaldybės valdymas	**20%**	**Biudžetas.** Geriau vertinamos savivaldybės, kurios skaidriai ir tikslingai naudoja turimas biudžeto lėšas, neprasiskolina ir gyvena pagal pajamas.	**19%**	Savivaldybės biudžeto skola lyginant su pajamomis 2015 m. ir pokytis lyginant su 2014 m.	↓↑
				Savivaldybės skelbtų viešųjų pirkimų dalis (pagal kiekį), nuo visų atliktų viešųjų pirkimų 2015 m.	↑↑
				Savivaldybės valdymo (išlaikymo) išlaidų dalis nuo visų išlaidų, 2015 m.	↓↑
		Turto valdymas. Geriau vertinamos savivaldybės, taupiai valdančios turimą ir padruodančios tą turtą, kuris nėra būtinas pagrindinėms savivaldybės funkcijoms vykdyti, nes neefektyvus turto valdymas yra papildoma našta mokesčių mokėtojams.	**50%**	Įmonių/įstaigų, kurių steigėja arba dalininkė (nuo 10 proc.) yra savivaldybė, skaičius (AB, UAB, biudžetinės įstaigos, savivaldybės įmonės, VšĮ, išskyrus švietimo, socialinės paramos ir sveikatos priežiūros sektorių) 2015 m.	↓↑
				Savivaldybei ar jos įmonėms priklausančių pirčių, laidojimo namų, viešbučių, kenkėjų naikinimo įstaigų, vaistinių, knygynų skaičius 2015 m.	↓↑
				Savivaldybei nuosavybes teise priklausančių pastatų ir patalpų plotas, tenkantis 100 gyventojų 2015 m.	↓↑
				Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių nenaudojamų pastatų ir patalpų plotas, tenkantis 100 gyventojų 2015 m.	↓↑
				Savivaldybėje 2015 m. parduotų nuosavų pastatų ir patalpų ploto santykis su 2014 m. parduodamų objektų sąraše esančiu patalpų plotu.	↑↑
				Parduodamų objektų sąraše esančių savivaldybei priklausančių pastatų ir patalpų ploto santykis su visu savivaldybei priklausančių pastatų plotu 2015 m.	↑↑
				Savivaldybės turimų ar nuomojamų lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 100 savivaldybės administracijos darbuotojų 2015 m.	↓↑
				Viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarčių, kurių viena šalių yra privataus kapitalo, skaičius 2015 m.	↑↑
				Savivaldybių e. valdymo tyrimo įvertinimas, kategorija „Pilietis ir atgalinis ryšys“[3]	↑↑
				Laiku neišnagrinėtų gyventojų prašymų dalis nuo visų gautų prašymų 2015 m.	↓↑
				Savivaldybės interneto svetainės atitikimas Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms apraše išdėstytoms nuostatoms 2015 m.	↑↑
				Užimtų savivaldybės administracijos pareigybių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2015 m.	↓↑
				Ar savivaldybėje numatomos administracinės naštos mažinimo priemonės, kaip įtvirtinta Administracinės naštos mažinimo įstatyme?	↑T/N↓

[3] *bisac.eu/projektai/savivaldybiu-e-valdymo-vertinimas/rezultatu-apzvalga/*

Dažniausiai užduodami klausimai (D. U. K.)

Kodėl sudaromi du savivaldybių reitingai?

Dėl skirtingo gyventojų tankio ir nevienodos specifikos didesnės savivaldybės (Vilniaus m., Kauno m., Klaipėdos m., Šiaulių m., Panevėžio m., Alytaus m. sav.) paprastai pasižymi geresniais ekonominiais-socialiniais rodikliais. Didieji miestai turėtų konkuruoti tarpusavyje, jie sprendžia skirtingo lygio problemas. Lyginti, pvz., Vilniaus ir Skuodo r. rezultatų nėra tikslinga.

Kodėl indekse vertinami tokie rodikliai (gyventojų skaičiaus kaita, egzaminų rezultatyvumas), kuriems savivaldybė neturi tiesioginės įtakos?

Indekso rodikliai yra dviejų rūšių – tie, kurie atspindi tiesioginę savivaldybės įtaką (kaip mokesčių tarifai), ir tie, kurie atspindi netiesioginę įtaką, t. y. parodo savivaldybės sprendimų rezultatyvumą. Pavyzdžiui, egzaminų balų vertinimas parodo, kokių rezultatų pasiekia savivaldybės organizuojama bendrojo lavinimo sistema.

Kodėl indekse neatsižvelgiama į kitas savivaldybei pavestas vykdyti funkcijas, kaip kultūrinė, sporto ar kita veikla?

Indeksu nesiekiama aprėpti visos savivaldybės veiklos, įtraukiamos tik tos sritys, kurios labiausiai siejasi su ekonominiu gyvenimu. Taip pat nesiekiama nustatyti, kurioje savivaldybėje gyventi geriausia, ar kur žmonės yra laimingiausi – sąmoningai vertiname ekonominius veiksnius ir sprendimus.

Kodėl savivaldybių indekse žemesnį vertinimą gauna tos savivaldybės, kuriose savivaldybei priklausančios įmonės vykdo komercinę veiklą?

Geresnį įvertinimą gauna tos savivaldybės, kuriose transporto, komunalinių paslaugų, sveikatos ir kt. sektoriuose užtikrina sąlygas verslo dalyvavimui. Privataus sektoriaus įtraukimas sudaro sąlygas žemesnėms kainoms bei aukštesnei kokybei. Pagal Lietuvos pasirinktą ekonominio vystymosi kelią, komercine veikla turi užsiimti verslininkai ir įmonės, o ne valstybė ar savivaldybės. Nėra jokių pateisinamų priežasčių, kodėl savivaldybėms vis dar priklauso pirčių, knygynų, laidojimo namų ar pan. Nepaisant šios vertybinės nuostatos, jei kai kurios savivaldybei priklausančios įmonės (teikiančios komunalines paslaugas) veikia nenuostolingai, arba vartotojams teikia paslaugas už žemą kainą, tai teigiamai atsispindi kituose rodikliuose.

Kaip indekse vertinamas savivaldybėms priklausančių įmonių gautas pelnas/nuostolis?

Kad ir kokio dydžio bebūtų savivaldybei priklausančios įmonės pelnas, rodiklis įvertinamas fiksuoto dydžio balu. Kuo didesnis nuostolis, tuo žemesnis įvertinimas gaunamas. Didelis nuostolis rodo įmonės vadovybės nesugebėjimą įmonę valdyti efektyviai. Be to, šio nuostolio padengimui naudojamos dotacijų, kreditų garantijų ar pan. lėšos, kurias į savivaldybių biudžetus suneša mokesčių mokėtojai – net ir tie, kurie nesinaudoja nuostolingų įmonių paslaugomis.

Kodėl geriau vertinamos tos savivaldybės, kurios viešuosius pirkimus vykdo atvirais būdais (skelbiami viešieji pirkimai), nors tam tikriems pirkimams pagal teisės aktus galima taikyti ir kitas procedūras?

Nors pagal teisės aktus nebūtina visada skelbti viešųjų pirkimų, tačiau skelbiant juos užtikrinama, kad visi suinteresuoti rinkos dalyviai turėtų galimybę spręsti, ar dalyvauti mainuose. Savivaldybės administracija naudoja ne savo, o mokesčių mokėtojų pinigus. Todėl turėtų būti užtikrinamas skaidrus pinigų naudojimas. Galiausiai, ne vienas tyrimas rodo, kad atviri konkursai veda prie mažesnių kainų ir mokesčių mokėtojų pinigų taupymo.

Sudarant indeksą dalis informacijos surenkama iš savivaldybių – kaip užtikrinama, kad savivaldybės pateiktų teisingą informaciją?

Visi duomenys kruopščiai sutikrinami, kilus abejonėms dėl duomenų teisingumo, su kiekviena savivaldybe susisiekiame atskirai. Savo ruožtu primename savivaldybių darbuotojams, kad sąmoningas neteisingos ar melagingos informacijos teikimas prieštarauja LR įstatymams.

www.llri.lt